

Bundel - Verenigde Vergadering van 16 juli 2026

- 00 Opening
 - Oproepbrief VV 16 juli 2026
- 01 Vaststellen agenda
 - Concept agenda VV 16 juli 2026
- 02 Lijst van besluiten en toezeggingen VV 4 juni 2026
 - Concept besluiten- en toezeggingenlijst VV 4 juni 2026
 - Transcript VV 4 juni 2026
- 03 Mededelingen
- 04 Insprekers
- 05 Vragenrondje
- 06 Stukken ter kennisname
- B Besprekstukken
 - B.01 Besluit tot toelaten VV-lid
 - Dossier 3877 voorblad
 - Voorstel: Besluit tot toelaten VV-lid 16 juli 2026
 - Bijlage: Onderzoeksverslag en advies commissie geloofsbrieven VV-lid 16 juli 2026
 - B.02 Investeringsbesluit Waterzuivering Vergulde Hand
 - Dossier 3570 voorblad
 - Voorstel: Investeringsbeslissing Waterzuivering Vergulde Hand
 - Bijlage I. Projectscope WVH
 - Bijlage III. Onderbouwing en FAQ nieuwe planning
 - Bijlage IV. Projectrisico's en beheersmaatregelen
- H Hamerstukken
 - H.01 Bestuursrapportage 2026
 - Dossier 3777 voorblad
 - Voorstel: Bestuursrapportage 2026
 - Bijlage 1: Bestuursrapportage 2026 (DMS 2525530)
 - Bijlage 2: Projectenboeken Burap 2026 - Waterkeringen (DMS 2525537)
 - Bijlage 3: Projectenboeken Burap 2026 - Waterkwaliteit (DMS 2525538)
 - Bijlage 4: Projectenboeken Burap 2026 - Watersysteem (DMS 2525539)
 - Bijlage 5: Projectenboeken Burap 2026 - Waterketen (DMS 2525540)
 - H.02 Landscheidingen Delfland, Rijnland en HHSK
 - Dossier 3814 voorblad
 - Voorstel: Landscheidingen Delfland, Rijnland en HHSK
 - Bijlage: Overeenkomst Landscheidingen (DMS 2516546)
 - Bijlage 1: Brief provincie Zuid-Holland landscheidingen (DMS 2516547)
 - Bijlage A: Herwaardering landscheidingen - bestaande situatie (DMS 2516548)
 - Bijlage B: Herwaardering landscheidingen - nieuwe situatie (DMS 2516549)
 - H.03 Goedkeuren declaraties fractiekosten 2025
 - Dossier 3872 voorblad
 - Voorstel: Goedkeuren declaraties fractiekosten 2025
 - Bijlage: Verslag en Advies van de kascommissie 2025 (DMS 2534517)
- S Sluiting

Aan de leden van de verenigde vergadering

DELFT
9 juli 2026

ONDERWERP

oproepbrief verenigde vergadering 16 juli 2026

Beste leden,

Hiermee roep ik u namens de voorzitter op voor de bijeenkomst van de verenigde vergadering die zal worden gehouden op **donderdag 16 juli**, aanvang **9.00 uur**.

Deze bijeenkomst zal plaatsvinden in de VV-zaal van het Gemeenlandshuis, Phoenixstraat 32 in Delft.

Als u verhinderd bent de verenigde vergadering bij te wonen, verzoek ik u vriendelijk een bericht te sturen naar: verenigdevergadering@hhdelfland.nl.

Met vriendelijke groet,

I.D.M. Elfferich-Rodenburg
Griffier

Concept Agenda Verenigde Vergadering

Datum 16-07-2026
Tijd 9:00 - 12:00
Locatie GLH: 1.38 / VV zaal
Voorzitter Daverveldt, P.H.W.M. (DB)

Punt	Onderwerp
00	Opening
01	Vaststellen agenda
02	Lijst van besluiten en toezeggingen VV 4 juni 2026
03	Mededelingen
04	Insprekers
05	Vragenrondje
06	Stukken ter kennisname
B	Bespreekstukken
B.01	Besluit tot toelaten VV-lid
B.02	Investeringsbesluit Waterzuivering Vergulde Hand
H	Hamerstukken
H.01	Bestuursrapportage 2026
H.02	Landscheidingen Delfland, Rijnland en HHSK
H.03	Goedkeuren declaraties fractiekosten 2025
S	Sluiting

CONCEPT

Lijst van besluiten en toezeggingen van de openbare Verenigde Vergadering, bijeen op 4 juni 2026.

Aanwezig: dr. P.H.W.M. Daverveldt (dijkgraaf), drs. I.N. Nijssink (plaatsvervangend secretaris), N.J. Dijkshoorn-van Dijk (BBB), P.A.L. van Santen (BBB), D. Siskens (BBB), L.D. Verheij (BBB), J. van Bruggen (VVD), P. Ouwendijk (VVD), F. Örgü (VVD), L. Waasdorp (VVD), ir. A.M.F. Jenniskens (Water Natuurlijk), M. Vissers (Water Natuurlijk), I.B.M. Opdam (Water Natuurlijk), M. Heijs (PvdA), P. Kiela (PvdA), drs. L. Zandstra (PvdA), mr. B.P. den Butter (PvdD), ir. S.E. Onderdelinden BSc (PvdD), ir. J.B. Simon (PvdD), J.A. Heijboer (AWP voor water, klimaat en natuur), dr. ir. A.J. Middendorp (AWP voor water, klimaat en natuur), drs. A.M.C. van Hagen-Van Rooijen (AWP voor water, klimaat en natuur), drs. M.E.H. Koop (CDA), mr. Y.L. Lont (ChristenUnie-SGP), R.H.R. Sunder (Categorie Ongebouwd), A.C.J. van Winden (Categorie Ongebouwd), drs. S.C.P. van Boxmeer (Categorie Natuurterreinen), drs. J.W. Jannink (Categorie Natuurterreinen).

Afwezig: A. Wijbenga (Water Natuurlijk), ir. M.H.P. Jansen (CDA), R. de Mos (Belang van Nederland).

Agenda punt	Onderwerp	Terugkoppeling en besluiten	Toezeggingen (+ termijn)	Portefeuillehouder
00	Opening	De voorzitter opent de vergadering om 9:00 uur. De voorzitter bedankt de heer Weterings voor de afgelopen jaren als commissievoorzitter en wenst hem succes als wethouder van Rijswijk.		
01	Vaststellen agenda	De heer Van Winden kondigt een stemverklaring aan bij H.01. De heer Lont (CU/SGP) kondigt een motie vreemd aan. De heer Heijboer (AWP) kondigt een stemverklaring aan bij H.01 en H.03. De heer Sunder wil een mededeling doen. De agenda wordt vastgesteld.		
02	Lijst van besluiten en toezeggingen VV 9 april 2026	De heer Van Winden heeft een opmerking bij B.02. De 'intentie' van het college moet veranderen in 'het college gaat twee volledige onderzoeken doen'. De voorzitter geeft aan dat het genomen besluit leidend is. Als het in de besluitenlijst vermelde besluit afwijkt, zal de besluitenlijst aangepast worden.		

03	Mededelingen	De heer Sunder wil complimenten geven aan het projectteam N468. Hij vraagt de portefeuillehouder de woorden van waardering over te brengen aan de ambtelijke organisatie. Hoogheemraad Koop doet een mededeling over een incident tijdens werkzaamheden aan de Pijnackerse Vaart. De werkzaamheden worden hervat.		
04	Insprekers	-		
05	Vragenronde	-		
06	Stukken ter kennisname	-		
B Besprekingsstukken				
H Hamerstukken				
H.01	Spelregelkader WvH	Stemverklaring van de heer Heijboer (AWP). De fractie is voor P85, maar wil wel invloed op de projectsturing. De fractie zal voorstemmen. Stemverklaring van de heer Sunder (Ongebouwd). De fractie heeft vertrouwen in de gekozen contractvorm en de organisatie. Vastgesteld		
H.02	GR Slib Ontwerpbegroting 2027	Vastgesteld		
H.03	Jaarstukken 2025	Stemverklaring van de heer Heijboer (AWP). De fractie had graag gezien dat het bedrag dat over was teruggegeven zou worden aan de huishoudens. Kunnen zich vinden in de uitleg van de hoogheemraad. Vastgesteld		
H.04	Kadernota 2027	Vastgesteld		
H.05	Delegatiebesluit Delfland 2026 - actualisatie	Vastgesteld		
H.06	Zienswijze begroting RBG 2027	Vastgesteld		

H.07	Aanpassing verordening Rekenkamer Delfland	Vastgesteld		
H.08	Zienswijze op aanpassing GR Aquon n.a.v. toetreding WS Limburg	Vastgesteld		
H.09	Zienswijze op ontwerp programmabegroting 2027 GR Aquon en kennisname van jaarstukken 2025 GR Aquon	Vastgesteld		
H.10	Aanbesteding accountantsdiensten Delfland, Rijnland en Schieland en de Krimpenerwaard	Vastgesteld		
	Motie vreemd	De heer Lont (CU/SGP) dient mede namens CDA, BBB en VVD een motie in waarmee het college wordt opgeroepen om bij alle bestuurlijke stukken een afkortingenlijst toe te voegen. De voorzitter geeft aan dat het college hecht aan klare taal en het een sympathieke motie vindt. Het college vraagt wel om de mogelijkheid om in korte documenten afkortingen uit te schrijven in plaats van een afkortingenlijst. De motie krijgt 'Oordeel VV'. Stemming: De motie wordt met aangenomen met 23 stemmen voor en 3 stemmen tegen (AWP).		
Sluiting				
S	Sluiting	De voorzitter sluit de vergadering om 9.27 uur.		

Transcript VV 4 juni 2026

De heer Daverveldt, voorzitter: Goedemorgen, dames en heren. Welkom, VV-leden. Welkom aan onze ambtenaren op de ambtenarenloge en de gasten op de publieke tribune. Ook welkom aan iedereen die deze vergadering via internet wil volgen. Je weet het nooit en ik laat me graag verrassen, maar dit zou één van de kortere vergaderingen kunnen zijn. We gaan belangrijke besluiten nemen. Het is in die zin ook een bijzondere vergadering, omdat we afscheid nemen van een VV-lid. Het gebak wordt al rondgedeeld. Voordat ik verderga met de vaststelling van de agenda, wil ik Mark aan het begin van de vergadering zo dadelijk toespreken. Ik wil u erop wijzen dat we niet compleet zijn. In de eerste plaats is Pieter Janssen, secretaris-directeur, helaas herstellende. Het gaat goed met hem. Ik hoop dat hij zich op korte termijn weer bij ons kan voegen. Dat betekent dat ik me vandaag laat vergezellen door Ingrid Nijsink. Dank daarvoor. Ingrid. Verder zijn Richard de Mos, Anneke Wijbenga en Maarten Jansen met kennisgeving afwezig. Het is mij net toegefluisterd dat de heer Middendorp onderweg is. Hij zal zich waarschijnlijk snel bij ons voegen. Ik ga nu naar het kathedertje, omdat ik graag het woord wil richten tot ons vertrekkende VV-lid. Beste Mark, de gemeenteraadsverkiezingen horen op de risicolijst van Delfland te staan. Delfland is niet alleen een talentenkweekvijver voor ministers, maar ook voor wethouders. Elke vier jaar is er een risico op een kleine aderlating. Vier jaar geleden vertrok Marcel Belt als VV-lid en hoogheemraad bij de gemeenteraadsverkiezingen. Nu vertrek jij als VV-lid om wethouder te worden in Rijswijk. Het zou zomaar kunnen dat je niet het laatste VV-lid bent dat tussentijds vertrekt vanwege een benoeming tot wethouder. Het blijft niet alleen bij bestuurders. Ik kan u verklappen dat deze week bekend is geworden dat mijn bestuursadviseur Bas van Rooijen volgende week vertrekt. Ook hij is geroepen tot het hogere ambt als wethouder. Ik wil hem van deze plek alvast veel succes wensen. Dat geldt ook voor Mark, want de afgelopen drie jaar heb jij je zeer verdienstelijk gemaakt als voorzitter van de commissie BFO. Je deed het zo goed dat de VV de planning- en controlcommissie ophief en die aan jou als voorzitter toevertrouwde. Dat scheelde mij wat werk. Wat mij bij jou ook altijd opviel, is hoe jij investeert in goede relaties. Toen je net aantrad als nieuw VV-lid, vertelde je mij dat je in het Rijswijkse bekend stond om stevige uitspraken en dat ik misschien daaraan zou moeten wennen. Ik denk dat het reuze is meegevallen. Je was een effectieve, neutrale voorzitter die na elke vergadering om feedback vroeg. Die instelling om jezelf kwetsbaar op te stellen en te blijven leren heb ik altijd gewaardeerd. Het is één van jouw sterke kanten. We zullen jou als VV-lid en commissievoorzitter missen. Eén ding weten we wel: de nieuwe wethouder in Rijswijk heeft een groot hart voor water. In de samenwerking met Rijswijk zal dit, net als in het verleden, gebeiteld zitten. Kortom, Mark, ontzettend veel dank en veel succes in jouw nieuwe rol als wethouder in Rijswijk.

We komen nu bij agendapunt 2: de vaststelling van de agenda. Zijn er opmerkingen over de agenda? De heer Van Winden.

De heer Van Winden (Ongebouwd): Voorzitter, als dat mag, wil ik dadelijk terugkomen op de lijst van besluiten en toezeggingen. Ik denk dat mijn collega nog een stemverklaring heeft bij H01.

Transcript VV 4 juni 2026

De heer Daverveldt, voorzitter: Ik voeg direct een verzoek toe aan andere leden van de VV dat, als ze een stemverklaring willen afleggen bij één van de besluiten, het nu kenbaar te maken. Ik geef u daarvoor straks de gelegenheid. Ik dacht dat ik een handje van de heer Lont zag.

De heer Lont (CU-SGP): Dat ging over een ander agendapunt, maar niet over de stemverklaring.

De heer Daverveldt, voorzitter: Ga uw gang. We doen alles.

De heer Lont (CU-SGP): Als het goed is, had ik nog een motie buiten de orde van de agenda.

De heer Daverveldt, voorzitter: Er is een motie in aantocht. Wanneer wilt u die indienen? Die wilt u nu alvast indienen. Graag, en dan ga ik ondertussen door naar de heer Heijboer.

De heer Heijboer (AWP): Wij willen graag een stemverklaring afgeven bij H01 en H03.

De heer Daverveldt, voorzitter: H01 en H03. De heer Sunder.

De heer Sunder (Ongebouwd): Dank u wel, voorzitter. Ik zou graag gebruikmaken van de gelegenheid om een mededeling te doen.

De heer Daverveldt, voorzitter: Ik zie verder geen handen. Inmiddels heb ik hier voor mij een motie vreemd aan de orde van de dag. Het zal dadelijk ook worden geprojecteerd. Ik ga niet alle constatering en overwegingen oplezen, maar de motie spreekt uit dat de documenten voor alle lezers duidelijk moeten zijn. Het college van Dijkgraaf en Hoogheemraden wordt verzocht om de bestuurlijke documenten waarin afkortingen worden gebruikt, standaard- en overzichtspagina's met alle gebruikte afkortingen en hun betekenis aan het begin van het document op te nemen. En daarnaast een algemeen verzameldocument op te stellen met alle binnen Delfland gangbare afkortingen en hun betekenis, toegankelijk en vindbaar te maken voor alle betrokkenen, medewerkers en leden van de VV en om dit document actueel te houden en gaat over tot de orde van de dag.

De heer Daverveldt, voorzitter: Deze motie wordt ingediend door de partijen. CU, SGP, CDA, BBB, VVD en Water Natuurlijk. Het zijn afkortingen en met uw welnemen ga ik ze niet allemaal voluit spellen. De agenda is hiermee vastgesteld. Ik ga door naar 02. De lijst van besluiten en toezeggingen. Volgens mij wilde de heer Van Winden daarover een opmerking maken.

De heer Van Winden (Ongebouwd): Dank u wel, voorzitter. Wat ons betreft, gaat het om een opmerking bij de verwoording van B02. Na het item 2 vervalt, staat er: het is de intentie van het college om twee volledige onderzoeken te doen. Volgens mij moet dit zijn. Het college gaat twee volledige onderzoeken doen en wij kunnen niet tevreden zijn met de uitspraak: intentie. Ik vroeg me af hoe we dit kunnen aanpassen.

Transcript VV 4 juni 2026

De heer Daverveldt, voorzitter: Dank u wel, meneer Van Winden. Het besluit dat is genomen, is leidend en dat heb ik nu niet paraat. Er is duidelijk genotuleerd dat dit het besluit is dat de VV heeft genomen en je kunt dat erbij zoeken. De heer Middendorp, welkom. Dat is het besluit; het is leidend. Mocht er licht zitten tussen de manier waarop dit in de besluitenlijst is verwoord, zullen we ervoor zorgen dat de besluiten- en toezeggingenlijst consistent is met het besluit van de VV.

De heer Van Winden (Ongebouwd): Dank u wel. Ik ben akkoord.

De heer Daverveldt, voorzitter: Dank u wel. Zijn er nog andere opmerkingen over besluiten- en toezeggingenlijst? Dat zie ik niet. Ik ga door naar 03. Er is één mededeling vanuit het college. De heer Sunder heeft aangegeven dat hij een mededeling wilde doen, dus geef ik hem de gelegenheid.

De heer Sunder (Ongebouwd): Dank u wel, voorzitter. Op dinsdag 2 juni was ik op het gemeentehuis in Midden-Delfland. Op een informatieavond voor bewoners en belanghebbenden voor het project N468, dat nu in uitvoering is. Ik volg dit project nu al geruime tijd en ik ben zeer onder de indruk van de professionaliteit en de zorgvuldigheid die door het projectteam wordt betracht. De samenwerking tussen de verschillende overheden, de aannemer BAM, en andere partijen vind ik inspirerend. Daarvoor zou ik vanaf deze plek mijn complimenten en waardering willen uitspreken. Daarnaast zou ik de portefeuillehouder, de heer Ouwendijk, willen bedanken voor zijn persoonlijke inzet bij dit project. De benaderbaarheid en zichtbaarheid naar de omgeving geven mij veel vertrouwen, dat wij als organisatie zulke getalenteerde mensen hebben die werken aan ingewikkelde projecten als de N468.

Ik zou de portefeuillehouder willen vragen om deze woorden van waardering over te brengen aan het projectteam.

De heer Daverveldt, voorzitter: Dank u wel, de heer Sunder. Misschien wil de heer Ouwendijk als portefeuillehouder kort reageren.

De heer Ouwendijk, hoogheemraad: Ja, meneer de voorzitter, dat wil ik wel. Ik wil de heer Sunder bedanken voor het compliment en ik zal ervoor zorgen dat het op de juiste plek terechtkomt. Dank u wel.

De heer Daverveldt, voorzitter: Dank u wel, meneer Ouwendijk. Zijn er nog andere mededelingen vanuit de VV? Ik zie niets in het college. Ik geef nu het woord aan mevrouw Koop voor een mededeling.

Mevrouw Koop, hoogheemraad: Dank u wel, voorzitter. De mededeling betreft de Pijnackerse Vaart. Vorige week tijdens de uitvoering van de werkzaamheden aan de Pijnackerse Vaart heeft zich een incident voorgedaan tussen een visser en de uitvoerende onderaannemer. Hierbij is sprake geweest van wederzijdse escalatie. Hierbij is het van belang te melden dat de beelden van dode vis die circuleren op sociale media geen verband houden met de recente maaiwerkzaamheden. De geëscaleerde situatie is ter plaatse beëindigd en de werkzaamheden zijn per direct stilgelegd. Het incident is des te spijtiger omdat dit vorig jaar ook is gebeurd. Dit najaar zijn de werkzaamheden daarom zorgvuldig voorbereid, in nauwe afstemming

Transcript VV 4 juni 2026

met de hengelsportvereniging. Daarbij zijn vooraf afspraken gemaakt over de uitvoering en was de vereniging grotendeels aanwezig tijdens de werkzaamheden. Het incident gebeurde toen de leden van de hengelsportvereniging waren gaan lunchen. Er is na de escalatie vorige week donderdag door Delfland een goed gesprek gevoerd met de visser en de hoofdaannemer, en de werkzaamheden worden één dezer dagen hervat. Met medewerkers van Delfland en de hengelsportvereniging ter plaatse. Ook de betrokken gemeenten zijn geïnformeerd en wij blijven de situatie nauwgezet volgen. Dank u wel, voorzitter.

De heer Daverveldt, voorzitter: Dank u wel, mevrouw Koop. Dat waren de mededelingen. Ik ga door naar het vierde agendapunt. Er hebben zich geen insprekers aangemeld. Ik ga door naar vijf: het vragenrondje. Er zijn ook geen vragen ingediend. Dat betekent dat we tot de te nemen besluiten komen. Er zijn geen bespreekstukken, alleen hamerstukken. Ik wilde bij u inventariseren of er een VV-lid is dat bij één van de hamerstukken toch niet voor zou willen stemmen? Ik moet dat stuk apart in stemming brengen. Is dat het geval? Dat zie ik niet. Dat betekent dat ik alle besluiten in één keer zal afhameren. Ik ga niet alle besluiten oplezen, maar ik zal de essentie van de besluiten benoemen. De heer Heijboer.

De heer Heijboer (AWP): Voorzitter, er was een punt van orde. Hoe doet u het met de stemverklaringen?

De heer Daverveldt, voorzitter: Ik was van plan om de besluiten toe te lichten. Dan is het duidelijk waar de stemverklaringen over gaan. Dat komt aan de orde. Het eerste hamerstuk heeft betrekking op het spelregelkader voor de waterzuivering De Vergulde Hand.

Het tweede hamerstuk gaat over het vaststellen van de brief aan de Gemeenschappelijke Regeling Slibverwerking 2009, over het afzien van het indienen van een zienswijze.

We komen bij Hamerstuk 3: de jaarstukken. Aan de VV wordt gevraagd de ontwerpjaarstukken 2025 vast te stellen en het voordelige exploitatieresultaat te bestemmen. Daarnaast worden investeringen onderhande werk afgevoerd. Restant kredieten worden overgebracht conform de bijlagen. Er zijn een aantal documenten met controleverklaringen van de accountant en advies van de auditcommissie. De reactie van D&H op dat advies. De projectboeken voor waterkeringen, waterkwaliteit, watersysteem, waterketen en het overzicht van subsidies om daar kennis van te nemen. Ten slotte wordt het beleid rondom de bestemmingsreserve, baggerwerkzaamheden aangepast.

Ik ga door naar hamerstuk 04. Dat is de Kadernota 2027 en het besluit zal zijn om deze kadernota vast te stellen.

H05 is het delegatiebesluit. Delfland 2026 wat geactualiseerd wordt.

H06 is het vaststellen van een brief aan de regionale belastinggroep. Opnieuw om af te zien van het indienen van een zienswijze op de ontwerpbegroting.

Transcript VV 4 juni 2026

Ik ga door naar H07. Dat is een aanpassing van de verordening van de Rekenkamer van Delfland.

H08, een zienswijze op de aanpassing van de gemeenschappelijke regeling Aquon naar aanleiding van de toetreding van Waterschap Limburg.

H09 zienswijze heeft betrekking op het vaststellen van een brief aan het dagelijks bestuur van Aquon. Met een zienswijze op het ontwerp van de programmabegroting van Aquon en de begrotingswijziging.

Er zijn geen opmerkingen gemaakt over een vertrouwelijk stuk. Dat wil ik ook afhameren. Dat gaat over de aanbesteding van accountantsdiensten in Delfland, Rijnland, Sieland en Krimpenerwaard. Dat zijn alle besluiten.

Ik ga nu door naar de leden die hadden aangegeven een stemverklaring te willen afleggen. Ik geef eerst het woord aan de heer Heijboer voor een stemverklaring over het spelregelkader en de jaarstukken.

De heer Heijboer (AWP): Voorzitter, dank u wel. De AWP gaat hiermee akkoord. In het stuk staat dat we besluiten hoe het gestuurd zal worden. Ter verduidelijking willen wij zeggen dat er nog niet is besloten over hoe het gestuurd zal worden. Uitsluitend gaat het over de mediaan van de P85. Wij willen invloed hebben op hoe het project uiteindelijk gestuurd gaat worden. Het onderliggende stuk gaat over de P85 en daar zijn we voor.

De heer Daverveldt, voorzitter: Ik hoor wat u zegt, maar het is niet de bedoeling dat we hierover nu in debat treden. Dank u wel daarvoor. U had nog een opmerking over de jaarstukken.

De heer Heijboer (AWP): Voorzitter, dank u wel. We hebben daar uitgebreid in de commissie over gesproken. We hebben gezien dat er een voordelig resultaat is van bijna 15 miljoen. Dat is € 22 per huishouden. Ik had me daar in de vergadering even verrekend. Ik dacht dat het minder was. Het is een behoorlijk bedrag voor mensen die het krap hebben. Wij hadden graag gezien dat het in die zin ook wordt teruggegeven aan de huishoudens. De hoogheemraad heeft goed uitgelegd wat erachter zit en dat er grote nauwkeurigheid is. Ik zou willen benadrukken dat wij met die uitleg instemmen met dit voorstel. Dank u wel.

De heer Daverveldt, voorzitter: Dank u wel, meneer Heijboer. Ik geef nu het woord aan de heer Sunder.

De heer Sunder (Ongebouwd): Dank u wel, voorzitter. Voor dit project wordt er extra ruimte gevraagd en daarmee het uitvoeringskrediet te baseren op een P85-waarde uit de SK-raming. Wij zijn blij met de toelichting en de gekozen contractvorm om zo scherp mogelijk op de kosten te letten. Daarmee hebben wij als fractie het vertrouwen dat deze extra ruimte niet als carte blanche wordt ingezet, maar als noodzakelijk kwaad voor een succesvol project. Ook gezien mijn opmerkingen bij de mededeling heb ik vertrouwen in de getalenteerde organisatie die klaar is voor deze mega-operatie. Daarom kunnen wij instemmen met dit voorstel.

Transcript VV 4 juni 2026

De heer Daverveldt, voorzitter: Dank u wel, meneer Sunder. Als er geen opmerkingen zijn, betekent het dat we al die tien besluiten nu nemen. Het is bij deze gedaan. We komen nu bij de motie vreemd aan de orde. Ik stel voor dat ik eerst het woord geef aan een partij die de motie heeft ondertekend. Ik wil beginnen met de heer Lont.

De heer Lont (CU-SGP): Dank u wel voor het woord. Namens het CDA dien ik de motie in. Zij zijn initiatiefnemer geweest en ook met name de jongeren betrokken bij de fractie. Zij vonden dit belangrijk en wij ook. Het gaat er met name om dat het niet altijd duidelijk is als je de stukken leest waar de afkortingen over gaan, bijvoorbeeld CAP en SGBP. Men vond dat we daar wel wat mee kunnen en het wat duidelijker kunnen maken. Vandaar deze motie. Het dictum wordt in overleg met andere partijen uitgebreid om een algemeen document te maken met verklaringen over de afkortingen op de website of anderszins. Daar gaat deze motie over in lijn met de motie Klare Taal, die al eerder is ingediend. Dat is een korte toelichting van waar het vandaan komt en waar het over gaat.

De heer Daverveldt, voorzitter: Dank u wel, meneer Lont. Ik. Aan wie van BBB mag ik het woord geven? De heer Siskens.

De heer Siskens (BBB): Dank u wel, voorzitter. Als leerkracht heb ik ook af en toe te maken met afkortingen die in het onderwijs worden gebruikt. Ik vraag me daar ook af wat die afkortingen betekenen. Toen ik deze motie voorbij zag komen, vond ik het een mooie kans om een algemeen document te maken voor mensen die bepaalde afkortingen moeilijk begrijpen. En dat het gemakkelijk en snel terug te vinden is in de documenten, wat een bepaalde afkorting zou betekenen. Dat we scherp zijn op de definities. Dat ook de definities in die zin toegankelijk en begrijpelijk zijn. Daarom kunnen we met deze motie meetekenen. Dank u wel.

De heer Daverveldt, voorzitter: Dank u wel, meneer Siskens.

Mevrouw Örgü (VVD): Dank u wel, voorzitter. Deze motie sluit goed aan bij onze eerdere motie Klare Taal. Vooral om de communicatie richting onszelf, maar ook daarbuiten duidelijk te maken. Voor ons is het belangrijk dat het ook in de tekst, als het er eenmaal staat, aangegeven wordt wat de afkorting is. Het leest veel makkelijker en dat je het daarna weglaat in de algemene tekst. Hoe jullie hier vorm aan geven, laat ik over aan de experts. De bedoeling is dat Klare Taal de basis zou moeten zijn om dat voor ons en daarbuiten duidelijk te maken. Dank u wel.

De heer Daverveldt, voorzitter: Wie van Water Natuurlijk mag ik het woord geven? Mevrouw Jenniskens.

Mevrouw Jenniskens (Water Natuurlijk): Wij vinden het een prima initiatief en ondersteunen deze motie.

De heer Daverveldt, voorzitter: Zijn er andere partijen die ook het woord hierover willen voeren? Ik kijk naar mevrouw Zandstra.

Transcript VV 4 juni 2026

Mevrouw Zandstra (PvdA): Voorzitter, wij kunnen dit steunen.

De heer Daverveldt, voorzitter: Ik kijk naar de Partij voor de Dieren. De heer Simon.

De heer Simon (Partij voor de Dieren): Dank u wel, voorzitter. Wij kunnen de intentie van deze motie ook ondersteunen.

De heer Daverveldt, voorzitter: De heer Van Winden. Omgebouwd.

De heer Van Winden (Omgebouwd): Dank u wel, voorzitter. Wij ondersteunen deze motie ook. Dank u wel.

De heer Daverveldt, voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Van Hagen. AWP.

Mevrouw Van Hagen (AWP): Dank u wel, voorzitter. Mijn vraag is, als we al de motie Klare Taal hebben, waarom hebben we deze motie nodig? Het is in de Nederlandse taal gebruikelijk dat als je een afkorting voor het eerst gebruikt, je daarna de afkorting schrijft. Ik hoop dat die lijst voor de nieuwe medewerkers er al is. Anders dan de moties op te stapelen, ben ik meer benieuwd naar de organisatie of we voor de eerste keer in een tekst de afkorting kunnen uitsluiten. En dat er een link naar een vaste lijst met afkortingen komt in plaats van wat ik motie op motie vind. We hebben de motie Klare Taal al.

De heer Daverveldt, voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van Hagen. De heer Jannink geeft geen reactie. Volgens mij heb ik alle fracties gehad. Dank u wel. Een korte reactie van onze kant. Wij hechten er ook aan, zoals mevrouw Van Hagen zegt, om Klare Taal volledige uitvoering te geven. Dit is op zich een sympathieke motie. Ik denk dat het belangrijk is om discreet te zijn over hoe je het invult. Bij een groot document is een afkortingenlijst normaal. Dat doen we ook. Dat heeft u ook bij de stukken over De Vergulde Hand en over jaarstukken gezien. Als het een kort document is, volgen we het principe dat mevrouw Van Hagen noemde: bij de eerste keer dat de afkorting gebruikt wordt, dat woord uit te schrijven. Een hele pagina met drie afkortingen is te veel van het goede. Als college laten wij het oordeel over aan de VV. Wilt u nog in een tweede termijn reageren of kan ik het snel in stemming brengen?

We hebben afgesproken dat er per fractie één iemand het woord voert. Als de AWP wil reageren, hoor ik het graag van mevrouw Van Hagen. Wilt u reageren? Nee. Zijn er anderen die willen reageren? Dan stel ik het oordeel aan de VV voor. U heeft de reactie van mevrouw Van Hagen, van het college en van elkaar gehoord. Willen de leden die voor deze motie zijn dat nu kenbaar maken door hun hand op te steken? Ik heb mevrouw Nijsink gewaarschuwd dat er af en toe ook geteld moet worden. Dat hoort erbij. Ik denk dat het makkelijk is. Willen de leden die tegen deze motie zijn dat nu kenbaar maken? Er zijn drie tegen en hoeveel voor? De motie is aangenomen. Er zijn drie minder aanwezig. 23 voor, drie tegen. De fractie die heeft tegengestemd is de AWP. Daarmee is deze motie aangenomen. Dank u wel. Ik had al gezegd dat dit één van de kortere vergaderingen zou zijn.

Transcript VV 4 juni 2026

Ik ben blij dat iedereen hiervoor is gekomen. De vergadering mag kort geweest zijn, maar het waren belangrijke besluiten. We kunnen weer verder. Dank u wel. Tot de volgende commissieronde en VV. Er zullen opnieuw belangrijke besluiten op de agenda staan. De vergadering is op 16 juli. Ik sluit de vergadering.

Hoogheemraadschap van
Delfland

Verenigde Vergadering

Dossiernummer 3877
Vertrouwelijk Nee
Vergaderdatum 16 juli 2026
Agendapunt B.01
Titel Besluit tot toelaten VV-lid

Geagendeerd	Vergaderdatum
Verenigde Vergadering	16 juli 2026

Voorgesteld besluit

Onderwerp Besluit tot toelaten VV-lid
Versienummer 1
Dossiernummer 3877
D&H datum N.v.t.
Wijze agenderen Openbaar

1) Het gevraagde besluit

De heer R.H.T. Tas toe te laten als lid van de verenigde vergadering.

2) Aanleiding

Door het vertrek van de heer M. Weterings, is een plaats ontstaan in de verenigde vergadering bij de fractie BBB, waarin moet worden voorzien. Door de voorzitter van het centraal stembureau is op grond van de verkiezingsuitslag van de waterschapsverkiezingen van 2023 de heer R.H.T. Tas als VV-lid benoemd.

3) Beoogd effect

Met de toelating van de heer R.H.T. Tas is de verenigde vergadering volledig.

4) Kernboodschap

In de verenigde vergadering is door het vertrek van de heer M. Weterings een vacature ontstaan voor de BBB-fractie. De voorzitter van het centraal stembureau heeft de heer R.H.T. Tas als lid benoemd.

De verenigde vergadering besluit over de toelating van de heer R.H.T. Tas, waarbij het advies van de commissie Geloofsbrieven meeweegt. De commissie Geloofsbrieven heeft geconcludeerd dat er geen belemmeringen voor toelating bestaan.

5) Historie – eerdere besluitvorming

De voorzitter van het centraal stembureau heeft op 1 juni 2026 de heer R.H.T. Tas benoemd tot lid van de verenigde vergadering.

6) Regelgeving en Beleid

Artikel 19 Waterschapswet bepaalt dat de verenigde vergadering besluit over toelating van de benoemde.

7) Financiën

N.v.t.

8) Duurzaamheid

N.v.t.

9) Organisatorische en personele consequenties

N.v.t.

10) OR

N.v.t.

11) Risico's en beheersmaatregelen

N.v.t.

12) Communicatie (in- en extern) en participatie

De website van het hoogheemraadschap van Delfland wordt na toelating van de heer R.H.T. Tas tot de verenigde vergadering aangepast.

13) Bekendmaking en vervolgprocedure

Na toelating legt de heer R.H.T. Tas de eed af, waarna hij lid is van de verenigde vergadering.

14) Bevoegd orgaan

Op grond van artikel 19 Waterschapswet is de verenigde vergadering bevoegd.

Dossiernummer: 3877

15) Toelichting

N.v.t.

16) Bijlagen

Onderzoeksverslag en advies van de commissie Geloofsbrieven

Onderwerp Besluit tot toelaten VV-lid
Dossiernummer 3877

De verenigde vergadering van Delfland,

gelezen het positieve advies van de commissie Geloofsbrieven.

Overwegende dat:

De heer R.H.T. Tas, wonende te Den Haag, op 1 juni 2026 door de voorzitter van het centraal stembureau is benoemd als lid van de verenigde vergadering;

De commissie Geloofsbrieven heeft geconcludeerd dat er geen belemmeringen bestaan voor toelating en adviseert om de heer R.H.T. Tas toe te laten tot de verenigde vergadering.

Gelet op:

Artikelen 19, 31 en 33 van de Waterschapswet

Besluit:

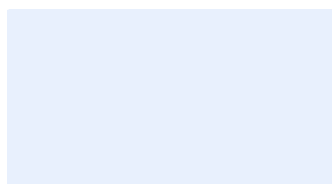
De heer R.H.T. Tas toe te laten als lid van de verenigde vergadering.

Aldus besloten in de openbare vergadering van donderdag 16 juli 2026.

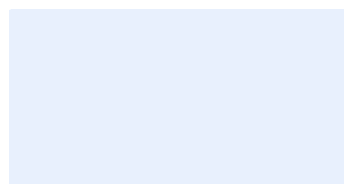
De verenigde vergadering voornoemd,

de secretaris,

de voorzitter,

ir. P.C. Janssen

dr. P.H.W.M. Daverveldt

Advies van de geloofsbrievencommissie voor 16 juli 2026 inzake het onderzoek van de geloofsbrieven van het benoemde VV-lid.

Aanleiding

Het algemeen bestuur van Delfland, de verenigde vergadering, bestaat uit 30 leden. Door het vertrek van de heer M. Weterings ontstaat een opengevallen plaats in de verenigde vergadering en moet in de opengevallen plaats worden voorzien. Aangezien het een plaats betreft van de BBB-fractie, heeft de voorzitter van het centraal stembureau de heer R.H.T. (Ruud) Tas benoemd als lid van de verenigde vergadering.

De commissie Geloofsbrieven adviseert de VV over toelating van benoemde op basis van het onderzoek naar de Geloofsbrieven.

Regelgeving

Met betrekking tot het onderzoek zijn artikelen 31 en 33 van de Waterschapswet en artikel 2.2 van het Reglement van orde VV en commissies Delfland 2025 van toepassing.

Communicatie

Op de website van het Hoogheemraadschap van Delfland worden na de toelating de leden van de VV vermeld.

Bevoegd orgaan

De verenigde vergadering is bevoegd om over de toelating van de benoemde te beslissen. Het algemeen bestuur onderzoekt de geloofsbrieven en gaat na of de benoemde aan de vereisten voldoet, gelet op artikel 31 en 33 van de Waterschapswet en beslist omtrent de geschillen welke met betrekking tot de geloofsbrieven kunnen rijzen.

Overeenkomstig artikel 2.1 lid 1 van het RvO zijn de heren D. Siskens, J.B. Simon en J.W. Jannink bij loting gekozen als leden van de geloofsbrievencommissie. De commissie brengt op grond van het bepaalde in artikel 2.2 RvO verslag uit aan de verenigde vergadering en geeft daarbij advies over het te nemen besluit.

Onderzoeksverslag

De commissie heeft de geloofsbrieven beoordeeld van de heer R.H.T. Tas. De geloofsbrievencommissie is nagegaan of de benoemde aan de vereisten van het VV-lidmaatschap voldoet en geen onverenigbare betrekkingen vervult.

Uit het onderzoek van de geloofsbrievencommissie is wat betreft de benoemde niet gebleken van betrekkingen bedoeld in artikel 31 van de Waterschapswet. Gelet op artikel 33 van de Waterschapswet en de overlegde gegevens heeft de commissie geconcludeerd dat er geen sprake is van een betrekking als in dit artikel bedoeld.

Advies

Gezien het bovenstaande adviseert de geloofsbrievencommissie om de heer R.H.T. Tas als lid van de verenigde vergadering toe te laten.

De commissie geloofsbrieven,

D. Siskens

J.B. Simon

J.W.Jannink

Hoogheemraadschap van
Delfland

Verenigde Vergadering

Dossiernummer 3570
Vertrouwelijk Nee
Vergaderdatum 16 juli 2026
Agendapunt B.02
Titel Investeringsbesluit Waterzuivering Vergulde Hand

Geagendeerd	Vergaderdatum
Verenigde Vergadering	16 juli 2026

Voorgesteld besluit

Onderwerp	Investeringsbeslissing project Waterzuivering Vergulde Hand
Versienummer	1.0
Dossiernummer	3570
D&H datum	dinsdag 2 juni 2026
Wijze agenderen	Openbaar

1) Het gevraagde besluit

1. Bijlage I. Scope (DMS: 2515089) van het project de Waterzuivering Vergulde Hand vast te stellen.
2. Het investeringsplan voor project Waterzuivering Vergulde Hand vast te stellen ter hoogte van € 1178 miljoen.
3. Het ontwerpkrediet van het Project Waterzuivering Vergulde Hand ter hoogte van € 68 miljoen te verhogen met een bedrag van € 1110 miljoen tot een bedrag van € 1178 miljoen voor de ontwerp- en uitvoeringsfase van het Project Waterzuivering Vergulde Hand en dit bedrag ter beschikking te stellen.

2) Aanleiding

De huidige afvalwateringsinstallatie (AWZI) De Groote Lucht in Vlaardingen is een van de vier AWZI's van Delfland. Begin 2020 is geconstateerd dat deze AWZI op verschillende punten aan het einde van de levensduur is. De ontwerpcapaciteit van de zuivering was bereikt en zonder grootschalige aanpassingen is het niet mogelijk om te voldoen aan de eisen rondom onder andere de kwaliteit van het gezuiverde afvalwater, Arbo, veiligheid en toenemende belasting van de zuivering als gevolg van de toename van het aantal inwoners in het gebied. Dit betekent mede dat het niet mogelijk is om aan de toekomstige strengere regelgeving te voldoen, bijvoorbeeld voor waterkwaliteit en duurzaamheid, om invulling te geven aan toekomstambities op het vlak van circulariteit. Hierop is besloten om een verkenning uit te voeren naar de beste optie voor de lange termijn: grootschalige renovatie van de bestaande zuivering of nieuwbouw op een nieuwe locatie. Op basis van deze verkenning koos de verenigde vergadering (VV) in september 2022 voor nieuwbouw.

De nieuwbouw zal plaatsvinden op het bedrijventerrein Vergulde Hand West. Om dat mogelijk te maken heeft de gemeente Vlaardingen op 30 oktober 2025 het omgevingsplan op deze locatie gewijzigd voor de functie AWZI.

Voor de nieuwbouw heeft de VV op 10 april 2025 een voorkeursalternatief gekozen: het 'Modified University of Cape Town'-proces (mUCT) met membranen voor slibscheiding. Daarvoor is een voorlopig ontwerp (VO) opgesteld. Dit ontwerp is de basis voor de kostenraming, waar met dit voorliggende besluit het ontwerp- en uitvoeringskrediet wordt aangevraagd. Op basis van het voorlopig ontwerp, de beoogde aanpak en het contractmodel is een kostenraming opgesteld voor het opstellen van het definitieve ontwerp en de realisatie van de AWZI. Met dit investeringsbesluit kunnen we toewerken naar de volgende fase met o.a. de gunning van de aanbesteding, de vaststelling van het definitieve ontwerp en de daadwerkelijke realisatie van de AWZI.

Dit bestuursvoorstel bevat de scope van het project (Bijlage I), de kostennota van de SSK-raming (Bijlage II), de onderbouwing en FAQ Planning (Bijlage III), de risico's en bijhorende beheersmaatregelen (Bijlage IV) en de impact op tarieven en dekking investering (Bijlage V). Daarnaast zijn de second opinion op de SSK-raming (Bijlagen VI.A en VI.B) en het advies van de OR (Bijlagen VII.A en VII.B) opgenomen, inclusief managementreactie vanuit de projectorganisatie. Voorafgaand aan dit besluit is de Commissie WVK op meerdere momenten meegenomen in de totstandkoming van het investeringsplan en zijn tussentijds deelbesluiten genomen over de scope (zoals het bijstellen van de biologische ontwerpcapaciteit en grondstoffenterugwinning) zoals omschreven in Bijlage I.

3) Beoogd effect

De bouw van de nieuwe AWZI beoogt een toekomstbestendige, duurzame en gebiedsgericht ingepaste zuivering te realiseren die langdurig betrouwbaar kan functioneren. Het ontwerp wordt flexibel en robuust vormgegeven zodat het kan omgaan met klimaatverandering, strengere zuiveringseisen en technologische ontwikkelingen. Duurzaamheid vormt een integraal uitgangspunt in bouw, inrichting en bedrijfsvoering, onder meer via emissiearm materieel, energiezuinig ontwerp, beperking van procesemissies, toepassing van circulariteit en inzet van hernieuwbare energie. Daarnaast wordt de installatie als onderdeel van haar omgeving ontwikkeld, waarbij kansen voor waterkwaliteit, recreatie, energie-uitwisseling en een zorgvuldige ruimtelijke inpassing worden benut. Hiermee ontstaat een zuivering die voldoet aan de huidige opgaven en aansluit bij de behoeften voor de komende decennia.

Met besluiten 1 en 2 legt de VV de scope en het budget van de nieuw te realiseren afvalwaterzuivering vast. Dit is een toekomstbestendige, duurzame en ruimtelijk ingepaste afvalwaterzuivering, waarmee Delfland ook op de lange termijn zijn wettelijke taak kan blijven vervullen. Hiermee kan worden voldaan aan zowel de huidige als voorziene wet- en regelgeving, waaronder de (Europese) Richtlijn Stedelijk Afvalwater (ERSA)¹ en de Wet weerbaarheid kritiek entiteiten (WWKE).

Met besluit 3 stelt de VV het krediet beschikbaar dat nodig is voor de volgende ontwerpstappen en de realisatie van de nieuwe waterzuivering Vergulde Hand. Door dit besluit kunnen de verdere voorbereidingen worden getroffen voor de gunning van de ontwerp- en realisatiefase om deze vervolgens samen met de opdrachtnemer te doorlopen.

4) Kernboodschap

Vanwege de aflopende levenstermijn van De Grootte Lucht en strengere wettelijke eisen heeft verenigde vergadering eerder gekozen voor nieuwbouw van een AWZI op de locatie Vergulde Hand West met membraamzuivering.

In de planfase is het voorlopig ontwerp van de installatie uitgewerkt aan de hand van de door de VV vastgestelde uitgangspunten. De volgende stap is de ontwerp- en realisatiefase. Met dit besluit stelt de VV het geld dat hiervoor nodig is beschikbaar.

Na dit investeringsbesluit gaan we over tot de volgende fase, waaronder de aanbesteding en gunning aan de marktpartij (of een combinatie van partijen), het maken van het definitieve ontwerp en de bouw van de nieuwe AWZI.

5) Historie – eerdere besluitvorming

- 23 april 2020: VV besluit voor het verkennen van alternatieven voor de lange termijn (2028-2060) van AWZI DGL.

¹ Landelijk dient nog te worden bepaald wat de reikwijdte van de eis voor 100% energieneutraliteit in 2045 is.

- 24 november 2020: D&H sluit een intentieovereenkomst over samenwerking en verkenning 'toekomst AWZI De Groote Lucht' met de gemeente Vlaardingen. Deze is in januari 2022 verlengd tot 1 september 2022.
- 15 juli 2021: VV besluit tot verdere uitwerking van nieuwbouw van AWZI De Groote Lucht in Vlaardingen op de locatie Vergulde Hand West als voorlopig voorkeursalternatief voor de toekomst van deze zuivering. In dezelfde vergadering is een motie aangenomen 'Samenwerking bij vernieuwing De Groote Lucht'.
- 29 augustus 2022: B&W Vlaardingen en D&H besluiten de gewijzigde intentieovereenkomst over toekomst AWZI De Groote Lucht, waarin is afgesproken toe te werken naar een overeenkomst om nieuwbouw van de AWZI mogelijk, te maken.
- 29 september 2022: VV besluit voorkeursalternatief 'nieuwbouw AWZI DGL' en toekenning ontwerp krediet inclusief middelen voor grondverwerving.
- 29 juni 2023: VV Besluit Bijstelling ontwerp krediet nieuwbouw AWZI De Groote Lucht. Ten bate van verwerving grond.
- 18 december 2023: Colleges Delfland en gemeente Vlaardingen ondertekenen samenwerkingsovereenkomst en koopovereenkomst voor de benodigde grond Vergulde Hand West.
- 9 april 2024: VV besluit uitgangspunten en beoordelingskader.
- 30 mei 2024: VV besluit bijstelling ontwerp krediet.
- 8 oktober 2024: D&H stelt de beoordelingsmethodiek vast.
- 10 april 2025: VV besluit voorkeursalternatief.
- 17 juli 2025: VV stelt het uitgangspunt voor de biologische ontwerpcapaciteit bij naar 450.000 v.e.
- 30 oktober 2025: Gemeenteraad Vlaardingen stelt wijziging van het omgevingsplan vast.
- 12 februari 2026: VV stelt vast dat onderzochte grondstoffen voor industrie en huishoudens buiten de scope blijven.
- 26 februari 2026: Gemeenteraad Vlaardingen stelt beeldkwaliteitsplan vast.

6) Regelgeving en Beleid

De relevante wet- en regelgeving:

- Reglement van Bestuur voor het Hoogheemraadschap van Delfland waarin de zuiveringstaak aan Delfland is opgedragen.
- EU Kaderrichtlijn Water (2000) (bescherming en verbetering kwaliteit oppervlaktewaterlichamen).
- EU Richtlijn Stedelijk Afvalwater (zoals gewijzigd op 5 november 2024; normering zuiveringseffluent).
- Wet weerbaarheid kritieke entiteiten (WWKE)
- Omgevingswet: Zorgplicht zuiveren stedelijk afvalwater (2024).
- Besluit activiteiten leefomgeving: normering afvalwaterzuivering en behandeling afvalstoffen.
- Waterschapsverordening Delfland.
- Waterschapswet
- Landelijk Afvalbeheerplan 3 (LAP 3).
- Strategie Transitie Waterketen Delfland 2050 (2021).
- Strategie Delfland Circulair 2050 (2018).
- Energiestrategie van Delfland 2018-2025 (2018).
- Ambitieverklaring Veiligheid, gezondheid en milieuzorg door samenspel (2019)
- Toekomstbestendige Zoetwatervoorziening Delfland 2050 (2020).
- Langetermijnstrategie wateroverlast (2022).
- Strategie microverontreinigingen Delfland (2020).
- Nota Activabeleid (2025)
- Strategie en uitvoeringsprogramma Biodiversiteit (2025)

7) Financiën

Levenscycluskosten

Op basis van de scope (Bijlage I.) is een voorlopig ontwerp (VO) uitgewerkt en een SSK-raming opgesteld voor het project Waterzuivering Vergulde Hand. In Bijlage II. Kostennota worden wordt toegelicht uit welke onderdelen ("hoofdkostenposten") het bedrag van de SSK-raming is opgebouwd en welke principes, percentages en aannames zijn meegenomen in de berekening van de raming.

De SSK-raming omvat de investeringsuitgaven voor het verder uitwerken, realiseren en in gebruik nemen van de gehele waterzuivering. Het investeringsbedrag voor de ontwerp- en realisatiefase wordt geraamd op een totaal van € 1110 miljoen (P85-waarde; in lijn met het VV-besluit van juni 2026). Daarnaast geeft de SSK-raming inzicht in de instandhoudingskosten, bestaande uit de beheer- en onderhoudskosten, en grote vervangingen van de nieuwe zuiveringsinstallatie over een periode van 30 jaar. Samen met de investeringskosten vormt dit de totale levenscycluskosten. In de SSK-raming is ook rekening gehouden met algemene kosten, winst en risico omdat met een Cost+ contract gewerkt wordt. De SSK-raming is zowel intern als door een onafhankelijke externe partij getoetst.

Vanwege de marktgevoelige informatie die in de SSK-raming is opgenomen staat de verdere onderbouwing van het investeringsplan, projectrisico's en ontwerp- en uitvoeringskrediet in Bijlage II. Kostennota.

Tot en met de planfase is een ontwerpkrediet verstrekt van € 68 miljoen. Dit krediet bevat de kosten voor de verkennings- en planfase (€19 miljoen) en de aankoop grond van het nieuwe terrein (€49 miljoen). Gezamenlijk met het investeringsbedrag voor de ontwerp- en realisatiefase wordt het totale investeringsplan geraamd op € 1178 miljoen.

Tabel 1: Overzicht ontwikkeling investeringsplan en kredietverstrekking (af rond op miljoenen)

Omschrijving	Ontwerpkrediet	Totaal ontwerp- en uitvoeringskrediet	Investeringsplan
Ontwerpkrediet (incl. grondverwerving) VV 29 sept. 2022	€ 31 miljoen		
Bijstelling ontwerpkrediet t.b.v. grondverwerving VV 29 juni. 2023	€ 22 miljoen		
Bijstelling ontwerpkrediet t.b.v. planfase VV 30 mei 2024	€ 14 miljoen		
P85-waarde		€ 1178 miljoen	
Voorliggende bijstelling investering WVH	€ 68 miljoen	€ 1178 miljoen	€ 1178 miljoen

De instandhoudingskosten voor de periode 2034 tot en met 2063 worden geraamd op € 1828 miljoen (P85-waarde, inclusief BTW).

De totale levenscycluskosten bedragen circa:

- € 68 miljoen (ontwerpkrediet)
- € 1110 miljoen (P85-waarde uitvoeringskrediet)
- € 1828 miljoen (P85-waarde instandhoudingskosten)

Wat over de volledige projecthorizon uitkomt op €3006 miljoen, inclusief BTW.

(De in de kostennota benoemde LCC is exclusief het ontwerpkrediet)

Sturing

Het investeringsplan en ontwerp- en uitvoeringskrediet bestaan grotendeels uit de ontwerp- en realisatiekosten van € 1110 miljoen, op basis van de P85-waarde vanuit de SSK-raming (VV-besluit van 4 juni 2026). De projectorganisatie krijgt mandaat tot de P50-waarde van € 977 miljoen plus de reeds beschikbare € 68 miljoen ontwerpkrediet.

Begroting en exploitatie

De nieuwe raming wordt verwerkt in de begroting 2027 en meerjarenraming 2028-2031.

Voorzien is dat de huidige zuivering DGL vanaf 2033/ 2034 wordt geamoveerd en de grond daarna wordt verkocht. De kosten voor het amoveren van de huidige zuivering (DGL) en verkoop van de grond onder DGL zijn geen onderdeel van de VO-SSK-raming en deze kredietaanvraag. In de begroting 2027 en meerjarenraming 2028-2031 de kosten voor het amoveren van DGL (€7 miljoen) en een opbrengst van grondverkoop (€ 22 miljoen) verwerkt.

Tarieven en opbouw reserve

Op basis van de kostenraming is een doorrekening gemaakt wat de impact is van de investeringskosten en instandhoudingskosten op de tarief ontwikkeling en de Netto Schuld Quote (NSQ) voor de periode tot en met 2045, waarbij rekening is gehouden met overige financiële ontwikkelingen conform inzichten uit de Kadernota 2027 en de ontwikkeling van het zuiveringstarief conform de begroting 2026 en meerjarenraming 2027-2030. Een gedetailleerde toelichting van de doorrekening en alternatieve uitwerkingen zijn opgenomen in Bijlage V. Impact tarieven en dekking investering.

Om de financiële effecten van de investering evenwichtiger in de tijd te spreiden, wordt in de periode 2031 tot en met 2033 jaarlijks een extra tariefsverhoging van 2% door te voeren. Deze gelijkmatige, gefaseerde opbouw zorgt voor een constante ontwikkeling van de tarieven en beperkt de piek in de NSQ tot circa 290%, waarna de NSQ binnen circa 6 jaar weer daalt tot onder de vastgestelde bovengrens van 250%.

Dit is in lijn met het uitgangspunt zoals benoemd in het coalitieakkoord 2024-2027: *"We willen onze toekomstige generaties niet belasten met onze kosten. Wij lossen af op onze schulden. Daarom houden we vast aan een NSQ van 250%. We accepteren dat er voor de investeringen in de nieuwbouw van de AWZI De Groote Lucht en het voldoen aan de Richtlijn Stedelijk Afvalwater, deze norm beperkt wordt overschreden".*

8) Duurzaamheid

Het investeringsplan vormt de concrete uitwerking van de ambitie van Delfland om in de toekomst volledig circulair en klimaatneutraal te werken. Deze ambitie staat niet op zichzelf;

Delfland heeft in de strategie Delfland Circulair (2018) stevige ambities vastgesteld op het gebied van energie, klimaatneutraliteit en circulariteit. Nadien heeft Delfland zich gecommitteerd aan de ambities in de Strategische Visie op weg naar Klimaatneutraliteit (UvW, 2022). Het vaststellen van beide strategieën heeft geleid tot de volgende organisatiedoelstellingen:

- Energieneutraal in 2025
- Streven naar klimaatneutraliteit van eigen voetafdruk in 2035 (inspanning), volledig klimaatneutraal in 2050 (resultaat)
- Streven naar klimaatneutraliteit van emissies van derden in 2035 (inspanning), volledig klimaatneutraal in 2050 (resultaat)

- 100% circulair in 2050, met als tussendoel 50% minder verbruik van primaire grondstoffen in 2030

Al deze organisatiedoelstellingen zijn samengebracht in de Klant-Eis Specificatie (KES), waardoor zij vanaf het begin richting hebben gegeven aan het voorlopig ontwerp van de nieuwe AWZI.

Bij het ontwikkelen van dit ontwerp is voortdurend gezocht naar manieren om duurzaamheid en innovatie hand in hand te laten gaan. Ook in de technische uitwerking is bewust gekozen voor oplossingen die energie en grondstoffen sparen. Waar dat mogelijk is, maakt het ontwerp gebruik van vrij verval, waardoor het aantal pompstappen – en daarmee het energieverbruik – sterk wordt beperkt.

Daarnaast is een circulariteitsscan uitgevoerd, die belangrijke aanbevelingen heeft opgeleverd voor de volgende ontwerpfase, onder meer het onderzoeken van het gebruik van minder milieubelastende hulpstoffen en het toepassen van alternatieve bouwmaterialen.

Ook op procesniveau wordt ingezet op verduurzaming. Het systeem wordt voorzien van meet- en regeltechniek, zodat procescondities nauwkeurig kunnen worden geoptimaliseerd. Dit draagt niet alleen bij aan een efficiëntere werking, maar helpt ook om procesemissies, zoals lachgas, te beperken. Ook op het gebied van energieopwekking wordt vooruitgekeken. Zo voorziet het voorlopig ontwerp in zonnepanelen op zowel de daken van de huisvesting als op het terrein, gecombineerd met een energieopslagsysteem om duurzaam opgewekte energie optimaal te benutten.

Om hergebruik in de toekomst mogelijk te maken, wordt bovendien een materiaalpaspoort opgesteld in de realisatiefase voor alle toegepaste materialen in de nieuwe installatie. Hiermee wordt vastgelegd waar welke materialen zijn toegepast en in hoeverre deze materialen losmaakbaar zijn, zodat toekomstig hergebruik mogelijk wordt.

Voor de bredere duurzaamheidsambities op het gebied van grondstoffen sluit het investeringsplan aan op het bestuursvoorstel Terugwinnen Grondstoffen. Hierin zijn keuzes vastgesteld ten aanzien van het terugwinnen van grondstoffen zoals groengas, warmte voor eigen gebruik, vloeibaar CO₂ en zoetwater levering aan de Waterharmonica/Krabbeplas. In het bestuursvoorstel Terugwinnen grondstoffen is ook ruimte opgenomen voor toekomstige ontwikkelingen, zoals het verder opwerken of terugwinnen van waardevolle stoffen uit water en slib. We reserveren ruimte voor cellulose, ammonium, warmte aan derden en zoetwaterlevering voor industrie en/of boezem.

Om de milieueffecten van ontwerpkeuzes verder inzichtelijk te maken, worden zowel een MKI-berekening als een CO₂-footprint in de ontwerpfase opgesteld, waarmee actief gestuurd kan worden op het minimaliseren van de totale milieubelasting.

Bovendien heeft Delfland via de Unie van Waterschappen het convenant Schoon en Emissieloos Bouwen (SEB) ondertekend in 2024. Hiermee committeert Delfland zich aan materieleisen die leiden tot de inzet van emissieloos materieel in 2028 (enkel lichte werktuigen), tot een volledig emissieloos uitvoering in 2035. Gedurende de uitvoering van het project zullen deze materieleisen ook gehanteerd worden zodat de realisatie zo min mogelijk uitstoot veroorzaakt.

Voor de huisvesting is een hoge duurzaamheidsambitie gesteld: Delfland richt zich op het behalen van een GPR-score van 8, wat staat voor een toekomstbestendig, circulair en energiezuinig gebouw. De keuze om voor deze score te gaan, geeft invulling aan bestaand Delfland beleid op gebied van duurzaamheid en circulariteit. Duidelijke meerkosten die bij deze keuze komen kijken, worden in beeld gebracht zodat een afweging mogelijk is. Mochten er toch uitkomsten naar voren komen die substantieel tot hogere kosten leiden, dan zullen we hiermee terugkomen bij de VV.

Samen vormen bovenstaande maatregelen een stevig fundament voor een AWZI die niet alleen voldoet aan de huidige normen, maar ook klaar is voor de duurzame opgaven van de toekomst.

9) Organisatorische en personele consequenties

Het project Waterzuivering Vergulde Hand is een uitzonderlijk project voor Delfland. Dit vraagt veel van de huidige organisatie en externe inzet. Het gevraagde ontwerp- en uitvoeringskrediet voorziet in dekking van het voortzetten van de huidige projectorganisatie, benodigde inzet in de lijnorganisatie en het aantrekken van extra inhuur personeel daar waar nodig.

In de uitvoeringsfase wordt ook de verbinding met de lijnorganisatie van essentieel belang. Met name met die afdelingen die na de bouw verantwoordelijk worden voor de exploitatie van de nieuwe zuivering. Betrokkenheid van betreffende afdelingen bij het ontwerp en bouw van een veilige en goed bedienbare zuivering is gewenst. En deze betrokkenheid geeft tegelijkertijd invulling aan de benodigde kennisontwikkeling.

Binnen Delfland is kennis delen en leren belangrijk. Vanuit project WVH wordt dit actief ingevuld en gestimuleerd. Dit gebeurt door onderlinge samenwerking, periodieke Vakimpuls (fysieke sessie voor interne kennis uitwisseling) die worden door gezet in de ontwerp- en uitvoeringsfase en een uitgebreide evaluatie van de planfase.

10) OR

De OR wordt *gedurende de* verschillende fases van het project periodiek meegenomen in de ontwikkelingen en voortgang. De OR heeft, conform haar adviesrecht, een advies uitgebracht aan de WOR bestuurder en tevens opdrachtgever. Dit advies is opgenomen in Bijlage VII.A Advies OR.

Samenvattende conclusie advies:

De OR heeft een goed onderbouwde projectbegroting gezien. De zorgen van de OR zitten vooral in de impact op de organisatie en de borging van de organisatiebelangen voor de langere termijn. De OR laat het politieke primaat bij het bestuur en wil in dit moment haar zorg uitspreken over de langere termijneffecten. De OR adviseert daarom de organisatie om een op het SAMP gebaseerde impactanalyse op te stellen waarin de impact van alle ontwikkelingen binnen de waterketen op het personeel wordt beschouwd.

Het advies is in een gesprek tussen OR, WOR bestuurder en projectdirecteur besproken. In Bijlage VII.B is de managementreactie van de WOR bestuurder toegevoegd die ingaat op hoe wordt omgegaan met de adviezen van de OR. Daarnaast geeft Bijlage V. inzicht in hoe D&H tot haar overweging is gekomen ten aanzien van de langetermijneffecten.

11) Risico's en beheersmaatregelen

Het project WVH heeft vanwege de omvang en de diverse vormen van complexiteit – zowel op technisch als op organisatorisch niveau – een hoog risicoprofiel. Dat betekent dat de beheersing van risico's aandacht blijft vragen.

Onderstaande risico's geven de risico's weer die specifiek betrekking hebben op het voorliggende besluit. De tabel eindigt met een bestuurlijk risico dat betrekking heeft op de besluitvorming.

De top 10 risico's voor het project WVH zijn weergegeven in Bijlage IV. In deze bijlage zijn ook exogene risico's opgenomen die gemonitord worden.

Risico	<u>Aanbesteding voor ontwerp- en uitvoeringsfase mislukt</u>
--------	--

Gevolg	Voor de ontwerp- en realisatiefase moet na het investeringsbesluit een aanbestedingsprocedure worden doorlopen. Er bestaat een risico dat er onvoldoende of geen geschikte inschrijvingen worden ontvangen of dat inschrijvingen ongeldig blijken. Hierdoor kan de start van de volgende projectfase niet plaatsvinden, kunnen aanvullende kosten ontstaan omdat een nieuwe aanbesteding noodzakelijk wordt.
Beheersing	Dit is één van de top projectrisico's. Daarom zet de projectorganisatie maximaal in op het voorkomen van een mislukte aanbesteding. De projectorganisatie is vroegtijdig gestart met het toetsen van de marktinteresse en contractuele uitgangspunten. Er wordt gekozen voor Kost+ contractvorm, een contractvorm die samenwerking stimuleert en aansluit bij wat de markt kan en wil bieden. De aanbestedingsdocumenten worden juridisch getoetst om procedurele risico's verder te beperken.
Risico	<u>Ontwerpwijzigingen leiden tot hogere kosten dan geraamd.</u>
Gevolg	De besluitvorming voor het ontwerp- en uitvoeringskrediet vindt plaats op basis van een voorlopig ontwerp. Pas na het investeringsbesluit wordt het definitief ontwerp en vervolgens uitvoeringsontwerp uitgewerkt. Hierdoor kunnen de hoeveelheden, specificaties en ontwerpkeuzes nog wijzigen. Voor het onderdeel huisvesting is de raming opgesteld op basis van een schetsontwerp. Hierdoor heeft de kostenraming een grote onzekerheidsmarge en bestaat het risico dat het ontwerp- en uitvoeringskrediet onvoldoende blijkt.
Beheersing	Dit risico wordt verkleind door (externe) reviews op de kostenraming en het VO-ontwerp, passende risicoreservering en strakke wijzigingen- en scopebeheersing.
Risico	<u>Totale projectkosten vallen hoger uit dan P85</u>
Gevolg	Ontwerp- en uitvoeringskrediet is onvoldoende. VV wordt betrokken conform het spelregelkader.
Beheersing	Dit risico kan niet volledig worden weggenomen en bestaat bij iedere contractvorm. De keuze voor de Kost+ contractvorm betekent dat het contract niet tegen een vaste prijs wordt gegund, maar dat in beginsel de werkelijke kosten volledig worden doorbelast aan de opdrachtgever. Om de financiële impact van dit risico te beperken wordt er een financiële prikkel in het contract gebouwd die wordt gevormd door een zogenaamd participatiemechanisme (pain/gain). Dit participatiemechanisme vormt een aanmoediging voor zowel opdrachtgever als opdrachtnemer om de kosten (en daarmee doorlooptijd) te minimaliseren. Als de werkelijke kosten onder een vast te stellen richtprijs blijven, ontvangt de opdrachtnemer zijn deel van de besparing. Zijn de werkelijke kosten hoger dan de richtprijs, dan betaalt de opdrachtnemer zijn deel van de overschrijding. Zowel de 'pain' als de 'gain' zijn voor de opdrachtnemer gemaximeerd. Daarnaast wordt de kans op ongecontroleerde kostenstijging verkleind door: strakke financiële beheersing tijdens de uitvoering waardoor afwijkingen tijdig worden gesignaleerd en bijsturing mogelijk is; vooraf met de opdrachtnemer heldere contractuele afspraken te maken over tarieven; werken met open-boek / financiële transparantie.
Risico	<u>Kostenraming kent een hoge mate van onzekerheid</u>
Gevolg	De kostenraming is deels opgesteld op basis van huidige kennis en mate van ontwerpdiepgang. Bij verdere uitwerking van het voorlopig ontwerp en specificaties kunnen hoeveelheden, uitgangspunten of prijs wijzigen. Ook kan blijken dat onjuiste aannames zijn gedaan. Hierdoor bestaat het risico dat het

aangevraagde ontwerp- en uitvoeringskrediet niet toereikend is om de overeengekomen scope te realiseren.

Beheersing Het risico wordt verkleind door een 3-traps reviewtraject, waaronder een onafhankelijke externe review door twee ervaren kostendeskundigen. Deze maatregelen verbeteren de kwaliteit van de raming en beperken de kans op grote afwijkingen, maar kunnen deze niet volledig uitsluiten

Risico Project- en/of lijnorganisatie staat onvoldoende gesteld

Gevolg Beperkte ervaring met projecten van deze omvang, onvoldoende beschikbare capaciteit vanuit afdelingen, wisselingen in het team en het ontbreken van vervanging op kritieke IPM-rollen maken de organisatie kwetsbaar. Dit kan leiden tot kwaliteitsverlies, vertraging en extra (inhuur)kosten, en verhoogt de druk op het team.

Beheersing Het risico wordt verkleind door tijdige afstemming van de benodigde capaciteit, het versterken van kennis en expertise, inzet van ervaren AWZI-adviseurs en het inrichten van 1e, 2e en 3e-lijns kwaliteitsborging.

Risico Beheer- en onderhoudskosten (30 jaar) wijken af van raming

Gevolg De raming van de beheer- en onderhoudskosten over de levensduur van de installatie is gebaseerd op aannames over ontwerp, prestaties, onderhoudsbehoefte en prijsontwikkelingen. De werkelijke kosten kunnen hierdoor afwijken van de huidige inschatting.

Beheersing De beheer- en onderhoudsraming wordt geactualiseerd naarmate het ontwerp verder wordt uitgewerkt. Dit wordt tevens getoetst met experts.

Risico Het kredietbesluit wordt door VV uitgesteld

Gevolg Het project loopt vertraging op omdat zonder formeel krediet geen financiële dekking beschikbaar is om de volgende fase te starten. Aanbestedingen en gunningen moeten tijdelijk worden stopgezet wat kan leiden tot verlies van interesse bij marktpartijen. Het later opleveren van WVH kan leiden tot extra financiële gevolgen en operationele risico's voor DGL, omdat de huidige installatie dan langer in stand moet worden gehouden.

Beheersing De VV is de afgelopen maanden optimaal meegenomen ter voorbereiding op de investeringsbeslissing. Binnen het huidig ontwerp krediet is nog buffer beschikbaar om de voorbereiding voort te zetten. Mocht er geen besluit komen, is er nog voldoende tijd om benodigde aanpassingen te doen.

12) Communicatie (in- en extern) en participatie

Het besluit van D&H van 2 juni 2026 wordt opgenomen in de D&H-nieuwsbrief. Het VV-besluit van 16 juli 2026 wordt voor geïnteresseerden vermeld in de digitale projectniewsbrief, een nieuwsbericht op de website van Delfland en een bericht op intranet.

Het VV-besluit wordt gedeeld met bestuurlijke partners, via de bestaande overlegstructuren over het project WVH en met de geconsulteerde marktpartijen.

13) Bekendmaking en vervolgprocedure

Met de goedkeuring van de investeringsbeslissing door de VV op 16 juli 2026 kan het project van start met de selectiefase van de aanbesteding, gevolgd door de dialoogfase en de inschrijvingsfase. Bij een succesvolle aanbesteding start Delfland de samenwerking met deze opdrachtnemer in april 2027. Tussen de investeringsbeslissing en de start met de opdrachtnemer zal de projectorganisatie verder werken aan de voorbereidingen en zal er een gatereview plaatsvinden die toetst of de projectorganisatie en de lijnorganisatie gesteld staan voor deze volgende fase.

14) Bevoegd orgaan

Op grond van artikel 77 Waterschapswet is de VV bevoegd tot het vaststellen van investeringsplannen en toekennen van ontwerp- en uitvoeringskredieten.

15) Toelichting

De voorliggende besluiten betreffen het investeringsbesluit voor de nieuwbouw van de waterzuiveringsinstallatie Vergulde Hand (WVH) in Vlaardingen. Deze nieuwe installatie vervangt de AWZI De Groote Lucht.

In september 2022 heeft de VV besloten tot nieuwbouw op het bedrijventerrein Vergulde Hand West, zodat Delfland ook de komende decennia kan voldoen aan wet- en regelgeving en de verwachte zuiveringstaken. De nieuwe AWZI wordt ontworpen voor circa 450.000 vervuilingseenheden en kan het afvalwater van Vlaardingen en omliggende gebieden tot minstens 2060 zuiveren, conform huidige en toekomstige regelgeving.

Bij de ontwikkeling van de nieuwe waterzuiveringsinstallatie De Vergulde Hand hanteert Delfland drie kernwaarden.

1. Toekomstbestendig

De nieuwe AWZI wordt ontworpen met het oog op veranderende omstandigheden: klimaatverandering, groeiende zuiveringseisen, technologische ontwikkelingen en de dynamiek in de omgeving. Dat betekent dat het ontwerp schaalbaar en flexibel is, ruimte biedt voor innovaties en voldoende robuust is om piekbelastingen en extreme neerslagpatronen op te vangen in lijn met de WWKE. Hiermee borgt Delfland dat de zuivering ook op lange termijn betrouwbaar kan blijven functioneren en mee kan bewegen met nieuwe inzichten en wettelijke eisen.

2. Duurzaam

Duurzaamheid vormt een integraal uitgangspunt in zowel de bouw, het ontwerp als de toekomstige bedrijfsvoering. De installatie wordt gerealiseerd met emissiearm materieel, ontworpen met zo min mogelijk energiegebruik (waar mogelijk via vrij verval) en uitgerust met systemen die procesemissies beperken. Daarnaast worden circulaire principes actief toegepast, onder meer door het opstellen van een materiaalpaspoort, het inzetten op hergebruik van grondstoffen zoals groengas en CO₂, en het benutten van restwarmte. Met zonnepanelen en energieopslag wordt de energievoorziening verder verduurzaamd. Deze keuzes dragen bij aan de bredere ambitie van Delfland om circulair en klimaatneutraal te werken.

3. Gebiedsgericht

De nieuwe zuivering wordt nadrukkelijk ontwikkeld als onderdeel van haar omgeving. Dat betekent dat de functies en kansen in het gebied — zoals waterkwaliteit, recreatie, energie-uitwisseling en de relatie met gemeentelijke ontwikkelingen — worden meegenomen in de keuzes tijdens het ontwerp. Het groen omliggende wandelpad rondom de kavel, de levering van zoetwater aan de Krabbeplas en de verkenning van warmtelevering aan de gemeente zijn hier voorbeelden van. Door gebiedsgericht te ontwerpen ontstaat een zuivering die niet alleen goed inpasbaar is, maar ook bijdraagt aan een positieve beleving van de omgeving en een sterke relatie daarmee heeft.

Deze principes zorgen ervoor dat de installatie en terreininrichting niet alleen voldoet aan de opgaven van vandaag, maar in combinatie met de aanpasbaarheid van de waterzuivering ook aansluit bij de maatschappelijke, technische en ruimtelijke uitdagingen van de komende decennia.

Scope van het project

Het doel van het project WVH is om een toekomstbestendige waterzuivering te realiseren, waarmee Delfland zijn wettelijke taak vervult en het afvalwater van huishoudens en bedrijven betrouwbaar, doelmatig en duurzaam kan zuiveren. Deze zuivering wordt gerealiseerd op de nieuwe locatie Vergulde Hand West en bevat alle functies die nu ook op het terrein van De Groote Lucht aanwezig zijn. Naar aanleiding van voorgaande VV-besluiten waarbij uitgangspunten zijn meegegeven voor de verdere uitwerking van het voorkeursalternatief, is de projectscope van het project WVH verder onderzocht, uitgewerkt en ingekaderd. Dit heeft ook geleid tot tussentijdse besluiten omtrent de scope van het project, zoals bijvoorbeeld het vaststellen van het voorkeursalternatief (april 2025), de biologische ontwerpcapaciteit (juli 2025) en hoe om wordt gegaan met grondstoffenterugwinning (februari 2026). Deze uitgangspunten en besluiten hebben geleid tot voorliggend investeringsplan met de projectscope zoals beschreven in Bijlage I.

Op hoofdlijnen is de scope als volgt:

- Waterlijn: Volledige zuiveringsketen met mUCT-techniek en membranen; voldoen aan strenge effluenteisen, incl. medicijnrestenverwijdering; omleggen leidingstelsel. S.
- Sliblijn: Ontvangst, indikken, vergisting en ontwatering; integratie met slib van WVH en NWA.
- Energie & gas: Energieneutraal ontwerp met zonne-energie, batterijen, groengas; biogasopwerking met CO₂-vervloeijing.
- Circulariteit & duurzaamheid: Minder hulpstoffen, warmteterugwinning, GPR-score 8, streven naar klimaatneutraliteit in 2035.
- Grondstoffenwinning: O.a. groengas, warmte, vloeibaar CO₂, zoetwater voor waterharmonica/Krabbeplas.
- Huisvesting: Kantoor, werkplaats, milieustraat, educatieruimte en overige voorzieningen, passend op Vergulde Hand West.

Opleverdatum

Aandachtspunt bij voorliggende projectscope is de opleveringsdatum. In 2022 is als uitgangspunt door de VV vastgesteld dat de nieuwe waterzuivering op Vergulde Hand West in 2030 gereed zou moeten zijn. Die planning was gebaseerd op de toen beschikbare informatie over de resterende levensduur van de huidige DGL-installatie en de inschatting dat ontwikkeling en bouw in acht jaar haalbaar zouden zijn.

Op basis van de huidige stand van zaken en de inbreng van marktpartijen in de recente marktanalyse is duidelijk geworden dat de oorspronkelijk voorziene oplevering van de nieuwe AWZI in 2030 niet realistisch is. De meest waarschijnlijke opleverdatum is nu in 2033. Er wordt uitgezocht wat dit betekent wat betreft de langere instandhouding van de huidige installatie.

De markt geeft aan meer tijd nodig te hebben voor het ontwerp en bouw. Dit komt door beperkte productiecapaciteit, een langere ontwerpfase en de noodzaak van een gezamenlijke opstartperiode die niet in de oorspronkelijke planning zat.

De aangepaste planning (Bijlage III) wordt gebruikt als uitgangspunt voor dit investeringsbesluit, waarbij wordt gericht op een zorgvuldig, uitvoerbaar en realistisch project. De definitieve planning wordt opgeleverd in samenwerking met de gecontracteerde marktpartij en volgt medio 2027. Het opleveren van de waterlijn heeft de hoogste prioriteit, want dat zorgt voor het zuiveren van het water. We bekijken in de ontwerpfase of dit deel mogelijk eerder in gebruik kan worden genomen en wat de consequenties hiervan zijn.

De planfase van het project WVH is hiermee afgerond. Het voorliggende investeringsbesluit is gebaseerd op het voorlopig ontwerp (VO), de uitwerking van de huisvesting en de

onderliggende documenten zoals opgenomen in de bijlagen, alsmede de hierboven beschreven uitgangspunten en keuzes. Deze vormen gezamenlijk een integraal kader voor de realisatie van de nieuwe waterzuiveringsinstallatie. Met dit besluit wordt beoogd over te gaan naar de realisatiefase, waarin het ontwerp in samenwerking met de markt verder wordt uitgewerkt en geconcretiseerd binnen de gestelde kaders en scope.

Nadere mogelijke besluitvorming op voorziene thema's

Voor enkele thema's is duidelijk dat later in het project aanvullende keuzes nodig zijn, omdat deze nog niet volledig uitgewerkt of beleidsmatig afgesloten zijn. Voor deze onderwerpen keren wij daarom mogelijk op een later moment terug naar de VV voor een separaat besluit:

- **Energiestrategie:** in het huidige investeringsplan is een basisroute gehanteerd omtrent de energiestrategie. Op basis van het voorlopig ontwerp zal er een doorrekening gemaakt worden op de totaalconfiguratie van het energiesysteem. Hier vloeien mogelijk nog optimalisatiemogelijkheden uit voort. Daarnaast ziet het project nog kansen voor optimalisatiemogelijkheden via samenwerking met externe partijen en mogelijke doelmatige innovaties en toepassingen van groengas. In de eerste helft van 2027 wordt duidelijk wat de reikwijdte van de ERSA-eis voor 100% Energieneutraliteit in 2045 zal worden. Indien deze ontwikkelingen leiden tot een wijziging van de energiestrategie, wordt deze wijziging ter besluitvorming voorgelegd aan de VV.
- **Educatie:** in de huidige huisvesting van de investeringsbeslissing is een ruimte opgenomen voor educatieve voorzieningen. De functionele invulling en vormgeving van deze ruimte worden later uitgewerkt, in afstemming met relevante interne en externe stakeholders. Omdat dit in deze fase nog niet is uitgewerkt, volgt hiervoor een afzonderlijk bestuurlijk besluit.
- **Digitalisering:** in het huidige investeringsplan is voorzien hoe digitalisering geïntegreerd zal worden in de verdere uitwerking van het project. Dit omvat onder andere het optimaliseren en toetsen van het ontwerp met betrekking tot energieverbruik, emissies en prestaties, evenals het digitaal in bedrijf stellen van de zuivering. Daarnaast worden optimalisaties voor bedrijfsvoering verder uitgewerkt, zoals het realiseren van koppelingen met methodieken als PIMS en BIM, het digitaal opleiden en trainen van operators en het sturen op procesoptimalisaties door energiemanagement, emissiebeheersing en inzet van hulpstoffen.

Indien nieuwe ontwikkelingen zich voordien die aanzienlijke impact hebben op kosten of scope van het project en/of bedrijfsvoering, bijvoorbeeld de inzet van autonome sturing van de AWZI, wordt hiervoor een afzonderlijk bestuurlijk besluit genomen.

16) Bijlagen

Leeswijzer

I. Scope DMS: 2515089	In de scope staan de onderdelen geraamd binnen het project beschreven. Dit betreft de waterlijn, de sliblijn, de gaslijn en algemene faciliteiten zoals huisvesting.
II. Kostennota (geheim) DMS: 2522983	In de kostennota wordt aan de hand van het voorblad SSK-raming toegelicht uit welke onderdelen ("hoofdkostenposten") het bedrag van de investeringsbeslissing is opgebouwd. Er staat in beschreven welke principes en aannames zijn meegenomen in de berekening van de raming.
III. Onderbouwing en FAQ nieuwe planning DMS: 2515091	In de bijlage Planning en beheersing staat de algemene projectplanning beschreven. Dit biedt informatie over het huidige inzicht wanneer de zuivering gereed kan zijn. Ook biedt dit

	informatie over hoe de projectorganisatie stuurt om de zuivering binnen deze planning te realiseren.
IV. Projectrisico's en beheersmaatregelen DMS: 2515092	De bijlage Projectrisico's en -beheersmaatregelen geeft zicht op de top 10 belangrijkste risico's rondom de uitvoering van het project. De beheersmaatregelen in dit document omvatten zowel maatregelen om het risico te vermijden als maatregelen om de gevolgen te beperken indien de gebeurtenis zich voordoet.
V. Impact tarieven en dekking investering (geheim) DMS: 2522984	De bijlage Impact tarieven en dekking investering geeft weer wat het effect is van deze investering op de begroting en strategische investeringsagenda van Delfland. Deze bijlage beschrijft ook hoe het investeringsbeslissing financieel gedekt is.
VI. Second opinion SSK-raming (geheim) VII.A DMS: 2525493 VII.B DMS: 2525559	De bijlage Second opinion SSK-raming beschrijft het toetsverslag van de externe review (VI.A) en de managementreactie van de projectorganisatie daarop (VI.B).
VII. Advies OR (geheim) DMS VII.A: 2525098 DMS VII.B: 2525558	De bijlage Advies OR beschrijft het advies van de OR op het voorliggende besluit (VII.A) en de managementreactie van de projectorganisatie daarop (VII.B).

Onderwerp Investeringsbeslissing project Waterzuivering Vergulde Hand
Dossiernummer 3570

De verenigde vergadering van Delfland,

op voordracht van dijkgraaf en hoogheemraden van dinsdag 2 juni 2026, dossiernummer 3570;

gelezen het positieve advies van de commissie Waterveiligheid en Waterketen van 1 juli 2026.

Overwegende dat:

1. De huidige zuivering De Groote Lucht einde levensduur is en toe is aan vervanging.
2. Waterzuivering Vergulde hand zal voldoen aan de geldende en huidig bekende toekomstige wettelijke eisen en de toenemende hoeveelheid afvalwater in het gebied.
3. De raming die ten grondslag ligt aan de dit besluit gedegen tot stand is gekomen en zowel intern als extern getoetst is door deskundigen.

Gelet op:

- Artikel 84 van de Waterschapswet (bij D&H-voorstellen);
- Artikel 77 van de waterschapswet (bij VV-voorstellen);
- Alle andere wetgeving (zoals KRW, NBW, verordening Zuid-Holland, delegatiebesluit etc.).

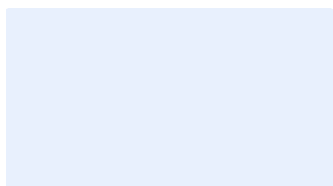
Besluit:

1. Bijlage I. Scope (DMS: 2515089) van het project de Waterzuivering Vergulde Hand vast te stellen.
2. Het investeringsplan voor project Waterzuivering Vergulde Hand vast te stellen ter hoogte van € 1178 miljoen.
3. Het ontwerpkrediet van het Project Waterzuivering Vergulde Hand ter hoogte van € 68 miljoen te verhogen met een bedrag van € 1110 miljoen tot een bedrag van € 1178 miljoen voor de ontwerp- en uitvoeringsfase van het Project Waterzuivering Vergulde Hand en dit bedrag ter beschikking te stellen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van donderdag 16 juli 2026.

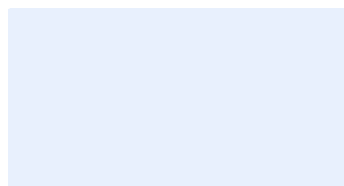
De verenigde vergadering voornoemd,

de secretaris,

ir. P.C. Janssen

de voorzitter,

dr. P.H.W.M. Daverveldt

Bijlage I: Projectscope WVH

Project Waterzuivering Vergulde hand
DMS-2515089

Versie 4 juni 2026

Hoogheemraadschap van
Delfland

Inhoud

SAMENVATTING	3
INLEIDING	3
HOOFDSTUK 1. OVERZICHT VAN DE UITGANGSPUNTEN	4
1.1. Algemeen	4
1.2. Waterlijn	5
1.3. Sliblijn	5
1.4. Energie	6
1.5. Gaslijn	6
1.6. Circulariteit	7
1.7. Duurzaamheid	7
1.8. Terugwinnen grondstoffen	7
1.9. Huisvesting en landschappelijke inpassing	8
BIJLAGE 1A. VOORGAANDE BESLUITVORMING	9

SAMENVATTING

Dit document beschrijft de scope van project Waterzuivering Vergulde Hand.

Het doel van WVH is een toekomstbestendige afvalwaterzuivering te realiseren, waarmee, waarmee Delfland betrouwbaar, doelmatig en duurzaam kan voldoen aan wettelijke eisen voor het zuiveren van afvalwater. Voor de investeringsbeslissing is een heldere scope nodig, die voldoende richting geeft aan het bestuur bij het nemen van het besluit.

De scope omvat negen onderdelen: algemeen, waterlijn, sliblijn, energie, gas, circulariteit, duurzaamheid, grondstoffenwinning en huisvesting. De installatie vervangt AWZI De Groote Lucht, wordt gerealiseerd op Vergulde Hand West en moet voldoen aan strenge effluenteisen, inclusief verwijdering van nutriënten en medicijnresten.

De waterlijn en sliblijn beschrijven het volledige zuiverings- en slibverwerkingsproces. Energie en gas richten zich op energieneutraliteit en productie van groengas. Circulariteit en duurzaamheid focussen op efficiënt grondstoffengebruik en minimale impact. Daarnaast wordt ingezet op terugwinning van grondstoffen en passende huisvesting en educatie. De scope is gebaseerd op eerdere bestuurlijke besluiten.

INLEIDING

Voor de besluitvorming over de investeringsbeslissing voor het project WVH die nu voorligt is het van belang om in het bestuursvoorstel de uitgangspunten voor de realisatie van de nieuwe zuiveringsinstallatie zodanig te beschrijven, dat deze voldoende houvast bieden aan de verenigde vergadering (VV), en anderzijds het projectteam voldoende ruimte geven om wijzigingen binnen het project flexibel op te vangen, zonder dat elke wijziging automatisch als een scopewijziging wordt beschouwd.

Tegelijkertijd is het van belang om een volledig beeld te geven van wat binnen de kaders van het project valt, zodat duidelijk is waarvoor de investering wordt gedaan.

Deze bijlage licht daarom de huidige scope van de zuiveringsinstallatie puntsgewijs toe en dient ter afbakening van deze scope. In het verleden zijn meerdere besluiten genomen over eisen en uitgangspunten die tot deze scope hebben geleid. Deze besluiten zijn opgenomen in Bijlage IA.

HOOFDSTUK 1. OVERZICHT VAN DE UITGANGSPUNTEN

Naar aanleiding van voorgaande VV-besluiten is de projectscope van het project WVH verder onderzocht, uitgewerkt en ingekaderd. Deze besluiten hebben geleid tot verkozen voorkeursalternatief met onderstaande scope. Deze scope bestaat uit de volgende onderdelen:

1. Algemeen
2. Waterlijn
3. Sliblijn
4. Energie
5. Gas
6. Circulariteit
7. Duurzaamheid en duurzaamheidscertificaat
8. Terugwinnen grondstoffen
9. Huisvesting

Deze onderdelen worden hieronder puntsgewijs verder toegelicht. Ook uitgangspunten, vastgesteld in eerdere VV's, zijn hier voor de volledigheid in meegenomen.

1.1. Algemeen

Algemene uitgangspunten en onderdelen van de scope zijn:

- Nieuwbouw van de Waterzuivering Vergulde Hand (WVH) ter vervanging van de AWZI De Groote Lucht.
- Passend op het bedrijventerrein Vergulde Hand West.
- In bedrijf in 2033
- Het terrein van WVH is ingericht om de zuivering te bedrijven en te beschermen.
- Voldoen aan de wettelijke milieueisen.

1.2. Waterlijn

De waterlijn betreft alle nieuw te realiseren onderdelen benodigd voor het zuiveren van het influent, zodanig dat wordt voldaan aan de effluenteisen.

- Effluenteisen, wettelijk kader:
 - Basis:
 - Stikstof: $N = 8 \text{ mg/l}$
 - Fosfor: $P = 0,5 \text{ mg/l}$
 - 80% medicijnrestenverwijdering ten opzichte van influent
 - In de zomermaanden (mei t/m september) gezuiverd water leveren vanuit de afvalwaterzuivering aan de waterharmonica en Krabbepas
 - Zomerlevering: $30.000 \text{ m}^3/\text{dag}$.
 - Waterkwaliteitsnormen: $N = 2,2 \text{ mg/l}$ en $P = 0,15 \text{ mg/l}$
- Een ander uitgangspunt is om zoveel mogelijk effluent naar eigen oppervlaktewatersysteem te brengen. Op dit moment zijn er bij Delfland alleen concrete doelen voor het leveren van gezuiverd afvalwater aan regionaal water via de Waterharmonica. Voor andere, toekomstige toepassingen is ruimte op het terrein gereserveerd, zoals in de VV van 12 februari 2026 besloten.

De waterlijn omvat de losse objecten en de pompen, leidingen en verdeelwerken die het influent door de stappen leidt. Daarnaast valt het aanpassen van het huidige aanvoerend stelsel (drie persleidingen) en het afvoerend stelsel richting 't Scheur (aan- en afvoer via dijkkruising) en de waterharmonica (onder vrij verval) onder de scope van project.

De waterlijn is ingedeeld in voorbehandeling, hoofdzuivering en nabehandeling:

- Voorbehandeling: ontvangstwerk, roostergoedinstallatie (perforatieroosters en fijnroosters) en waspers(en);
- Hoofdzuivering: actiefslib tank, membraantank, permeaatbuffer, DeOx tank; en
- Nabehandeling: biologisch actiefkoolfilter, mediafilter (aanvullend op de lozing van effluent op de waterharmonica).

Daarnaast gelden de volgende eisen:

- Biologische ontwerpcapaciteit: 450.000 vervuilingseenheden.
- Hydraulische capaciteit: $16.500 \text{ m}^3/\text{h}$.
- Toepassing van zuiveringstechniek 'Modified University of Cape Town process (mUCT)' met membranen.

1.3. Sliblijn

De sliblijn omvat alle nieuw te realiseren onderdelen benodigd voor het behandelen van het slib, het ontwateren en het vergisten van het slib. Hieronder

vallen de losse objecten en de pompen, leidingen en verdeelwerken die het slib en biogas door de stappen leidt, waaronder:

- Buffers voor de ontvangst van extern slib, bandindikker voor slib vanuit de waterlijn;
- Gistingstanks en vacuümontgassing; en
- Ontwateringscentrifuges en opslag t.b.v. afvoeren slib.
- Het ontwerp van de sliblijn is gebaseerd op:
 - De huidige slibvergistingstechniek¹.
 - De slibverwerking van de waterzuivering De Vergulde Hand (WVH) en AWZI Nieuwe Waterweg (NWA)

1.4. Energie

Op het gebied van energie zijn de volgende uitgangspunten opgenomen:

- Minimaliseren energiebehoefte: energiereductie door middel van een geoptimaliseerd zuiveringsproces
- Met zekerheid voorzien in de eigen behoefte van WVH door een geoptimaliseerd energieconcept vanuit: het verkrijgen en laten realiseren van een netaansluiting en mogelijk het installeren van batterij(en), het realiseren van zonne-energie op daken van huisvesting en voor toekomstambities gereserveerde zone, en het leveren van groengas.

1.5. Gaslijn

De gaslijn betreft alle nieuw te realiseren onderdelen benodigd voor het opwerken van het biogas tot groengas en de afzetting hiervan. Het betreft onder meer de onderdelen:

- gashouder(s) en gasfakkel;
- gasreiniging;
- gasopwerking naar groengas;
- CO₂-vervloeijing en opslag;
- aansluiting op het aardgasnet van de netbeheerder.

¹ Een relatief nieuwe mogelijkheid voor de verwerking van slib is Torwash. Torwash is een techniek waarbij er in potentie vergaand grondstoffen kunnen worden teruggewonnen. Daarnaast zijn er mogelijke voordelen op het gebied van duurzaamheid, zoals bij het opwekken van energie en het besparen van het gebruik van hulpstoffen en fossiele grondstoffen. Hiermee zou er beter invulling gegeven kunnen worden aan de beleidsambities binnen Delfland zoals 100% circulair in 2050. Deze techniek is nog niet ontwikkeld en toegepast op het schaalniveau dat voor het project WVH is vereist. Daarnaast zijn er nog verschillende onbekendheden en onzekerheden. Daarom is in de VV van 12 februari 2026 besloten deze techniek (nu) nog niet op te nemen in de scope van het project, maar door middel van een demonstratie op AWZI De Groote Lucht te onderzoeken hoe deze techniek in Delflands context en op de benodigde schaal van WVH functioneert en presteert. Op basis van de bevindingen en een uitgewerkt VO kan vervolgens een besluit worden genomen of Torwash (alsnog) wordt toegepast in project WVH (scopewijziging), of dat het slib wordt vergist conform de huidige scope.

1.6. Circulariteit

Uitgangspunten betreffende circulariteit zijn:

- Hulpstoffen zoveel mogelijk reduceren en zelf maken: In het procestechnologisch ontwerp worden minder hulpstoffen gebruikt ten opzichte van de huidige zuivering. Daarmee draagt het bij aan Delfland circulair.
- De restwarmte die vrijkomt vanuit de gasopwerking wordt gebruikt voor warmteterugwinning wat gebruikt kan worden voor de verwarming van de slibvergisting.
- Flexibiliteit in de toekomst: In het ontwerp zijn ruimtereserveringen opgenomen om:
 - Warmte met een warmtepomp uit het effluent te kunnen winnen. Dit heeft als doel om in de toekomst warmte te kunnen leveren aan een warmtenet van een aangrenzende wijk in Vlaardingen.
 - Zoetwater te leveren aan derden door zoetwater verder te zuiveren/ op te werken tot industriewater.

1.7. Duurzaamheid

Het project heeft een aantal duurzaamheidsuitgangspunten, die meegenomen worden in het ontwerp. Daarnaast zijn doelen als het behalen van een duurzaamheidscertificaat opgenomen in de scope. Deze uitgangspunten en doelen zijn:

- Klimaatneutraal – minimaliseren broeikasgassen (lachgas, methaan en CO₂) met het streven om in 2035 een CO₂ footprint van 0 te hebben.
- Minimaliseren afvalstromen.
- Het project zal zich committeren aan het behalen van het duurzaamheidscertificaat van GPR Gebouw, om duurzaamheid als leidend principe mee te nemen in het ontwerp van het kantoorgebouw. De berekening geeft een totaalbeeld van de duurzaamheid van een gebouw op vijf thema's: energie, milieu, gezondheid, gebruikskwaliteit en toekomstwaarde. Hiervoor is het ambitieniveau bepaald op GPR 8.

1.8. Terugwinnen grondstoffen

Op 12 februari 2026 heeft de VV besloten over het terugwinnen van grondstoffen. Omdat dit ook onder de scope van het project valt, zijn deze hier voor de volledigheid nog een keer opgenomen. Uitgangspunten zijn:

- WVH zal de volgende grondstoffen terugwinnen bij in bedrijfname:
 - groengas
 - warmte voor eigen gebruik
 - vloeibaar CO₂

- zoetwater voor waterharmonica/Krabbeplas
- Andere grondstoffen (roostergoed, zand, stikstof, cellulose, zoetwater voor de industrie of boezem, fosfaat, vetzuren en warmtelevering aan huishoudens en bedrijven in Vlaardingen) zijn nader onderzocht en daarvan is besloten deze nu niet mee te nemen in de scope van WVH.

1.9. Huisvesting en landschappelijke inpassing

Het laatste onderdeel van de scope is het bieden van voldoende huisvesting en een goede landschappelijke inpassing. De huisvesting wordt gerealiseerd op het perceel. Landschappelijke inpassing (groen én blauw) krijgt vorm in de groene omlijsting van het perceel, terreininrichting en vormgeving van gebouwen en draagt bij aan thema's als beeldkwaliteit, biodiversiteit en klimaatadaptatie.

Huisvesting bestaat uit:

- een kantoor voor de benodigde functies op de zuivering;
- een milieustraat;
- parkeervoorzieningen;
- een werkplaats magazijn;
- calamiteitenvoorzieningen;
- overige (buiten-)opslag;
- ruimte voor educatie.

BIJLAGE 1A. VOORGAANDE BESLUITVORMING

Naar aanleiding van voorgaande VV-besluiten is de projectscope van het project WVH verder onderzocht, uitgewerkt en ingekaderd. Hieronder volgt een overzicht van vastgestelde uitgangspunten.

Vergadering: datum	Uitgangspunt
VV: 29 sep 2022	Nieuwbouw op de locatie Vergulde Hand West, als voorkeursalternatief voor de toekomst van AWZI De Groote Lucht in Vlaardingen.
VV: 7 jul 2025	Ontwerpcapaciteit: • Biologische ontwerpcapaciteit 2060: 450.000 vervuilingseenheden. • Hydraulische capaciteit: 16.500 m³/h.
VV: 10 april 2025	Toepassing van zuiveringstechniek 'Modified University of Cape Town process (mUCT)' met membranen.
VV: 9 april 2024	In bedrijf in 2030.
VV: 9 april 2024	Passend op het beschikbare kavel
VV: 9 april 2024	Effluenteisen, wettelijk kader: • Basis: ○ Stikstof: N = 8 mg/l ○ Fosfor: P = 0,5 mg/l • Levering aan de Krabbeplas (zomerlevering: 30.000 m³/dag). ○ Stikstof: N = 2,2 mg/l en ○ Fosfor: P = 0,15 mg/l.
VV: 9 april 2024	Klimaatneutraal – minimaliseren broeikasgassen
VV: 9 april 2024	Wettelijke milieueisen, waaronder geur
VV: 9 april 2024	Passend binnen het voeren van gezond financieel beleid
VV: 9 april 2024	Hulpstoffen zoveel mogelijk reduceren en zelf maken
VV: 9 april 2024	Minimaliseren afvalstromen
VV: 9 april 2024	Minimaliseren energiebehoefte
VV: 9 april 2024	Zoveel mogelijk effluent naar eigen oppervlaktewatersysteem
VV: 9 april 2024	Zoveel mogelijk grondstoffen terugwinnen
VV: 12 feb 2026	Zo efficiënt mogelijk ontwerp WVH
VV: 9 april 2024	Flexibiliteit in toekomst

Bijlage III. Onderbouwing en FAQ nieuwe planning

Project Waterzuivering Vergulde hand
2515091

Versie 4 juni 2026

Hoogheemraadschap van
Delfland

Inhoud

Samenvatting.....	3
Inleiding.....	3
Hoofdstuk 1. Kernboodschap.....	4
Hoofdstuk 2. Vragen en antwoorden.....	5
1. Waardoor duurt het langer?	5
2. Is het werk in stappen uitvoeren een optie?	5
3. Welke consequenties heeft later opleveren van WVH voor DGL? Zijn er meer kosten om deze langer in de lucht te houden?	5
4. Voorjaar 2027 krijgen we de grond geleverd van de gemeente. Wat gebeurt er dan? Wat is er vanaf dat moment zichtbaar?	5
5. Welke gevolgen heeft deze aangepaste planning voor de omgeving?.....	6
6. Wat betekent het werk in stappen uitvoeren voor de vergunningaanvraag?.....	6
7. Wat betekent later opleveren voor de kosten?	6
8. Wat is het effect van later opleveren van de AWZI op het tarief van de zuiveringsheffing?	6

SAMENVATTING

- De verwachte oplevering van de nieuwe AWZI op Vergulde Hand West verschuift.
- Met de inzichten van nu is 2033 de meest waarschijnlijke oplevering.
- Dat komt omdat er meer productietijd nodig is voor de ontwerpfase, de bouw en een gezamenlijke opstartfase met de toekomstige aannemer.
- We werken toe naar een planning die uitvoerbaar is voor de aannemer en verantwoord voor de omgeving. Daarbij staat het zo snel mogelijk kunnen zuiveren van afvalwater voorop (de 'waterlijn').
- Vanaf 2027 starten we wel met voorbereidende werkzaamheden op en rond het terrein, waaronder de aanleg van de groene omlijsting zodat de beplanting kan groeien.
- Na selectie van de aannemer werken we het definitief ontwerp uit. Daarna volgt de definitieve planning.
- We houden de omgeving op de hoogte zodra er meer duidelijkheid is over de planning en de start van de werkzaamheden.

INLEIDING

De ontwikkeling van de nieuwe afvalwaterzuiveringsinstallatie gaat langer duren dan vooraf gedacht. In de afgelopen periode hebben nieuwe inzichten en informatie vanuit marktpartijen en het projectteam een realistischer beeld gegeven van de beoogde opleverdatum. Deze is later dan de vooraf ingeschatte datum van 2030 en richt zich nu meer op 2033.

In dit document lichten we de kernboodschap toe over de aangepaste planning en de consequenties daarvan. Daarnaast beantwoorden we veel gestelde vragen. Zo bieden we helderheid over de achterliggende redenen, de impact op de huidige zuivering De Groote Lucht (DGL), de aanpak richting aanbesteding en uitvoering, en de stappen die we de komende fase gaan zetten.

Ons uitgangspunt blijft een zorgvuldig en realistisch proces, waarbij we samen met de markt toewerken naar een toekomstbestendige zuivering.

HOOFDSTUK 1. KERNBODSCHAP

Kernboodschap

Kijk

We passen de planning van de nieuwe afvalwaterzuivering Vergulde Hand aan omdat uitvoering in 2030 niet realistisch blijkt. Met de inzichten van nu is 2033 het meest waarschijnlijk moment van oplevering.

Want

Bouwbedrijven geven aan meer tijd nodig te hebben voor ontwerp, voorbereiding en bouw, onder andere door beperkte capaciteit en een langere ontwerpfase.

Dus

In 2027 starten we met voorbereidend werk en de groene omlijsting. Na selectie van de aannemer werken we het definitief ontwerp van de nieuwe zuiveringsinstallatie uit. Daarna volgt de definitieve planning. Daarin maken we ook duidelijk hoe we het werk in stappen gaan uitvoeren. We houden de omgeving op de hoogte zodra er meer duidelijkheid is over de planning en de start van de werkzaamheden.

Vervolg

- We onderzoeken wat de aangepaste planning betekent voor het langer in bedrijf houden van AWZI DGL en bespreken dit met het D&H en de VV.
- In de aanbesteding bouwen we prikkels in om de aannemer te stimuleren tot versnelling waar dat verantwoord kan.
- Ook gaan we in gesprek met gemeente Vlaardingen over de mogelijke (nadelige) gevolgen voor de aangepaste planning.

HOOFDSTUK 2. VRAGEN EN ANTWOORDEN

1. Waardoor duurt het langer?

In 2022 is de planning voor de nieuwe AWZI op de Vergulde Hand West gezet op oplevering eind 2030. Die planning was gebaseerd op de toen beschikbare informatie over de resterende levensduur van de huidige DGL-installatie en de inschatting dat voorbereiding, ontwerp en bouw in acht jaar haalbaar zouden zijn.

In de praktijk is duidelijk geworden dat de benodigde stappen tot nu toe langer de tijd hebben gevraagd dan aangenomen. Een goede projectorganisatie, zorgvuldig ontwerp, besluitvorming en omgevingsproces en een goede aanbestedingsprocedure kosten tijd, maar zorgen ook voor een stevige basis voor vervolg.

Uit gesprekken met aannemers en de geleerde lessen uit grote infraprojecten blijkt ook dat onze oorspronkelijke aannames voor de ontwerp- en realisatiefase te ambitieus waren. Aannemers geven aan dat de jaarlijkse productiecapaciteit beperkt is, waardoor meer uitvoeringstijd nodig is. Ook wordt duidelijk dat de benodigde ontwerptijd langer is dan eerder gedacht.

Daarnaast is gekozen voor een contractvorm die past bij deze grote opgave, waarin samenwerking met de aannemer centraal staat. Dit vraagt om een gezamenlijke opstartfase waarin Delfland en de opdrachtnemer samen de planning, organisatie en aanpak vormgeven. Deze fase zat nog niet in de oorspronkelijke planning.

Deze inzichten geven nu een realistischer beeld van wat er in deze markt en voor een project van deze omvang mogelijk is. Op basis hiervan schatten we de oplevering van WVH nu in 2033. Wel wordt er een (financiële)prikkel voor de aannemer toegevoegd die versnelling van de algehele uitvoering kunnen bewerkstelligen.

Als we de VV informeren over de meest waarschijnlijke planning (medio mei), informeren we de omgeving ook over de herziene planning.

2. Is het werk in stappen uitvoeren een optie?

Als uit de planning die we samen met de aannemer opstellen blijkt dat het werk in stappen uitgevoerd moet worden, krijgt de 'waterlijn' voorrang. Het zo snel mogelijk kunnen zuiveren van het afvalwater staat voorop. We moeten blijven voldoen aan onze wettelijke taak om het water schoon te maken.

3. Welke consequenties heeft later opleveren van WVH voor DGL? Zijn er meer kosten om deze langer in de lucht te houden?

Consequenties voor het in bedrijf houden van DGL worden onderzocht en met het D&H besproken.

4. Voorjaar 2027 krijgen we de grond geleverd van de gemeente. Wat gebeurt er dan? Wat is er vanaf dat moment zichtbaar?

We hebben de gemeente al laten weten dat wij de grond tot september 2027 nog niet nodig hebben. De gemeente werkt wel toe naar het bouwrijp opleveren van de grond in april 2027.

Wat er vanaf 2027 op het terrein precies gebeurt en wat de omgeving daarvan merkt, werken we verder uit met de aannemer. Vanaf 2027 starten we in ieder geval met voorbereidende werkzaamheden en met de aanleg van de groene omlijsting van het terrein, zodat de beplanting alvast kan groeien. Na selectie van de aannemer werken we het definitief ontwerp uit. Daarna volgt de definitieve planning (wat we wanneer doen).

5. Welke gevolgen heeft deze aangepaste planning voor de omgeving?

Wat we nu weten is dat we later starten met de bouw en niet voor 2033 klaar zijn. Vanaf 2027 zijn er wel al voorbereidende werkzaamheden zichtbaar en leggen we de groene omlijsting aan. Na selectie van de aannemer werken we het definitief ontwerp uit. Daarna volgt de definitieve planning; dan kunnen we concreet aangeven in welke stappen we het werk uitvoeren, hoelang het duurt en welke eventuele hinder dat kan geven voor de omgeving.

6. Wat betekent het werk in stappen uitvoeren voor de vergunningaanvraag?

Het werk in stappen uitvoeren heeft geen negatief effect op de vergunning. We vragen de vergunning aan voor de complete installatie: voor het deel dat het afvalwater zuivert (waterlijn) én voor het deel dat het slib verwerkt (sliblijn). Vooraf geven we aan dat het slibdeel mogelijk later in gebruik wordt genomen.

7. Wat betekent later opleveren voor de kosten?

Langer doorgaan betekent, langere kosten voor de projectorganisatie. Maar we hebben geen keus. De kans dat er geen inschrijvers zijn bij de aanbesteding als we vasthouden aan de oorspronkelijke einddatum is een groter (financieel) risico.

8. Wat is het effect van later opleveren van de AWZI op het tarief van de zuiveringsheffing?

Alle investeringen worden meegenomen in de meerjarenbegroting waarvan de tarieven worden afgeleid. Er zijn vele factoren die van invloed zijn op een eventuele tariefverhoging. Dit is een bestuurlijke keuze. Meerkosten bij de Waterzuivering Vergulde Hand kan hier invloed op hebben.

Bijlage IV. Projectrisico's en beheers- maatregelen

Project Waterzuivering Vergulde hand
2515092

Versie 4 juni 2026

Hoogheemraadschap van
Delfland

Inhoud

Samenvatting.....	3
Inleiding	3
Hoofdstuk 1. Risico's en beheersmaatregelen.....	4
Endogene risico's (risico's die het project zelf kan opvangen)	4
Exogene risico's	9

SAMENVATTING

In deze bijlage worden de belangrijkste risico's voor de ontwerp- en realisatiefase van het project Waterzuivering Vergulde Hand beschreven, met daarbij de kern van de beheersmaatregelen die worden toegepast om deze risico's te beheersen. Er wordt onderscheid gemaakt tussen endogene risico's – risico's die het project zelf kan opvangen – en exogene risico's die het project niet kan opvangen).

Voor de endogene risico's is een top 10 opgesteld, waarin zowel technische, organisatorische als aanbestedingsrisico's worden benoemd. Deze variëren van het risico dat de WVH-installatie bij oplevering, als gevolg van procestechnologische onzekerheden, variërende influentcondities en bij de opstart mogelijk optredende kinderziektes, niet binnen de gestelde eisen voor effluent of (geur)emissies opereert tot het risico op mislukte aanbesteding, onvoldoende projectorganisatie bij zowel OG als ON, onbedoelde scopegroei en het niet tijdig verkrijgen van vergunningen.

Bij ieder risico zijn de belangrijkste beheersmaatregelen geformuleerd, waaronder robuust ontwerp, het ophalen van klanteisen (KES), betrokkenheid van de afdelingen Onderhoud Technische Installaties (OTI) en Besturing ZuiveringsProces (BZP), pilotonderzoek, samenwerking en vakmanschap in de aanbesteding, tijdige afstemming met bevoegde gezagen en inzet van kostendeskundigheid.

De exogene risico's worden niet binnen het project belegd, maar wel actief gemonitord. Voorbeelden hiervan zijn mogelijke netcongestie waardoor elektrisch vermogen niet tijdig beschikbaar is, vernietiging van het omgevingsplan door de Raad van State, wijzigingen in wet- en regelgeving en macro-economische ontwikkelingen zoals hogere indexeringen dan zijn voorzien. Hoewel deze risico's buiten de invloedssfeer van Delfland liggen, bereidt het projectteam zich voor om eventuele gevolgen tijdig te signaleren om zo te kunnen handelen. Besluitvorming over de aanpak van deze exogene risico's vindt plaats op bestuurlijk niveau wanneer deze zich daadwerkelijk manifesteren.

INLEIDING

Net als in de planfase is ook voor de ontwerp- en realisatiefase een risicodossier opgesteld om risico's en bijbehorende beheersmaatregelen inzichtelijk te maken. Risicomanagement is daarbij een doorlopend proces, waarbij risico's continu worden geïdentificeerd, beoordeeld en van passende beheersmaatregelen worden voorzien.

Omdat het volledige risicoregister omvangrijk is, richt deze bijlage zich op de risico's met de grootste potentiële impact op de voortgang, kwaliteit, kosten en besluitvorming over het project Waterzuivering Vergulde Hand. Deze risico's zijn onderverdeeld in endogene en exogene risico's. Dit onderscheid is van belang omdat het de sturing en verantwoordelijkheid verschillend is.

HOOFDSTUK 1. RISICO'S EN BEHEERSMAATREGELEN

In dit hoofdstuk worden de risico's besproken die in de ontwerp- en realisatiefase het meest bepalend zijn voor de sturing van het project. Daarbij ligt de focus op de risico's die direct binnen de invloedssfeer van het project vallen én waarvoor concrete beheersmaatregelen kunnen worden ingezet. Deze zijn samengebracht in tabel 1.

Daarnaast worden de belangrijkste exogene risico's benoemd die, hoewel niet door Delfland te beïnvloeden, wel kritisch zijn om tijdig te signaleren omdat ze directe gevolgen kunnen hebben voor de voortgang en besluitvorming binnen WvH.

Endogene risico's (risico's die het project zelf kan opvangen)

Net zoals in de planfase, is er voor de ontwerp- en realisatiefase een top 10 endogene risico's met bijbehorende beheersmaatregelen gemaakt. Omdat er per risico meerdere beheersmaatregelen bestaan en deze stuk voor stuk toelichten het overzicht belemmert, is besloten de belangrijkste beheersmaatregelen in de tabel te verwerken.

Tabel 1: Top 10 endogene risico's en belangrijkste beheersmaatregelen

Risico ID	Risico	Belangrijkste beheersmaatregelen
RIS-12	De WvH-installatie opereert bij oplevering, als gevolg van procestechnologische onzekerheden, variërende influentcondities en bij de opstart mogelijk optredende kinderziektes, niet binnen de gestelde eisen voor effluent of (geur)emissies. Toelichting (oorzaken en gevolgen): Dit risico richt zich primair op het feitelijke functioneren van het proces (prestatie en output). Het is mogelijk dat het procesontwerp van de WvH-installatie niet functioneert zoals oorspronkelijk voorzien, met name doordat variaties in de samenstelling en hoeveelheid van het influent leiden tot afwijkende procescondities waardoor de installatie niet direct binnen de ontwerpgrenzen opereert. Daarnaast kan de gekozen technologie zich in de praktijk anders gedragen dan vooraf ingeschat, waardoor aanpassingen aan de installatie noodzakelijk zijn. Ook kan onvoldoende aandacht voor overdracht, acceptatiecriteria en operationele afstemming tijdens ontwerp en realisatie ertoe leiden dat het procesontwerp (procestechnologie) niet functioneert zoals beoogd.	1. Robuust ontwerp - Opstellen van een robuust en flexibel ontwerp met ontwerp-marges om het procestechnologisch te kunnen sturen. Inzet van hulpstoffen alleen als noodmaatregel bij afwijkingen. 2. KES ophalen en terugleggen - Systematisch ophalen van klanteisen (KES) op basis van de scope binnen de organisatie en deze expliciet vastleggen en terugkoppelen. 3. Relevante afdelingen betrekken - Juiste teamleden laten aanhaken bij het project om kennis, standaarden en operationele belangen te borgen. 4. Functioneel ontwerp procestechnologie - Voor de start van de DO-fase het procestechnologisch ontwerp nader uitwerken tot een functioneel ontwerp, inclusief bestuurs- en inbedrijfstellingsplan. 5. PvA aandachtspunten - In het PvA voor de ontwerp- en realisatiefase expliciet aandacht besteden aan inbedrijfstellingsplan, opleverplan en overdrachtsafspraken. 6. Doorrekenen met dynamische modellen - Doorrekenen van het ontwerp middels dynamische modellen in VO en DO om inzicht te krijgen in functioneren van zuiveringsonderdelen voor verschillende scenario's en mogelijk om aanpassingen in ontwerp door te kunnen voeren. 7. FAT, SAT en SIT - Uitvoeren van Factory Acceptance Test (FAT), Site Acceptance Test (SAT) en Site Integration Test (SIT) voor oplevering en borging van functionaliteit. 8. Inrichten van de opstartfase - Tijd nemen voor het opstarten en inwerken van de zuivering om kinderziektes te ondervangen en zuivering goed in te richten.

	Dit kan leiden tot vertraging, extra kosten, imagoschade, onvoldoende zuiveringsresultaten, aanvullende investeringen of aanpassingen evenals een verstoorde overdracht naar de beheerorganisatie.	
RIS-3	Mislukte aanbesteding voor de ontwerp- en realisatiefase Toelichting (oorzaken en gevolgen): Dit risico betreft het mogelijk mislukken van de aanbesteding door onvoldoende marktinteresse – onder andere vanwege de grootte en complexiteit van het project, beperkte marktcapaciteit waardoor aanbesteding mogelijk moet worden herzien met als gevolg vertraging, extra kosten en verlies van vertrouwen bij marktpartijen.	1. Marktconsultatie uitvoeren (uitgevoerd) • Vroegtijdig peilen of er voldoende interesse is. • Input ophalen voor de aanbestedingsstrategie. 2. Verdiepende gesprekken met marktpartijen (uitgevoerd) • Op basis van de consultatie 1-op-1 gesprekken voeren met geselecteerde partijen (ook op directieniveau). • Interesses en mogelijkheden verder concretiseren. 3. Transparante communicatie • Open en helder communiceren. • Voldoende diepgang bieden om vertrouwen te wekken. 4. Eerlijke verdeling • Evenwichtige verdeling van verantwoordelijkheden tussen opdrachtgever (OG) en opdrachtnemer (ON). • Het toepassen van een passende financiële prikkel. 5. Passende contractvorm kiezen • Focus op samenwerking en het principe "eerlijk geld voor eerlijk werk". 6. Dialoofase toepassen • Een dialoofase opnemen als onderdeel van de aanbestedingsprocedure om wederzijds begrip te vergroten. 7. Beste Prijs-Kwaliteit Verhouding (BPKV)-criteria zorgvuldig uitwerken • Een goede balans tussen prijs en kwaliteit waarborgen.
RIS-11	Projectorganisatie W VH (van Delfland als OG) staat onvoldoende gesteld voor de projectopgave en blijft onvoldoende gesteld staan Toelichting (oorzaken en gevolgen): De omvang en complexiteit van het project vereisen een robuuste projectorganisatie. Beperkingen in ervaring, mandaat, capaciteit of personele continuïteit kunnen leiden tot verlies van sturing, kwaliteitsproblemen of vertraging	1. Vroegtijdig anticiperen en capaciteitsbehoefte afstemmen • Toe zien dat de rolhouders tijdig afstemmen met de verschillende afdelingen. 2. Kennisontwikkeling stimuleren • Kennisdeling bevorderen en vakimpulsen organiseren. 3. Inzetten van adviseurs met AWZI ervaring • Gebruikmaken van specifieke expertise om de uitvoering te ondersteunen. 4. Borgen en ontwikkelen van kennis en capaciteit • Het versterken van kennis en capaciteit door onzekerheden in het voorlopig ontwerp in de VO+-fase systematisch te reduceren en expliciet vast te leggen
RIS-105	De projectorganisatie W VH (van de gecontracteerde marktpartij als ON) staat onvoldoende gesteld voor de projectopgave en blijft onvoldoende gesteld staan Toelichting (oorzaken en gevolgen): De omvang en complexiteit van het project vereisen een robuuste en stabiel functionerende projectorganisatie. Beperkingen in	1. Tijdig in gesprek gaan met de gecontracteerde marktpartij • De mogelijke gevolgen vroegtijdig in beeld brengen en de capaciteits- en kwaliteitsbehoefte tijdig bepalen. 2. Samenwerking en vakmanschap borgen in aanbesteding • Tijdens de aanbesteding sturen op het selecteren van een partij die effectief, open en resultaatgericht samenwerkt. Tijdens de aanbesteding samenwerking en vakmanschap als gunningscriteria hanteren, zodat deze aspecten worden meegewogen bij de selectie van de opdrachtnemer.

	ervaring, capaciteit of personele continuïteit bij gecontracteerde marktpartij kunnen leiden tot verlies van sturing, kwaliteitsproblemen of vertraging.	
RIS-16	Onbedoelde taakuitbreiding, rolvervaging en ongecontroleerde scopegroei binnen het project Toelichting (oorzaken en gevolgen): Dit risico betreft het ontstaan van onbedoelde taakuitbreiding en rolvervaging binnen het projectteam doordat binnen HHD-beleid, kaders, eigenaarschap en capaciteit ontbreken op belangrijke thema's. Door deze lacunes ziet het projectteam zich genoodzaakt om vanuit een hulpvaardige houding taken over te nemen die eigenlijk bij de lijnorganisatie horen. Dit leidt tot overbelasting, afname van projectfocus, onduidelijkheid over verantwoordelijkheden en een structurele afhankelijkheid van het projectteam. Bovendien worden er besluiten genomen om voortgang te boeken die later binnen HHD worden teruggedraaid, wat zorgt voor vertraging, extra werk en frustratie.	1. Scopeafbakening - Duidelijke scope vastleggen in het projectplan. - Inclusief expliciet wat níet tot het project behoort. 2. Afstemming met betrokkenen - Gesprek voeren over wat het project nodig heeft. - Nagaan of en hoe de lijn dit kan organiseren. 3. Escalatie bij hiaten - Escaleren naar projectdirecteur of ambtelijke opdrachtgever bij hiaten in beleid of capaciteit. 4. Actief scopebeheer invoeren - Periodieke evaluatie van scopesignalen en besluitvorming over mogelijke wijzigingen. - Uniform afwegingskader voor scopewijzigingen toepassen, beoordelen op impact, kosten, tijd en kwaliteit.
RIS-58	Conflicten in de samenwerking tussen Delfland en gecontracteerde marktpartij belemmeren voortgang project Toelichting (oorzaken en gevolgen): Conflicten tussen Delfland en gecontracteerde marktpartij kunnen ontstaan door verschillen in interpretatie van planning, scope of kwaliteitseisen en door onvoldoende communicatie en afstemming tussen partijen. Daarnaast kunnen verschillen in persoonlijkheden, leiderschapstijlen en communicatiewijzen, evenals een contraproductieve samenwerking tussen sleutelfiguren, de samenwerking onder druk zetten. Een gebrek aan vertrouwen, wederzijds begrip en aandacht voor teamvorming bij de start van het project kan deze spanningen versterken. Ook externe druk, zoals strakke planningen, budgettaire beperkingen en wisselingen van sleutelfunctionarissen na gunning, kunnen bijdragen aan het ontstaan of escaleren van conflicten. Dit kan leiden tot verlies van vertrouwen en een verslechterde	1. Samenwerking borgen in aanbesteding - Samenwerking als gunningscriterium opnemen. - In de aanbesteding en opstartfase expliciet aandacht en prioriteit geven aan samenwerking en vakmanschap. 2. Tijdig ingrijpen bij versturende dynamiek - Tijdens uitvoering alert zijn op contraproductieve chemie tussen sleutelfiguren. - Tijdig bijsturen via PFU's, teambuilding en maandelijkse prestatiemetingen. 3. Investeren in teamvorming en communicatie - Teambuildingsactiviteiten en gezamenlijke sessies organiseren. - Open en laagdrempelige communicatiekanalen inrichten om vertrouwen te versterken. 4. Borgen van stabiliteit in sleutelfunctionarissen - Contractuele bepalingen opnemen over wisseling van aangeboden sleutelfunctionarissen (voorwaarden, beperkingen). - Impact van wisselingen vooraf toetsen en borgen dat aanbiedingsvereisten worden nageleefd. 5. Reële randvoorwaarden creëren - Planning realistisch opstellen om druk en daarmee spanningen te beperken. 6. Gezamenlijke opstartfase inrichten - Na gunning een gezamenlijke opstartfase doorlopen om het project te 'doorleven' en een gedeelde baseline vast te stellen. 7. Vooraf gesprekken voeren over samenwerking - Samenwerking als onderwerp meenemen in gesprekken met potentiële hoofdaannemers. - Deze gesprekken reeds vroegtijdig laten starten. 8. Onderlinge compatibiliteit toetsen

	samenwerking, verminderde efficiëntie en hogere faalkosten door misverstanden, afnemende betrokkenheid van teamleden en escalatie van conflicten met risico op vertraging of stilstand van het project.	- Nieuwe teamcombinaties onderwerpen aan assessments om samenwerking en compatibiliteit te beoordelen. 9. Wachtkamerovereenkomst toepassen - Na gunning een wachtkamerovereenkomst inzetten om samenwerking en beschikbaarheid te borgen.
RIS-13	De nieuwe technologie ontwikkelt zich in de DO-fase niet zoals verwacht, wat leidt tot ontwerpaanpassingen Toelichting (oorzaken en gevolgen): Dit risico betreft de onzekerheid of de gekozen technologie voldoende geschikt en bewezen is, waardoor dit gevolgen heeft voor zowel de prestaties van de installatie (RIS-12) als het voldoen aan wet- en regelgeving (RIS-76). Het risico ontstaat doordat in de VO-fase technologie is meegenomen met een laag TRL-niveau. Bij nader onderzoek blijkt het niet mogelijk om deze toe te passen voor de DO-ontwerpfase waardoor aanpassingen aan het ontwerp noodzakelijk zijn.	1. Pilotprojecten plannen - Pilotprojecten opnemen in de planning 2. Alternatieven en gevolgen inzichtelijk maken - Inzichtelijk maken wat de alternatieven zijn en welke gevolgen deze hebben voor VO/ontwerp (bijv. ruimtebelslag), waar mogelijk hierop anticiperen.
RIS-8	De benodigde vergunningen worden door Gedeputeerde Staten niet tijdig afgegeven Toelichting (oorzaken en gevolgen): Dit risico betreft mogelijke vertragingen in de vergunningverlening als gevolg van onduidelikheden rond de toepassing van de Omgevingswet, beperkte capaciteit bij bevoegde gezagen en de kans op kritische adviezen vanuit bijvoorbeeld de Commissie m.e.r., wat kan leiden tot extra onderzoekslasten, hogere kosten en tijdsdruk.	1. Afstemming met Bevoegde Gezagen - Tijdig communiceren van de projectplanning met de bevoegde gezagen. Zorgen dat zij adequaat kunnen inspelen op het proces. 2. Overleg met DCMR - Overleg voeren op managementniveau met DCMR. Vergroten van prioriteit voor het project en bevorderen van bestuurlijke afstemming. 3. Onafhankelijk advies bij geschillen - Inschakelen van een onafhankelijke partij of jurist bij onenigheid. 4. Nadere beschouwing afgasbehandeling (VO+-fase) - In de VO+-fase de afgasbehandeling nader uitwerken en de resultaten tijdig afstemmen en bespreken met het bevoegde gezag.
RIS-118	Er moeten meer palen worden geboord dan momenteel is aangenomen (doordat heien niet mogelijk blijkt) Toelichting (oorzaken en gevolgen): Tijdens de uitvoering kan blijken dat heien niet mogelijk is als gevolg van beperkingen door nabijgelegen bebouwing, trillingsgevoelige objecten en/of ongunstige bodemgesteldheid. Hierdoor moet een alternatieve methoden, zoals boren, worden toegepast. Dit kan leiden tot hogere kosten en langere doorlooptijden.	1. Afstemming met bevoegd gezag - Afstemmen met het bevoegd gezag en vastleggen van eisen ten aanzien van trillingen, geluid en omgevingsimpact, zodat vergunningen en eventuele beperkingen vooraf duidelijk zijn. 2. Alternatief vroegtijdig doorrekenen - Het vroegtijdig in kaart brengen van van de gevolgen van alternatieve funderingsmethoden (boren), incl. planning en risico's, zodat bij het niet kunnen toepassen van heien direct kan worden overgeschakeld zonder significante vertraging. 3. Flexibele uitvoeringsplanning - Het opnemen van flexibiliteit in de uitvoeringsplanning, zodat kan worden geanticipeerd op een mogelijke overstap van heien naar boren zonder significante vertraging.

**RIS-
76**

De installatie voldoet bij oplevering niet aan de geldende technische normen en wettelijke eisen (o.a. NEN-, ATEX- en CE-richtlijnen)

Toelichting (oorzaken en gevolgen): Dit risico heeft specifiek betrekking op het voldoen aan wet- en regelgeving en het verkrijgen van goedkeuring van toezichthouders. Het is mogelijk dat de installatie of bijbehorende documentatie niet voldoet aan de geldende normen, voorschriften of interpretaties daarvan. Het risico ontstaat door ontwerp- of uitvoeringsfouten waarbij onvoldoende rekening wordt gehouden met toepasselijke normen en richtlijnen, onvolledige of niet-tijdige beoordeling van ontwerp-, leveranciers- en installatiedocumentatie en onduidelijkheden of inconsistenties in norminterpretatie tussen disciplines. Dit kan leiden tot herontwerp en correctiewerk, vertraging in de planning en kostenoverschrijdingen door extra engineering en keuringen. Daarnaast bestaat het risico op afkeur door toezichthouders of certificerende instanties.

1. Contractuele borging normen en eisen

- Vastleggen dat de installatie moet voldoen aan alle relevante normen en richtlijnen (NEN, ATEX, CE, etc.).

2. Verplichte keuringen en certificering

- Opnemen van verplichte certificeringen, keuringen en documentatie-eisen, inclusief elektrotechnische (E) keuringen door een onafhankelijk extern bureau.

3. Oplevercriteria en toetsing

- Oplevering pas definitief na succesvolle toetsing aan alle vastgestelde normen en eisen, inclusief FAT/SAT waar van toepassing.

4. Aansprakelijkheid bij afwijkingen

- Duidelijk vastleggen van aansprakelijkheid bij non-conformiteit, inclusief herstelverplichtingen en kosten voor herkeuring.

5. Toetsmomenten in ontwerp- en uitvoeringsfasen

- Inplannen van normcontroles (VO/DO/UO) om tijdige bijsturing mogelijk te maken.

6. Normverificatie en documentatie

- Verplichten dat de opdrachtnemer volledige normverificatie aanlevert, bijvoorbeeld via een normmatrix of verificatielijst.

7. Toezicht tijdens uitvoering

- Borgen dat een E-directievoerder wordt aangesteld op de bouwplaats voor toezicht op naleving van normen.

Exogene risico's

Binnen het project WVH onderscheiden we risico's die binnen de invloedssfeer van het projectteam liggen (endogene risico's) en risico's die worden veroorzaakt door omstandigheden buiten het project (exogene risico's). Voor exogene risico's geldt dat het project ze niet kan beheersen, beïnvloeden of voorkomen. Wanneer dergelijke risico's optreden, kan het project de gevolgen niet dragen. Deze risico's zijn opgenomen in Tabel 2.

Het beleggen van deze risico's binnen de projectorganisatie zou leiden tot onterecht verantwoordelijkheidsgevoel, onwerkbare verwachtingen en mogelijk vertraging of herprioritering van middelen.

Daarom worden deze risico's niet meegenomen. Dit betekent dat:

- Het eigenaarschap voor de risico's buiten de projectorganisatie ligt;
- De projectorganisatie blijft de risico's actief monitoren en tijdig signaleren als zich ontwikkelingen voordoen;
- Bij manifestatie van een extern risico worden de gevolgen in beeld gebracht en indien deze consequenties heeft voor scope, tijd of geld voorgelegd aan de VV;
- Voor deze risico's geen risicoreservering is opgenomen in het investeringskrediet.

Door deze risico's buiten het project te beleggen, worden de rol- en verantwoordelijkheid scherp gehouden wat zorgt voor een doelmatig en effectief risicomanagement op de risico's waar wel invloed op kan worden uitgeoefend. We monitoren de exogene risico's actief en waar mogelijk proberen we deze ook te beïnvloeden. Zo is er intensief contact met de netbeheerder over de ontwikkelingen van netcongestie en mogelijke maatregelen die het project hierop kan nemen zodat het project het benodigde elektrische vermogen krijgt aangeleverd.

Tabel 2: Exogene risico's

Risico ID	Risico
RIS-2	Vanwege netcongestie kan het benodigde elektrische vermogen niet tijdig geleverd worden
RIS-64	Raad van State vernietigt besluit omgevingsplan (uitspraak over ±2 jaar)
RIS-24	Het bestuur van HHD komt terug op reeds genomen besluit (op hoofduitgangspunten bijv. uit de inkoopstrategie of investeringsbesluit)
RIS-22	De indexering van materiaal/energie etc. is groter dan de 3,5% waar rekening mee is gehouden in de raming
RIS-81	Tijdens de looptijd van WVH wijzigen exogene wet- en regelgeving of (inter-) nationale normen, waardoor het project moet worden aangepast om te blijven voldoen aan de nieuwe eisen

Hoogheemraadschap van
Delfland

Verenigde Vergadering

Dossiernummer 3777
Vertrouwelijk Nee
Vergaderdatum 16 juli 2026
Agendapunt H.01
Titel Bestuursrapportage 2026

Geagendeerd	Vergaderdatum
Verenigde Vergadering	16 juli 2026

Voorgesteld besluit

Onderwerp Bestuursrapportage 2026
Versienummer 0.1
Dossiernummer 3777
D&H datum dinsdag 2 juni 2026
Wijze agenderen Openbaar

1) Het gevraagde besluit

1. De bestuursrapportage 2026 (Burap 2026) (DMS2525530) vast te stellen.
2. De begroting 2026 bij te stellen op basis van de bestuursrapportage 2026, met:
 - a. € 6,4 miljoen aan hogere lasten;
 - b. € 2,0 miljoen aan hogere baten.
3. Om tot een sluitende begroting per taak te komen te besluiten tot:
 - a. een toevoeging van € 0,8 miljoen aan de reserve baggerwerkzaamheden;
 - b. een toevoeging van € 0,7 miljoen aan de tariefdeмпingsreserve watersysteem;
 - c. een onttrekking van € 5,9 miljoen uit de tariefdeмпingsreserve zuiveringsbeheer.
4. Met betrekking tot investeringsprojecten te besluiten:
 - a. 1. Het investeringsplan van het project Waterharmonica (S.C.H.O.O.N.) van € 11,4 miljoen naar € 12,9 miljoen vast te stellen én
 - a. 2. Het uitvoeringskrediet voor het project Waterharmonica (S.C.H.O.O.N.) te verhogen met € 2,3 miljoen naar in totaal € 12,9 miljoen;
 - b. de scope van het project 'De nieuwe ICT-Werkplek' te wijzigen zodat het resterende budget van € 2,8 miljoen kan worden ingezet voor het aanschaffen van hardware inclusief inrichtingskosten voor het realiseren van een dataopslag en back up voorziening in eigen beheer op eigen locaties.
 - c. Het verzamelkrediet voor waternatuur te verlagen met € 0,8 miljoen;
 - d. Het verzamelkrediet voor mitigerende maatregelen te verhogen met € 0,8 miljoen.

2) Aanleiding

In lijn met de Waterschapswet en de door de verenigde vergadering vastgestelde P&C-kalender 2026, legt het D&H in deze bestuursrapportage (Burap 2026) verantwoording af over de realisatie van de programmadoelen. Het doel van deze rapportage is om inzicht te bieden in:

- afwijkingen in de doelrealisatie;
- financiële ontwikkelingen;
- de voortgang van de investeringen.

3) Beoogd effect

De verenigde vergadering wordt geïnformeerd over de realisatie van de programmadoelen. Daarnaast wordt de begroting 2026 bijgesteld op basis van de actuele prognoses van het exploitatieresultaat en de investeringen voor het boekjaar 2026.

4) Kernboodschap

Algemeen

De huidige geopolitieke situatie en de aanhoudend hogere brandstofprijzen zullen zowel direct als indirect financiële impact hebben op diverse begrotingsposten, zoals energiekosten voor de gemalen (direct) en hogere aannemingskosten (indirect). Hoe groot de impact zal zijn, is
Dossiernummer: 3777

op dit moment lastig in te schatten. Dit zal ook afhankelijk zijn van hoe lang de onrust in het Midden-Oosten voortduurt en wanneer leveranciers kostenstijgingen gaan verwerken in hun prijzen. Daarom zijn in deze bestuursrapportage geen financiële mutaties opgenomen die vooruitlopen op toekomstige prijsverhogingen.

Doelen en prestatie-indicatoren

Er zijn geen doelen die op dit moment niet worden gehaald. Wel staat een aantal onder druk. Hier liggen met name de volgende oorzaken aan ten grondslag:

- afhankelijkheid externe partijen;
- beleids-/besluitvorming kost meer tijd dan verwacht;
- onvoldoende personele capaciteit.

De meeste prestatie-indicatoren (PI's) liggen in lijn met de begroting. Alleen de PI's energieneutraal, (programmatisch Energie- en klimaatneutraal), het percentage Arda dat gevolgd wordt door bestuurders en medewerkers, en het percentage vergunningen dat binnen de termijn wordt verleend (programmatisch Regulering en dienstverlening) blijven achter op de begroting of vereisen extra sturing.

Financiën en investeringen

De lasten en de baten nemen toe met € 6,4 miljoen respectievelijk € 2,0 miljoen. De grootste veroorzakers zijn:

- de aanpassing PPS service fee (lasten);
- kapitaallasten als gevolg van inhaalafschrijvingen (lasten);
- het vervolgonderzoek zettingsvloeiing Delflandsedijk (zowel lasten als baten).

De belastingopbrengsten zijn onveranderd gebleven omdat we pas in juni een bijgestelde raming van de Regionale belastinggroep ontvangen. Eventuele aanpassingen worden in het najaar in de 2e begrotingswijziging meegenomen.

De investeringen worden met € 13 miljoen naar beneden bijgesteld. Deze verlaging komt voor rekening van het project de Vergulde Hand.

5) Historie – eerdere besluitvorming

De verenigde vergadering heeft de begroting 2026 vastgesteld op 27 november 2025.

Op 14 februari 2019 heeft de verenigde vergadering besloten uitvoeringskrediet van € 10,6 miljoen voor het project Waterharmonica beschikbaar te stellen (dossiernummer 1047).

Op 11 juli 2025 heeft de verenigde vergadering uitvoeringskrediet voor de verwerving en uitrol van hardware, inclusief de hiervoor benodigde software (kantoorautomatisering), ter hoogte van € 4.6 miljoen beschikbaar gesteld (dossiernr. 3151).

Op 18 november 2021 heeft de verenigde vergadering het verzamelkrediet voor Waternatuur (€ 8 miljoen) én voor Mitigerende maatregelen (€ 1,9 miljoen) beschikbaar gesteld (dossiernr. 2389).

6) Regelgeving en Beleid

In de bestuursrapportage wordt gerapporteerd over de afwijkingen tussen de oorspronkelijke begroting en de verwachte realisatie conform de verordening beleids- en verantwoordingsfunctie Delfland.

7) Financiën

In deze bestuursrapportage stellen we de exploitatiebegroting bij conform de prognose per 30 april 2026 van de verwachte lasten en baten. Hieronder presenteren we:

1. verdeling naar programma's;
2. verdeling naar taken inclusief reservemutaties;
3. investeringen.

Dossiernummer: 3777

1. Verdeling naar programma's

De verdeling van het totaal van het verwachte exploitatieresultaat over de programma's wordt in onderstaande tabel weergegeven. In de bestuursrapportage wordt per programma ingegaan op de mutaties.

Programma	Begroting 2026	Mutatie 2026	Burap 2026
1 - Waterkeringen	33.533	22	33.555
Lasten	33.683	1.096	34.779
Baten	-150	-1.074	-1.224
2 - Waterkwaliteit	19.759	-1.945	17.813
Lasten	19.859	-1.945	17.913
Baten	-100	0	-100
3 - Waterkwantiteit	52.357	-300	52.057
Lasten	54.211	-300	53.912
Baten	-1.854	0	-1.854
4 - Waterketen en circulariteit	121.639	4.689	126.328
Lasten	144.351	5.086	149.437
Baten	-22.711	-397	-23.108
5 - Financiën, algemene dekkingsmiddelen	-310.872	815	-310.057
Lasten	11.122	1.015	12.138
Baten	-321.995	-200	-322.195
6 - Organisatie en bedrijfsvoering	63.342	1.160	64.502
Lasten	64.182	1.407	65.589
Baten	-840	-247	-1.087
Totaal lasten en baten			
Lasten	330.248	6.449	336.697
Baten	-350.491	-2.008	-352.499
Resultaat voor bestemming	-20.242	4.441	-15.802

Het verwachte jaarresultaat is € 4,4 miljoen negatief voor bestemming. De lasten nemen toe met € 6,4 miljoen en de baten nemen toe met € 2,0 miljoen. Hoofdpijnen per programma:

- Waterkeringen: € 1,1 miljoen voor vervolgonderzoek zettingsvloeiing Delflandsedijk en € 1,1 miljoen bijdrage van HWBP aan dat vervolgonderzoek.
- Waterkwaliteit: € 1,2 miljoen minder voor afvang Amerikaanse rivierkreeft door gefaseerde aanbesteding;
- Waterkwantiteit: € 0,8 miljoen minder voor baggeren als gevolg van intensiever contractmanagement en minder grote baggerscope;
- Waterketen: € 3,2 miljoen meer kapitaallasten (onder andere door inhaalafschrijvingen) en € 2,5 miljoen verhoging PPS-service fee door hogere volumes en CBS-indices.
- Financiën: € 0,7 miljoen overheveling budget van Waterketen ten behoeve van centralisatie energiecoördinatie en € 0,4 miljoen verhoging van energiecoördinatie.
- Organisatie en bedrijfsvoering: meerdere kleine posten (<€ 300k) zoals extra bijdrage waterschapsverkiezingen, beheer toegang gebouw, veiligheidscultuurladder en ontvlechting centrale salarisadministratie.

2. Verdeling naar taken en reservemutaties

Gekeken naar taak is de bijstelling van de begroting voor het watersysteem € 1,5 miljoen positief en voor het zuiveringsbeheer € 5,9 miljoen negatief. Per saldo € 4,4 miljoen negatief. Het voorstel is om van het positieve resultaat van het watersysteem

- € 0,8 miljoen toe te voegen aan de reserve baggerwerkzaamheden; en
- € 0,7 miljoen toe te voegen aan de tariefdeppingsreserve watersysteem.

Verder is het voorstel om het verlies van zuiveringsbeheer te dekken door een onttrekking uit de tariefdeppingsreserve zuiveringsbeheer.

3. Investeringsuitgaven

Programmalijn	Begroting 2026	Mutatie 2026	Burap 2026
Waterkeringen	16.500	-1.500	15.000
Waterkwaliteit	3.332	1.829	5.161
Waterkwantiteit	5.500	1.000	6.500
Waterketen	31.771	-14.939	16.832
Organisatie en bedrijfsvoering	600	435	1.035
Totaal	57.703	-13.175	44.528

De verwachte omvang van de investeringen is € 44,5 miljoen. Dat is € 13,2 miljoen minder dan begroot. De grootste afwijking zit in de Vergulde Hand, omdat de realisatie niet in 2026 start, maar doorschuift naar 2027.

8) Duurzaamheid

Niet van toepassing.

9) Organisatorische en personele consequenties

Niet van toepassing.

10) OR

De ondernemingsraad (OR) wordt via het reguliere WOR-overleg geïnformeerd over de bestuursrapportage.

11) Risico's en beheersmaatregelen

In hoofdstuk 2.1 van de voorliggende bestuursrapportage 2026 zijn de ontwikkelingen op de in de begroting opgenomen risico's vermeld.

12) Communicatie (in- en extern) en participatie

De interne organisatie wordt via een bericht op intranet geïnformeerd over de voortgang van de programmadoelen en de bijstelling van de begroting.

13) Bekendmaking en vervolgprocedure

Niet van toepassing.

14) Bevoegd orgaan

In het kader van het budgetrecht, zoals vastgelegd artikelen 99 tot en met 102 van de Waterschapswet, is de verenigde vergadering het bevoegd orgaan voor het vaststellen van de in de bestuursrapportage 2026 genoemde begrotingsbijstelling, waaronder het wijzigen van de scope, het beschikbaar stellen van kredieten en het storten en onttrekken aan reserves.

15) Toelichting

Niet van toepassing

16) Bijlagen

Bestuursrapportage 2026 (DMS 2525530)

Bijlage 1 Projectenboeken Burap 2026 - Waterkering (DMS 2525537)

Bijlage 2 Projectenboeken Burap 2026 - Waterkwaliteit (DMS 2525538)

Bijlage 3 Projectenboeken Burap 2026 - Watersysteem (DMS 2525539)

Bijlage 4 Projectenboeken Burap 2026- Waterketen (DMS 2525540)

Dossiernummer: 3777

Onderwerp Bestuursrapportage 2026
Dossiernummer 3777

De verenigde vergadering van Delfland,

op voordracht van dijkgraaf en hoogheemraden van dinsdag 2 juni 2026, dossiernummer 3777;

gelezen het positieve advies van de commissie Bestuur, Financiën en Organisatie van 2 juli 2026.

Overwegende dat:

- a. de bestuursrapportage 2026 (DMS2525530) een onderdeel is van de vastgestelde planning- en control kalender 2026;
- b. de bestuursrapportage bedoeld is om inzicht te geven in afwijkingen bij het bereiken van de doelen en prestatie-indicatoren zoals opgenomen in de begroting 2026;
- c. begrotingsbijstellingen worden voorgesteld die betrekking hebben op de realisatie van het lopende boekjaar 2026;
- d. in de jaarlijkse controle op de jaarstukken wordt getoetst op de rechtmatige realisatie van de of de gerealiseerde baten en lasten 2026 passen binnen de door de verenigde vergadering vastgestelde begroting van baten en lasten 2026.

Gelet op:

1. artikel 77 van de Waterschapswet

Besluit:

1. De bestuursrapportage 2026 (Burap 2026) (DMS2525530) vast te stellen.
2. De begroting 2026 bij te stellen op basis van de bestuursrapportage 2026, met:
 - a. € 6,4 miljoen aan hogere lasten;
 - b. € 2,0 miljoen aan hogere baten.
3. Om tot een sluitende begroting per taak te komen te besluiten tot:
 - a. een toevoeging van € 0,8 miljoen aan de reserve baggerwerkzaamheden;
 - b. een toevoeging van € 0,7 miljoen aan de tariefdeмпingsreserve watersysteem;
 - c. een onttrekking van € 5,9 miljoen uit de tariefdeмпingsreserve zuiveringsbeheer.
4. Met betrekking tot investeringsprojecten te besluiten:
 - a. 1. Het investeringsplan van het project Waterharmonica (S.C.H.O.O.N.) van € 11,4 miljoen naar € 12,9 miljoen vast te stellen én
 - a. 2. Het uitvoeringskrediet voor het project Waterharmonica (S.C.H.O.O.N.) te verhogen met € 2,3 miljoen naar in totaal € 12,9 miljoen;
 - b. de scope van het project 'De nieuwe ICT-Werkplek' te wijzigen zodat het resterende budget van € 2,8 miljoen kan worden ingezet voor het aanschaffen van hardware inclusief inrichtingskosten voor het realiseren van een dataopslag en back up voorziening in eigen beheer op eigen locaties.
 - c. Het verzamelkrediet voor Waternatuur te verlagen met € 0,8 miljoen;
 - d. Het verzamelkrediet voor Mitigerende maatregelen te verhogen met € 0,8 miljoen.

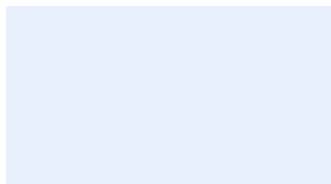
Dossiernummer: 3777

Aldus besloten in de openbare vergadering van donderdag 16 juli 2026.

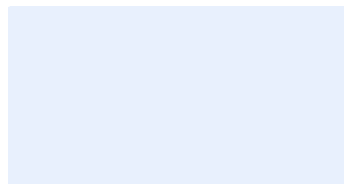
De verenigde vergadering voornoemd,

de secretaris,

de voorzitter,

ir. P.C. Janssen

dr. P.H.W.M. Daverveldt

Hoogheemraadschap van
Delfland

BESTUURSRAPPORTAGE 2026

Colofon

Bestuursrapportage 2026

Samenstelling

Hoogheemraadschap van Delfland

Delft, 16 juli 2026

Hoogheemraadschap van Delfland

Postbus 3061

2601 DB DELFT

[Tel:015-2608108](tel:015-2608108)

www.hhdelfland.nl

Inhoud

BESTUURSRAPPORTAGE 2026	1
Inhoud	3
Inleiding	5
Leeswijzer	6
Managementsamenvatting	7
1 Programmaplan	9
1.1 Waterkeringen	9
1.1.1 Programmalijn: Waterkeringen	9
1.1.2 Programmalijn: Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG)	11
1.2 Waterkwaliteit	13
1.2.1 Programmalijn: Waterkwaliteit	13
1.2.2 Programmalijn: Biodiversiteit	17
1.2.3 Programmalijn: Recreatief medegebruik	18
1.2.4 Programmalijn: Verbinding met partners	19
1.3 Waterkwantiteit	22
1.3.1 Programmalijn: Waterkwantiteit	22
1.3.2 Programmalijn: Klimaatadaptatie	24
1.3.3 Programmalijn: Bodem en grondwater	25
1.4 Waterketen	27
1.4.1 Programmalijn: Waterketen	27
1.4.2 Programmalijn: Transitie waterketen	30
1.4.3 Programmalijn: Energie- en klimaatneutraal	31
1.4.4 Programmalijn: Circulaire economie	33
1.5 Financiën, algemene dekkingsmiddelen	36
1.5.1 Programmalijn: Financiën	36
1.5.2 Programmalijn: Algemene dekkingsmiddelen	38
1.5.3 Dekkingsmiddelen, vennootschapsbelasting en onvoorzien	39
1.6 Organisatie en bedrijfsvoering	40
1.6.1 Programmalijn: Organisatie	40
1.6.2 Programmalijn: Informatievoorziening	42
1.6.3 Programmalijn: Regulering en dienstverlening	44
1.6.4 Programmalijn: Interne dienstverlening en bestuursondersteuning	46
1.6.5 Programmalijn: Communicatie	48
1.6.6 Programmalijn: Personeel	49
1.6.7 Programmalijn: Digitale transformatie	51
1.6.8 Programmalijn: Innovatie	53

2 Risicomanagement.....	55
3 Financiën.....	56
3.1 Exploitatierekening naar kosten- en opbrengstensoorten	56
3.2 Baten en lasten per programma.....	60
3.3 Naar Waterschapstaken	61
3.4 Investerings.....	62
3.4.1 Investeringsuitgaven	62
3.4.2 Investeringskredieten	62
4 Bijlagen	64
4.1 Verklarende woordenlijst inclusief afkortingen.....	65
4.2 Projectenboeken.....	70

Inleiding

De Bestuursrapportage 2026 (Burap 2026) geeft een actueel overzicht van de voortgang op de doelen die zijn vastgesteld in de vastgestelde begroting 2026 en is gebaseerd op de eerste vier maanden van het jaar.

In deze Burap worden uitsluitend die doelen en prestatie-indicatoren toegelicht waarbij afwijkingen van de planning zijn ontstaan. Doelen die volgens verwachting verlopen, worden niet verder toegelicht. Ook voor de financiële onderdelen (exploitatie en investeringen) worden alleen de afwijkingen toegelicht. Op deze manier blijft de aandacht gericht op onderdelen die nadere uitleg of bijsturing vragen.

Leeswijzer

De opmaak van de Bestuursrapportage 2026 volgt in hoofdlijnen de structuur van de vastgestelde begroting 2026 en dient in samenhang hiermee gelezen te worden. Alle genoemde bedragen zijn in € 1.000, -, tenzij anders vermeld.

Na de leeswijzer volgt de managementsamenvatting met hierin op hoofdlijnen de belangrijkste resultaten met betrekking tot de voortgang van de doelen en de prestatie-indicatoren, de exploitatiekosten en de investeringen.

Hoofdstuk 1 behandelt de zes begrotingsprogramma's, elk onderverdeeld in de bijbehorende programmalijnen. Per programmalijn staan de doelen beschreven zoals deze zijn opgenomen in de begroting 2026 en worden de ontwikkelingen rondom de realisatie daarvan toegelicht. Hierbij wordt gebruik gemaakt van een stoplichtenmodel (zie legenda hieronder) waarmee inzichtelijk wordt gemaakt hoe de voortgang van de doelen verloopt. Indien de voortgang niet volgens planning verloopt (oranje vlag) of niet dit jaar haalbaar is (rode vlag), wordt dit nader toegelicht. Ook bij de prestatie-indicatoren staat een prognose voor het lopende jaar gegeven, inclusief een stoplichtenmodel waarbij alleen afwijkingen (oranje en rood) staan toegelicht.

Daarnaast staan per programma de bijstellingen voor wat betreft de begrote exploitatiekosten en investeringen weergegeven. Afwijkingen ten opzichte van de oorspronkelijke begroting groter dan € 0,1 miljoen lichten we expliciet toe.

Hoofdstuk 2 gaat in op risicomanagement, met aandacht voor de belangrijkste ontwikkelingen sinds de vorige rapportage.

Hoofdstuk 3 behandelt de financiële aspecten. Dit hoofdstuk bevat onder meer een overzicht van de kosten- en opbrengstsoorten, de baten en lasten per programma, de verdeling naar de waterschapstaken en een totaaloverzicht van de mutaties in de investeringen.

Als bijlagen bij deze Bestuursrapportage 2026 zijn een verklarende woordenlijst en de projectenboeken toegevoegd.

Legenda

	<i>Conform planning</i>
	<i>Behoeft aandacht/loopt niet volgens planning</i>
	<i>Planning niet haalbaar</i>

Managementsamenvatting

De Bestuursrapportage 2026 laat zien waar de uitvoering volgens plan, zoals opgenomen in de vastgestelde begroting 2026, verloopt en waar bijsturing nodig is. Uit deze rapportage blijkt dat bij een aantal programmalijnen extra aandacht nodig is om de gestelde doelen en prestatie-indicatoren te behalen en dat er voor een aantal programmalijnen financiële bijsturing nodig is. In deze managementsamenvatting lichten we de belangrijkste afwijkingen toe.

Voortgang doelen

Er zijn op dit moment geen doelen benoemd waarvan vaststaat dat het behalen hiervan in 2026 niet meer haalbaar is (rode vlag). Dat betekent echter niet dat alles verder op schema ligt. In hoofdstuk 1 *Programmaplan* is er bij meerdere programmalijnen door middel van een oranje vlag aangegeven dat het behalen van één of meerdere doelen onder druk staat en is een toelichting opgenomen waarom er bijsturing en/ of extra aandacht nodig is. Hieronder enkele oorzaken die in de rapportage worden genoemd.

- Afhankelijkheid van externe partijen; dit beïnvloedt het tempo en de voortgang van projecten, zoals bij programmalijn Klimaatadaptatie. Hier zijn wij voor nieuwe projecten om hemelwater lokaal op te vangen en vast te houden afhankelijk van het initiatief van de gemeente.
- Beleids-/besluitvorming kost meer tijd dan verwacht waardoor de planning opschuift, zoals bij programmalijn Bodem en grondwater (programma Waterkwantiteit) waarbij wij meer tijd willen nemen voor participatie en daarom de besluitvorming met betrekking tot de herziening van de beleidsnota grondwaterbeheer, Waterschapsverordening hoofdstuk 5 en beleidsregel grondwateronttrekkingen en infiltraties wordt verschoven naar 2027.
- Capaciteit (onder andere personele inzet/vacatures) is onvoldoende, waardoor planvorming, implementatie en uitvoering vertragen. Dit is als oorzaak opgenomen bij programmalijnen Klimaatadaptatie en Biodiversiteit.

Prestatie-indicatoren

Naast de doelen zijn in de begroting 2026 voor alle programma's één of meerdere prestatie-indicatoren (pi's) benoemd. Voor verreweg de meeste pi's sluit de prognose aan op de in de begroting opgenomen waarde (groene vlag). Bij programma Waterketen, programmalijn Energie- en klimaatneutraal ligt de waarde van de prognose voor 'energieneutraal' lager dan begroot (oranje vlag) doordat in 2025 is gebleken dat meegerekende projecten van HVC onjuist zijn meegerekend met energieneutraliteit van waterschappen. Dit is in de Klimaatmonitor gecorrigeerd. Als gevolg hiervan zijn de (geprognosticeerde) cijfers voor Energieneutraliteit naar beneden bijgesteld. Naar verwachting wordt Energieneutraliteit in 2028 gerealiseerd. Bij programmalijn Regulering en dienstverlening is bij de prestatie-indicator '% vergunningen binnen termijn' ook als status een oranje vlag opgenomen, dit omdat de complexiteit van de vergunningen toeneemt en de huidige capaciteit niet voldoende is. Hiervoor is werving gestart. En bij programmalijn Informatievoorziening zal nog extra sturing nodig zijn om ervoor te zorgen dat het percentage Arda dat gevolgd wordt door bestuurders en medewerkers op gemiddelde 80% komt. In hoofdstuk 1 *Programmaplan* is een toelichting op de afwijkingen opgenomen.

Financiën

Het verwachte jaarresultaat in deze bijgestelde begroting is € 4,4 miljoen lager dan in de oorspronkelijke begroting 2026. Per saldo nemen de lasten toe met € 6,4 miljoen en de baten met € 2,0 miljoen. De stijging van de lasten heeft onder meer betrekking op de stijging van de PPS service fee (€ 2,5 miljoen) doordat de geprognosticeerde volumes en de indices per 1 januari 2026 afwijken van de gegevens die zijn gebruikt met het opstellen van de begroting.

Verder vallen de kapitaallasten (€ 1,5 miljoen) hoger uit en hebben we kosten voor het vervolgonderzoek zettingsvloeiing Delflandsedijk (€ 1,1 miljoen). Deze kosten worden volledig gesubsidieerd door het Hoogwaterbeschermingsprogramma en verklaart daarmee voor dat deel ook de stijging van de baten. Deze mutaties betreffen met name autonome bijstellingen als gevolg van prijsontwikkelingen (PPS) en correcties op afschrijvingen (kapitaallasten).

Gekeken naar taak is de bijstelling van de begroting voor het watersysteem € 1,5 miljoen positief en voor het zuiveringsbeheer € 5,9 miljoen negatief. Het positieve resultaat wordt toegevoegd aan de tariefдемpingsreserve watersysteem en het verlies wordt gedekt door een onttrekking uit de tariefдемpingsreserve zuiveringsbeheer.

In zowel hoofdstuk 1 *Programmaplan*, als hoofdstuk 3 *Financiën* zijn de toelichtingen op alle mutaties opgenomen.

Investeringsen

Van de in de begroting 2026 opgenomen investeringslasten van € 58 miljoen wordt naar verwachting € 45 miljoen in 2026 gerealiseerd. De neerwaartse bijstelling van € 13 miljoen heeft vrijwel volledig betrekking op het project 'De Vergulde Hand'. In de begroting was voor dit project een investeringsvolume van ruim € 20 miljoen opgenomen, uitgaande van een start van de realisatie van de nieuwe zuivering in 2026. De huidige planning is echter gewijzigd. In 2026 ligt de focus op de afronding van de planvormingsfase (januari tot en met juli) en daarna de VO+ fase (medio juli tot en met december). Hierdoor is de verwachting bijgesteld van ruim € 20 miljoen naar € 7,6 miljoen. Een nadere toelichting is opgenomen in paragraaf 1.4.1.

Overige aandachtspunten

De huidige geopolitieke situatie en de aanhoudend hogere brandstofprijzen zullen zowel direct als indirect financiële impact hebben op diverse begrotingsposten, zoals energiekosten voor de gemalen (direct) en hogere aannemingskosten (indirect). Hoe groot de impact zal zijn, is op dit moment lastig in te schatten. Dit zal ook afhankelijk zijn van hoe lang de onrust in het Midden-Oosten zal voortduren en wanneer leveranciers kostenstijgingen gaan verwerken in hun prijzen. Daarom zijn in deze bestuursrapportage geen financiële mutaties opgenomen die vooruitlopen op toekomstige prijsverhogingen. Als in het najaar de financiële impact wel duidelijk is, zal op dat moment een bijstelling plaatsvinden zodat de tweede begrotingswijziging gebaseerd kan worden op de meest realistische verwachtingen. Voor wat betreft de PPS service fee zal er voor 2026 een beperkte stijging worden verwacht, omdat er volgens het contract wordt uitgegaan van de CBS-indices per januari 2026. Hierin zijn de effecten van de onrust in het Midden-Oosten niet meegenomen.

Voor de belastinginkomsten, geheven en geïnd door de Regionale Belasting Groep (RBG), is nog geen actuele prognose beschikbaar. Deze komt in juni beschikbaar. Als de prognose leidt tot een aanpassing van de belastingopbrengsten, dan nemen we die mee in de bijstelling in het najaar.

1 Programmaplan

1.1 Waterkeringen

1.1.1 Programmalijs: Waterkeringen

Doel

1.1.1.1 Tabel: Doel, verwacht resultaat en voortgang activiteiten

Doel	
De primaire, regionale en overige waterkeringen zijn veilig en toekomstbestendig, zodat mensen in het beheergebied veilig kunnen wonen, werken en recreëren.	
Nadere toelichting	
Een groot deel van Delfland ligt onder de zeespiegel. Dijken, duinen en kades beschermen de inwoners van het gebied tegen het water. Landelijk is het streven dat alle primaire waterkeringen in 2050 aan de norm voldoen. Onze inzet voor regionale keringen en overige keringen is dat in 2035 respectievelijk 95% en 70% aan de norm voldoen.	
Verwacht resultaat in 2026	
De belangrijkste waterkeringen die ons beschermen tegen het hoge water zijn de primaire waterkeringen. Bij Delfland zijn dat de zeewering en de Delflandsedijk. De waterschappen en het Rijk versterken de primaire waterkeringen met het Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP). Op dit moment voldoet 4,5 kilometer van de Delflandsedijk niet aan de norm. We willen meer inzicht in de sterkte van deze dijk. Zo verwachten we de opgave (4,5 km) te reduceren. Binnen ons gebied beheren we 637 kilometer regionale waterkeringen en polderkaden. Ons streven is dat eind 2026 81% van de regionale waterkeringen en 55% van de polderkaden aan de norm voldoen. Inspecties en goed beheer en onderhoud blijven de basis voor veilige waterkeringen. Hiermee houden we de keringen in goede staat. In 2026 besteden we extra aandacht aan de bomen op onze waterkeringen.	
Wat gaan we daarvoor doen?	
Hoogwaterbeschermingsprogramma	
We ontwikkelen een nieuwe rekenmethode voor de sterkte van de Delflandsedijk. Het grondonderzoek hiervoor voeren we in 2026 uit. Met het resultaat bepalen we in 2027 welke delen we moeten versterken en aanmelden bij het HWBP.	
Status van uitvoering:	
Toelichting status:	Conform planning
Groot onderhoud en dijkversterkingen	
We brengen 5000 meter regionale keringen op orde met groot onderhoud en dijkversterkingen. We programmeren het op orde brengen van de polderkaden, zodat we daar vanaf 2027 mee kunnen starten.	
Status van uitvoering:	
Toelichting status:	Conform planning
Onderhoud bomen	
Op onze waterkeringen en terreinen staan 2.000 bomen. We onderhouden deze en geven daarmee invulling aan onze zorgplicht. En zo voorkomen we onveilige situaties.	
Status van uitvoering:	
Toelichting status:	Conform planning

Prestatie-indicatoren

1.1.1.2 Tabel: Prestatie-indicatoren:

Programmalijn: Waterkeringen					
Prestatie-indicatoren	Rekening 2024	Rekening 2025	Begroting 2026	Prognose 2026	Status
Primaire waterkeringen (55 kilometer)	92%	92%	92%	92%	
Regionale waterkeringen (437 kilometer)	79%	80%	81%	81%	
Polderkaden (170 kilometer)	n.v.t.	56%	55%	56%	

Toelichting:

In 2025 is 56% aan polderkaden gerealiseerd (begroot 55%). Voor 2026 is de prognose hierop aangepast.

Exploitatie

1.1.1.3 Tabel: Exploitatie

Waterkeringen	Begroting 2026	Mutatie 2026	Burap 2026
Lasten	33.494	1.096	34.590
Baten	-150	-1.074	-1.224
Netto kosten	33.344	22	33.366

Toelichting:

Ten opzichte van de begroting nemen de lasten toe met € 1,1 miljoen en de baten nemen toe met € 1,1 miljoen. Hiervan is voor zowel de lasten als de baten € 1,1 miljoen toe te wijzen aan het vervolgonderzoek zettingsvloeiing Delflandsedijk. De overige mutaties voor de lasten zijn:

Stijgende kosten onderhoud regionale waterkeringen door extra schademeldingen.	0,2
De kapitaallasten vallen lager uit dan begroot. Zie paragraaf 3.1 voor de toelichting.	-0,2
	0,0

Investerings

1.1.1.4 Tabel: Investerings

Programmalijn	Begroting 2026	Mutatie 2026	Burap 2026
Waterkeringen	16.500	-1.500	15.000
Totaal	16.500	-1.500	15.000

Toelichting:

De investeringsprognose voor 2026 is naar beneden bijgesteld als gevolg van:

Doordat in 2025 kilometers regionale keringen en polderkaden zijn gerealiseerd die voor 2026 waren begroot, wordt dat deel in 2026 verlaagd.	-0,5
Bij het project Kadeverbetering N468 vraagt het verkrijgen van de benodigde overeenstemming met de perceeleigenaren meer tijd dan verwacht. Een deel van de werkzaamheden voor het versterken van de kade schuift daarom door naar 2027.	-1,4
Het project WOK (weg op kering) Katwijkerlaan wordt uitgevoerd door de gemeente Pijnacker-Nootdorp, in samenwerking met Delfland. Als gevolg van personele knelpunten vraagt de voorbereiding van het project meer tijd dan verwacht.	-1,1
Om bovenstaande te compenseren versnellen we zowel de voorbereiding als de uitvoering van een aantal projecten. Meer projecten worden voorbereid en uitvoeringsprojecten worden in samenwerking met marktpartijen sneller opgepakt.	1,5
Totaal	-1,5

1.1.2 Programmalijn: Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG)

Doel

1.1.2.1 Tabel: Doel, verwacht resultaat en voortgang activiteiten

Doel	
<i>Delfland draagt integraal bij aan een vitaal landelijk gebied.</i>	
Nadere toelichting	
Het oppervlakte- en grondwater voldoet op veel plaatsen nog niet aan de kwaliteit die is afgesproken met Brussel (KRW) en die nodig is voor een vitaal landelijk gebied. Bovendien leidt klimaatverandering in toenemende mate tot overlast van zowel te veel als te weinig water. Waterschappen, agrarische ondernemers, en terreinbeherende organisaties spelen een belangrijke rol in het vinden van de juiste oplossing voor natuur, water, bodem en klimaat. Vanuit onze belangen op waterkwaliteit, wateroverlast, groenblauwe dooradering, waterbeschikbaarheid en biodiversiteit zijn we als waterbeheerder betrokken bij het Zuid-Hollands Programma Landelijk Gebied (ZH-PLG) en de daarbij horende gebiedsprocessen. Wij trekken hierin gezamenlijk op met gebiedspartners, andere waterschappen in Zuid-Holland en de provincie.	
Verwacht resultaat in 2026	
<i>Delfland blijft werken aan een veerkrachtig en robuust watersysteem in het landelijk gebied. Dat doen we op basis van locatie specifieke kennis van het water- en bodemsysteem.</i> <i>Wat willen we bereiken?</i> • Veerkrachtige, toekomstbestendige inrichting van het watersysteem in het landelijk gebied. • Bijdrage aan versterken van het agrarisch natuurbeheer, zodat de waterkwaliteit verbetert.	
Wat gaan we daarvoor doen?	
Samenwerking ZH-PLG	
De provincie geeft met het ZH-PLG invulling aan het NPLG voor Zuid-Holland irt de Ruimtelijke Koers en de Samenhangende Aanpak Natuur & Economie (SANE). De Zuid-Hollandse waterschappen stelt samen met de provincie teksten op over de thema's betreffende het landelijk gebied voor het provinciale omgevingsbeleid. Dit wordt jaarlijks herzien.	
Status van uitvoering:	
Toelichting status:	Conform planning

Strategische samenwerkingsagenda	
De Zuid-Hollandse waterschappen en PZH hebben bestuurlijk ingestemd met samenwerkingsafspraken in de ZH-PLG gebieden en met de samenwerking op inhoudelijke beleidsthema's van het ZH-PLG. Inzet op vastleggen van de samenwerking met onze provincie.	
Status van uitvoering:	
Toelichting status:	Conform planning

Exploitatie

1.1.2.2 Tabel: Exploitatie:

Nationaal Programma Landelijk gebied	Begroting 2026	Mutatie 2026	Burap 2026
Lasten	189	0	189
Netto kosten	189	0	189

Toelichting:

Geen wijzigingen ten opzichte van de begroting.

1.2 Waterkwaliteit

1.2.1 Programmalijn: Waterkwaliteit

Doel

1.2.1.1 Tabel: Doel, verwacht resultaat en voortgang activiteiten

Doel	
Schoon, gezond en levend water in ons beheergebied, dat bijdraagt aan een gezonde en aantrekkelijke leefomgeving.	
Nadere toelichting	
Doelen en richtingen voor maatregelen zijn vastgelegd in het Stroomgebiedbeheerplan (SGBP3) Rijn-West, de Uitvoeringsstrategie waterkwaliteit overig water en de strategie microverontreinigingen. De waterkwaliteit in het gebied van Delfland voldoet nog niet aan de gestelde doelen. Het palet aan maatregelen dat we hebben ingezet blijft er één van lange adem. Wij blijven inzetten op de trendbreuk en gaan komend jaar door met realiseren van waternatuur, sturen op verminderen van emissies en beïnvloeden van medeoverheden en ketenpartners. Wat doen we in 2026 anders? - We schuiven op naar een lager schaalniveau om te sturen: niet alleen KRW-lichamen en overig water, maar naar gemeentelijk niveau en zelfs lager (denk aan slootniveau bij kassen). - We presenteren de situatie van de waterkwaliteit zowel vanuit de normen (one out, all out) als de onderliggende voortgang. - We werken adaptief en doorlopen voortdurend de cyclus inzicht, rapportage, maken/bijsturen afspraken en ultimo aanspreken. Deze basis staat voor de glastuinbouw. Bij de 'Staat van ons water' en overige emissies in stedelijk gebied, implementeren we deze cyclus ook met gemeenten.	
Verwacht resultaat in 2026	
De belangrijkste zijn: - Realiseren van de afgesproken maatregelen die opgenomen zijn in de genoemde beleidsdocumenten (inclusief Coalitieakkoord). - Starten met het beschermen van waternatuur (specifiek NEZ) tegen vraatschade van rivierkreeften in 2026. - Borgen van afspraken met onder andere gemeenten, PZH en de glastuinbouw. Dit is in het kader van de transitie van 'afspraken naar aanspreken'. - Borgen van ons beleid voor de toekomst in SGBP4 (2028-2033).	
Wat gaan we daarvoor doen?	
Verminderen emissies	
- Glastuinbouw: We intensiveren onze aanpak in deze sector. We ontwikkelen nieuwe regelgeving gericht op de glastuinbouw. We voeren het meten op slootniveau stapsgewijs door in alle polders. - Overig: We implementeren in 2026 een risicogestuurde bronaanpak voor stedelijke en industriële emissies, zoals gemeentelijke riolering (foutaansluitingen), KRW-probleemstoffen en Zeer zorgwekkende stoffen.	
Status van uitvoering:	

Toelichting status:	Veel loopt goed. Een beïnvloedingsstrategie voor de glastuinbouw is vastgesteld door het college van D&H. Deze vormt, naast meten en normeren, het raamwerk voor de aanpak richting de sector, met als doel: een brede sectorverantwoordelijkheid. We meten steeds meer op slootniveau. Er wordt gemeten met de drone-boot in de glastuinbouwgebieden. In het onderzoeksproject Transparante Tuinders staan nu bij 3 ondernemers sensoren in de sloten rond hun kas die de oppervlaktewaterkwaliteit continue monitoren. Er wordt nu onderzocht welke afwijking een lekkage betekent en dus een signaal moet geven aan de ondernemer. We gaan dit jaar onderzoek doen naar het monitoren van imidacloprid bij zwemstrandjes voor honden, om te bekijken of antivlooiemiddelen kunnen leiden tot normoverschrijdingen. Er is geen nieuwe regelgeving voorzien in het eerste kwartaal van dit jaar. We zijn een samenwerking gestart met de NVWA om informatie te delen en gezamenlijk een aantal kassen te inspecteren. In verschillende gemeenten lopen pilots, op onderdelen foutaansluitingen en industrie. Resultaten geven aanknopingspunten voor aanpak en vervolg in samenwerking met gemeenten. De subsidieregeling voor de IBA's (individuele behandeling afvalwater) is vertraagd door intern gesprek over het juiste moment van uitbrengen (in verband met gemeenteraadsverkiezingen) en een extra slag op financiële onderbouwing. Er zijn veel vragen geweest over schermmiddelen. Delfland heeft naar alle ondernemers een bericht gestuurd over wat wel en niet toegestaan is met betrekking tot de schermmiddelen en dat we hierop zullen handhaven.
---------------------	---

Transitie	
We geven de transitie 'van afspreken naar aanspreken' verder vorm door onder andere: - voor overige emissies op het lagere schaalniveau data en rapportages te verzamelen en hierop lokaal het gesprek aan te gaan; - in de glastuinbouw afspraken met ketenpartners en medeoverheden te maken en achterblijvers aan te spreken; en - met de 'Staat van ons water' rapportages en afspraken op gemeentelijk niveau te maken.	
Status van uitvoering:	
Toelichting status:	De transitie van afspreken naar aanspreken loopt. We verzamelen inmiddels actieve gegevens in glastuinbouwgebieden, bij gemeenten (onder andere via Staat van ons Water), in de landbouw en bij de industrie op lager schaalniveau en we gaan het gesprek aan met glastuinbouw en gemeenten. De transitie is er echter één van een lange adem.

Stroomgebiedbeheersplan	
De doelen en maatregelen uit SGBP3 vormen de basis voor strategische keuzes en leveren input voor SGBP4, wat resulteert in een aangepast maatregelenpakket om de KRW-doelen te behalen of zo dicht mogelijk te benaderen. Wij leggen de bijdrage van Delfland voor het SGBP4 (voor de periode 2028-2033) in 2026 aan de VV voor ter besluitvorming.	
Status van uitvoering:	
Toelichting status:	Conform planning

Waternatuur	
- Aanleggen: we realiseren meer waternatuur in de vorm van bijvoorbeeld Natte Ecologische Zones (NEZ), vispassages en mitigerende maatregelen. Dit doen we in lokaal en KRW-water. - Beschermen: Waar nodig treffen we beschermende maatregelen tegen ganzen met wildbeheer en rivierkreeften met grootschalige afvang. Het streven is om in 2027 circa 50 kilometer NEZ te hebben beschermd tegen Amerikaanse rivierkreeft. - Onderhoud: We intensiveren het onderhoud van waternatuur om ecologische waarden zoveel mogelijk te behouden. Ecologisch maaien en baggeren zetten we voort.	
Status van uitvoering:	
Toelichting status:	Conform planning

Prestatie-indicatoren

1.2.1.2 Tabel: Prestatie-indicatoren:

Programmalijn: Waterkwaliteit					
Prestatie-indicatoren	Rekening 2024	Rekening 2025	Begroting 2026	Prognose 2026	Status
1) Zomergemiddelde stikstofgehalte Boezem Westland/Midden Delfland & Boezem Haaglanden/Schie	2,2 & 2,9 mg/l	1,93 & 1,43 mg/l	2,0 & 1,8 mg/l	nnb	nvt
2) Toxiciteit: percentage polders waar pesticiden niet tot een toxisch effect leiden*	12%	42%	50%	50%	

* Met ingang van 2025 is de indicator voor toxiciteit veranderd. De oude waarden zijn daardoor niet meer van toepassing. De waarde voor 2024 conform de nieuwe PI is 12%; in de jaarrekening 2024 is de waarde voor de oude PI opgenomen.

Toelichting:

Er zijn op dit moment nog geen data voor de eerste prestatie-indicator beschikbaar. In juli geeft de voortgangsrapportage met de onderliggende waterkwaliteitsrapportage een goed beeld van de stand van de waterkwaliteit.

Exploitatie

1.2.1.3 Tabel: Exploitatie

Waterkwaliteit	Begroting 2026	Mutatie 2026	Burap 2026
Lasten	17.372	-1.585	15.788
Baten	-100	0	-100
Netto kosten	17.272	-1.585	15.688

Toelichting:

De lasten voor de programmalijn Waterkwaliteit zijn ten opzichte van de begroting 2026 naar beneden bijgesteld met € 1,6 miljoen. Hieronder volgt een toelichting op de afwijking.

Minder lasten voor het afvangen van rivierkreeften. In de aanpak Bescherming NEZ (natte ecologische zones) -gebieden Delfland, als het gaat om afvangen van de exoot Amerikaanse rivierkreeft, is ingezet op een gefaseerde aanbesteding, waarbij in 2026 10 locaties worden beschermd. Deze gebieden maken onderdeel uit van de langjarige monitoring. Die maakt het mogelijk om een goede en beheerste afvangmethode te implementeren waarbij we marktpartijen de tijd geven om zich voor te bereiden op dit werk. Bij het opstellen van de begroting werd er nog vanuit gegaan dat in 2026 al 59 km NEZ-gebieden beschermd konden worden. Om de uitvoering beheersbaar te houden, is er voor een gefaseerde aanpak gekozen. Daardoor is er minder budget nodig dan bij de begroting 2026 ingeschat. Leerervaringen in 2026 op de aanbesteding en de aanpak worden verwerkt tot een opschaling naar het beschermen van circa 59 km NEZ-gebieden in de aankomende jaren.	-1,2
De kapitaallasten vallen lager uit dan begroot. Zie paragraaf 3.1 voor de toelichting.	-0,3
Minder lasten omdat enkele reparaties meer voorbereiding vragen dan ten tijde van het opstellen van de begroting was voorzien.	-0,1
Totaal	-1,6

Investeringsen

1.2.1.4 Tabel: Investeringsen

Programmalijn	Begroting 2026	Mutatie 2026	Burap 2026
Waterkwaliteit	3.332	1.629	4.961
Totaal	3.332	1.629	4.961

Toelichting:

De totale toename van het investeringsvolume 2026 voor het programma Waterkwaliteit bedraagt € 1,8 miljoen als gevolg van:

Het investeringsvolume 2026 voor 'Vismigratie' is met ruim € 1,0 miljoen naar boven bijgesteld. Reden voor deze bijstelling is de snellere bouw van vispassages op de locaties Oude Lierpolder en Hoekpolder. Ook vindt de laatste termijnbetaling van vispassage op gemaal Tedingerbropolder plaats in 2026 in plaats van in 2025.	1,0
Het verzamelkrediet 'Waternatuur' betreft een toename van € 0,4 miljoen. Voor een aantal projecten, onder andere Drijvende oevers Holle Watering, NEZ De Rel en Gantel de Baak, zijn de kosten hoger gebleken dan eerder was geraamd (€ 0,5 miljoen). Daarnaast is een aantal projecten vooruitgeschoven in de planning: Golfbreker Woudse polder en Buijs Ballot (€ 0,2 miljoen). Het project Vlaardingervaart is deels doorgeschoven naar 2027 (- € 0,3 miljoen).	0,4
Voor Verzamelkrediet 'Mitigerende maatregelen' zijn er mutaties met een wijziging voor 2026 van totaal € 0,4 miljoen naar boven bijgesteld. Dit wordt onder meer veroorzaakt door de hogere kosten en het naar voren halen van verschillende projecten.	0,4
Het investeringsvolume van het verzamelkrediet 'Natte Ecologische Zones' is naar beneden bijgesteld met € 0,2 miljoen. Dit is veroorzaakt door afronding van lopende projecten en verschuiving van een project naar 2027.	- 0,2
Totaal	1,6

1.2.2 Programmalijn: Biodiversiteit

Doel

1.2.2.1 Tabel: Doel, verwacht resultaat en voortgang activiteiten

Doel	
Het herstellen en versterken van natuur in ons gebied.	
Nadere toelichting	
Landelijk en provinciaal beleid bevat drie strategische doelen: 1) versterken groenblauwe dooradering, 2) natuurinclusief inrichten en werken en 3) natuur(waarden) behouden en versterken. Inmiddels heeft de EU de Natuurherstelwet aangenomen. Alle lidstaten moeten in 2030 herstelmaatregelen hebben genomen in 30% van de gebieden waarin het niet goed gaat met de natuur. In 2050 is dat 90%. Binnen twee jaar moet het nationale Natuurherstelplan er zijn. Voor Delfland betekent de wet waarschijnlijk geen inhoudelijke koerswijziging voor biodiversiteit, maar een versteviging van de inspanningsverplichting.	
Verwacht resultaat in 2026	
In 2025 hebben we een ambitiekader voor herstel van biodiversiteit vastgesteld en uitgewerkt naar een handelingsperspectief voor uitvoering. Met onze invulling van blauwgroene netwerk leggen we focus bij de natuurgebieden binnen het Nationaal Park Hollandse Duinen, het Bijzonder Provinciaal Landschap Midden-Delfland, Vlietzone, regiopark Buytenhout, de stedelijke gebieden en de verbinding daartussen. Met onze projecten binnen deze gebieden geven wij een impuls aan natuurontwikkeling. We onderzoeken daarnaast hoe we het areaal ecologisch maaibeheer kunnen vergroten. Zodra het landelijke Natuurherstelplan, als vertaling van de Europese Natuurherstelwet, beschikbaar komt, brengen wij in beeld welke impact dit heeft voor Delfland.	
Wat gaan we daarvoor doen?	
Implementatie van het ambitiekader Biodiversiteit	
Voor de realisatie van het Blauwgroene Netwerk agenderen we onze aanpak en denkwijze bij onze samenwerkingspartners. We maken concreet hoe projecten bij waterkeringen, het watersysteem en de waterketen natuurinclusief kunnen worden gerealiseerd.	
Status van uitvoering:	
Toelichting status:	Het vastgestelde strategie- en uitvoeringsprogramma Biodiversiteit bevat een groeimodel. Waar bij opstellen van de begroting nog werd uitgegaan van een breder netwerk, ligt de focus voor het blauwgroene netwerk nu op Bijzonder Provinciaal Landschap Midden-Delfland en Nationaal Park Hollandse Duinen. Implementatie in de organisatie loopt achter vanwege de nog niet ingevulde vacature.
Landelijk Natuurherstelplan	
Voor de vertaling van het landelijke Natuurherstelplan naar de Delflandse context, maken we een impactanalyse, die verduidelijkt welke bijsturing voor Delfland nodig is om te kunnen voldoen aan wet- en regelgeving.	
Status van uitvoering:	
Toelichting status:	Conform planning
Rapportage Biodiversiteit	
Jaarlijks maken we een rapportage over de ontwikkeling van biodiversiteit en het blauwgroene netwerk.	
Status van uitvoering:	
Toelichting status:	Aan de VV is een informatieve brief gestuurd over de opzet van de voortgangsrapportage Biodiversiteit. Einde van het jaar zal de eerste voortgangsrapportage worden voorgelegd aan VV

Exploitatie

1.2.2.2 Tabel: Exploitatie:

Biodiversiteit	Begroting 2026	Mutatie 2026	Burap 2026
Lasten	368	-40	328
Netto kosten	368	-40	328

Toelichting:

Van het beschikbare budget van € 0,4 miljoen is de verwachting dat dit niet volledig benut zal worden. Het budget voor advieskosten is naar beneden bijgesteld met € 0,04 miljoen.

1.2.3 Programmalijs: Recreatief medegebruik

Doel

1.2.3.1 Tabel: Doel, verwacht resultaat en voortgang activiteiten

Doel	
Delfland faciliteert recreatief medegebruik waar mogelijk.	
Nadere toelichting	
Recreatiemogelijkheden dragen bij aan de kwaliteit van de leefomgeving, de gezondheid en het welzijn van de bevolking en zichtbaarheid van ons waterschap. Delfland faciliteert recreatie in, op en langs het water waar dit kan, in duurzame samenhang met de andere functies van het watersysteem. Het onderwerp waterrecreatie valt uiteen in diverse aandachtsgebieden, waaronder varen, zwemmen, bebording, vissen en schaatsen.	
Verwacht resultaat in 2026	
In 2026 actualiseren we het vaarbeleid en zetten we stappen om dit beleid te implementeren. Daarnaast monitoren we de kwaliteit van onze twaalf zwemwaterlocaties. Waar nodig nemen we maatregelen, met inachtneming van het afwegingskader zwemwater. In 2026 zijn al onze nautische verkeersborden actueel en in goede staat.	
Wat gaan we daarvoor doen?	
Vaarbeleid	
We stellen een beleidsnota over varen vast. Op grond van dit nieuwe vaarbeleid nemen we maatregelen om de waterkwaliteit te beschermen en te verbeteren. We gaan actief communiceren over de doorwerking van varen op de waterkwaliteit.	
Status van uitvoering:	
Toelichting status:	Conform planning
Zwemwaterlocaties	
We verkennen met de provincie de mogelijkheden voor alternatieve zwemwaterlocaties, waar het realiseren van een goede zwemwaterkwaliteit kansrijker is dan op de bestaande locaties. Het afwegingskader zwemwater is uitgangspunt om te investeren. Als ingrijpen gewenst is, maken we maatregelplannen op grond van verantwoordelijkheden en gezamenlijke financiering met gemeenten.	
Status van uitvoering:	
Toelichting status:	Conform planning
Zwemwaterkwaliteit	

We nemen maatregelen om de kwaliteit van het zwemwater te verbeteren. We geven prioriteit aan locaties met kansrijke samenwerking met gemeenten.	
Status van uitvoering:	
Toelichting status:	Conform planning

Prestatie-indicatoren

1.2.3.2 Tabel: Prestatie-indicatoren:

Programmalijn: Recreatief medegebruik					
Prestatie-indicatoren	Rekening 2024	Rekening 2025	Begroting 2026	Prognose 2026	Status
Maximaal aantal locaties met een negatief zwemadvies van meer dan 3 weken	8	4	3	nnb	nvt

Toelichting:

We verwachten dat het aantal locaties met een negatief zwemadvies 3 of lager zal zijn. Dit is lastig in te schatten, omdat het zwemseizoen pas net is begonnen.

Exploitatie

1.2.3.3 Tabel: Exploitatie

Recreatief medegebruik	Begroting 2026	Mutatie 2026	Burap 2026
Lasten	637	0	637
Netto kosten	637	0	637

Toelichting:

Geen wijzigingen ten opzichte van de begroting.

1.2.4 Programmalijn: Verbinding met partners

Doel

1.2.4.1 Tabel: Doel, verwacht resultaat en voortgang activiteiten

Doel
<i>Het waterbelang en de opgaven van Delfland inbrengen en borgen in ruimtelijke en complexe plannen van derden voor de fysieke leefomgeving. Daarnaast ondersteuning van het streven om mensen wereldwijd te voorzien van schoon, voldoende en veilig water.</i>
Nadere toelichting
<i>De ruimte in ons gebied is schaars en het bevoegd gezag voor de ruimtelijke ordening ligt bij gemeenten, provincie en Rijk. Wij sturen met medeoverheden op een waterveilige, klimaatadaptieve, schone en gezonde leefomgeving. Iedere partij heeft hierin zijn eigen taak en verantwoordelijkheid vanuit (ruimtelijke) ontwikkeling en beheer van de openbare ruimte. Voor vrijwel alle opgaven van Delfland spreken wij onze medeoverheden en andere gebiedspartners erop aan de wateropgave te verbinden aan hun eigen belangen en hun instrumenten daarvoor in te zetten. Wij zijn een onmisbare partij in ruimtelijke processen, stellen ons constructief-kritisch op en geven vanuit het waterbelang duidelijk grenzen aan.</i>
Verwacht resultaat in 2026

De focus voor 2026 ligt op samenwerking met en zelfbewuste beïnvloeding en sturing van gebiedspartners; daarnaast op gebiedsprocessen en plannen in de fysieke leefomgeving. Delfland is zo vroeg mogelijk betrokken bij plannen in de leefomgeving. Daar pakken we onze rol als waterautoriteit en aanjager en zetten ons gevraagd en ongevraagd in voor de water- en bodembelangen als randvoorwaarde bij de ruimtelijke inrichting van ons gebied. Dit doen we óók bij bestaande bebouwing. Binnen de kaders van ons beleid borgen wij het waterbelang en dragen onze opgaven aan. Tegelijkertijd benutten we bij ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving kansen voor het oplossen van wateroverlastknelpunten, klimaatadaptatie, het ophogen van waterkeringen en het verbeteren van de waterkwaliteit.

Hiermee bereiken we dat de fysieke ruimte in ons gebied gebruikt kan worden voor een toekomstbestendig watersysteem. En we zorgen dat keuzes van derden niet leiden tot hoge kosten voor de uitvoering van onze taak, nu en in de toekomst. We bekijken of we zoveel mogelijk werk kunnen combineren met zo laag mogelijke kosten en zo min mogelijk overlast voor de omgeving. Daarnaast zorgen we dat maatregelen in en voor het watersysteem bijdragen aan het vergroten van een veilige, gezonde en duurzame leefomgeving voor en door inwoners en bedrijven.

Door inzet in de Blue Deal behouden we de verbinding met onze internationale partners waarmee wij kennis uitwisselen. En wij ondersteunen hen in de zorg voor goed waterbeheer.

Wat gaan we daarvoor doen?

Samenwerking

We voeren proactief de 'Weging van het Waterbelang' uit op (complexe) plannen voor de fysieke leefomgeving en participeren in provinciale en regionale samenwerkingen. Onze inzet richt zich binnen en buiten Delfland op verbeteringen van klimaatadaptief beheer en beleid.

Status van uitvoering:

Toelichting status:

Conform planning

Gebiedsprocessen

We richten met relevante samenwerkingspartners gebiedsprocessen in en maken afspraken over maatregelen voor onze eigen wateropgaven. Ook participeren we hiervoor in initiatieven van derden en werken aan gemeentelijke waterplannen.

Status van uitvoering:

Toelichting status:

Conform planning

Blue Deal

We nemen deel aan de Blue Deal-programma's Colombia, Indonesië en Zuid-Afrika. We ontvangen buitenlandse delegaties in het kader van kennisuitwisseling.

Status van uitvoering:

Toelichting status:

Conform planning

Exploitatie

1.2.4.2 Tabel: Exploitatie:

Verbinding met partners	Begroting 2026	Mutatie 2026	Burap 2026
Lasten	1.482	-321	1.161
Netto kosten	1.482	-321	1.161

Toelichting:

De lasten zijn ten opzichte van de begroting 2026 met circa € 0,3 miljoen naar beneden bijgesteld. Dit hangt samen met het besluit om vanuit programma 2D en programma 6A 'Organisatie' de accountmanagers (in totaal 2,89 fte en circa € 0,4 miljoen) onder te brengen in programmalijn 6D Interne dienstverlening en bestuursondersteuning.

Toekenning begrotingssubsidie

Voor Nationaal Park Hollandse Duinen (NPHD) zegt Delfland middels een begrotingssubsidie een financiële bijdrage van € 5 duizend toe aan de werkorganisatie NPHD vanuit de bestaande begroting voor het jaar 2026 (exploitatieblok 9.100243 'Participatie externe netwerken'). De werkorganisatie NPHD zet zich in als verbinder, aanjager en facilitator om de samenwerking tussen partners te versterken en samen het duingebied te beschermen en tegelijkertijd ruimte te bieden voor recreatie, drinkwaterwinning en kustveiligheid. Hieruit voortkomende activiteiten en projecten sluiten aan bij de publieke taak van Delfland voor thema's als het watersysteembeheer en de verbetering van de waterkwaliteit.

1.3 Waterkwantiteit

1.3.1 Programmalijn: Waterkwantiteit

Doel

1.3.1.1 Tabel: Doel, verwacht resultaat en voortgang activiteiten

Doel	
Een robuust en klimaatbestendig watersysteem.	
Nadere toelichting	
Het watersysteem blijft zodanig ingericht dat in het beheergebied mensen kunnen wonen, werken en recreëren. We verkleinen de kans op inundatie van het gebied door hevige regenval zodanig dat deze aan de omgevingswaarden (overstroming vanuit het watersysteem) voldoet.	
Verwacht resultaat in 2026	
We gaan door met de verdere uitwerking en implementatie van de langetermijnstrategie wateroverlast 'Wapenen tegen extreme neerslag'. Hiermee maken we het watersysteem van Delfland robuuster. De prioriteit (of focus) ligt bij het vaststellen van één of meerdere locaties voor waterbergingsgebieden en het verder uitwerken hiervan in ontwerp. Vanwege de focus hierop stellen we de prestatie-indicator voor het voldoen aan de omgevingswaarde naar beneden bij. 40.400 hectare van het beheergebied voldoet in 2026 aan de omgevingswaarde. Voor het baggeren van onze watergangen heeft Delfland in 2024 nieuw beleid vastgesteld. In 2026 werken we verder aan de implementatie van dit beleid. We baggeren ook voor de waterkwaliteit en gaan in gesprek met gemeenten en particulieren over het tegen betaling overnemen van hun baggertaken. Dat is efficiënt en bespaart kosten voor de burgers. Met monitoring, onderhoud, vervanging en nieuwbouw van gemalen en stuwen houden we ons watersysteem in goede staat. Hiermee beperken we de kans op wateroverlast en dragen we zorg voor een robuuste zoetwatervoorziening, voor nu en in de toekomst.	
Wat gaan we daarvoor doen?	
Wateroverlast	
We stellen één of meerdere schetsontwerpen en een investeringsplan vast voor het ontwerp van grootschalige waterbergingsgebieden. Ook voeren we in 2026 maatregelen uit voor locaties, die niet voldoen aan de omgevingswaarden voor wateroverlast.	
Status van uitvoering:	
Toelichting status:	De prioriteit (of focus) ligt bij het uitwerken van twee locaties voor waterbergingsgebieden in een schetsontwerp. Voor het ontwerp van grootschalige waterbergingsgebieden is zowel voor de Klaas Engelbrechtspolder als de Woudse Polder een ontwerp krediet beschikbaar gesteld.
Baggerwerkzaamheden	
We baggeren twintig kilometer ecologisch en saneren zes locaties voor de waterkwaliteit. Met een nieuw baggerdepot bij AWZI De Groote lucht maken we het baggeren duurzamer en goedkoper en zijn we minder afhankelijk van de markt.	
Status van uitvoering:	
Toelichting status:	Conform planning
Monitoring, onderhoud en vervanging	
In 2026 voeren we circa 25 projecten voor groot onderhoud, renovatie en vervanging uit. Dit betreft onder andere de vervanging van gemaal Commandeurspolder en Ackerdijkschepolder, de nieuwbouw van gemaal Bergsluis, het renoveren van gemaal Dorppolder en vervanging van de motoren van gemaal Winsemius.	
Status van uitvoering:	
Toelichting status:	Conform planning

Prestatie-indicatoren

1.3.1.2 Tabel: Prestatie-indicatoren:

Het oppervlak van het beheergebied van Delfland (totaal: 40.600 hectare), dat voldoet aan de omgevingswaarde, oftewel de normen voor inundatie zoals genoemd in de provinciale waterverordening. Hiervoor geldt een inspanningsverplichting.

Programmalijn: Waterkwantiteit					
Prestatie-indicator	Rekening 2024	Rekening 2025	Begroting 2026	Prognose 2026	Status
Voldoet aan normering voor inundatie (in hectare)	40.100	40.200	40.400	40.400	
	98,9%	98,9%	99,5%	99,5%	

Toelichting:

Conform planning

Exploitatie

1.3.1.3 Tabel: Exploitatie

Waterkwantiteit	Begroting 2026	Mutatie 2026	Burap 2026
Lasten	52.512	-300	52.212
Baten	-1.854	0	-1.854
Netto kosten	50.657	-300	50.358

Toelichting:

De lasten voor de programmalijn Waterkwantiteit zijn ten opzichte van de begroting 2026 neerwaarts bijgesteld met € 0,3 miljoen. Hieronder wordt een toelichting gegeven op deze afwijking.

Door intensiever contractmanagement en de minder grote baggerscope (in m3) dan bij het opstellen van de begroting vanuit is gegaan, vallen de kosten bij het baggeren lager uit.	- 0,8
De kapitaallasten vallen lager uit dan begroot. Zie paragraaf 3.1 voor de toelichting.	- 0,4
Als gevolg van onverwachte benodigde vervangingen/reparaties van vaste objecten, zoals duikers en stuwen in de polderbergingen, stijgen de kosten.	0,4
Doordat het wegvallen van de korting niet is meegenomen in de begroting en er meer areaal blijkt te moeten worden gemaaid, stijgen de kosten voor het maaien van de watergangen.	0,3
Vanwege het toch moeten updaten van de kritieke software van de aansturing van de gemalen stijgen de kosten.	0,2
Totaal	-0,3

Investeringsen

1.3.1.4 Tabel: Investeringsen

Programmalijn	Begroting 2026	Mutatie 2026	Burap 2026
Waterkwantiteit	5.500	1.000	6.500
Totaal	5.500	1.000	6.500

Toelichting:

De prognose voor het watersysteem is bijgesteld van € 5,5 miljoen naar € 6,5 miljoen. Deze bijstelling is te wijten aan het sneller dan verwacht opstarten van het project procesautomatisering Waterbeheersysteem (WBS) (circa € 300 duizend) en de aanschaf van 8 mobiele pompen (€ 650 duizend).

1.3.2 Programmalijn: Klimaatadaptatie

Doel

1.3.2.1 Tabel: Doel, verwacht resultaat en voortgang activiteiten

Doel	
De regio Delfland is klimaatbestendig en waterrobuust in 2050 en verder.	
Nadere toelichting	
De regio Delfland is dichtbevolkt. Diverse ontwikkelingen, zoals woningbouwopgave, energietransitie en transitie van de landbouw, zorgen voor grote druk op de beperkt beschikbare ruimte en voor een complexe opgave. De gevolgen van klimaatverandering vergroten deze complexiteit. Aanpassingen zijn noodzakelijk om ook in de toekomst voldoende weerbaar te zijn voor extreem weer. Delfland werkt aan een klimaatbestendige en waterrobuuste regio door te focussen op drie sporen: klimaatadaptieve (locatie)keuzes, klimaatadaptief bouwen en het aanpassen van de bestaande omgeving. Dit vraagt om maatregelen in het watersysteem én op het land. Hiervoor is intensieve samenwerking met provincie, gemeenten en andere gebiedspartners essentieel.	
Verwacht resultaat in 2026	
We vergroten de sponswerking van ons gebied door samen met gemeenten concrete projecten uit te voeren. Dat lost op meerdere locaties knelpunten op met wateroverlast. Door deze projecten te evalueren en de lessen te vertalen naar een bredere aanpak, versnellen we het opvangen en vasthouden van hemelwater daar waar het valt. In toekomstgerichte wateroverlastplannen vertalen we opgaven naar concrete oplossingen. Daarmee kunnen we, met het oog op de toekomst, samen met onze gebiedspartners een route richting 2050 uitstippelen en verstandige keuzes maken ten aanzien van de inrichting, het beheer en onderhoud van de openbare ruimte en de ruimtelijke ontwikkeling van een gebied.	
Wat gaan we daarvoor doen?	
Toekomstgerichte wateroverlastplannen	
We gaan door met het opstellen van toekomstgerichte wateroverlastplannen, op basis van de systematiek die we in 2025 hebben ontwikkeld.	
Status van uitvoering:	

Toelichting status:	Vanwege de hoge bestuurlijke prioriteit en bijpassende personele inzet van het proces grootschalige waterbergingen is momenteel minder personele capaciteit beschikbaar voor het opstellen van toekomstgerichte wateroverlastplannen. Wij streven ernaar zo spoedig mogelijk weer op het gewenste uitvoeringsniveau te komen
---------------------	--

Samenwerking gebiedspartners	
In samenwerking met gemeenten voeren we vijf projecten uit om hemelwater lokaal op te vangen en vast te houden.	
Status van uitvoering:	
Toelichting status:	De gemeente is trekker van vier projecten; Delfland heeft geen invloed op de voortgang. Voor nieuwe projecten is Delfland afhankelijk van het initiatief van de gemeente. Delfland onderzoekt samenwerking op vijfde project in het Westland.

Exploitatie

1.3.2.2 Tabel: Exploitatie:

Klimaatadaptie	Begroting 2026	Mutatie 2026	Burap 2026
Lasten	1.521	0	1.521
Netto kosten	1.521	0	1.521

Toelichting:

Geen wijzigingen ten opzichte van de begroting.

1.3.3 Programmalijs: Bodem en grondwater

Doel

1.3.3.1 Tabel: Doel, verwacht resultaat en voortgang activiteiten

Doel
<i>Delfland wil een vitale bodem met een robuust en schoon grondwatersysteem.</i>
Nadere toelichting
<i>De bodem en het grondwatersysteem zijn kwetsbaar. Door de vele (waaronder economische) activiteiten en autonome ontwikkelingen is bescherming noodzakelijk. De structurerende keuzes uit de brief 'Water & Bodem Sturend' van het kabinet-Rutte IV geven richting aan het regionale beleid voor bodem en grondwater. Delfland stemt af met medeoverheden en maakt gezamenlijk een vertaling voor toekomstig beleid voor ons gebied. Het gezamenlijk beleid moet uiteindelijk leiden tot een vitale bodem met een robuust en schoon grondwatersysteem.</i>
Verwacht resultaat in 2026
<i>Delfland wil voorkomen dat bestaande en nieuwe grondwateronttrekkingen leiden tot onbedoelde negatieve neveneffecten elders. De grondwatervoorraden willen we in balans brengen en de grondwaterkwaliteit borgen. We willen, in lijn met het provinciale beleid, de grondwateronttrekkingen en infiltraties beter reguleren. Daarom scherpen we het grondwaterbeleid aan. Vitale bodems zijn in staat voldoende water op te nemen (sponswerking), hebben een beperkte uitstoot van broeikasgassen en bevorderen de biodiversiteit. Oorzaken van bodemdaling trachten we, waar doelmatig en effectief, af te remmen. We beschouwen maatregelen om bodemdaling tegen te gaan integraal. En we willen onbedoelde neveneffecten (vervuiling oppervlaktewater, zoetwatervoorziening, functie etcetera) zoveel mogelijk voorkomen. Om dit te staven wil Delfland een betere monitoring van zowel grondwater als bodem.</i>
Wat gaan we daarvoor doen?
Aanscherping grondwaterbeleid

We passen de beleidsregel grondwateronttrekkingen en infiltraties aan. En we bereiden een aanpassing van hoofdstuk 5 van de Waterschapsverordening (wateronttrekkingsactiviteiten grondwater) voor.	
Status van uitvoering:	
Toelichting status:	We herzien de beleidsnota grondwaterbeheer, Waterschapsverordening hoofdstuk 5 en beleidsregel grondwateronttrekkingen en infiltraties. We willen meer tijd nemen voor participatie. In de planning wordt de besluitvorming verschoven naar 2027.

Beïnvloeding landelijk beleid	
We beïnvloeden gemeentelijk, provinciaal en landelijk beleid voor bodem en grondwater, onder andere door deelname aan de werkgroep Grondwater en werkgroep Bodemdaling van de Unie van Waterschappen.	
Status van uitvoering:	
Toelichting status:	Conform planning

Exploitatie

1.3.3.2 Tabel: Exploitatie:

Bodem en grondwater	Begroting 2026	Mutatie 2026	Burap 2026
Lasten	179	0	179
Netto kosten	179	0	179

Toelichting:

Geen wijzigingen ten opzichte van de begroting.

1.4 Waterketen

1.4.1 Programmaliijn: Waterketen

Doel

1.4.1.1 Tabel: Doel, verwacht resultaat en voortgang activiteiten

Doel	
Doelmatig en toekomstbestendig transport van afvalwater, het zuiveringsproces en slibverwerking.	
Nadere toelichting	
Delfland transporteert en zuivert afvalwater en verwerkt adequaat het vrijkomende zuiveringsslib. Hiermee dragen we bij aan een goede volksgezondheid, een goede waterkwaliteit en een gezonde leefomgeving. We doen dit zo efficiënt en duurzaam mogelijk.	
Verwacht resultaat in 2026	
De streefwaarden voor verwijderen van stikstof bedraagt 82% en van fosfaat 87%. We streven er in 2026 naar om ten minste 99% van de tijd te voldoen aan de gestelde lozingseisen. Dit betekent dat er zelden een toelaatbare overschrijding van de eisen optreedt.	
Wat gaan we daarvoor doen?	
Goede zuiveringsprestaties	
We zuiveren het afvalwater door het beheren, bedienen en onderhouden van zuiveringstechnische werken. Voor de eindverwerking van slib werken we samen met HVC, een van onze partners in de slibverwerkingsketen.	
Status van uitvoering:	
Toelichting status:	Conform planning
Assets op orde	
We brengen en houden de assets op orde. De focus ligt daarbij voor 2026 op maatregelen om de zuidelijke AWZI's in stand te houden. Daarnaast ligt de focus op de voorbereiding van de waterzuivering de Vergulde Hand.	
Status van uitvoering:	
Toelichting status:	Conform planning
Dienstverleningsvergoeding PPS	
Voor de AWZI's in regio Noord beheren we de dienstverleningsovereenkomst met Delfluent. En we wisselen informatie uit over de onderhoudsstaat van de assets, teneinde toe te werken naar het Final Maintenanceplan 2028.	
Status van uitvoering:	
Toelichting status:	Conform planning

Prestatie-indicatoren

1.4.1.2 Tabel: Prestatie-indicatoren:

Programmalijn: Waterketen					
Prestatie-indicatoren	Rekening 2024	Rekening 2025	Begroting 2026	Prognose 2026	Status
Verwijderingsrendement stikstof %	82%	86%	82%	82%	
Verwijderingsrendement fosfaat %	87%	87%	87%	87%	
Percentage naleving lozingseisen %	-	-	99%	99%	

Toelichting:

Conform planning.

Exploitatie

1.4.1.3 Tabel: Exploitatie

Waterketen	Begroting 2026	Mutatie 2026	Burap 2026
Lasten	142.685	5.140	147.825
Baten	-22.711	-397	-23.108
Netto kosten	119.974	4.743	124.716

Toelichting:

De bijstelling van de prognose van de lasten van € 5,1 miljoen wordt veroorzaakt door:

De kapitaallasten vallen hoger uit dan begroot. Zie paragraaf 3.1 voor de toelichting.	3,2
De prognose van de PPS-service fee voor 2026 wordt naar boven bijgesteld door hogere geprognosticeerde volumes en de hogere gepubliceerde CBS-indices (producentenprijzen (PPI), consumentenprijzen (CPI), inputprijsindex en Cao-lonen), zoals contractueel afgesproken.	2,5
Bij de implementatie van nieuwe software voor de salarisadministratie is ten onrechte een onjuiste stand van de formatie van het oude naar het nieuwe softwaresysteem overgezet. De hieruit voortvloeiende financiële effecten zijn in de Burap 2026 opgenomen binnen verschillende programmalijnen. Deze effecten werken meerjarig door en zijn daarom eveneens verwerkt in de Kadernota 2027.	0,2
Door de vertraging in de oplevering door HVC van de Slibdroger in Alkmaar is sprake van meerkosten voor de verwerking van slib, omdat gebruik gemaakt wordt van duurdere externe opties. Op basis van de eerste berichtgeving van HVC is hiervoor in deze burap € 0,4 miljoen aangehouden. Dit bedrag kan nog oplopen. Een actualisatie nemen we mee in de veegronde dit najaar.	0,4
Afgelopen jaar/jaren zijn de tarieven van onderhoudscontracten en de tarieven van onderdelen significant gestegen waardoor het huidige	0,1

budget niet meer toereikend is om het noodzakelijke onderhoud te kunnen uitvoeren.	
Lagere kosten uit overeenkomsten voor Grensoverschrijdend Afvalwater (GOAW) door de afkoppeling van bedrijven dalen de vervuilingseenheden en daardoor de lasten	-0,5
Door het centraal organiseren van de energiecoördinatie wordt het budget vanuit de programmalijn Waterketen (€ 0,7 miljoen) overgeheveld naar de programmalijn Financiën.	-0,7
Totaal	5,1

De bijstelling van de baten is het gevolg van:

Hogere opbrengsten uit de verkoop van groen gas op basis van actuele hogere marktprijzen dan ten tijde van het opstellen van de begroting 2026.	0,2
Vanuit het projectbudget van De Vergulde Hand zijn meer uren doorbelast ter dekking van de inzet op Nieuwbouw en Renovatie Waterketen.	0,2
Totaal	0,4

Investerings

1.4.1.4 Tabel: Investerings

Programmalijn	Begroting 2026	Mutatie 2026	Burap 2026
Waterketen	9.000	-1.668	7.332
De Vergulde Hand	20.271	-12.671	7.600
Demonstratieproject Torwash	0	200	200
Totaal	29.271	-14.139	15.132

Waterketen

Met name vanwege de voorbereidingen voor het nieuw uit te voeren Demonstratieproject Torwash is de voorbereiding van een aantal projecten voor instandhouding De Groote Lucht (DGL) en Nieuwe Waterweg Afvalwaterzuivering (NWA) naar achteren geschoven. De kosten daarvan verschuiven daarmee deels naar 2027.

WVH

Voor Waterzuivering Vergulde Hand is in de begroting een verwacht investeringsvolume van € 20,2 miljoen geraamd. Hierbij gingen we ervan uit dat we in 2026 zouden starten met de realisatie van de nieuwe zuivering. Door herfasering en verschuiving van de projectfase hebben we de realisatiefase doorgeschoven, waardoor in 2026 € 10,3 miljoen minder wordt gerealiseerd. Daarnaast zijn de meerkosten van energieaansluiting en verschillende opdrachten doorgeschoven, wat leidt tot € 2,4 miljoen lagere realisatie.

In onderstaand overzicht wordt de neerwaartse bijstelling van € 12,7 miljoen voor de investeringsuitgaven gespecificeerd.

Planvorming-doorschuiven meerkosten energieaansluiting	-1,4
Diverse naar VO+ doorgeschoven opdrachten	-0,3
Leges worden pas in de VO+/Realisatiefase verwacht	-0,2
Niet inzetten van de reservering van de opdrachtgever	-0,5
In de volgende stap wordt rekening gehouden met het niet inzetten van personeel en inhuur in de periode januari tot en met juli 2026 binnen de VO+ fase. Dit zit namelijk nog in de huidige prognose planfase en levert een besparing op van circa € 1,8 miljoen.	-1,8
Fasering en verschuiving projectfase.	-8,5
Totaal	-12,7

Demonstratieproject Torwash

Het demonstratieproject is na besluitvorming in de verenigde vergadering (februari 2026) opgestart. Het project is nieuw en niet meegenomen in de begroting 2026. In 2026 wordt het project voorbereid, resulterend in een investeringsuitgave van naar verwachting € 0,2 miljoen. Daarnaast vindt er in 2026 vooral capaciteitsinzet plaats voor de voorbereiding van dit project (uit de reguliere capaciteitsinzet).

1.4.2 Programmalijn: Transitie waterketen

Doel

1.4.2.1 Tabel: Doel, verwacht resultaat en voortgang activiteiten

Doel	
Voor lange termijn (2050) een circulaire waterketen. Voor kortere termijn ligt de focus op het vergroten van inzicht en maken van strategische keuzes.	
Nadere toelichting	
Delfland is onderdeel van de waterketen. Een kerntaak is het transporteren en zuiveren van het afvalwater. Dit doen we duurzaam en in samenwerking met andere waterketenpartners, gemeente en drinkwaterbedrijven. De ambitie naar circulariteit hebben wij vertaald in drie strategische doelen: 1) hergebruik van effluent voor zoetwater (focus op drinkwater, gietwater, Krabbepas), 2) energie-efficiëntere waterketen op weg naar klimaatneutraliteit in 2050 en 3) terugwinning van grondstoffen.	
Verwacht resultaat in 2026	
Om de drie strategische doelen te kunnen realiseren zijn afgelopen jaren meerdere inspanningen gestart. Deelresultaten van deze inspanningen komen in 2026 gereed en geven richting aan vervolgonderzoek en keuzes. Te denken valt aan het voorontwerp Waterzuivering Vergulde Hand. Dit bevat uitwerking van de zoetwaterlevering aan de Krabbepas en slibverwerking in relatie tot terugwinnen van grondstoffen. In het versnellingsprogramma Lachgas meten en analyseren we de uitstoot van AWZI Nieuwe Waterweg met als doel de berekende uitstoot te verifiëren en zo mogelijk te verminderen. In 2026 voeren we deze evaluatie uit van de strategie Transitie Waterketen, zoals afgesproken bij vaststelling in 2021.	
Wat gaan we daarvoor doen?	
Hergebruik effluent als bron voor zoetwater	
Voor hergebruik van effluent beperken we ons tot levering van zoetwater aan de Krabbepas. Om te kunnen voldoen aan lozingseisen (onder andere KRW en zwemwater) is het noodzakelijk om de indirecte lozingen van norm overschrijdende stoffen terug te brengen.	
Status van uitvoering:	

Toelichting status:	Uitgevoerde emissie-immissietoets voor levering van effluent aan Krabbeplas laat zien dat zonder aanvullende zuivering niet kan worden voldaan aan KRW-eisen. Naar verwachting is alleen een bronaanpak voor terugdringen emissies onvoldoende.
---------------------	---

Versnellingsprogramma Lachgas

Delfland neemt deel aan het landelijke versnellingsprogramma Lachgas. Op AWZI NWA brengen we door middel van meten en monitoring in beeld op welke manier lachgas ontstaat. We verwachten de eerste resultaten in 2026.

Status van uitvoering:

Toelichting status: Conform planning

Thermische energie uit afvalwater

Met de gemeente Den Haag sluiten we een intentieovereenkomst af over het gebruik van energie uit effluent voor de warmtetransitie. Hierin onderzoekt Delfland de mogelijke rol en positie in dit vraagstuk.

Status van uitvoering:

Toelichting status: De overeenkomst is eind 2025 afgesloten en uitvoering loopt conform planning.

Exploitatie

1.4.2.2 Tabel: Exploitatie:

Transitie waterketen	Begroting 2026	Mutatie 2026	Burap 2026
Lasten	607	0	607
Netto kosten	607	0	607

Toelichting:

Geen wijzigingen ten opzichte van de begroting.

1.4.3 Programmaliijn: Energie- en klimaatneutraal

Doel

1.4.3.1 Tabel: Doel, verwacht resultaat en voortgang activiteiten

Doel
Delfland is energieneutraal in 2025 en klimaatneutraal in 2050 (streven naar 2035).
Nadere toelichting
We zijn klimaatneutraal wanneer we niet meer bijdragen aan klimaatverandering (netto geen uitstoot van broeikasgassen). De Klimaatmonitor is het monitoringsinstrument om onze klimaatvoetafdruk te meten. De methaan- en lachgasemissies zijn deze bestuursperiode nog beperkt beïnvloedbaar, gezien de ontwikkelfase van mogelijke maatregelen. De komende jaren ligt de focus op verder beperken van de CO ₂ -uitstoot en op onderzoek naar reductiemaatregelen voor methaan en lachgas.
Verwacht resultaat in 2026
- We blijven in 2026 energieneutraliteit monitoren en we verkennen verdere handhaving van energieneutraliteit in de toekomst. - We hebben in 2026 een uitvoeringsplan Klimaatneutraal 2035.
Wat gaan we daarvoor doen?

Uitvoeringsplan energieneutraal	
We zetten in op de verdere realisatie van duurzame energiebronnen, zoals zonne- en windenergie, door het uitvoeren van de nog lopende projecten uit het Uitvoeringsplan Energieneutraal. En we blijven energiebesparende kansen zoeken en verzilveren.	
Status van uitvoering:	
Toelichting status:	Conform planning

Uitvoeringsplan Klimaatneutraal	
We bepalen de impact op de organisatie van de voorgestelde maatregelen uit de routekaart 'Klimaatneutraal 2035'. Daaruit volgt eind 2026 een uitvoeringsplan Klimaatneutraal 2035.	
Status van uitvoering:	
Toelichting status:	Met het ontwikkelen van een routekaart Klimaatneutraal 2035 is duidelijk geworden dat de totstandkoming van een Uitvoeringsplan Klimaatneutraal 2035 nu niet nodig is. Uit de analyse die in 2025 is uitgevoerd, ontstaat het beeld dat met de huidige kennis van zaken klimaatneutraliteit in 2035 voor Delfland haalbaar lijkt te zijn. In 2029 vindt een herijking van die analyse plaats.

Netwerken Energie	
We nemen actief deel aan het Ambtelijk Netwerk Energie, ambtelijk opdrachtgeversteam, het Bestuurlijk Netwerk Energie en de bestuurlijke stuurgroep van de Regionale Energie Strategie (RES).	
Status van uitvoering:	
Toelichting status:	Conform planning

Prestatie-indicatoren

1.4.3.2 Tabel: Prestatie-indicatoren:

Ergieneutraal in percentage en klimaatvoetafdruk (in tonnen CO₂-equivalent) inclusief methaan- en lachgasemissies (waarden conform rekenmethodiek Klimaatmonitor).

Programmalijn: Energie- en klimaatneutraal					
Prestatie-indicator	Rekening 2024	Rekening 2025	Begroting 2026	Prognose 2026	Status
Ergieneutraal	89,0%	90,1%	100%	90,1%	
Hoeveelheid CO ₂ -uitstoot (in tonnen, inclusief methaan en lachgas)	41.909	57.750	57.550	44.500	

De tabel bevat (m.u.v. 2024) geprognosticeerde waarden: de definitieve cijfers voor 2025 worden het najaar 2026 bekend.

* Sinds 2024 wegen we de methaan- en lachgasemissies ook mee, gegeven de grote impact op de totale broeikasgasuitstoot.

Toelichting:

Ergieneutraal

In 2025 is gebleken dat meegerekende projecten van HVC onjuist zijn meegerekend met ergieneutraliteit van waterschappen. Dit is in de Klimaatmonitor gecorrigeerd. Als gevolg hiervan zijn de (geprognosticeerde) cijfers voor Ergieneutraliteit naar beneden bijgesteld. Naar verwachting wordt Ergieneutraliteit in 2028 gerealiseerd.

Klimaatneutraal

De uitstoot van methaan en lachgas wordt middels een IPCC-rekenmethodiek vastgesteld. Op basis van wetenschappelijk onderzoek zijn de kentallen van methaan en lachgas voor die berekening naar beneden bijgesteld. Hiermee wordt een meer realistisch beeld van de CO₂-uitstoot zichtbaar. De CO₂-uitstoot valt structureel lager uit. De prognose is hierop aangepast.

Exploitatie

1.4.3.3 Tabel: Exploitatie

Energie- en klimaatneutraal	Begroting 2026	Mutatie 2026	Burap 2026
Lasten	269	-3	266
Netto kosten	269	-3	266

Toelichting:

De kapitaallasten vallen lager uit dan begroot. Zie paragraaf 3.1 voor de toelichting.

Investeringsen

1.4.3.4 Tabel: Investeringsen

Programmalijn	Begroting 2026	Mutatie 2026	Burap 2026
Energie- en klimaatneutraal	0	600	600

Toelichting:

Vanwege discussies over het al dan niet doorgaan van de investering voor zonneweide Kapittelland en het organiseren van het beheer van deze assets binnen Delfland was het project tot Q3 2025 gepauzeerd. In Q4 2025 is het project weer gestart. Zoals gemeld in de jaarstukken 2025 zijn de kosten doorgeschoven naar 2026.

1.4.4 Programmalijn: Circulaire economie

Doel

1.4.4.1 Tabel: Doel, verwacht resultaat en voortgang activiteiten

Doel
Delfland draagt actief bij aan de ontwikkeling van een circulaire economie door producten, materialen en grondstoffen zo hoogwaardig mogelijk te hergebruiken.
Nadere toelichting
Delfland gebruikt in 2030 50% minder primaire grondstoffen en is in 2050 100% circulair.
Verwacht resultaat in 2026

In 2026 willen we dat minimaal 12% van ons materiaalgebruik in GWW-projecten (Grond, Weg- en Waterbouw) secundair en biobased is (gezaamenlijk). Dat is een tussenstap op weg naar het doel 50% minder primair grondstoffengebruik in 2030.

Wat gaan we daarvoor doen?

Secundaire en biobased materialen in Grond, Weg- en Waterbouw

We verkennen de toepassing van meer secundaire en biobased materialen in onze GWW-projecten. We nemen deze op in circulair uitvoeringsbeleid en borgen de toepassing in de werkprocessen.

Status van uitvoering:	
Toelichting status:	Conform planning

Overige mogelijkheden

We verkennen de circulaire afzet van baggerslib dat niet op de kant kan worden afgezet, van (vervuild) maaisel en van snoeihout.

Status van uitvoering:	
Toelichting status:	Conform planning

Aquaminerals

We blijven inzetten op kennisontwikkeling ten aanzien van de circulaire economie door het benutten, verstevigen en uitbreiden van ons externe netwerk. Dit doen we bijvoorbeeld door nauwe samenwerking met Aquaminerals voor hoogwaardig hergebruik van reststoffen.

Status van uitvoering:	
Toelichting status:	Conform planning

Prestatie-indicatoren

1.4.4.2 Tabel: Prestatie-indicatoren:

Het aandeel toegepaste secundaire en biobased materialen in GWW-projecten, uitgedrukt in een percentage van de totale hoeveelheid toegepast materiaal in GWW-projecten in het te rapporteren jaar.

Programmalijn: Circulaire economie					
Prestatie-indicator	Rekening 2024	Rekening 2025	Begroting 2026	Prognose 2026	Status
Aandeel toegepaste secundaire en biobased materialen in GWW-projecten	14,3%	19,4%	12,0%	12,0%	

Toelichting:

Geen bijzonderheden

Exploitatie

1.4.4.3 Tabel: Exploitatie

Circulaire economie	Begroting 2026	Mutatie 2026	Burap 2026
Lasten	789	-50	739
Netto kosten	789	-50	739

Toelichting:

Door de flinke ontwikkelstappen in de afgelopen jaren zijn we vanuit een ontwikkelfase naar een meer implementatiegerichte fase gegroeid. Hierdoor nemen de kosten voor ontwikkelvraagstukken en adviesvraagstukken structureel af.

Investeringsen

1.4.4.4 Tabel: Investeringsen

Programmalijn	Begroting 2026	Mutatie 2026	Burap 2026
Circulaire economie	2.500	-800	1.700
Totaal	2.500	-800	1.700

Toelichting:

Vanwege een versnelling in de 2de helft van 2025 (€ 0,5 miljoen) en als gevolg van minderwerk (€ 0,3 miljoen minder uitgave op verrekenbare (stel)posten) is de verwachte uitgave dit jaar € 0,8 miljoen lager.

1.5 Financiën, algemene dekkingsmiddelen

1.5.1 Programmaliijn: Financiën

Doel

1.5.1.1 Tabel: Doel, verwacht resultaat en voortgang activiteiten

Doel	
Een duurzaam financieel evenwicht.	
Nadere toelichting	
Een duurzaam financieel evenwicht betekent een gezonde balans tussen (1) huidige en toekomstige opgaven, (2) de ontwikkeling van de lasten voor de belastingplichtigen en (3) de ontwikkeling van de schuldpositie. Het uitgangspunt voor het programma Financiën is het Coalitieakkoord 2023-2027, waarbij we verder kijken dan deze bestuursperiode.	
Voortgang doel	
Status van uitvoering:	
toelichting status:	Conform planning.

Prestatie-indicatoren

1.5.1.2 Tabel: Prestatie-indicatoren:

Programmalijn: Financiën					
Prestatie-indicatoren	Rekening 2024	Rekening 2025	Begroting 2026	Prognose 2026	Status
Netto-schuldquote (schuldpositie gerelateerd aan omzet)	173%	157%	158%	145%	
Kapitaallasten als % van de totale lasten	22%	20%	20%	20%	
Vrije kasstroom (in € 1 miljoen)	-28,4	-55,5	-34,3	-14,2	

Toelichting:

De netto-schuldquote (NSQ) wordt lager dan begroot. Deze verlaging komt doordat wij in de begroting rekening hebben gehouden met een negatief saldo in de schatkist eind 2025. Ook hielden we rekening met het afsluiten van een nieuwe lening van € 50 miljoen in 2025. Uiteindelijk bleek eind 2025 het saldo in de schatkist positief te zijn en is het voorlopig nog niet nodig om een nieuwe lening aan te gaan. Hierdoor is onze netto schuldpositie lager uitgekomen.

De vrije kasstroom is in de volgende tabel weergegeven:

Bedragen * € 1 miljoen	Begroting 2026	Mutatie 2026	Burap 2026
1 - Kasstroom uit exploitatie			
Totale opbrengsten	350,5	2,0	352,5
Totale lasten	-330,2	-6,4	-336,7
Afschrijvingen	40,0	4,1	44,1
Invloed vorderingen en schulden	5,0	4,9	9,9
Invloed voorzieningen	-	-	-
Totaal kasstroom exploitatie	65,2	4,6	69,8
2 - Kasstroom uit investeringen			
Investeringen	-57,6	13,1	-44,5
Subtotaal kasstroom voor verplichte aflossingen	7,6	17,7	25,3
3 - Kasstroom uit financiering			
Aflossingen PPS-leningen en overige leningen	-41,9	2,5	-39,4
Aantrekken nieuwe leningen	-	-	-
Totaal kasstroom uit financiering	-41,9	2,5	-39,4
Totale vrije kasstroom	-34,3	20,1	-14,2

De vrije kasstroom wordt naar verwachting € 20 miljoen minder negatief dan begroot. Dat betekent dat we € 20 miljoen minder gaan uitgeven. De belangrijkste oorzaken zijn:

- het resultaat wordt € 4,4 miljoen lager (meer kosten);
- het lagere resultaat wordt voor € 4,1 miljoen veroorzaakt door hogere afschrijvingen. Dat zijn wel kosten, maar leiden niet tot een uitgave en worden daarom gecorrigeerd;
- het werkkapitaal (de ontwikkeling van de kortlopende vorderingen minus kortlopende schulden) wordt positiever. Dat betekent dat we per saldo € 5 miljoen minder kasuitstroom hebben;
- de prognose van de investeringen is € 13 miljoen lager dan begroot;
- de aflossingen worden € 3 miljoen lager dan begroot, omdat het in 2025 dus niet nodig was om een nieuwe lening af te sluiten en daarop af te lossen.

Exploitatie

1.5.1.3 Tabel: Exploitatie

Financiën	Begroting 2026	Mutatie 2026	Burap 2026
Lasten	13.479	1.244	14.723
Baten	-3.490	0	-3.490
Netto kosten	9.988	1.244	11.232

Toelichting:

De verwachting is dat de lasten met € 1,2 miljoen toenemen ten opzichte van de begroting.

De APC (automatische prijscorrectie) in de cao is hoger vastgesteld dan waar wij in de begroting rekening mee hebben gehouden. Dit heeft een structurele verhoging van de lasten tot gevolg.

0,1

Eerder is besloten om de energiecoördinatie centraal te organiseren. De centralisatie heeft tot gevolg dat budget in programmalijn 4A Waterketen (€ 0,7 miljoen) wordt overgeheveld naar programmalijn 5A. Daarnaast verwachten we extra kosten te maken voor (juridisch) advies over contractbeheer en om intern de benodigde kennis op te bouwen.	1,1
Totaal	1,2

1.5.2 Programmalijn: Algemene dekkingsmiddelen

Doel

1.5.2.1 Tabel: Doel, verwacht resultaat en voortgang activiteiten

Doel	
<i>Financiering van de waterschapstaken door het tijdig, juist en volledig opleggen van belastingaanslagen.</i>	
Nadere toelichting	
<i>De Regionale Belasting Groep (RBG) is verantwoordelijk voor het volledig, tijdig en efficiënt heffen en invorderen van de belastingen.</i>	
Voortgang doel	
Status van uitvoering:	
toelichting status:	Conform planning.

Exploitatie

1.5.2.2 Tabel: Exploitatie

Dekkingsmiddelen	Begroting 2026	Mutatie 2026	Burap 2026
Lasten	484	-229	255
Baten	-321.345	-200	-321.545
Netto kosten	-320.860	-429	-321.289

Toelichting:

Lasten

De lagere lasten zijn het gevolg van de vrijval van het renteresultaat (verschil tussen de aan de activa toegerekende rente en de te betalen rente over onze leningen). Zie paragraaf 3.1 voor de toelichting.

Baten

Zoals bestuurlijk in de legesverordening eind 2025 is vastgesteld, moeten de opbrengsten uit leges meer kostendekkend worden. Dat gaat in stappen. In 2026 worden de leges met 14% verhoogd. Hierdoor verwachten we meer opbrengsten te realiseren en een betere kostendekkendheid te realiseren.

1.5.3 Dekkingsmiddelen, vennootschapsbelasting en onvoorzien

Dekkingsmiddelen

1.5.3.1 Tabel: Dekkingsmiddelen

Dekkingsmiddelen	Begroting 2026	Mutatie 2026	Burap 2026
Zuiveringsheffing	-173.664	0	-173.664
Watersysteemheffing	-145.898	0	-145.898
Verontreinigingsheffing	-46	0	-46
Totaal belastingopbrengsten	-319.608	0	-319.608
Dividenden	-827	0	-827
Saldo van de financieringsfunctie			
Overige algemene opbrengsten	-30.056	-2.008	-32.064
Totaal dekkingsmiddelen	-350.491	-2.008	-352.499

Het totaal aan dekkingsmiddelen zoals in deze paragraaf opgenomen, is opgebouwd uit:

- de algemene dekkingsmiddelen (bestaat vooral uit belastingopbrengsten; paragraaf 1.5.2); plus
- de baten uit de andere programma's.

Het saldo van de financieringsfunctie (renteresultaat) is € 0,2 miljoen en is verwerkt als rentelasten en opgenomen onder paragraaf 1.5.2.

De overige algemene opbrengsten nemen toe met € 2,0 miljoen. In de programma's zijn de baten reeds toegelicht:

- Waterkeringen € 1,1 miljoen;
- Waterketen € 0,4 miljoen;
- Algemene dekkingsmiddelen € 0,2 miljoen;
- Organisatie en bedrijfsvoering € 0,3 miljoen.

1.6 Organisatie en bedrijfsvoering

1.6.1 Programmalijn: Organisatie

Doel

1.6.1.1 Tabel: Doel, verwacht resultaat en voortgang activiteiten

Doel	
Een professionele, toekomstbestendige, rechtmatig handelende en resultaatgerichte organisatie.	
Nadere toelichting	
We zijn een professionele organisatie die in verbinding staat met de maatschappij, strategieën ontwikkelt om veranderingen tegemoet te treden en deze vertaalt naar ons handelen. We opereren resultaatgericht door duidelijke sturing op doelen en goed ingerichte processen.	
Verwacht resultaat in 2026	
1. We versterken de weerbaarheid van onze organisatie tegen verstoringen (zoals stroomstoring, hack) en dreigingen. We houden onze crisisorganisatie op orde, zodat we voorbereid zijn op verstoringen en kunnen blijven functioneren als het erop aankomt. We bereiden ons voor op de Wet Weerbaarheid Kritieke Entiteiten (WWKE) door onze rol en verantwoordelijkheden helder te maken en hiernaar te handelen 2. We hebben onze sturing versterkt door heldere opdrachten met meetbare doelen te formuleren, eigenaarschap te stimuleren, prioriteiten te stellen en bewust keuzes te maken die bijdragen aan het resultaat. 3. In 2026 heeft Delfland een door de VV vastgestelde risicobereidheidsverklaring. Dit is het formele document waarin we de risicobereidheid van Delfland vastleggen. Kortom het kader om te bepalen of individuele risico's acceptabel zijn. De verklaring dient als kompas voor het bereiken van onze doelen en het stellen van prioriteiten. En het is een vereiste voor een risicobewuste organisatie.	
Wat gaan we daarvoor doen?	
Calamiteiten en bedrijfscontinuïteit	
We actualiseren de calamiteitenbestrijdingsplannen en -scenario's. We oefenen twee scenario's en stellen voor alle kritieke processen een bedrijfscontinuïteitsplan (BCP) op. We voeren een risicoanalyse uit op onze kritieke processen en infrastructuur.	
Status van uitvoering:	
Toelichting status:	De verwachting is dat alle calamiteitenbestrijdingsplannen en scenario's conform planning eind dit jaar zijn geactualiseerd. De scenario's langdurige stroomuitval en extreme neerslag zijn geoefend tijdens een systeem oefening. Kritieke processen zijn in beeld gebracht en vastgesteld.
Resultaatgerichte werkwijze	
We stellen een plan op om een resultaatgerichte werkwijze verder te ontwikkelen. Een standaard format en trainingen maken hier deel van uit.	
Status van uitvoering:	
Toelichting status:	Eind Q2 wordt een plan opgeleverd.
Risicobereidheid	
We bereiden een VV-voorstel voor waarin we de mate van risicobereidheid van Delfland vastleggen. Dit wordt daarna onderdeel van de Begroting 2027.	
Status van uitvoering:	
Toelichting status:	De risicobereidheidsverklaring bevindt zich in de voorbereidende fase, passend bij de beoogde fasering van het traject. In 2026 wordt gewerkt aan de inhoudelijke verkenning en nadere uitwerking, zodat de mate van risicobereidheid kan worden betrokken bij de gedachtevorming en afwegingen in het begrotingsproces richting 2027. De bestuurlijke vaststelling vormt de afrondende stap en volgt aansluitend, uiterlijk in Q1 2027.

Exploitatie

1.6.1.2 Tabel: Exploitatie:

Organisatie	Begroting 2026	Mutatie 2026	Burap 2026
Lasten	12.760	201	12.961
Baten	-533	-147	-680
Netto kosten	12.227	54	12.282

De verwachting is dat de lasten € 0,2 miljoen hoger gaan uitkomen en de baten € 0,1 miljoen hoger ten opzichte van de begroting. Hieronder wordt een toelichting gegeven op deze afwijking.

Centrale Salarisadministratie en Functioneel Beheer (CSF)

De afgelopen jaren hebben de hoogheemraadschappen van Delfland, Rijnland en van Schieland en de Krimpenerwaard gezamenlijk gewerkt aan het centraliseren van deze taken binnen de Centrale Salarisadministratie en Functioneel Beheer. Ondanks de inzet van alle betrokkenen heeft deze samenwerking niet het gewenste resultaat opgeleverd en zijn de beoogde voordelen onvoldoende gerealiseerd. Daarom is besloten om de huidige samenwerking te beëindigen.

Dit betekent dat de taken weer worden ondergebracht bij de afzonderlijke waterschappen. Elk waterschap behoudt een eigen functioneel beheerder; deze collega's worden vanuit de huidige centrale afdeling verdeeld over de drie waterschappen (zoals het voor de centralisatie ook was). Delfland en Schieland en de Krimpenerwaard kiezen er na de ontvlechting voor om hun salarisadministratie uit te besteden aan een externe organisatie. Rijnland neemt deze taken weer zelf in beheer.

Dit besluit heeft ook gevolgen voor de lasten en baten 2026. Zie hieronder voor toelichting.

Lasten

De kosten nemen toe door het inhuren van extra capaciteit voor de implementatie en inrichting van het nieuwe complexere personeels- en salarissysteem Youforce.	0,3
Inhuur van een kwartiermaker adviseur kwaliteitsbeheer salarissen vanwege de ontvlechting van CSF naar het outsourcen van de salarisadministratie vanaf augustus 2026.	0,1
Vanaf 1 augustus 2026 komt de functie adviseur Weerbaarheid Continuïteitsmanagement bij de directie bedrijfsvoering (conform kadernota 2027). Het gaat hierbij om het coördineren van verschillende weerbaarheidsinitiatieven, het verkrijgen en behouden van de centrale regie.	0,1
Het budget voor licentiekosten van diverse applicaties wordt overgeheveld naar programmalijn Informatievoorziening.	-0,2
Intern is het besluit genomen om de accountmanagers (2,89 fte, € 0,4 miljoen) onder te brengen in programmalijn 6D Interne dienstverlening en bestuursondersteuning. Tot heden is het budget verdeeld over de programmalijnen 6A Organisatie (€ 0,1 miljoen) en 2D Verbinding met partners (€ 0,3 miljoen).	-0,1
Totaal	0,2

Zoals hierboven is aangegeven nemen de kosten door de ontvlechting van CSF toe (onder andere inhuur kwartiermaker). Omdat CSF een samenwerking is, neemt de bijdrage van de twee andere deelnemende waterschappen ook toe.

1.6.2 Programmalijn: Informatievoorziening

Doel

1.6.2.1 Tabel: Doel, verwacht resultaat en voortgang activiteiten

Doel	
<i>Informatievoorziening (IV) helpt de taken van Delfland effectief, betrouwbaar en toekomstgericht uit te voeren. Door actuele, veilige en bruikbare informatie beschikbaar te stellen, ondersteunt IV zowel dagelijkse processen als strategische besluitvorming. En het vormt de basis voor digitale vernieuwing binnen de organisatie.</i>	
Nadere toelichting	
<i>IV beheert de bestaande digitale infrastructuur en applicaties, met extra aandacht voor proces- en kantoorautomatisering. Samenwerking met ketenpartners zoals het Informatiehuis Water en het Waterschapshuis versterkt de uitwisseling en integratie van informatie binnen het werkveld. Vernieuwing binnen IV realiseren we door business consultancy en projectmanagement, waarbij architectuur, portfoliomanagement en changemanagement zorgen voor een zorgvuldige en samenhangende invoering van veranderingen.</i>	
Verwacht resultaat in 2026	
<i>We zetten de volgende stap richting data gedreven werken door het eigenaarschap van alle kritieke data van Delfland te beleggen bij de proceseigenaren en aan de slag te gaan met verbetering van de juistheid, volledigheid en consistentie van de data. Daarnaast verbeteren we de ondersteuning van bagger-, maai- en inspectieprocessen door inzet van moderne toepassingen. Delfland blijft weerbaar tegen cyberdreigingen en voldoet aan alle relevante nationale als Europese wet- en regelgeving op het gebied van cyberveiligheid en privacy, waaronder de NIS2 en CSIR. We gebruiken het NIST Cybersecurity Framework als basis voor onze digitale hygiëne. We zetten Arda in voor het op peil houden van kennis over cyberrisico's bij bestuurders en medewerkers.</i>	
Wat gaan we daarvoor doen?	
Beleggen van databeheerrollen	
We werken het beheer meer data gedreven uit. Dat doen we op basis van een heldere structuur waarbinnen we verantwoordelijkheden duidelijk beleggen.	
Status van uitvoering:	
Toelichting status:	Uitvoering is nog niet gestart, heeft aandacht om doelstelling voor eind van het jaar te kunnen halen.
Procesvernieuwing	
We ondersteunen procesvernieuwing die voortkomt uit ontwikkelingen zoals De Vergulde Hand, modernisering van het waterpeilbeheer, vernieuwing van de Documentaire Informatievoorzienings-functie (Vergunningverlening Toezicht en Handhaving, Klant Contact Systeem en zaakgericht werken), inzet van satellietmonitoring en AI-toepassingen.	
Status van uitvoering:	
Toelichting status:	Conform planning
Privacy en veiligheid	
We vertalen de nieuwe NIS2-eisen naar concrete maatregelen voor Delfland. Dit doen we onder andere door verdere segmentatie van netwerkschijven, verbetering van toegangsbeheer en aansluiting op de ontwikkelingen van de afspraken met het Waterschapshuis. We monitoren het gebruik van Arda bij de verschillende organisatieonderdelen.	
Status van uitvoering:	
Toelichting status:	Conform planning

Prestatie-indicatoren

1.6.2.2 Tabel: Prestatie-indicatoren:

Programmalijn: Informatievoorziening					
Prestatie-indicator	Rekening 2024	Rekening 2025	Begroting 2026	Prognose 2026	Status
Percentage Arda gevolgd door bestuurders en medewerkers	-	-	80%	80%	

Toelichting:

Het totaal van de organisatie inclusief bestuur schommelt rond de 80% per maand. Het vereist nog sturing om te zorgen dat we voor heel 2026 gemiddeld op 80% uitkomen.

Exploitatie

1.6.2.3 Tabel: Exploitatie

Informatievoorziening	Begroting 2026	Mutatie 2026	Burap 2026
Lasten	20.061	83	20.144
Netto kosten	20.061	83	20.144

Toelichting:

De lasten nemen met € 0,1 miljoen toe ten opzichte van de begroting 2026. Hieronder wordt een toelichting gegeven op deze afwijking.

De kosten voor het gebruik van diverse basisregistraties en landelijke voorzieningen bij waterschappen worden via één Rijksfactuur in rekening gebracht. De factuur is hoger dan in de begroting (op basis van eerder verstrekte informatie) was opgenomen.	0,1
Door tegenvallende kwaliteit van het fysieke archief moeten er additionele kosten gemaakt worden binnen overdracht naar archiefdienst van de gemeente Delft.	0,1
Tijdelijke formatie 1,0 fte functioneel beheerder M365 in verband met detachering medewerker Delfland.	0,1
Overheveling van 1 fte van waterketen naar informatievoorziening. Het gaat om een adviseur gegevensbeheer.	0,1
Overhevelingen van budgetten voor licentiekosten van diverse applicaties van diverse programmalijnen (waaronder 6A Organisatie) naar deze programmalijn.	0,3
De kapitaallasten vallen lager uit dan begroot. Zie paragraaf 3.1 voor de toelichting.	-0,6
Totaal	0,1

Investeringsen

1.6.2.4 Tabel: Investeringsen

Programmalijn	Begroting 2026	Mutatie 2026	Burap 2026
Organisatie en bedrijfsvoering	600	0	600
Totaal	600	0	600

1.6.3 Programmalijn: Regulering en dienstverlening

Doel

1.6.3.1 Tabel: Doel, verwacht resultaat en voortgang activiteiten

Doel	
<i>Een effectieve en efficiënte regulerings- en handavingsketen als schakel tussen buiten en binnen.</i>	
Nadere toelichting	
<i>Regulering vormt een transparante schakel tussen Delfland en initiatiefnemers zoals burgers, bedrijven en medeoverheden; oftewel tussen 'buiten' en 'binnen'. We zetten toezicht en handhaving effectief en risicogestuurd in om het gewenste naleefgedrag te bevorderen en structureel te verbeteren. Binnen wet- en regelgeving houden we daarbij rekening met externe factoren als klimaatverandering en druk op ruimte.</i>	
Verwacht resultaat in 2026	
<i>We passen regelgeving en beleid aan, scherpen regulering aan en passen de toezicht- en handavingsstrategie strikt toe. Zo leveren we een bijdrage aan de bescherming van Delflandse assets. Op het gebied van waterkwaliteit voorkomen we zo achteruitgang en dragen we waar mogelijk bij aan verbetering.</i>	
Wat gaan we daarvoor doen?	
Toezicht en handhaving	
We houden toezicht op naleving van wet- en regelgeving conform het vastgestelde uitvoeringsprogramma Toezicht & Handhaving. De risicogestuurde aanpak (naast de reguliere), handhaving van de zorgplicht op grond van de nieuwe beleidsregel Zorgplicht en de Aanvullende Aanpak Waterkwaliteit 'Regels benutten' staan centraal.	
Status van uitvoering:	
Toelichting status:	Beleidsregel Zorgplicht is geïmplementeerd. In het kader van 'Regels benutten, regels maken' wordt de Aanvullende Aanpak geëvalueerd en zetten we de succesvolle onderdelen daaruit voort.
Regulering	
Regulering vindt plaats waarbij de balans gezocht wordt tussen de bescherming van assets en de maatschappelijke opgave. Bij de actualisatie geven wij voorrang aan waterkwaliteitsvergunningen. Waar mogelijk en gewenst legt Delfland maatwerkvoorschriften op.	
Status van uitvoering:	
Toelichting status:	De lozingsvergunningen worden gecontroleerd en waar nodig geactualiseerd. Dit is een continu proces dat is verankerd in de werkprocessen. Nieuwe lozingsvergunningen worden verleend met een beperkte geldigheidsduur.
Uitvoeringsbeleid	

Waterkwaliteitsonderwerpen krijgen voorrang bij ons (uitvoerings)beleid. In 2026 verankeren wij in elk geval de zorgplichtregels in de Waterschapsverordening en volgen wij de verwachte landelijke aanscherping van lozingsregels strak, zodat deze zo snel mogelijk in de Waterschapsverordening en/of andere regelgeving van Delfland een plek krijgen.	
Status van uitvoering:	
Toelichting status:	De beleidsregel Zorgplicht is in december 2025 in werking getreden. De ervaringen worden kort opgevolgd en op basis van de resultaten wordt bepaald welke regels noodzakelijk zijn ter verankering in de Waterschapsverordening. De nieuwe wetgeving is nog niet in consultatie. De regels in de Waterschapsverordening ten aanzien van lozingsactiviteiten worden geëvalueerd en waar nodig worden voorbereidingen getroffen om deze te actualiseren.

Prestatie-indicatoren

1.6.3.2 Tabel: Prestatie-indicatoren:

Programmalijn: Regulering en dienstverlening					
Prestatie-indicator	Rekening 2024	Rekening 2025	Begroting 2026	Prognose 2026	Status
% vergunningen binnen de termijn	92	93	95	94	

Toelichting:

De complexiteit van de vergunningen neemt toe. Er is onderbezetting op de afdeling en op specifieke onderwerpen is beperkt kennis en ervaring aanwezig. Werving is gestart.

Exploitatie

1.6.3.3 Tabel: Exploitatie

Regulering en handhaving	Begroting 2026	Mutatie 2026	Burap 2026
Lasten	11.468	166	11.634
Baten	-5	0	-5
Netto kosten	11.463	166	11.629

Toelichting:

Per saldo stijgen de kosten met circa € 0,2 miljoen. Hieronder wordt een toelichting gegeven op deze afwijking.

Bij de implementatie van nieuwe software voor de salarisadministratie is ten onrechte een onjuiste stand van de personeelsformatie van het oude naar het nieuwe softwaresysteem overgezet. De hieruit voortvloeiende financiële effecten zijn in de Burap 2026 opgenomen binnen verschillende programmalijnen. Deze effecten werken meerjarig door en zijn daarom eveneens verwerkt in de Kadernota 2027.	0,1
Tijdelijke inhuur AI-coördinator	0,1
Totaal	0,2

1.6.4 Programmalijn: Interne dienstverlening en bestuursondersteuning

Doel

1.6.4.1 Tabel: Doel, verwacht resultaat en voortgang activiteiten

Doel	
Een effectieve, betrouwbare en wendbare interne product- en dienstverlening en een juiste, tijdige en transparante besluitvorming.	
Nadere toelichting	
Binnen de bedrijfsvoering van Delfland zorgen we er vanuit meerdere disciplines voor dat alle werknemers hun werk goed kunnen uitvoeren. Nieuwe ontwikkelingen, zoals bijvoorbeeld Kunstmatige Intelligentie (AI) maar ook duurzaamheid nemen we mee bij het continu verbeteren van de dienstverlening. Besluitvorming vindt plaats via een gestructureerd zorgvuldig besluitvormingsproces dat bekend is binnen de ambtelijke organisatie en bij het bestuur.	
Verwacht resultaat in 2026	
- We bereiden de verkiezingen in 2027 op gedegen wijze voor. - We actualiseren het erfgoedbeleid dat toepasbaar is bij uitvoerende werkzaamheden van de ambtelijke organisatie.	
Wat gaan we daarvoor doen?	
Verkiezingen 2027	
Opstellen en uitvoeren van een plan van aanpak voor het voorbereidingstraject voor de verkiezingen in 2027 Hierin nemen we onder andere planning, documentatie, afstemming met betrokken partners en communicatie mee.	
Status van uitvoering:	
Toelichting status:	Conform planning
Erfgoedbeleid	
Opstellen van herzien erfgoedbeleid met betrokken samenwerkingspartners. Dit laten we via het juiste besluitvormingsproces vaststellen.	
Status van uitvoering:	
Toelichting status:	Conform planning
AI benutten	
We verkennen de mogelijkheden van AI om ons in diverse processen te ondersteunen.	
Status van uitvoering:	
Toelichting status:	Conform planning

Exploitatie

1.6.4.2 Tabel: Exploitatie:

interne dienstverlening en bestuursondersteuning	Begroting 2026	Mutatie 2026	Burap 2026
Lasten	11.189	685	11.874
Netto kosten	11.189	685	11.874

Toelichting:

De lasten komen naar verwachting € 0,7 miljoen hoger uit dan begroot.

Het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) heeft voor alle waterschappen een aanvullende bijdrage voor de waterschapsverkiezingen berekend (inflatie en stijging aantal kiesgerechtigden).	0,1
Intern is het besluit genomen om de accountmanagers (2,89 fte) onder te brengen in deze programmalijn. Tot heden is het budget verdeeld over de programmalijnen 6A Organisatie (€ 0,1 miljoen) en 2D Verbinding met partners (€ 0,3 miljoen).	0,4
Door prijsstijgingen en indexatie van contracten (conform overeenkomst) is onder andere voor het beheer van (de toegang tot) het gebouw, het wagenpark en koffievoorzieningen extra budget nodig.	0,3
De kapitaallasten vallen lager uit dan begroot. Zie paragraaf 3.1 voor de toelichting.	-0,1
Totaal	0,7

Investeringsen

1.6.4.4 Tabel: Investeringsen

Programmalijn	Begroting 2026	Mutatie 2026	Burap 2026
Interne dienstverlening en bestuursondersteuning	0	435	435
Totaal	0	435	435

Door de complexiteit en langere voorbereidingen van het investeringsproject **laadvoorzieningen wagenpark Delfland** is het project niet in 2025 afgerond en lopen de werkzaamheden in 2026 door. Het resterend investeringsbudget van € 0,4 miljoen is doorgeschoven naar 2026. Naar verwachting wordt het investeringsproject binnen het beschikbaar gestelde krediet afgerond aan het einde van de zomer 2026.

Achtergrond

Op 30 mei 2024 is de VV-akkoord gegaan met het uitvoeringskrediet voor het project laadpark Delfland, ter hoogte van € 1.254.169. In het kader van het bereiken van de doelstellingen op het gebied van energie- en klimaatneutraliteit, transformeert Delfland zijn wagenpark naar een emissievrij wagenpark. In het verlengde hiervan zijn laadvoorzieningen nodig waarmee elektrische dienstvoertuigen kunnen opladen. Op basis van het laadplan wordt een laadpark gerealiseerd op de Delfland-locaties, waarbij rekening is gehouden met een goede spreiding in het beheergebied van Delfland en met dienstvoertuigen die na werktijd worden gestald. Een eigen laadpark op Delfland-locaties is daarvoor de meest doeltreffende en doelmatige keuze, mede vanwege het veel lagere energietarief dat Delfland in vergelijk met openbare laadvoorzieningen heeft.

1.6.5 Programmalijn: Communicatie

Doel

1.6.5.1 Tabel: Doel, verwacht resultaat en voortgang activiteiten

Doel	
Met communicatie en het servicepunt (loket) bouwen we aan de reputatie van een deskundige, betrouwbare, toegankelijke en mensgerichte organisatie. We maken Delfland zichtbaar op belangrijke thema's zoals de verbetering van waterkwaliteit en omgaan met klimaatverandering.	
Nadere toelichting	
Door communicatie en het servicepunt effectief in te zetten dragen we bij aan onze organisatiedoelen, maken we Delfland zichtbaar en verstevigen we de gewenste reputatie. Zo profileren we Delfland allereerst op thema's, die voor de omgeving en organisatie belangrijk zijn: verbetering van waterkwaliteit en omgaan met klimaatverandering. En daarnaast op de organisatiedoelstellingen: droge voeten, voldoende en schoon water, en gezuiverd afvalwater.	
Verwacht resultaat in 2026	
Met focus in onze communicatie weten we Delfland strategisch te positioneren op de belangrijke thema's waterkwaliteit en klimaatadaptatie. Het verwachte effect is dat inwoners en belanghebbenden Delfland steeds meer associëren als een deskundige organisatie die zich inzet om de kwaliteit van oppervlaktewater te verbeteren en de omgeving voorbereidt op de gevolgen van klimaatverandering. Daarnaast blijven inwoners en bedrijven hoog tevreden over hun contact met Delfland.	
Wat gaan we daarvoor doen?	
Communicatiecampagnes	
We zorgen met gerichte campagnes ervoor dat inwoners meer weten over onze organisatie en ons werken. Het streven is dat ze Delfland meer associëren met (1) het verbeteren van de kwaliteit van het oppervlaktewater en (2) omgaan met de gevolgen van klimaatverandering.	
Status van uitvoering:	
Toelichting status:	Conform planning.
Vergroten zichtbaarheid Delfland	
In de (online en social) media is Delfland goed zichtbaar. In 2026 zetten we in om ook de fysieke zichtbaarheid van onze organisatie te vergroten door onder andere integraal beleid te maken voor informatieborden en de visie op projectcommunicatie te actualiseren.	
Status van uitvoering:	
Toelichting status:	Conform planning.
Klanttevredenheid	
Inwoners en bedrijven van Delfland zijn uiterst tevreden over hun contact met Delfland. Wanneer het gaat om de kwaliteit van de algehele dienstverlening is er nog ruimte voor verbetering, zoals tijdig en integraal beantwoorden van vragen.	
Status van uitvoering:	
Toelichting status:	Conform planning.

Prestatie-indicatoren

1.6.5.2 Tabel: Prestatie-indicatoren:

Programmalijn: Communicatie					
Prestatie-indicator	Rekening 2024	Rekening 2025	Begroting 2026	Prognose 2026	Status
Rapportcijfer voor het contact met het Hoogheemraadschap van Delfland	9,2	9,1	≥ 8	-	

Delfland wordt in toenemende mate geassocieerd als waterschap dat zich inzet om de kwaliteit van oppervlaktewater te verbeteren en hoe om te gaan met de gevolgen van klimaatverandering.		Spontane naams-bekendheid 22%	>5% stijging t.o.v. 2025	>5% stijging t.o.v. 2025	
---	--	-------------------------------	--------------------------	--------------------------	---

* Het onderzoeksbureau Enneüs heeft in juli 2025 een onderzoek onder 735 inwoners gedaan bij de opstelling van een meerjarige beïnvloedings-campagne bij wateroverlast. Gemiddeld 56,5 procent van de inwoners associeert Delfland met kwaliteit van het oppervlaktewater (zuiveren van afvalwater en schoon oppervlaktewater). Gemiddeld associeert 68% Delfland met klimaat (kwaliteit, sterke dijken en duinen, inlaten en uitvoeren van water bij droogte). Deze enquête herhalen we eind 2026.

Toelichting:

Conform planning

Exploitatie

1.6.5.3 Tabel: Exploitatie

Communicatie	Begroting 2026	Mutatie 2026	Burap 2026
Lasten	2.783	0	2.783
Baten	-302	0	-302
Netto kosten	2.481	0	2.481

Toelichting:

Geen wijzigingen ten opzichte van de begroting.

1.6.6 Programmaliijn: Personeel

Doel

1.6.6.1 Tabel: Doel, verwacht resultaat en voortgang activiteiten

Doel
Een toekomstgerichte, aantrekkelijke en veilige werkgever.
Nadere toelichting
We zijn een organisatie waar iedereen zich welkom voelt, die bekend staat als een aantrekkelijk werkgever en hierdoor nieuwe medewerkers weet aan te trekken. We beschermen medewerkers en opdrachtnemers tegen ongevallen, letsel en ziekte door het werk.
Verwacht resultaat in 2026
- We stimuleren een betere afspiegeling van de arbeidsmarkt in ons personeelsbestand en onderzoeken of we diversiteit op een verantwoorde manier kunnen meten. - We hebben de juiste talenten kunnen aantrekken en onze zichtbaarheid bij latent werkzoekenden is vergroot. - We weten door tijdige objectieve meting waar we staan tussen trede 3 en 4 op de veiligheidscultuurladder en welke extra interventies er nodig zijn om de proactieve cultuur (trede 4) in 2027 te behalen.
Wat gaan we daarvoor doen?
Personeelsbestand
We werven competentiegericht, bevorderen diversiteit en zetten interventies in op het voorkomen van onbewuste vooroordelen.

Status van uitvoering:	
Toelichting status:	Plan van aanpak voor 2026 is vertraagd opgeleverd. Acties worden vanaf Q2 ingezet.

Arbeidsmarktstrategie	
We ontwikkelen een gerichte arbeidsmarktstrategie voor specifieke doelgroepen. Op basis van doelgroepenkenmerken en -gedrag richten we de campagnes in.	
Status van uitvoering:	
Toelichting status:	Campagnes zijn gestart voor specifieke doelgroepen.

NEN-veiligheidscultuurladder	
We voeren de acties conform het plan van aanpak uit. We doen een zelfonderzoek om te bepalen wat nodig is om trede 4 te behalen in 2027. Verder voeren we acties uit om steviger op trede 3 te blijven.	
Status van uitvoering:	
Toelichting status:	De ambitie is uitgesproken om sneller te ontwikkelen naar trede 4. Gap-analyse voor trede 4 is inmiddels uitgevoerd en plan van aanpak wordt op dit moment ontwikkeld.

Prestatie-indicatoren

1.6.6.2 Tabel: Prestatie-indicatoren:

Programmalijn: Personeel					
Prestatie-indicatoren	Rekening 2024	Rekening 2025	Begroting 2026	Prognose 2026	Status
Werkgeverschap*	n.v.t.	n.v.t.	8,0	n.v.t.	
TRCF**	4,5	2,4	2,0	2,0	

* Voor werkgeverschap houden wij één keer per twee jaar een waterschapsbreed sectoraal medewerkersonderzoek ** Het TRCF-getal geeft het aantal bij Delfland gemelde ongevallen weer per miljoen gewerkte uren. Dit cijfer helpt om de totale veiligheidsprestaties te meten.

Toelichting:

In 2026 zal er nog geen medewerkersonderzoek plaatsvinden. Voor de sector waterschap worden momenteel voorbereidingen getroffen om te bepalen hoe een toekomstig onderzoek eruit moet komen te zien en welke partij dit dan gaat uitvoeren. Verwachting is dat het onderzoek begin 2027 gaat plaatsvinden.

Exploitatie

1.6.6.3 Tabel: Exploitatie

Personeel	Begroting 2026	Mutatie 2026	Burap 2026
Lasten	2.289	295	2.584
Baten	0	-190	-190
Netto kosten	2.289	105	2.394

Toelichting:

De lasten komen naar verwachting € 0,3 miljoen en de baten € 0,2 miljoen hoger uit dan begroot.

Lasten

Wij hebben als doel gesteld om certificatie voor Trede 4 op de veiligheidscultuurladder te bereiken in 2026 en vervolgens te handhaven. Hiervoor is extra inzet van externe deskundigheid nodig. De ontwikkeling gaat over de ontwikkeling van systeemgerichte veiligheid naar mensgerichte veiligheid (gedrag en leiderschap staan centraal).	0,1
Huur/ lease en licenties van portofoons met een eigen netwerk dat bij stroomuitval 72 uur gegarandeerde uptime heeft. De portofoons hebben een 'man-down' functie zodat bij een incident in het veld snel hulp ingeroepen kan worden. Dit is in de kadernota 2027 ingebracht en start in 2026.	0,1
Doorbelasting uren aan samenwerkingsproject waterschapstalent. Deze uren worden geheel gedekt door de samenwerkingspartners	0,1
Totaal	0,2

De toename van de baten komt door een vergoeding voor bestede uren aan het samenwerkingsproject waterschapstalent waarvan Delfland de centrale uitvoerder is. De bijdrage was wel in de Burap 2025 opgenomen, maar was niet meerjarig meegenomen in de begroting.

1.6.7 Programmalijn: Digitale transformatie

Doel

1.6.7.1 Tabel: Doel, verwacht resultaat en voortgang activiteiten

Doel	
<i>Digitale transformatie zorgt ervoor dat Delfland zijn werkprocessen en dienstverlening maximaal moderniseert met behulp van alle mogelijke digitale middelen van deze tijd. Daarbij zijn vijf aspecten van belang: data, processen, mensen, technologie en verantwoordelijkheden.</i>	
Nadere toelichting	
<i>Digitale transformatie gaat om het herontwerpen van werkprocessen, het ontwikkelen van digitale vaardigheden en het inzetten van technologieën zoals AI, drones, sensoren en duurzame oplossingen. Deze elementen vormen samen de ruggengraat van de verandering. Het programma sluit aan bij sectorale kaders, biedt ruimte voor innovatie en stimuleert een wendbare, transparante en data gedreven organisatie.</i>	
Verwacht resultaat in 2026	
<i>Digitale transformatieprojecten zijn opgeschaald binnen de lijnorganisatie, we zetten AI in om besluitvormingsprocessen te ondersteunen, onder meer door de inzet van taalmodellen die de kwaliteit van stukken en besluitvorming verbeteren. Ook gebruiken we AI voor veranderdetectie en scheurdetectie bij onze kunstwerken. Databeheer standaardiseren we en de eerste dashboards ondersteunen samenwerking en besluitvorming. Medewerkers beschikken over verbeterde digitale vaardigheden en werken vaker in multidisciplinaire teams. Er is een zichtbare cultuurverandering ingezet van innovatie en digitale verantwoordelijkheid binnen de organisatie.</i>	
Wat gaan we daarvoor doen?	
Inzet van Kunstmatige Intelligentie (AI)	
Delfland heeft een inventarisatie gemaakt van de meest voor AI-toepassing kansrijke werkprocessen. Deze zijn geprioriteerd en worden binnen beschikbare middelen ondersteund. We nemen AI-agents en geautomatiseerde processen in meerdere domeinen in gebruik binnen gestelde randvoorwaarden en eisen (AI-act).	
Status van uitvoering:	
Toelichting status:	Conform planning

Samenvoegen gegevensbronnen	
Voor belangrijke processen ontwikkelen we dashboards die besluitvorming ondersteunen. We voegen gegevensbronnen samen, die voorheen los van elkaar werden gebruikt. Hierdoor ontstaan vernieuwde en integrale inzichten voor systeemoptimalisatie.	
Status van uitvoering:	
Toelichting status:	Conform planning

Bewustwording	
Medewerkers hebben trainingen gevolgd in het veilig en op de juiste wijze gebruiken van AI. Management en bestuurders volgen een training over de impact, risico's en ontwikkelingen van AI, zodat zij hun processen beter kunnen transformeren.	
Status van uitvoering:	
Toelichting status:	Conform planning

Prestatie-indicatoren

1.6.7.2 Tabel: Prestatie-indicatoren:

Programmalijn: Digitale transformatie					
Prestatie-indicator	Rekening 2024	Rekening 2025	Begroting 2026	Prognose 2026	Status
Medewerkers hebben een AI-geletterdheid training gevolgd.	-	-	85%	85%	

Toelichting:

Conform planning

Exploitatie

1.6.7.3 Tabel: Exploitatie

Digitale transformatie	Begroting 2026	Mutatie 2026	Burap 2026
Lasten	688	66	754
Netto kosten	688	66	754

Toelichting:

De verwachting is dat de lasten met € 0,1 miljoen gaan toenemen ten opzichte van de begroting. Dit heeft te maken met het overhevelen van 0,5 fte senior procesregisseur van Rainlevelr (programmalijn 3A) naar Datagedreven werken.

1.6.8 Programmalijn: Innovatie

Doel

1.6.8.1 Tabel: Doel, verwacht resultaat en voortgang activiteiten

Doel	
Ontwikkelen van kennis en stimuleren van verbeteringen, gericht op het creëren van maatschappelijke meerwaarde. Hierbij ligt de focus op het anders, beter en/of slimmer inrichten van de Delflandse taken.	
Nadere toelichting	
Innovatie is essentieel om in de toekomst aan de opgave te kunnen voldoen en kosten te beperken. Met het Innovatiefonds als katalysator bevordert Delfland een cultuur van vernieuwing binnen de organisatie. Het fonds biedt zowel financiële middelen als specialistische expertise om innovatieve initiatieven mogelijk te maken. De innovaties variëren van het testen en implementeren van veelbelovende technologieën en digitale toepassingen tot het ontwikkelen van duurzame oplossingen voor actuele wateropgaven. Daarbij speelt Delfland actief in op externe ontwikkelingen zoals klimaatverandering en technologische vooruitgang. Sociale innovatie draagt bij om deze technologische en organisatorische vernieuwingen duurzaam te verankeren. Dat gebeurt door aandacht te geven aan gedragsverandering, samenwerking en het benutten van het lerend vermogen van de organisatie.	
Verwacht resultaat in 2026	
1. Innovatieve ideeën zijn succesvol getest en geïmplementeerd in het primaire proces, met aantoonbare toegevoegde waarde. 2. Medewerkers zijn zich bewust van het belang van innovatie en dragen actief bij aan een vernieuwingsgerichte organisatiecultuur.	
Wat gaan we daarvoor doen?	
Stimulering en begeleiding	
Binnen Delfland stimuleren en begeleiden we actief innovatieprojecten met aandacht voor externe trends en een zorgvuldige interne verankering. Daarbij benutten we sociale innovatie om reflectie, samenwerking en eigenaarschap te versterken.	
Status van uitvoering:	
Toelichting status:	Conform planning
Beheer en promotie	
We zorgen voor beheer en promotie van het Innovatiefonds, inclusief het opstellen van het jaarverslag van het Innovatiefonds.	
Status van uitvoering:	
Toelichting status:	Conform planning
Externe samenwerking	
We versterken externe samenwerkingen via netwerken zoals de Waterstraat en het Valorisatieprogramma (VP) Delta. Indien de kans zich voordoet pakken we een meer disruptieve innovatie op. Daarvoor is aparte besluitvorming nodig.	
Status van uitvoering:	
Toelichting status:	Conform planning
Weerbare organisatie	
We dragen via innovatie bij aan een weerbare organisatie die wendbaar inspeelt op maatschappelijke en technologische ontwikkelingen.	
Status van uitvoering:	

Toelichting status:	Conform planning
---------------------	------------------

Exploitatie

1.6.8.2 Tabel: Exploitatie:

Innovatie	Begroting 2026	Mutatie 2026	Burap 2026
Lasten	2.945	0	2.945
Netto kosten	2.945	0	2.945

Toelichting:

Geen wijzigingen ten opzichte van de begroting.

2 Risicomanagement

Binnen de organisatie wordt een risicobeleid gehanteerd waarmee risico's en het benodigde weerstandsvermogen structureel en consistent in beeld worden gebracht. Hiermee voldoen we aan de wettelijke verplichting voor waterschappen om risico's in kaart te brengen en beleid te ontwikkelen om deze risico's af te dekken.

De belangrijkste ontwikkelingen met betrekking tot het risicoprofiel van Delfland zijn toegelicht in de jaarrekening 2025. De afwijkingen in deze bestuursrapportage hangen vooral samen met:

- afhankelijkheid van externe partijen (waaronder gemeenten) waardoor tempo en voortgang van projecten minder maakbaar zijn; en
- doorlooptijd van beleids- en besluitvorming, waardoor de planning opschuift; en
- beperkte (personele) capaciteit, waardoor planvorming, implementatie en uitvoering vertragen.

Voor de rest van 2026 is de verwachting dat deze factoren ook bepalend blijven voor de realiseerbaarheid van planning en fasering binnen de programmalijnen. Daarnaast blijven onzekerheden rond prijsontwikkelingen (waaronder energie/ brandstof en contractuele indexaties) en weersomstandigheden (droogte/ hevige neerslag) een risico voor het ontstaan van aanvullende (financiële) afwijkingen.

Het integrale risicoprofiel van Delfland wordt halfjaarlijks geactualiseerd. De eerstvolgende actualisatie vindt in de zomerperiode plaats en zal, samen met de onderbouwing van het benodigde weerstandsvermogen, worden opgenomen in de Begroting 2027.

3 Financiën

3.1 Exploitatierekening naar kosten- en opbrengstensoorten

Kostensoorten

3.1.1 Tabel: Kostensoorten

Kostensoorten	Begroting 2026	Mutatie 2026	Burap 2026
Rente en afschrijvingen			
Externe rentelasten	26.453	-2.280	24.174
Afschrijvingen van activa	40.338	3.755	44.093
Personeelslasten			
Salarissen huidig personeel en bestuurders	59.799	727	60.526
Sociale premies	16.512	214	16.726
Overige personeelslasten	3.414	232	3.646
Personeel van derden	5.854	-167	5.687
Goederen en diensten van derden			
Duurzame gebruiksgoederen	7.002	546	7.548
Overige gebruiksgoederen en verbruiksgoederen	185	0	185
Energie	6.337	0	6.337
Huren en rechten	6	75	81
Leasebetalingen operational lease	54.941	2.531	57.472
Pachten en erfpachten	4	0	4
Verzekeringen	435	0	435
Belastingen	2.043	0	2.043
Onderhoud door derden	29.895	-926	28.969
Overige diensten door derden	57.991	1.557	59.548
Bijdragen aan derden			
Bijdragen aan bedrijven	459	69	528
Bijdragen aan het Rijk	11.900	0	11.900
Bijdragen aan openbare lichamen	6.309	0	6.309
Bijdragen aan overigen	271	0	271
Toevoegingen aan reserves en voorzieningen			
Onvoorzien	103	115	218
Totaal kostensoorten	330.248	6.449	336.697

* afrondingsverschillen zijn mogelijk

Toelichting

In hoofdstuk 1 'Programmaplan' zijn alle toe- en afnames in de lasten voor alle programma's toegelicht. In tabel 3.1.1. zijn dezelfde mutaties opgenomen, maar dan op kostensoort. Hieronder worden alle afwijkingen groter dan of gelijk aan € 0,1 miljoen toegelicht.

Rente en afschrijvingen

Met het opstellen van de begroting 2026 is een inschatting gemaakt van de afschrijvingen en de rentelasten. De afschrijvingen worden gebaseerd op de reeds bestaande activa met bijbehorende afschrijvingen en de te verwachte activeringen in 2025. Pas met de jaarafsluiting weten we hoeveel daadwerkelijk is geactiveerd. Uiteindelijk is iets minder geactiveerd dan verwacht. Dat heeft geleid tot een verlaging van afschrijvingen met € 0,3 miljoen.

Daarentegen is met de controle van de jaarrekening 2025 door de accountant geconstateerd dat twee activa (Harnaspolder en Houtrust) binnen de waterketen niet tot een restwaarde van nul worden afgeschreven. Dat is niet conform ons activabeleid. Daarnaast week ook de afschrijvingsmethodiek af van onze standaard. Deze onjuistheden leiden ertoe dat we over een periode van circa 13 jaar gemiddeld € 1,1 miljoen per jaar extra afschrijven. Omdat de methodiek ook is aangepast, betekent dat voor de eerste jaren een hogere afschrijving dan gemiddeld en voor de latere jaren een lagere afschrijving dan gemiddeld. Voor 2026 zijn de extra afschrijvingen € 4,1 miljoen. Gesaldeerd betekent dat de afschrijvingskosten € 3,8 miljoen hoger gaan uitvallen.

De rentelasten vallen € 2,3 miljoen lager uit. Deze verlaging heeft met name te maken dat wij in de begroting rekening hebben gehouden met een negatief saldo in de schatkist eind 2025 en dat we in 2025 een nieuwe lening van € 50 miljoen moesten gaan afsluiten. Uiteindelijk was eind 2025 het saldo in de schatkist positief en is het vooralsnog niet nodig om een nieuwe lening aan te gaan.

Voor de programmalijnen die investeringen hebben, zijn de mutaties als volgt:

Programmalijn	Afschrijvingen	Rentelast	Totaal
1A Waterkeringen	392	-592	-201
2A Waterkwaliteit	-122	-163	-285
3A Waterkwantiteit	-98	-286	-384
4A Waterketen	4.052	-872	3.180
4C Energie- en klimaatneutraal	-3	-1	-4
5B Algemene dekkingsmiddelen	0	-229	-229
6B Informatievoorziening	-466	-89	-555
6D Interne dienstverlening en bestuursondersteuning	0	-47	-47
Totaal	3.755	-2.280	1.475

Personeelslasten

De mutaties bij 'Salarissen' en 'Sociale premies' van (samen) € 0,9 miljoen betreft een correctie van de financiële effecten van het overzetten van een onjuiste stand van de formatie bij de implementatie van nieuwe salarisadministratiesoftware (€ 0,7 miljoen) en € 0,2 miljoen aan extra lasten als gevolg van (tijdelijke) formatie-uitbreidingen onder andere voor een functioneel beheerder M365 en Weerbaarheid Continuïteitsmanager.

De aanpassing bij 'Overige personeelslasten' gaat om diverse kleine aanpassingen waaronder uren voor Waterschapstalent (dekking is gelijk aan kosten) en ontwikkeling Veiligheidscultuurladder-trede 4 (zie paragraaf 1.6.6.). De mutatie bij 'personeel van derden' betreft een overheveling van budget naar kostensoort 'overige diensten van derden'.

Goederen en diensten derden

Duurzame gebruiksgoederen (€ 0,5 miljoen): betreft diverse aanpassingen waaronder € 0,2 miljoen overheveling van kostensoort 'Overige diensten door derden' naar 'Duurzame gebruiksgoederen' omdat dit meer aansluit bij de realisatie. Daarnaast betreft dit een bijstelling van € 0,1 miljoen voor additionele kosten die als gevolg van de tegenvallende kwaliteit van het fysieke archief gemaakt worden binnen overdracht naar archiefdienst van de gemeente Delft. Ook is het budget met € 0,1 miljoen verhoogd voor de aanschaf van portofoons met een eigen netwerk en met € 0,1 miljoen voor diverse kleine aanpassingen.

Leasebetalingen Operational lease (€ 2,5 miljoen): de prognose van de PPS-service fee voor 2026 wordt naar boven bijgesteld door hogere geprognosticeerde volumes en de hogere gepubliceerde CBS-indices, zoals contractueel afgesproken (zie paragraaf 1.4.1).

Onderhoud door derden (- € 0,9 miljoen): dit betreft een verlaging van de kosten voor het afvangen van rivierkreeften (- € 1,2 miljoen; zie paragraaf 1.2.1) en voor onderhoudsbaggeren (- € 0,8 miljoen; zie paragraaf 1.3.1). Daartegenover staan hogere kosten, onder meer voor extra reparaties in het watersysteem, waterbergingen en kleine kunstwerken, evenals hogere contractkosten voor het maaionderhoud van watergangen (per saldo + € 1,1 miljoen).

Overige diensten door derden (€ 1,6 miljoen): deze post stijgt door de het opnemen van de kosten voor vervolgonderzoek zettingsvloeiing Delflandsedijk (€ 1,1 miljoen, dekking is gelijk aan kosten, zie ook paragraaf 1.1.1), door extra kosten voor juridisch advies (€ 0,6 miljoen, zie paragraaf 1.5.1) en overheveling van budget vanuit 'personeel van derden' (€ 0,2 miljoen, zie eerdere toelichting in deze paragraaf). Dit wordt deels gecompenseerd door een overheveling van budget van kostensoort 'Overige diensten door derden' naar 'Duurzame gebruiksgoederen' (- € 0,2 miljoen) en overige kleine bijstellingen (- € 0,1 miljoen);

Toevoegingen aan reserves en voorzieningen (onvoorzien)

De APC (automatische prijscorrectie) in de cao is hoger vastgesteld dan waar wij in de begroting rekening mee hebben gehouden. Dit heeft een structurele verhoging van de lasten tot gevolg (zie ook 1.5.1).

Opbrengstensoorten

3.1.2 Tabel: Opbrengstensoorten

Opbrengstensoorten	Begroting 2026	Mutatie 2026	Burap 2026
Financiële baten			
Dividenden en bonusuitkeringen	-827	0	-827
Personeelsbaten			
Baten in verband met salarissen en sociale lasten	-300	-90	-390
Uitlening van personeel	-288	0	-288
Goederen en diensten aan derden			
Diensten voor derden	-18.079	-447	-18.526
Huuropbrengst uit overige eigendommen	-180	0	-180
Opbrengst uit grond en water	-330	0	-330
Verkoop van grond	-200	0	-200
Verkoop van overige goederen	-5.624	-208	-5.832
Bijdragen van derden			
Bijdragen van het Rijk	-2.425	-1.074	-3.499
Bijdragen van overige openbare lichamen	-77	0	-77
Waterschapsbelastingen			
Kwijtscheldingen	6.078	0	6.078
Oninbaarverklaringen	4.268	0	4.268
Waterschapsbelastingen opbrengsten	-329.953	0	-329.953
Interne verrekeningen			
Geactiveerde lasten	-2.553	-189	-2.742
Totaal opbrengstensoorten	-350.491	-2.008	-352.499

* afrondingsverschillen zijn mogelijk

Toelichting

Binnen de verschillende programma's zijn eveneens alle toe- en afnames in de baten (opbrengsten) toegelicht. In tabel 3.1.2. zijn deze mutaties opgenomen op opbrengstensoort. Hieronder worden alle afwijkingen groter dan of gelijk aan € 0,1 miljoen toegelicht.

Goederen en diensten aan derden

De extra opbrengsten (€ 0,5 miljoen) bij 'Diensten voor derden' zijn afkomstig van de structurele legesverhoging én doorbelasting externe inzet voor zowel Waterschapstalent als voor de implementatie van een nieuw salarissysteem aan twee andere deelnemende waterschappen. Bij 'Verkoop van overige goederen' zijn de hogere opbrengsten (€ 0,2 miljoen) uit de verkoop van groen gas, het gevolg van de actuele hogere marktprijzen dan ten tijde van het opstellen van de begroting 2026 (zie paragraaf 1.4.1.).

Bijdragen van derden

Het vervolgonderzoek Zettingsvloeiing, waarvoor ook extra kosten voor zijn opgenomen, wordt volledig gesubsidieerd door het Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP) - zie paragraaf 1.1.1. Dit verklaart de mutatie onder 'Bijdragen van het Rijk'.

Interne verrekeningen

De mutatie van de geactiveerde lasten (€ 0,2 miljoen) betreffen extra uren die ten laste van het project de Vergulde Hand zullen worden gebracht (zie paragraaf 1.4.1.).

3.2 Baten en lasten per programma

In de volgende tabel zijn de baten en lasten per programma en resultaatsbestemming opgenomen. Een nadere toelichting op de resultaatsbestemming is opgenomen in paragraaf 3.3 'Naar Waterschapstaken'.

3.2.1 Tabel: Baten en lasten per programma

Programma		Begroting 2026	Mutatie 2026	Burap 2026
1 -	Waterkeringen	33.533	22	33.555
Lasten		33.683	1.096	34.779
Baten		-150	-1.074	-1.224
2 -	Waterkwaliteit	19.759	-1.945	17.813
Lasten		19.859	-1.945	17.913
Baten		-100	0	-100
3 -	Waterkwantiteit	52.357	-300	52.057
Lasten		54.211	-300	53.912
Baten		-1.854	0	-1.854
4 -	Waterketen	121.639	4.689	126.328
Lasten		144.351	5.086	149.437
Baten		-22.711	-397	-23.108
5 -	Financiën, algemene dekkingsmiddelen	-310.872	815	-310.057
Lasten		13.963	1.015	14.978
Baten		-324.835	-200	-325.035
6 -	Organisatie en bedrijfsvoering	63.342	1.160	64.502
Lasten		64.182	1.497	65.679
Baten		-840	-337	-1.177
Totaal lasten en baten voor bestemming				
Lasten		330.248	6.449	336.697
Baten		-350.491	-2.008	-352.499
Resultaat voor bestemming		-20.242	4.441	-15.802
Onttrekking reserves (pro)		-4.890	-5.913	-10.803
Toevoegingen aan reserves		25.132	1.472	26.605
Resultaat na bestemming		0	0	0

3.3 Naar Waterschapstaken

Delfland heeft twee taken: de watersysteemtaak en de zuiveringstaak. Dit zijn gesloten systemen; dat betekent dat we de kosten die voor één van de twee taken worden gemaakt, aan die taak moeten toerekenen. Hetzelfde geldt voor eventuele opbrengsten (bijvoorbeeld opbrengsten uit de verkoop van groen gas).

De netto kosten (kosten minus de overige opbrengsten) van een taak dekken we vervolgens met de waterschapsbelastingen. De belastingopbrengsten van een taak mogen niet meer bedragen dan de te dekken kosten van die taak. Hierin mag wel een opslag zitten voor bijvoorbeeld reserveren voor toekomstige kapitaallasten. Anderzijds kunnen we de netto kosten verlagen door de inzet van bijvoorbeeld tariefdeempingsreserves.

Hoe we de kosten verdelen over de twee taken staat in de nota Systematiek Kostenverdeling. In de nota Reserves en voorzieningen staat hoe de reserves werken.

3.3.1 Tabel: Watersysteembeheer

Watersysteembeheer	Begroting 2026	Mutatie 2026	Burap 2026
Totaal kosten	152.955	-10	152.945
Belastingopbrengsten	-153.383	0	-153.383
Kwijtscheldingen	6.078	0	6.078
Oninbaarverklaringen	1.361	0	1.361
Dividenden en overige algemene opbrengsten	-4.176	-1.443	-5.619
Totaal opbrengsten	-150.120	-1.443	-151.563
Resultaat vóór bestemming	2.834	-1.452	1.383
Mutaties reserves watersysteembeheer	-2.834	1.452	-1.383
Resultaat na bestemming	0	0	0

3.3.2 Tabel: Zuiveringsbeheer

Zuiveringsbeheer	Begroting 2026	Mutatie 2026	Burap 2026
Totaal kosten	177.294	6.458	183.752
Belastingopbrengsten	-176.570	0	-176.570
Kwijtscheldingen	0	0	0
Oninbaarverklaringen	2.906	0	2.906
Dividenden en overige algemene opbrengsten	-26.707	-566	-27.273
Totaal opbrengsten	-200.371	-566	-200.937
Resultaat vóór bestemming	-23.077	5.893	-17.184
Mutaties reserves zuiveringsbeheer	23.077	-5.893	17.184
Resultaat na bestemming	0	0	0

3.4 Investerings

3.4.1 Investeringsuitgaven

In onderstaande tabel zijn de mutaties met betrekking tot de investeringsuitgaven voor alle programma's opgenomen. In de paragrafen onder hoofdstuk 1 Programmaplan is de toelichting op deze mutaties per programma(lijn) opgenomen.

3.4.1 Tabel: Investerings

Programmalijn	Begroting 2026	Mutatie 2026	Burap 2026
Waterkeringen	16.500	-1.500	15.000
Waterkwaliteit	3.332	1.629	4.961
Waterkwantiteit	5.500	1.000	6.500
Waterketen	31.771	-14.939	16.832
Organisatie en bedrijfsvoering	600	435	1.035
Totaal	57.703	-13.375	44.328

3.4.2 Investeringskredieten

Bijstelling investeringsplan en verhoging uitvoeringskrediet project "Waterharmonica"

Voor het project "Waterharmonica" stellen we voor het investeringsplan bij te stellen en het uitvoeringskrediet te verhogen. Dit voorstel is enerzijds een gevolg van 2,2 ha extra natuurcompensatie voor Rijkswaterstaat (RWS) in de Waterharmonica, waarvoor we van RWS een volledige vergoeding ontvangen, aangevuld met een vergoeding voor de indexering van de in 2019 overeengekomen aanleg van 12,5 ha natuurcompensatie. Deze aanpassing is vastgelegd in een wijzigingsovereenkomst tussen Delfland en RWS.

Anderzijds is het een gevolg van het feit dat in het bestuursvoorstel van 2019, conform beleid, de post 'project onvoorzien' is belegd bij de secretaris-directeur. Omdat dit project volledig door derden wordt gefinancierd, wordt de post 'project onvoorzien' toegevoegd aan het beschikbare uitvoeringskrediet.

Het voorstel is om:

1. Het investeringsplan van het project Waterharmonica (S.C.H.O.O.N.), van € 11.365.000 naar € 12.922.718 vast te stellen.
2. Het uitvoeringskrediet ter hoogte van € 10.600.000 te verhogen met een bedrag van € 2.321.718, tot een bedrag van € 12.922.718.

Wijziging scope van het project 'De nieuwe ICT-Werkplek'

We stellen voor om van het project "De nieuwe ICT-werkplek" de scope te wijzigen naar opslag en back up en herstel van data op eigen locaties. De oorspronkelijke scope is gerealiseerd. De nieuw voorgestelde scope (data-storage) maakt onderdeel uit van de digitale werkplek, maar was niet in het oorspronkelijke project beoogd.

Omdat van het oorspronkelijke investeringsbudget van het project "De nieuwe ICT Werkplek" € 2,8 miljoen resteert, is het voorstel om dit in te zetten voor het aanschaffen van hardware

met bijbehorende inrichting voor het realiseren van een dataopslag en back up voorziening in eigen beheer op eigen locaties.

De investering in de dataopslag en back up voorziening op eigen locaties betreft hardware, inclusief de bijbehorende inrichtingskosten van de leverancier. De focus verschuift hiermee van eindgebruikersfunctionaliteit naar het onderliggende data fundament.

De scopewijziging versterkt de controle over data, vergroot de continuïteit van de informatievoorziening en levert een substantiële bijdrage aan de digitale zelfstandigheid en autonomie van het Hoogheemraadschap Delfland. De investering legt daarmee een toekomst vast fundament waarop vervolginiciatieven kunnen voortbouwen.

Verhogen Verzamelkrediet 'Mitigerende maatregelen'

Bij het NEZ-herstelproject Poelzone (NVO + vispaaiplaats die een kerngebied in het NEZ-netwerk vormen) blijkt dat het vervangen van de golfbreker door kostenstijgingen niet meer past. Voor het verzamelkrediet 'Mitigerende maatregelen' stellen we voor het krediet te verhogen met € 750.000,-.

Verlagen verzamelkrediet 'Waternatuur'

Voor het verzamelkrediet "Waternatuur" stellen we voor het verzamelkrediet met € 750.000,- te verlagen in samenhang met de verhoging van het verzamelkrediet 'Mitigerende maatregelen'.

4 Bijlagen

4.1 Verklarende woordenlijst inclusief afkortingen

Afkorting/Begrip	Toelichting
Activa	Overzicht van bezittingen en vorderingen op de balans.
Afschrijving	Jaarlijkse afboeking van een deel van de boekwaarde van een geactiveerd goed. De jaarlijkse afschrijving brengt de waardevermindering van het actief tot uitdrukking. De afschrijving wordt ten laste gebracht van de rekening, samen met de toegerekende rente (samen ook wel kapitaallasten genoemd).
Aquon	Het gezamenlijke onderzoeksinstituut voor waterkwaliteit van negen waterschappen, waaronder Delfland.
AI	Artificiële of Kunstmatige Intelligentie
API	Application Programming Interface. Een geformaliseerde manier om gegevens uit te wisselen.
Areaal	(Ook belastingareaal). Het aantal huishoudens en bedrijven in het beheergebied dat belastingplichtig is.
AVG	Algemene verordening gegevensbescherming
AWZI	Afvalwaterzuiveringsinstallatie
Balans	Overzicht van bezittingen en vorderingen (activa) en vermogen en schulden (passiva).
BBVW	Het Besluit Begroting en Verantwoording Waterschappen bevat de comptabiliteitsvoorschriften voor waterschappen. Hierin staat aan welke voorwaarden begrotingen en verantwoordingen moeten voldoen. Doel is het voorleggen van eenduidige financiële stukken.
Begroting	Het overzicht van geraamde (verwachte) kosten en opbrengsten in een bepaald jaar, opgezet volgens de begrotingsvoorschriften (BBVW). De VV stelt jaarlijks de begroting in november vast. Dit wordt de primitieve begroting genoemd. In de loop van het begrotingsjaar stelt de VV hierin wijzigingen vast. Daarom wijkt de uiteindelijke begroting per 31 december af van de primitieve begroting. De begroting wordt ingedeeld in een aantal programma's waarbinnen de doelstellingen zijn geformuleerd die veelal voortvloeien uit het coalitieakkoord.
Begrotingswijziging	Een aanpassing van ramingen in de begroting gedurende het jaar waarin de begroting in uitvoering is. De verenigde vergadering stelt de begrotingswijzigingen vast.
Burap	Bestuursrapportage.
Digitale transformatie	Het bieden van maatschappelijke meerwaarde door de verandering van producten, diensten, werkprocessen, cultuur en mensen, gedreven en ondersteund door informatievoorziening en techniek.
cao	Collectieve arbeidsovereenkomst

CIO	Chief Information Officer.
D&H	Dijkgraaf en Hoogheemraden, dagelijks bestuur Hoogheemraadschap van Delfland.
Delfluent	Delfluent Services, de PubliekPrivatesamenwerkisg-partner van Delfland bij twee afvalwaterzuiveringsinstallaties.
DGL	De Groote Lucht.
Dotatie	Toevoeging aan een reserve of voorziening.
E.V.	Eigen vermogen. Dat deel van het vermogen dat in eigen bezit is. Op de balans zijn dat aan de passiefzijde de algemene reserve, de bestemmingsreserves en een eventueel voordelig exploitatieresultaat.
Egalisatiereserve	Een aangehouden reserve voor het opvangen van schommelingen in de bedrijfsvoering of tarieven.
EMU-saldo	EMU-saldo is de optelsom van alle inkomsten en uitgaven van de Rijksoverheid en de decentrale overheden.
ERSA	Europese Richtlijn Stedelijk Afvalwater
ESF	Ecologische sleutelfactoren.
FE	Financiële Eenheid, onze gemeenschappelijke administratie met de waterschappen Schieland en de Krimpenerwaard en Rijnland
Financiering	De wijze waarop Delfland in de behoefte aan geld en kapitaal voorziet het geldbeheer. Uitgaven en inkomsten gaan niet altijd gelijk op en voor investeringen wordt in principe geld geleend. Daardoor kunnen overschotten of tekorten ontstaan.
GR	Gemeenschappelijke regeling. Een publiekrechtelijke samenwerkingsvorm, op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen, tussen verschillende overheden. Het is een vorm van een zogeheten verbonden partij.
GOAW	Grensoverschrijdend afvalwater. Dit is afvalwater afkomstig uit ons beheergebied, dat door een ander waterschap wordt gezuiverd en vice versa. Delfland betaalt respectievelijk krijgt hier een vergoeding voor.
GWW	Grond, Weg- en Waterbouw
Handback	Op dit moment beheert Delfluent de assets van de zuiveringsinstallaties Houtrust en Harnaschpolder. Het bedrijf is verantwoordelijk voor de prestaties van het zuiveren conform het DBFO-contract. Vanaf 2033 komen deze assets (contractueel gezien), inclusief personeel en de bijbehorende kwaliteitssystemen, weer terug naar Delfland.
HVC	Huisvuilcentrale Noord-Holland.
HWBP	Hoogwaterbeschermingsprogramma.
HWH	Het Waterschapshuis
iBabs	Applicatie voor papierloos vergaderen. Tevens gebruikt voor de Woo.

IBA's	Individuele behandeling afvalwater; zuivert lokaal huishoudelijk afvalwater (uit wc, douche en wasmachine) van woningen die niet zijn aangesloten op het gemeentelijke riool.
Investeringsplanning	Het overzicht van alle investeringen die in de begroting zijn opgenomen en die door middel van een krediet worden gefinancierd.
IV	Informatievoorziening
Kapitaallasten	Lasten voor afschrijving en rente op activa.
Kredieten	Het beschikbaar stellen van financiële middelen door de verenigde vergadering om een investering te doen. Aan de lening wordt rente toegekend. Samen met de afschrijvingslasten vormen deze de kapitaallasten.
KRW	Europese Kaderrichtlijn Water.
NAD	Netwerk Waterketen Delfland.
NEZ	Natte Ecologische Zone
NIS2	Richtlijn voor Network and Information Security
NPHD	Nationaal Park Hollandse Duinen
NPLG	Nationaal Programma Landelijk Gebied.
NSQ	Netto schuldquote. Indicator voor de omvang van de netto schulden ten opzichte van de belastingopbrengsten (netto schuldpositie/opbrengst).
NVWA	Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit
NWB	Nederlandse Waterschapsbank.
Onttrekking	Verlaging van een reserve of voorziening.
PACAS	Powdered Activated Carbon in Sludge. Met dit actieve poederkool halen we medicijnresten uit het afvalwater.
Passiva	Overzicht op de balans met eigen en vreemd vermogen.
PFAS	Poly- en perfluoralkylstoffen, de verzamelnaam voor meer dan 6000 slecht afbreekbare stoffen.
P&C-cyclus	Planning & control-cyclus. Het proces waarbij aansturing van de organisatie plaatsvindt door doelen te formuleren, termijnen aan te geven, middelen beschikbaar te stellen, verantwoordelijken aan te wijzen, de uitvoering te volgen, de gewenste effecten te normeren, resultaten te meten en alle betrokkenen te informeren. De jaarlijks terugkerende werkzaamheden die samenhangen met het opstellen, bespreken, bewaken en verifiëren van budgetten in het kader van de begrotingscyclus.
PI	Prestatie-indicator

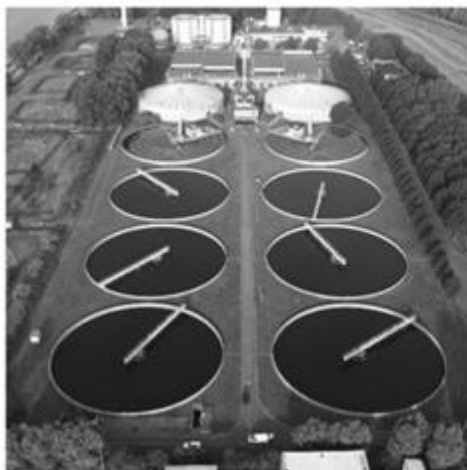
PPS	Publiek-private samenwerking. Hierbij werkt de overheid samen met marktpartijen om iets te realiseren, waarvoor bepaalde samenwerkingsvormen worden bedacht. Een voorbeeld binnen Delfland is het beheer en onderhoud van de zuiveringsinstallatie in de Harnaschpolder en de Houtrust.
PZH	Provincie Zuid-Holland
RBG	Regionale Belasting Groep. Deze gemeenschappelijke regeling is belast met de heffing en invordering van de waterschapsbelastingen.
RES	Regionale Energie Strategie
SAMP	Strategische Asset Management Plan
SGBP3	Derde Stroomgebiedsbeheerplan (2022-2027).
SGBP4	Vierde Stroomgebiedsbeheerplan (2028-2033).
SOC	Security Office Centre
STOWA	Stichting Toegepast Onderzoek Waterbeheer, het kenniscentrum van de Nederlandse waterschappen en provincies.
Subsidie	Een bijdrage van een derde om een bepaalde activiteit te ondersteunen. De verstrekker ervan stelt meestal voorwaarden aan de besteding en verantwoording van de subsidiegelden.
Treasury	Het beheer van geldstromen, zoals het aantrekken of (tijdelijk) wegzetten van gelden.
TRCF	Total Recordable Case Frequency. Het aantal meldingsplichtige ongelukken per 1 miljoen gewerkte uren.
TWP	Toekomstgerichte Wateroverlastplannen
URL	URL staat voor 'uniform resource locator. Een url is een uniek internetadres voor een website, specifieke webpagina of een bestand dat op internet staat.
Ve	Vervuilingseenheid
VO	Voorlopig Ontwerp
VTH	Vergunningen, Toezicht & Handhaving
V.V.	Vreemd vermogen. Dat deel van de passiefzijde van de balans dat geen eigen vermogen is. Dat zijn voorzieningen, leningen en openstaande crediteuren.
VV	Verenigde vergadering, het Algemeen Bestuur van een waterschap.
Weerstandvermogen	Het vermogen om ook in ongunstige tijden activiteiten te kunnen voortzetten.
Wet Fido	Wet financiering decentrale overheden.
Wet Hof	Wet houdbare overheidsfinanciën.
Woo	Wet open overheid
WOZ	Wet Onroerende Zaakbelasting

WVH	Waterzuivering De Vergulde Hand. Project om in Vlaardingen een nieuwe Afvalwaterzuiveringsinstallatie te bouwen ter vervanging van de huidige Afvalwaterzuiveringsinstallatie "De Groote Lucht"
ZH-PLG	Zuid-Hollands Programma Landelijk Gebied
ZZS	Zeer Zorgwekkende Stoffen

4.2 Projectenboeken

Burap 2026 Projectenoverzicht verzamelkrediet Waterkeringen

Inhoudsopgave

1. Doelstelling verzamelkrediet waterkeringen.....	3
2. Wat hebben wij gedaan?	4
3. Financiën in zicht.....	5
4. Project Kadeverbetering N468	7
5. Projecten in beeld.....	9
BGO cluster Maassluis/701916 (7.01968-001).....	9
KVP Katwijkerlaan (7.02084-013)	10
Tuinen van Oude Leede (7.02084-014)	11
Sluis Tweemolentjesvaart (7.02084-020)	12
DZV Pijnacker (7.02084-022)	13
De Tempel (7.02084-023)	14
WOK Katwijkerlaan (7.02084-026)	15
De dijken van morgen (7.02084-027)	16
Vaartweg-Zuid (7.02084-028)	17
BGO Dijken op Orde (7.02084-030).....	18
6. Planning in perspectief	19
7. Projecten op kaart	20

1. Doelstelling verzamelkrediet waterkeringen

Het assetsysteem waterkeringen kent een omvangrijk investeringsprogramma. Het programma bestaat uit het voorbereiden en uitvoeren van buitengewoon onderhoud en verbeteren van waterkeringen, waterkerende constructies en kunstwerken. Voor de korte termijn is de opgave bekend, de middellange termijn volgt uit de beoordeling, inspectie en meekoppelkansen. De beoordeling van de regionale keringen en polderkades is in 2024 klaar en hiermee is de korte en medio termijn opgave bekend. In 2025 zijn deze opgaves op basis van de urgentie en meekoppelkansen geprioriteerd en geprogrammeerd en opgenomen in het uitvoeringsprogramma waterkering.

In 2020 is het verzamelkrediet assetsysteem waterkeringen (702084) ingericht. Om administratief technische reden is ervoor gekozen om de lopende projecten af te ronden op de eerder verstrekte verzamelkredieten (701753, 701916 en 701994). Vanaf 2021 wordt jaarlijks bij de besluitvorming voor de begroting het verzamelkrediet herijkt en aangevuld zodat het de projecten in het lopende en de komende drie jaren bestrijkt. Deze ruimte is nodig om meerjaren verplichtingen te kunnen aangaan.

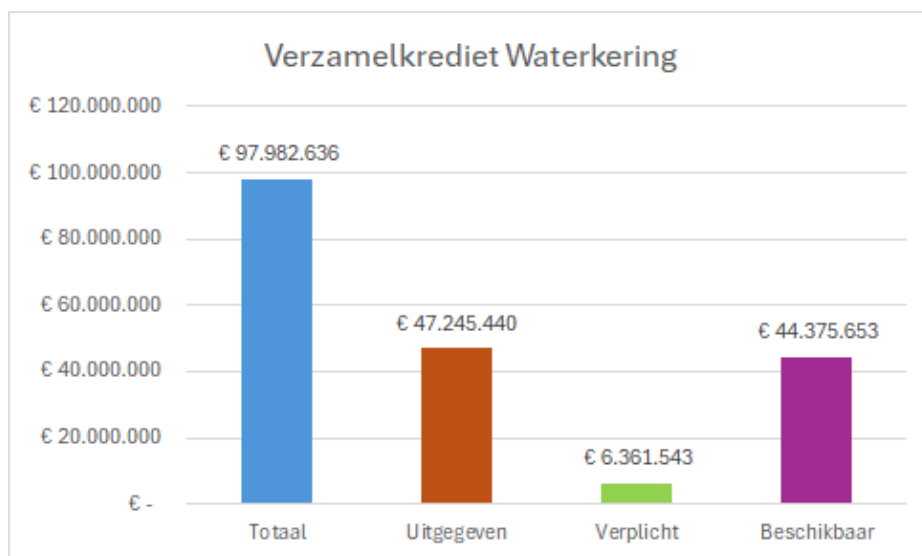
Met dit projectenoverzicht wordt verantwoording afgelegd over de uitgaven van het verzamelkrediet in 2026 tot nu toe en indien nodig worden de prognoses bijgesteld.

2. Wat hebben wij gedaan?

In 2026 zijn binnen het uitvoeringsprogramma waterkeringen 20 projecten in opdracht om regionale en overige waterkeringen op hoogte te brengen en/of te versterken. Hiervan bevinden zich 11 projecten in de ontwerpfase, 5 in de uitvoeringsfase en 4 in de nazorgfase. Tot en met heden is ca. 1,1 km waterkering versterkt. Voor 2026 wordt een totale versterking van ca. 5,5 km verwacht, waarvan nog ca. 4,4 km resteert.

Sinds 2023 heeft Delfland het proces voor het op orde brengen van regionale en overige waterkeringen efficiënter ingericht door de introductie van een projectontwikkelfase. In deze fase worden nieuwe projecten gedefinieerd en voorbereid, met als doel de realisatie slagvaardiger te maken en te waarborgen dat ook in de komende jaren voldoende projecten in uitvoering kunnen worden genomen.

3. Financiën in zicht

Project	Omschrijving	Actueel krediet	Uitgaven t/m 2025	Kosten 2026	Openst. saldo verplicht.	Prognose uitgave 2026
0.701914/001	BGO Cluster zeer complex/701753	5.755.000	5.613.139	-	2.544	-
0.701937/001	Kadeverbetering N468	19.902.000	10.361.394	86.610	2.947.165	5.750.000
0.701968/001	BGO cluster Maassluis/701916	3.823.000	3.286.574	41.895	119.470	700.000
0.701994/001	Verzamelkrediet Verbeteren waterkeringen 2016-2020	-338	-338	-	-	-
0.702000/001	BGO WOK Vaartweg - Broekkade	2.765.076	2.765.076	-	-	-
0.702021/001	Waterkerende constructies Schipluiden - Leidschendam - Voorburg	8.590.000	8.533.954	-	-	-
0.702084/001	Verzamelkrediet assetsysteem Waterkeringen	21.940.920	-	-	-	-
0.702084/002	VK assetsysteem Waterkeringen Algemeen	1.731.000	997.087	79.479	140.917	1.700.000
0.702084/005	BGO Berkelsche Zwethsluis (afgerond)	2.043.773	2.043.773	-	-	-
0.702084/013	KVP Katwijkerlaan (Cl. Lans. + Pijn. - PN_R055)	5.207.000	3.184.510	393.217	506.560	1.200.000
0.702084/014	Tuinen van Oude Leede	4.290.000	3.395.745	30.912	389.038	1.400.000
0.702084/016	Waterscheiding Delftweg (R_C)	495.000	368.799	-	-	-
0.702084/019	Madestein Z-W Keringen 410_3a en 410_5 (afgerond)	245.115	597.135	-	-	-
0.702084/020	Sluis Tweemolentjesvaart	470.000	5.947	-	-	168.550
0.702084/021	Groenzoom	1.560.000	1.208.941	-	-	-
0.702084/022	DZV_Pijnacker (PN_R083/084/124/125)	1.915.000	1.617.063	-	42.210	45.000
0.702084/023	De Tempel (R_P037/038/051)	827.000	565.990	11.128	106.144	117.000

0.702084/024	Delflandse Buitensluis en Driesluis, vervangen E-installatie + PA	50.000	32.429	-	14.861	47.500
0.702084/025	Ophogen kade gemaal Kralingerpolder	320.000	79.647	-	138.862	210.000
0.702084/026	WOK Katwijkerlaan PN_R061	3.620.000	263.233	-	151.250	250.000
0.702084/027	De dijken van morgen (Nootdorp)	3.294.140	973.730	213.592	1.143.536	1.400.000
0.702084/028	Vaartweg Zuid (122_2b-V_A)	4.440.000	85.653	18.213	101.790	312.000
0.702084/029	Beschoeiing Oostgaag Maasland	148.950	148.950	-	-	-
0.702084/030	BGO Dijken op Orde	4.550.000	223.331	18.634	557.194	588.000
0.702084/031	BGO Westgaag	-	-	-	-	350.000
0.702084/0XX	Berkelse Zweth NO en ZW & Overzijde Nieuwkoopseweg	-	-	-	-	250.000
0.702084/0YY	Huis ten Bosch, Delft & Hoekpolder en Den Haag	-	-	-	-	110.000
0.702084/0ZZ	Hoge Noordweg en Kanaalweg	-	-	-	-	365.000
Totaal		97.982.636	46.351.760	893.681	6.361.543	14.963.050

4. Project Kadeverbetering N468

Algemeen

Project Kadeverbetering N468
Opgave
Het Hoogheemraadschap van Delfland is verantwoordelijk voor het versterken van de regionale waterkering waarop de provinciale weg N468 ligt. Deze opgave is noodzakelijk om de hoogte en sterkte van de regionale waterkeringen te waarborgen en toekomstbestendig te maken. Het project omvat circa 6,2 kilometer kadeversterking, verdeeld over meerdere trajecten (6 deeltrajecten) langs de N468, tussen de A4 en Maasland. De waterkering bevindt zich langs de Molenweg, Rijksstraatweg en Gaagweg en speelt een belangrijke rol in het regionale watersysteem. Door veroudering van constructies, bodemdaling en veranderende verkeersbelasting voldoet de huidige situatie niet meer aan de geldende veiligheidsnormen. Met de werkzaamheden wordt ingezet op een duurzame en robuuste oplossing, waarbij niet alleen waterveiligheid centraal staat, maar ook bereikbaarheid, leefbaarheid en het zorgvuldig omgaan met de omgeving en aanwezige bebouwing.
Context
De opgave maakt onderdeel uit van het bredere project N468, waarin de Provincie Zuid-Holland optreedt als penvoerder. De provincie voert groot onderhoud uit aan de N468 ter hoogte van Schipluiden. Hierbij wordt de weg opnieuw ingericht en tegelijkertijd de dijk versterkt en opgehoogd. Door deze integrale aanpak worden werkzaamheden gecombineerd, wat leidt tot efficiëntie in uitvoering en beperking van overlast voor omwonenden en weggebruikers. Het project kent een complexe omgeving. De werkzaamheden vinden plaats in een bebouwd gebied met kwetsbare panden, diverse kunstwerken en een groot aantal kabels en leidingen. Daarnaast spelen (omgevings-) veiligheid, bereikbaarheid, vergunningprocedures, grondaangelegenheden en intensieve afstemming met bewoners, perceeleigenaren, ondernemers, gemeenten en andere stakeholders een belangrijke rol. Deze factoren vragen om zorgvuldig omgevingsmanagement en hebben invloed op de fasering en doorlooptijd van het project.

Realisatie	
In deeltrajecten 1 (Molenweg) en 2 (Oostgaag) verlopen de werkzaamheden grotendeels volgens planning. In deeltraject 1 zijn de damwandwerkzaamheden afgerond en steunbermen aangebracht. Ook zijn kabels en leidingen verlegd in afstemming met betrokken partijen. De aannemer is gestart met de afbouwfase, met als eerste stap het verwijderen van het asfalt en wegfundering. Er was vanuit de omgeving zorgen geuit over de afvoer van de staalslakken. Vanuit PZH is er een uitgebreid bericht gecommuniceerd om dit verder toe te lichten. De staalslakken worden op de juiste wijze afgevoerd vanuit het werk. In deeltraject 2 zijn onder andere aanbruggen vervangen en zijn grondwerkzaamheden voor aanbermingen gestart, evenals de voorbereidingswerkzaamheden voor het verleggen van de kabels & leidingen. In deeltraject 3 (Gaagweg) is vertraging opgetreden doordat het bouwteam extra tijd nodig heeft voor met name het afronden van het uitvoeringsontwerp, het bereiken van overeenstemming met de perceeleigenaren, het verleggen van kabels en leidingen, het verkrijgen van de benodigde vergunningen en vastgoedverwerving. De gevolgen voor de planning en kosten worden in de komende periode samen met de aannemer in beeld gebracht. Vanuit het project "Waterzuivering de Vergulde Hand" komen stalen damwanden vrij. Deze partij is beschouwd en kan toegepast worden in het werk N468. In algemene zin vormt bereikbaarheid voor bewoners en veiligheid een centraal thema binnen dit project en heeft continu aandacht van het projectteam.	

Voortgang

Planning	
De uitvoering van het project is gestart en loopt naar verwachting door tot eind 2028, met een mogelijke uitloop naar begin 2029. De werkzaamheden zijn opgedeeld in meerdere deeltrajecten om de uitvoering beheersbaar te houden en de hinder voor de omgeving te beperken. De deeltrajecten 2 (Oostgaag), 4 (Rondweg Schipluiden) en 6 (Klaas Engelbrechtsweg) worden grotendeels uitgevoerd voor rekening van de Provincie Zuid-Holland. Door de gefaseerde aanpak kunnen uitvoeringswerkzaamheden en voorbereidingen voor andere trajecten parallel plaatsvinden.	
Geld	
Door vertraging en uitgestelde werkzaamheden in deeltraject 3 (Gaagweg) schuiven ook de geprognosticeerde uitgaven door. De mogelijke gevolgen voor het totaalkrediet worden in de komende maanden in beeld gebracht.	
Risico's	
Naar aanleiding van ingediende zienswijzen is het ontwerp van deeltraject 3 (Gaagweg) aangepast en opnieuw gedeeld met bewoners. Er is gekozen voor een gefaseerde aanpak zodat werkzaamheden in delen kunnen doorgaan waar dat mogelijk is. De benodigde omgevingsvergunningen zijn ingediend en deels ook al verleend, waarbij bezwaren zorgvuldig worden behandeld.	

Financiën

Actueel krediet/budget	19.902.000
Kosten tot en met huidig jaar	10.448.004

5. Projecten in beeld

BGO cluster Maassluis/701916 (7.01968-001)

Algemeen

BGO cluster Maassluis/701916	
Opgave	
Ter plaatse van de Kortebuurt traject 107_01 afgekeurd op hoogte en deels op stabiliteit. Dit is het laatste traject binnen dit project.	
Context	
Het versterken van 124m regionale kering aan de Kortebuurt te Maassluis. Aanvullend worden er civieltechnische voorbereidingen getroffen om van de insteeksloot een NEZ (Natte Ecologische Zone) te maken als onderdeel van de opgave vanuit WSA (Watersysteem analyse) voor waterplanten en vis en KRW-doelen plus het verder afmaken van de afsluiting tot dam in plaats van de aanwezige brug welke daarbij wordt verwijderd.	
Realisatie	
Er is in 2025 voor de "Kortebuurt" gekozen voor een definitieve variant "de aftakking van de boezem 'Kortebuurt' afdammen", dam voorzien van een afsluitbare duiker en het opnieuw inrichten van de aftakking 'Kortebuurt' tot ecologisch rijke zone. De voorbereidende werkzaamheden zijn door de aannemer uitgevoerd en de rapportages van de onderzoeken zijn opgeleverd. Het Definitief Ontwerp bevindt zich in de afrondende fase. De voorbereidingen op de vergunningsaanvragen zijn van start gegaan waarbij de start van de uitvoering van het versterken van 124m regionale kering gepland staat in 2026.	

Financiën

Actueel krediet/budget	3.823.000
Kosten tot en met huidig jaar	3.328.469
Prognose	700.000

KVP Katwijkerlaan (7.02084-013)

Algemeen

KVP Katwijkerlaan	
Opgave	
De kering PN_R055 is afgekeurd op hoogte en stabiliteit. De kering is in 2017 opgewaardeerd van polderkade naar regionale waterkering. Begin september 2022 is dit traject vanuit het Ontwikkelteam overgedragen aan het projectteam.	
Context	
Het project bestaat uit een groot aantal (particuliere) percelen en bruggen. Het project is opgedeeld in een 9-tal vakken die afzonderlijk worden ontworpen en achter elkaar door de aannemer uitgevoerd worden.	
Realisatie	
Het project loopt conform planning. Eind maart 2026 zijn 7 van de 9 vakken gereed. De laatste 2 vakken zijn naar verwachting eind Q2 2026 gereed. Daarna zal de onderhoudstermijn van een half jaar ingaan.	

Financiën

Actueel krediet/budget	5.207.000
Kosten tot en met huidig jaar	3.577.727
Prognose	1.200.000

Tuinen van Oude Leede (7.02084-014)

Algemeen

Tuinen van Oude Leede	
Opgave	
De regionale waterkeringen PN_R056, PN_R130 en PN_Z1 zijn afgekeurd op hoogte en/of stabiliteit. Begin november 2022 zijn deze trajecten vanuit het Ontwikkelteam overgedragen aan het projectteam.	
Context	
Het grootste deel van trajecten PN_R130 en PN_Z1 bestaat uit weilanden. Bij traject PN_R130 wordt door Staatsbosbeheer een weidevogelgebied gerealiseerd. Traject PN_R056 bestaat uit een groot aantal (particuliere) percelen en bruggen.	
Realisatie	
Momenteel bevinden wij ons in de uitvoeringsfase voor dit project. De werkzaamheden van vak 1 t/m 3 en 6 t/m 9 zijn uitgevoerd. Voor 1 perceel in vak 2 is gedoogbeschikking gestart wat invloed heeft op de uitvoering. De ontheffing voor de huismus is binnen waardoor de uitvoering van vak 4, 5 en 10 dit jaar uitgevoerd en afgerond kunnen worden volgens planning. De verwachting is dat alle werkzaamheden in 2026 worden opgeleverd op 1 perceel in vak 2 na.	

Financiën

Actueel krediet/budget	4.290.000
Kosten tot en met huidig jaar	3.426.657
Prognose	1.400.000

Sluis Tweemolentjesvaart (7.02084-020)

Algemeen

Sluis Tweemolentjesvaart
Opgave
De doelstelling van het project is drieledig: 1) Renoveren van de sluis Tweemolentjesvaart zodat de levensduur van het object wordt verlengd met 30 jaar. 2) Ophogen van de sluis zodat deze weer de komende 15 jaar aan de veiligheidseisen (hoogte) voldoet. 3) Vervangen of stabiliseren van de damwanden in de voorhaven (hoogwaterzijde), aan de noordzijde.
Context
De huidige sluis langs de Tweemolentjesvaart en Aan 't Verlaat is in 1958 gebouwd en inmiddels zijn de sluisdeuren, na een eerdere vervanging in 1992, weer toe aan vervanging. Daarnaast voldoet de sluis niet aan de hoogte-eis wegens zetting van de constructie en voldoen de damwanden in de voorhaven niet op veiligheid. Het project maakt onderdeel uit van Programma Waterveiligheid. Het project maakt onderdeel uit van verzamelkrediet 702084 Assetsysteem Waterkeringen.
Realisatie
Wordt uitgevoerd conform planning.

Financiën

Actueel krediet/budget	470.000
Kosten tot en met huidig jaar	5.948
Prognose	30.000

Algemeen

DZV Pijnacker
Opgave
Dit project bestaat uit twee keringen in de gemeente Pijnacker-Nootdorp met trajectcodes: PN_R083/PN_R084 en PN_R124/PN_R125. Deze keringen zijn in 2017 opgewaardeerd van een polderkade naar een regionale waterkering. De trajecten zijn afgekeurd op hoogte en deels ook op stabiliteit binnenwaarts.
Context
Het project is begin 2024 vanuit het Ontwikkelteam overgedragen aan het Projectenbureau. In Q2 2024 zijn de ontwerpwerkzaamheden gestart met een variantenstudie door een ingenieursbureau. De verdere ontwerpwerkzaamheden worden door het projectteam zelf gedaan.
Realisatie
Eind Q1 2026 zijn alle kadewerkzaamheden binnen dit project uitgevoerd en zijn de keringen PN_R083/PN_R084 en PN_R124/PN_R125 weer waterveilig. De onderhoudstermijn loopt t/m Q4 2026.

Financiën

Actueel krediet/budget	1.915.000
Kosten tot en met huidig jaar	1.617.063
Prognose	45.000

De Tempel (7.02084-023)

Algemeen

De Tempel
Opgave
Dit project bestaat uit het herstellen van de bestaande polderkade en het aanleggen van de nieuwe polderkade. De gemeente Rotterdam en HH Delfland hebben gezamenlijk een inrichtingsplan opgesteld waarin beide opgaves zijn verwerkt.
Context
In het Waterbeheerplan 2010-2015 van HH Delfland is aangegeven dat normen voor de overige waterkeringen (de polderkades) worden ontwikkeld. Onderdeel daarvan was het onderzoeken van alle peil- of waterscheidingen. Er is een analyse gemaakt van de functie van alle peil- of waterscheidingen. Op basis van dat onderzoek is besloten om de waterscheiding in het gebied van De Tempel en Nieuw Rhodenrijs op te waarderen tot polderkade.
Realisatie
Momenteel bevindt het project zich in de afrondende fase van de uitvoering. Fase 2 is opgeleverd en er vinden nog enkele restwerkzaamheden plaats. De verwachting is dat het project in 2026 volledig wordt afgerond.

Financiën

Actueel krediet/budget	827.000
Kosten tot en met huidig jaar	577.118
Prognose	117.000

WOK Katwijkerlaan (7.02084-026)

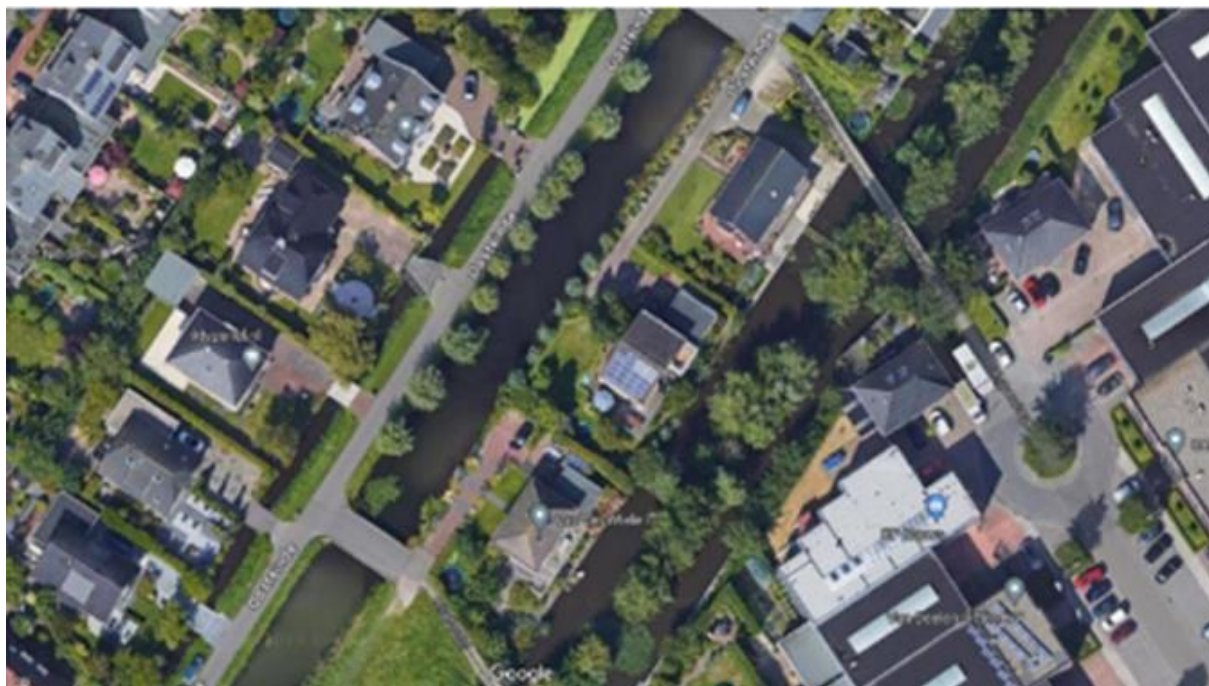
Algemeen

WOK Katwijkerlaan	
Opgave	
Het project ligt in de gemeente Pijnacker-Nootdorp, met trajectcode PN_R061. Op de kering ligt een weg: de Katwijkerlaan. De kering is in 2017 opgewaardeerd van een polderkade naar een regionale waterkering. Het traject is afgekeurd op hoogte en deels ook op stabiliteit binnenwaarts. Vanwege een opgave die voortkomt uit de waterhuishouding wordt tevens een damwand vervangen en een inlaatconstructie geplaatst.	
Context	
Voor dit project is op 24 juni 2014 een Samenwerkingsovereenkomst gesloten tussen Delfland en de gemeente. In de Samenwerkingsovereenkomst is de voorkeursoplossing vastgelegd (stalen damwand als vervangende waterkering) met een kostenverdeling. Vervolgens is het project overgedragen van het Ontwikkelteam aan het Projectenbureau. De gemeente is penvoerder namens beide partijen om het werk voor te bereiden en uit te voeren. Het project bestaat uit drie deeltrajecten: de stalen damwand langs de Katwijkerlaan, de herinrichting langs de Reesloot en de kruising Nieuwkoopseweg/Vlielandseweg/Katwijkerlaan.	
Realisatie	
De realisatie van WOK Katwijkerlaan bevindt zich momenteel in de voorbereidingsfase in samenwerking met de gemeente Pijnacker-Nootdorp. De voorbereidingen ten behoeve van de aanbesteding zijn in uitvoering en het voorlopig ontwerp is opgesteld. Op korte termijn zal dit ontwerp worden getoetst. Volgens de huidige planning van de gemeente vindt de definitieve gunning eind december plaats. Hierdoor kan de uitvoering niet meer in 2026 starten en zal de daadwerkelijke realisatie naar verwachting in 2027 aanvangen.	

Financiën

Actueel krediet/budget	3.620.000
Kosten tot en met huidig jaar	263.233
Prognose	250.000

De dijken van morgen (7.02084-027)

Algemeen

De dijken van morgen
Opgave
Dit project bestaat uit diverse keringen in Nootdorp, gemeente Pijnacker-Nootdorp met trajectcodes: PN_R075, PN_R102 t/m 110 en PN_R113, 114 en 116 t/m 119. Deze keringen zijn in 2017 opgewaardeerd van een polderkade naar een regionale waterkering. De trajecten zijn afgekeurd op hoogte en deels ook op stabiliteit binnenwaarts.
Context
Het project is begin 2025 vanuit het Ontwikkelteam overgedragen aan het Projectenbureau. Het project bestaat uit een groot aantal (particuliere) percelen en bruggen. Het project is opgedeeld in een 12-tal vakken die afzonderlijk worden ontworpen en achter elkaar door de aannemer uitgevoerd worden.
Realisatie
De ontwerpfase van het project verloopt conform planning. De helft van de Voorontwerpen is inmiddels gereed en de gespreksrondes met bewoners op deze vakken lopen. In Q 2 2026 zal alvast een aannemer betrokken worden zodat de uitvoeringskennis in het definitieve ontwerp meegenomen kan worden.

Financiën

Actueel krediet/budget	3.294.140
Kosten tot en met huidig jaar	1.187.322
Prognose	1.400.000

Vaartweg-Zuid (7.02084-028)

Algemeen

Vaartweg-Zuid	
Opgave	
Dit project betreft de versterking van de regionale waterkering Vaartweg-Zuid in de gemeente Vlaardingen, bestaande uit de trajecten 122_2b en V_A. De waterkering is in eerdere toetsingen afgekeurd op hoogte en binnenwaartse stabiliteit en voldoet daarmee niet aan de geldende veiligheidsnormen.	
Context	
Het project Vaartweg-Zuid is begin 2025 overgedragen van het Ontwikkelteam aan het Projectenbureau voor verdere uitwerking en realisatie. In de voorafgaande fase is een schetsontwerp opgesteld en is een voorkeursvariant bepaald, die de basis vormt voor de verdere ontwerp- en uitvoeringsfase.	
Het project kenmerkt zich door een complexe omgeving met een grote mate van particulier eigendom, woonarken en intensief medegebruik. Om deze reden is het project opgeknipt in meerdere deelvakken die afzonderlijk worden ontworpen en gefaseerd uitgevoerd. De uitvoering vindt plaats in nauwe afstemming met de omgeving en wordt door de aannemer per deelvak gerealiseerd, zodat risico's beheersbaar blijven en maatwerk mogelijk is.	
Realisatie	
Het aanbestedingstraject voor de selectie van een bouwteamaannemer is gestart en wordt naar verwachting in het 3e kwartaal van 2026 afgerond. Aansluitend vindt in het 4e kwartaal 2026 de nadere uitwerking van het ontwerp plaats, doorlopend tot en met het 2e kwartaal van 2027. Het streven is om de uitvoering te starten in het 2e kwartaal van 2027.	

Financiën

Actueel krediet/budget	4.440.000
Kosten tot en met huidig jaar	103.866
Prognose	312.000

BGO Dijken op Orde (7.02084-030)

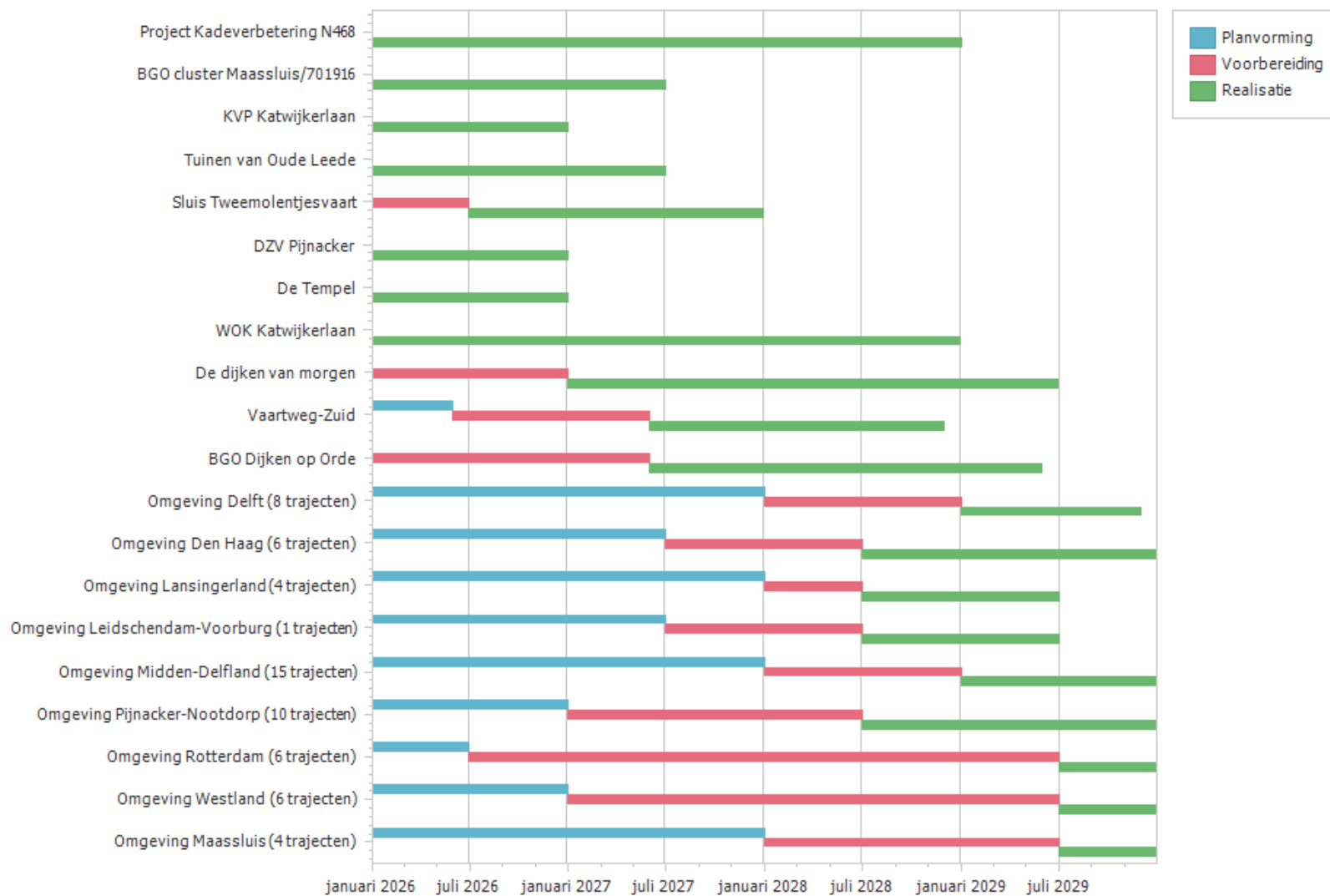
Algemeen

BGO Dijken op Orde	
Opgave	
Dit project betreft het ophogen van groene en stedelijke kades, het herstellen of vervangen van beschoeiingen en waar nodig het verleggen van de waterkering om toekomstige onderhoudsproblemen te voorkomen, bestaande uit de trajecten Gooland (DH_P042a), Kleihoogtpad (PN_R086-R089), Molenlaan (MD_Roc150b), Middelweg (D_R076/DH_R079), Broekwegpad (LV_P039/LV_P040), Maasland (MD_R058/MD_R058b/POL114_1) en Lookwatering (MD_N1/ MD_N2). De primaire aanleiding bij alle trajecten is dat de keringen op diverse locaties zijn afgekeurd op hoogte of niet meer voldoen aan de leggerprofielen.	
Context	
Het project BGO Dijken op Orde is eind 2025 overgedragen van het Ontwikkelteam aan het Projectenbureau voor verdere uitwerking en realisatie. In de voorafgaande fase zijn alle trajecten door het Ontwikkelteam uitgewerkt tot een schetsontwerp waarin de opgave, omgevingsfactoren en uitvoerbaarheid zijn onderzocht. Het project betreft de versterking van meerdere regionale waterkeringen binnen het beheergebied van Delfland, die op diverse locaties niet meer voldoen aan de geldende veiligheidsnormen. De opgave richt zich op het ophogen, herstellen en waar nodig verleggen van keringen, verdeeld over zes deeltrajecten in zowel recreatiezones, stedelijk als landelijk gebied.	
Realisatie	
Het project BGO Dijken op Orde bevindt zich momenteel in de ontwerpfase, waarin samen met het adviesbureau de trajecten nader worden uitgewerkt richting uitvoerbare ontwerpen. Deze ontwerpfase loopt door tot en met het 3e kwartaal van 2027. Aansluitend wordt gefaseerd gestart met de uitvoering, waarbij de verschillende deeltrajecten verspreid over meerdere gebieden worden gerealiseerd.	

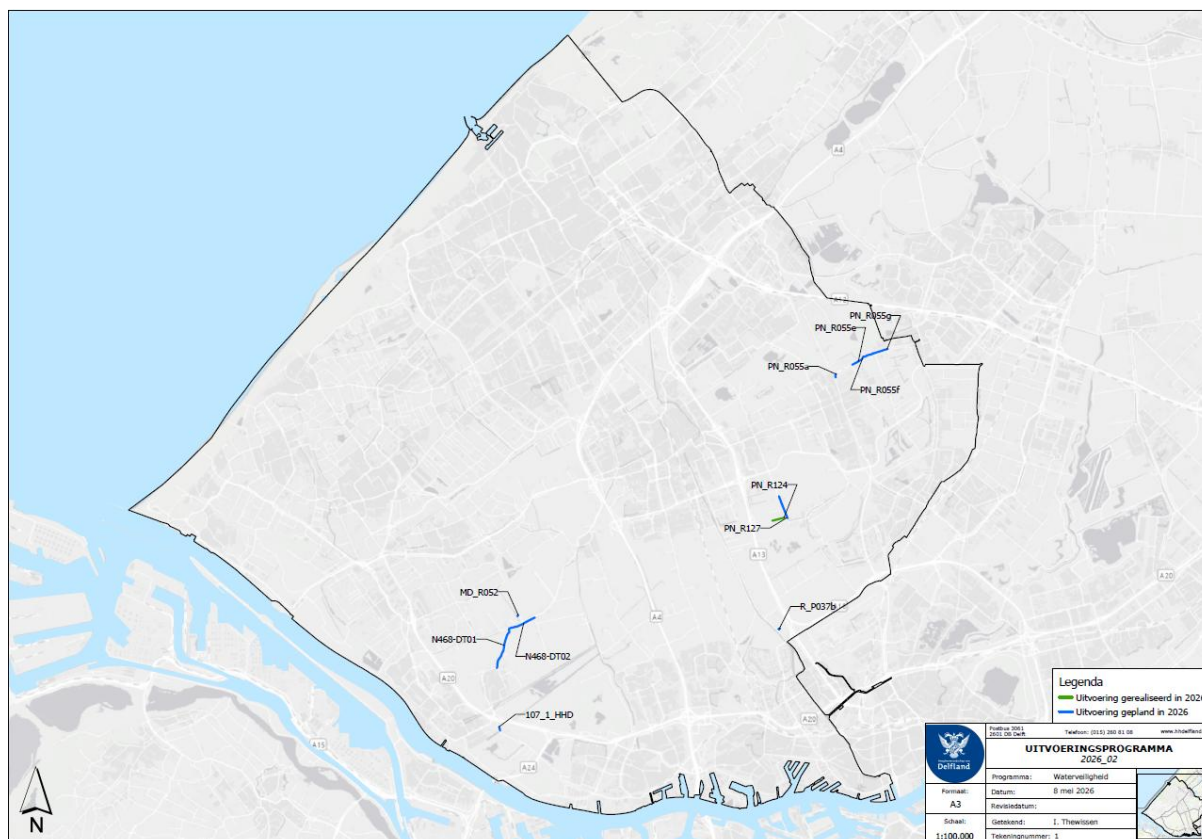
Financiën

Actueel krediet/budget	4.550.000
Kosten tot en met huidig jaar	241.965
Prognose	588.000

6. Planning in perspectief

7. Projecten op kaart

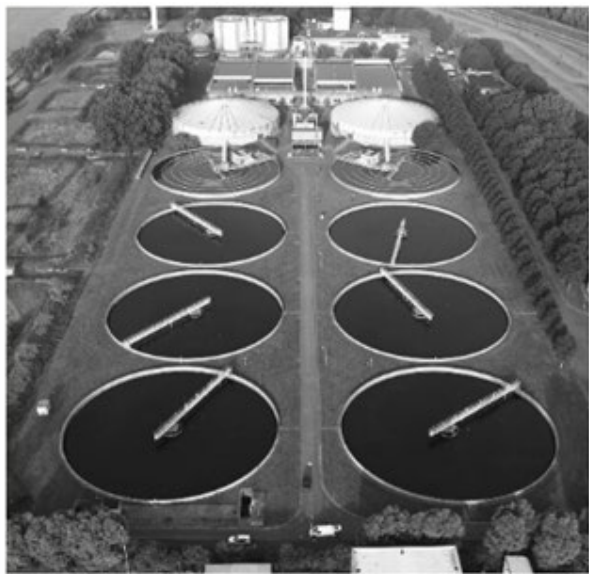
Reeds uitgevoerde onderhoud 2026:

- 1,1 km groot onderhoud

Geprognosticeerd resterende onderhoud 2026

- 4,4 km groot onderhoud

Burap 2026 projectenoverzicht verzamelkrediet Waternatuur

Inhoudsopgave

1. Doelstelling verzamelkrediet Waternatuur	3
2. Wat hebben wij gedaan?	4
3. Financiën in zicht.....	5
4. Projecten in beeld.....	7
NEZ Zeven Gaten (7.02108-002)	7
NEZ De Rel (7.02108-003)	8
NEZ Vlaardingervaart modificatie (7.02108-004)	9
NVO Drijvende oevers Holle Watering (herstel) (7.02108-011)	10
NEZ Gantel de Baak (7.02108-019)	11
NEZ Wennetjessloot (7.02108-021)	12
NEZ Buijs Ballot (7.02108-030).....	13
Golfbreker Woudse Polder (7.02108-034)	14
NEZ Poelzone (herstel) (7.02108-037)	15
5. Planning in perspectief	16
6. Projecten op kaart	19

1. Doelstelling verzamelkrediet Waternatuur

Delfland werkt aan schoon, gezond en levend water in heel het beheergebied. Dat is belangrijk voor de natuur, de biodiversiteit, een gezonde en prettige leefomgeving én om te voldoen aan de doelen van Europese Kaderrichtlijn Water. Dit is een Europese richtlijn die in 2000 van kracht is geworden en tot doel heeft om:

- 1) Het watersysteem voor achteruitgang te behoeden en beschermen.
- 2) Uiterlijk in 2027 een goede ecologische en chemische toestand van oppervlaktewateren te bereiken en te behouden.

De waterkwaliteit voldoet nog niet. Er worden nog te veel schadelijke stoffen aangetroffen in te hoge concentraties én in het watersysteem van Delfland zijn nog te weinig mogelijkheden voor plantengroei (structuur), waardoor macrofauna (insecten) en vissen geen goede leefomgeving hebben. Voor het behalen van de KRW-doelen in 2027 is een ambitieus maatregelenpakket opgesteld. Eén van de maatregelen uit het KRW Programma Delfland 2022-2027 is de aanleg en versterking van het netwerk van Natte Ecologische Zones. Het gaat daarbij om de aanleg van onder andere natuurvriendelijke oevers, vispaaiplaatsen en vissenbossen. Indien een NEZ in een vaarweg wordt gerealiseerd wordt de aanleg gecombineerd met een golfbreker indien nodig.

Voor de planperiodes van de Stroomgebiedsbeheerplannen SGBP2 (2016 – 2021) en SGBP3 (2022-2027) zijn verzamelkredieten beschikbaar gesteld door de Verenigde Vergadering. Voorliggend verzamelkrediet is voor SGBP3. Hieruit worden projecten gefinancierd waarvan de verkenning is gestart in de periode van SGBP3 (vanaf 2022).

In de BURAP 2025 is een besluit genomen de inzet van het verzamelkrediet Waternatuur te verruimen naar overig water (KRW sport 3 wateren).

2. Wat hebben wij gedaan?

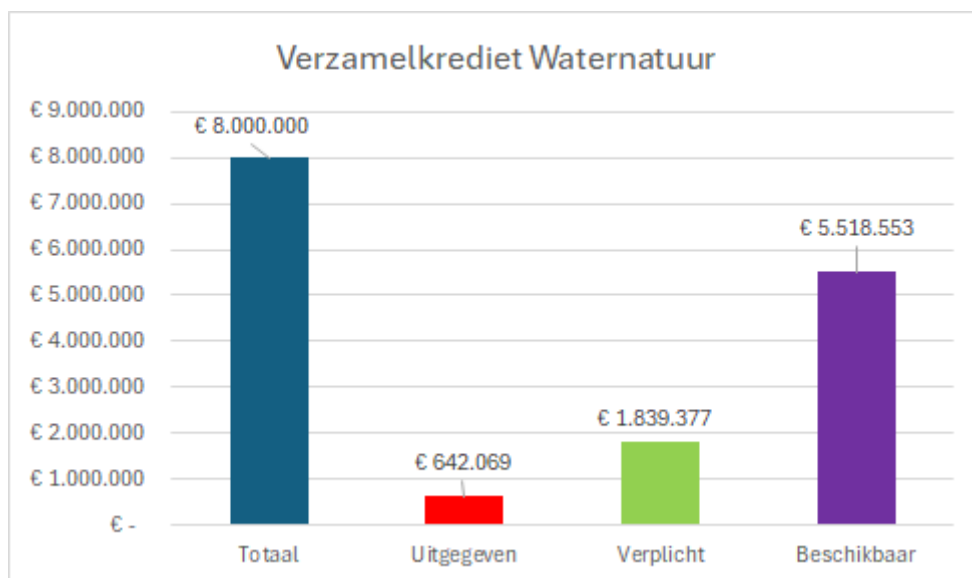
Om de ecologische waterkwaliteit te verbeteren zijn we bezig geweest met de planvorming en realisatie van nieuwe NEZ locaties en herstel van bestaande locaties om het NEZ netwerk verder te ontwikkelen en robuuster te maken.

Tot dusver zijn in 2026 de volgende projecten de volgende nieuwe NEZ projecten (technisch) uitgevoerd of in uitvoering: De Zeven Gaten, De Rel, Woudse Polder en Drijvende oevers Hollewatering. Ook wordt NEZ Gantel de Baak ingeplant in Q2

Verder worden bij de volgende herstelprojecten van bestaande NEZ'en afgerond waarbij de het grondwerk/inplant voor rekening komt van het verzamelkrediet waternatuur: Herstel bestaande NEZ locaties: Strijp Honselersdijk; Buijs Ballot; Zwethkanaal Trambaan-Oost, Nieuwe Water fase 2 en Holierhoekse-, en Zouteveensepolder. De afrondende werkzaamheden aan herstelproject Wennetjessloot (inplant) wordt in Q2 afgerond.

Het herstelproject Poelzone komt in overleg met de tactische laag Watersysteem geheel voor rekening van verzamelkrediet waternatuur, inclusief de vervanging van de golfbreker.

3. Financiën in zicht

Project	Omschrijving	Actueel krediet	Uitgaven t/m 2025	Kosten 2026	Openst. saldo verplicht.	Prognose uitgaven 2026
0.702108/001	Verzamelkrediet Waternatuur	4.706.294	-	-	-	-
0.702108/002	NEZ Zeven Gaten	276.250	16.244	-	197.393	194.200
0.702108/003	NEZ De Rel	670.000	58.998	170.769	422.250	590.000
0.702108/004	NEZ Vlaardingervaart modificatie	865.000	73.620	-	711.843	400.000
0.702108/005	NVO Lombokstraat	64.156	64.156	-	-	-
0.702108/008	NEZ Slagenlandschap Rijswijk Pasgeld	-	-	-	-	-
0.702108/009	NVO Kadeversterking Kanaalweg/Hoge Noordweg	-	-	-	-	-
0.702108/010	NVO Havenkwartier Rijswijk	-	-	-	-	-
0.702108/011	NVO Drijvende oevers Holle Watering (herstel)	380.000	-	-	345.025	345.000
0.702108/012	NEZ Zanddijk (onverricht laten afsluiten)	-	-	-	-	-
0.702108/014	NEZ Schiedamse Schieoevers (PLV)	-	-	-	-	-
0.702108/015	NEZ Bonnepolder	-	-	-	-	-
0.702108/019	NEZ Gantel de Baak	171.500	26.330	-	-	135.000
0.702108/021	NEZ Wennetjessloot	359.300	231.944	-	49.216	49.220
0.702108/024	Vijvers Rijswijkse Bos en verbinding naar Schie (PLV)	2.500	-	-	2.481	-
0.702108/025	NEZ Laakkanaal vissenbos (PLV)	-	-	-	-	-
0.702108/026	Uitbreiding drijvende oever Fijnjekade (Laakhaven) (PLV)	-	-	-	-	-

0.702108/027	Drijvende oever Petroleumhaven (PLV)	-	-	-	-	-
0.702108/028	NEZ Broeksloot (PLV)	-	-	-	-	-
0.702108/029	NEZ Indische buurt Vlaardingen (Insulinde-, Bangka- en Surinamesingel) (PLV)	-	-	-	-	-
0.702108/030	NEZ Buijs Ballot	130.000	8	-	-	130.000
0.702108/031	NVO Singel Wateringen (PLV)	-	-	-	-	-
0.702108/032	NVO Parklaan De Lier - HK36 (PLV)	-	-	-	-	-
0.702108/033	NEZ Vlaardingsekade (PLV)	-	-	-	-	-
0.702108/034	Golfbreker Woudse Polder	120.000	-	-	111.170	105.000
0.702108/035	NEZ Zwethkanaal Trambaan Oost (Naaldwijk) (herstel)	105.000	-	-	-	-
0.702108/036	NEZ Nieuwe Water fase 2 (herstel)	22.500	-	-	-	18.900
0.702108/037	NEZ Poelzone (herstel)	127.500	-	-	-	0
0.702108/038	NEZ Maalkom Gemaal Holierhoekse en Zoutveense Polder (herstel)	-	-	-	-	13.300
0.702108/039	NEZ Kortebuurt Maassluis (PLV)	-	-	-	-	-
0.702108/040	Drijvende oever Spoorsingel Delft (PLV)	-	-	-	-	-
		8.000.000	471.301	170.769	1.839.377	1.980.620

Het beschikbare saldo wordt de komende periode besteed aan lopende projecten en projecten die nog in de verkenning- en planvormingsfase zitten.

4. Projecten in beeld

NEZ Zeven Gaten (7.02108-002)

Algemeen

NEZ Zeven gaten	
Opgave	
Het realiseren van een NEZ waarmee bestaande wateren wordt beschermd. Hiermee wordt de huidige ecologische waterkwaliteit beschermd en verbeterd in het KRW-lichaam Boezem Waterland.	
Context	
Aanleg van een NEZ.	
Realisatie	
De uitvoering is afgerond in Q1.	

Financiën

Actueel krediet/budget	276.250
Kosten tot en met huidig jaar	16.245
Prognose	194.200

NEZ De Rel (7.02108-003)

Algemeen

De Rel
Opgave
Combinatie tussen ontwikkeling natuur (incl. natuur begraven), verbreding van de Rel en aanleg NEZ. Delfland maakt gebruik van de meekoppelkans natuurproject van Zuid Hollands Landschap.
Context
Samen met ZHL aanleggen van een NEZ, waar ZHL water graaft voor watercompensatie en Delfland het verder aanpast naar een NEZ.
Realisatie
De grondwerkzaamheden zijn door ZHL in Q1 afgerond. Aanleg beplanting is gepland voor Q2

Financiën

Actueel krediet/budget	670.000
Kosten tot en met huidig jaar	229.767
Prognose	590.000

NEZ Vlaardingervaart modificatie (7.02108-004)

Algemeen

Vlaardingervaart
Opgave
Herinrichting van de NEZ / vispaaiplaats. Deze is niet goed aangeslagen in het verleden. Inmiddels is de werkwijze aangepast aan de kennis van nu. Het profiel moet aangepast worden met meer droge delen en op de juiste manier worden ingeplant. Ook wordt het geschikt gemaakt voor rijdend onderhoud i.p.v. varend.
Context
Meer overgangen nat/droog om natuur ruimte te geven. De juiste inplant toepassen.
Realisatie
In voorbereiding. Start uitvoering in Q3.

Financiën

Actueel krediet/budget	865.000
Kosten tot en met huidig jaar	73.620
Prognose	400.000

NVO Drijvende oevers Holle Watering (herstel) (7.02108-011)

Algemeen

NVO Drijvende oevers Holle Watering (herstel)	
Opgave	
De NEZ in de Holle Watering - Kwintseul is een drijvende oever en maakt deel uit van het NEZ netwerk langs specifieke KRW-waterlichamen. Deze locatie vormt een stapsteen en is daarom van groot belang voor het NEZ-netwerk. De bestaande drijvende oever, de pilot versie van 2014, is aan vervanging toe. Hiernaast wordt het aan m2 verder uitgebreid.	
Context	
Vervangen en uitbreiden van de bestaande drijvende oever.	
Realisatie	
De werkzaamheden worden in Q2 afgerond	

Financiën

Actueel krediet/budget	380.000
Kosten tot en met huidig jaar	0
Prognose	345.000

NEZ Gantel de Baak (7.02108-019)

Algemeen

Gantel de Baak
Opgave
Combinatie tussen woningbouwontwikkeling ONW en NEZ locatie, waar de ontwikkelaar water graaft die door Delfland ingericht wordt als een NEZ.
Context
Samenwerking met ontwikkelaar ONW voor de aanleg NEZ en golfbreker.
Realisatie
Realisatie grondwerkzaamheden zijn afgerond in 2025. De NEZ wordt ingeplant in Q2 2026

Financiën

Actueel krediet/budget	171.500
Kosten tot en met huidig jaar	26.330
Prognose	135.000

NEZ Wennetjessloot (7.02108-021)

Algemeen

NEZ Wennetjessloot	
Opgave	
Herinrichting van de NEZ. Deze is niet goed aangeslagen in het verleden. Inmiddels is de werkwijze aanzienlijk verbeterd en wordt hier een golfbreker geplaatst, het profiel aangepast en wordt op de juiste manier ingeplant en beschermd.	
Context	
Herinrichting NEZ in combinatie met mitigerende maatregel.	
Realisatie	
De grondwerkzaamheden zijn gerealiseerd in 2025. Beplanting in Q2 2026.	

Financiën

Actueel krediet/budget	359.300
Kosten tot en met huidig jaar	231.944
Prognose	49.220

NEZ Buijs Ballot (7.02108-030)

Algemeen

NEZ Buijs Ballot	
Opgave	
Deze NEZ is een vispaaiplaats gelegen nabij bedrijventerrein Teylingen in de gemeente Westland. De NEZ is in 2014-2015 aangelegd. In de vispaaiplaats zijn nauwelijks planten aanwezig. Door het herstellen van de vispaaiplaats zal de ecologische waarde van het gebied verder toenemen.	
Context	
Herstel vispaaiplaats waardoor ecologische waarde van het gebied toeneemt.	
Realisatie	
In voorbereiding. Start realisatie in Q3 2026.	

Financiën

Actueel krediet/budget	130.000
Kosten tot en met huidig jaar	8
Prognose	130.000

Golfbreker Woudse Polder (7.02108-034)

Algemeen

Golfbreker Woudse Polder
Opgave
In de Woudse Polder in Den Hoorn wordt een pilot uitgevoerd ter beoordeling van de effectiviteit van verschillende golfbrekers. Een van de golfbrekers moet worden vervangen door een nieuw te testen golfbreker.
Context
Vervangen van een golfbreker.
Realisatie
Uitvoering wordt afgerond in Q2 2026

Financiën

Actueel krediet/budget	120.000
Kosten tot en met huidig jaar	0
Prognose	105.000

NEZ Poelzone (herstel) (7.02108-037)

Algemeen

NEZ Poelzone (herstel)
Opgave
In 2016 zijn tijdelijke golfbrekers aangelegd bij de realisatie van de Poelzone. Er is een risico op achteruitgang van de aquatische zone. Ter plaatse van de vispaaiplaats zijn enkele verondiepingen (onderwatereilandjes) aangebracht die zijn ingeplant met oeverplanten. De vegetatie is gedeeltelijk verdwenen. Als er nu niet ingegrepen wordt, zal waarschijnlijk de overgebleven beplanting ook verdwijnen. De onderwatereilandjes dienen hersteld te worden.
Context
Herstel beplanting.
Realisatie
In voorbereiding.

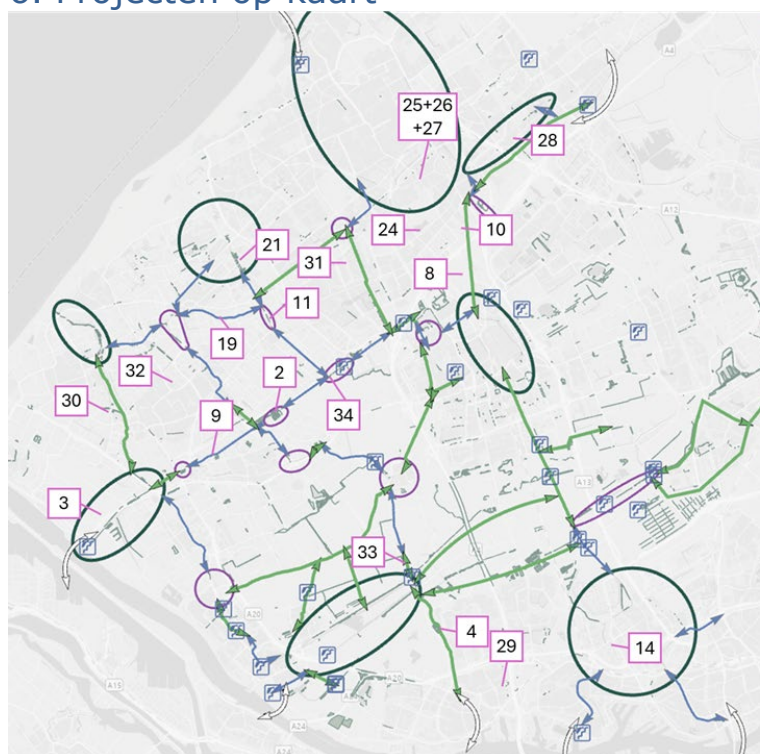
Financiën

Actueel krediet/budget	127.500
Kosten tot en met huidig jaar	0
Prognose	0

5. Planning in perspectief

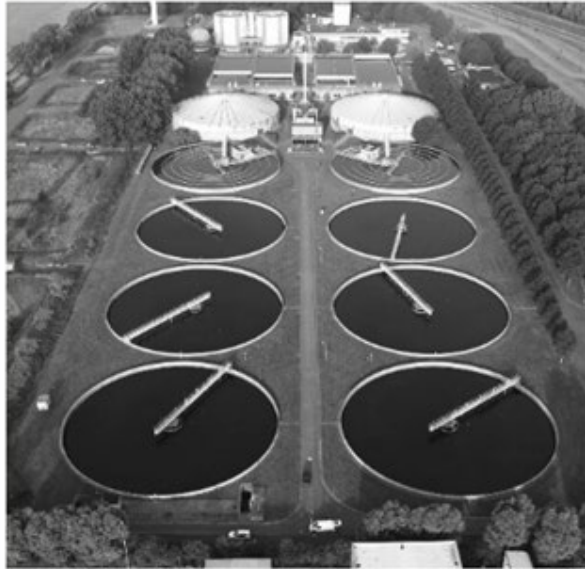
6. Projecten op kaart

0.702108/002	NEZ Zeven Gaten	2
0.702108/003	NEZ De Rel	2
0.702108/004	NEZ Vlaardingervaart modificatie*	2
0.702108/008	NEZ Slaaglandsluis Rijkswijk Pasveld	2
0.702108/009	NVO Kadeversterking Kanaalweg/Hoge Noordweg	2
0.702108/010	NVO Havenkade Rijkswijk	2
0.702108/011	NVO Drijvende oevers Holle Watering (herstel) (PLV)	2
0.702108/014	NEZ Schiedamsche Schieoevers (PLV)	2
0.702108/019	NEZ Gantel de Baak*	2
0.702108/021	NEZ Wierneijessloot	2
0.702108/022	NEZ Tweemolentjesvaart (voortijdig afgebroken)	2
0.702108/023	NEZ Schie Abtwoudebos (voortijdig afgebroken)	2
0.702108/024	Vijvers Rijkswijkse Bos en verbinding naar Schie (PLV)	2
0.702108/025	NEZ Laakkanaal vissendbos (PLV)	2
0.702108/026	Uitbreiding drijvende oever Fijneijkade (Laakhaven) (PLV)	2
0.702108/027	Drijvende oever Petroleumhaven (PLV)	2
0.702108/028	NEZ Broeksloot (PLV)	2
0.702108/029	NEZ Indische buurt Vlaardingen (Insulinde-, Bangka- en t	2
0.702108/030	NEZ Buijs Ballot	2
0.702108/031	Singel Wateringen (PLV)	2
0.702108/032	De Lier HK36 Parlaan (PLV)	2
0.702108/033	NEZ Vlaardingskade (PLV)	2
0.702108/034	Golfbreker Woudse Polder	2

De nummers op de kaart corresponderen met de volgnummers van de projecten in bovenstaande lijst

Burap 2026 Projectenoverzicht verzamelkrediet Natte Ecologische Zones

Inhoudsopgave

1. Doelstelling verzamelkrediet Natte Ecologische Zones.....	3
2. Wat hebben wij gedaan?	4
3. Financiën in zicht.....	5
4. Projecten in beeld.....	7
NEZ Groeneweg 177 + Hoogspanningstracé Oranjabuurt (PLV) (7.01956-024)	7
NEZ Nieuweweg/Pouwelslaan (7.01956-025)	8
NEZ Madestein Zuid-West (7.01956-028)	9
NEZ Nieuwe Water (7.01956-030).....	10
5. Planning in perspectief	11
6. Projecten op kaart	12

1. Doelstelling verzamelkrediet Natte Ecologische Zones

Delfland werkt aan schoon, gezond en levend water in heel het beheergebied. Dat is belangrijk voor de natuur, de biodiversiteit, een gezonde en prettige leefomgeving én om te voldoen aan de doelen van Europese Kaderrichtlijn Water. Dit is een Europese richtlijn die in 2000 van kracht is geworden en tot doel heeft om:

- 1) het watersysteem voor achteruitgang te behoeden en beschermen
- 2) uiterlijk in 2027 een goede ecologische en chemische toestand van oppervlaktewateren te bereiken en te behouden.

De waterkwaliteit voldoet nog niet. Er worden nog te veel schadelijke stoffen aangetroffen in te hoge concentraties én in het watersysteem van Delfland zijn nog te weinig mogelijkheden voor plantengroei (structuur), waardoor macrofauna (insecten) en vissen geen goede leefomgeving hebben. Voor het behalen van de KRW-doelen in 2027 is een ambitieus maatregelenpakket opgesteld. Eén van de maatregelen is de aanleg en versterking van het netwerk van Natte Ecologische Zones. Het gaat daarbij om de aanleg van onder andere natuurvriendelijke oevers, vispaaiplaatsen en vissenbossen.

Voor de planperiodes van de Stroomgebiedsbeheerplannen SGBP2 (2016 – 2021) en SGBP3 (2022-2027) zijn hiervoor verzamelkredieten beschikbaar gesteld door de Verenigde Vergadering. Voorliggend verzamelkrediet is voor SGBP2. Hieruit worden projecten gefinancierd waarvan de verkenning en/of planvorming in de periode van SGBP2 (vóór 2022) is gestart en waarvan planvorming en uitvoering nog loopt.

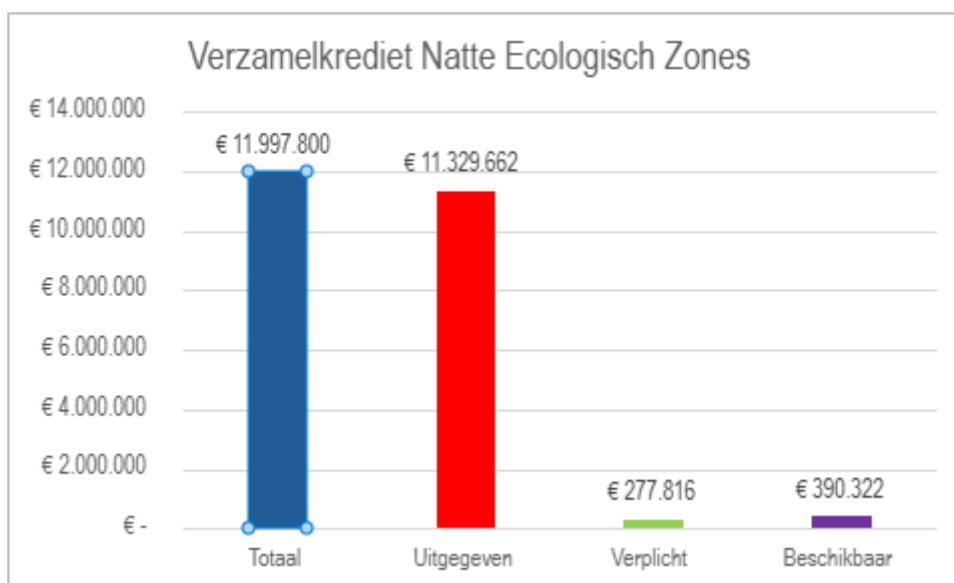
2. Wat hebben wij gedaan?

Om de ecologische waterkwaliteit te verbeteren hebben we het netwerk van natte ecologische zones (NEZ) verder ontwikkeld.

Na het grondwerk (2025) is ook de inplant van NEZ Madestein Zuidwest ca. 2.35ha afgerond en wordt de inplant van NEZ Nieuwe Water (ca. 0.9ha) in Q2 afgerond.

Voor NEZ locatie NEZ Groeneweg 177+Hoogspanningstracé Oranjestad (PLV) zitten we aan het eind van de planvorming. We verwachten deze binnenkort af te ronden, zodat de locatie kan worden overgedragen voor realisatie.

3. Financiën in zicht

Project	Omschrijving	Actueel krediet	Kosten tm 2025	Kosten 2026	Prognose uitgave 2026	Openst. saldo verplicht.
0.701956/001	Verzamelkrediet Natte ecologische zones 2016-2021	135.883	0			
0.701976/001	Uitwerking ecologische sleutelfactoren	430.025	430.025			
0.702011/001						
0.701956/003 0.701956/007	Uitwerking ecologische sleutelfactoren Uitvoeren wateranalyses	497.194	497.194			
0.701956/009 0.701981/001 0.701998/001	Herprioritering vismigratie-knelpunten 2016-2021 en Prioritering bestaande vispassages	374.918	374.918			
0.701956/026	NEZ Verkenningen	65.925	65.925			
0.701891/001	NEZ Strijp Zuid	182.280	182.280			
0.701917/001	NEZ Gantel - Nieuweweg	144.268	144.268			
0.701956/006	Pilot Drijvende oevers Den Haag	71.797	71.797			
0.701956/013	Vergroening stadsgracht Delft	10.256	10.256			
0.701956/004	NEZ Oostelijke Randweg De Lier	50.171	50.171			
0.701956/008	Vissenbossen Oostboezem	165.525	165.525			
0.701956/020	Vissenbossen Westboezem	154.805	154.805			
0.701956/023	NEZ Dorppolder	25.551	25.551			
0.701973/001	NEZ Polder Biesland	35.684	35.684			
0.701980/001	NEZ Broeksloot Voorburg	3.313	3.313			
0.701974/001	NEZ Boschsloot	10.409	10.409			
0.701995/001	NEZ Groeneweg 179	267.118	267.118			
0.701952/001	NEZ Overhoeken Gantel	16.496	16.496			

0.701956/022	NEZ Rietlanden Woudse Polder	316.517	316.517			
0.701956/021	Plantenkorven	16.170	16.170			
0.701956/015	NEZ Blakervaat	20.650	20.650			
0.701943/001	NEZ watergang Aalkeet Buitenpolder	355.148	355.148			
0.701956/012	Onderzoek groenbeheer en plaag	24.470	24.470			
0.701950/001	NEZ Lierwating KRW/701956	1.167.700	1.167.700			
0.701951/001	NEZ Rotterdamse Schie/701956	614.827	614.827			
0.701956/014	NEZ Gaagweg - Schipluiden	419.038	419.038			
0.701956/002	NEZ Plas Madestein Witte vlek	530.127	530.127			
0.701956/016	NEZ Madestein Noordoost	303.041	303.041			
0.701956/017	NEZ Strijp - Honselersdijk	139.265	139.265			
0.701956/018	NEZ Honderdland	418.939	418.939			
0.701956/024	NEZ Groeneweg 177 + Hoogspanningstracé Zwethkanaal	93.000	36.397	22.243	20.000	3.901
0.701956/025	NEZ Nieuweweg/Pouwelslaan	240.000	162.844	0	39.300	39.291
0.701956/027	NEZ Oude Spui 9	1.488.192	1.488.192			
0.701956/028	NEZ Madestein Zuid-West	1.600.000	1.307.053	3.630	175.000	168.626
0.701956/029	NEZ Waelpark Dijckerwael, fase 1	35.564	35.564			
0.701956/030	NEZ optimalisatie Nieuwe Water	749.000	617.578	0	66.000	65.998
0.701975/001	NEZ Coldenhovelaan/701956	391.519	391.519			
0.701992/001	NEZ Plas Molenweg Berkel	263.973	263.973			
0.701956/035	NEZ Lierwating submerse vegetatie	106.860	106.860			
0.701956/005	NEZ Lookwating	5.614	5.614			
0.701956/036	NEZ Boonervliet	56.569	56.569			
Totaal		11.997.800	11.303.789	25.873	300.300	277.816

Het beschikbare saldo wordt besteed aan de afronding van 4 lopende projecten. Hiermee wordt de benutting van dit verzamelkrediet voor de aanleg van NEZ afgerond. Nieuwe NEZ projecten worden gefinancierd uit het verzamelkrediet Waternatuur.

4. Projecten in beeld

NEZ Groeneweg 177 + Hoogspanningstracé Oranjebuurt (PLV) (7.01956-024)

Algemeen

NEZ Hoogspanningstracé Zwethkanaal
Opgave
Aanleg van een NEZ (Groeneweg 177) die een bijdrage leveren aan het realiseren van habitat voor vegetatie en macrofauna (en vis).
Context
In samenwerking met de gemeente Westland zijn drie percelen beschikbaar gekomen. In de planvorming bleken St. Jorispad 17 en 24, niet interessant vanwege de ligging en grootte. De locatie Groeneweg 177 wordt verder uitgewerkt tot een NEZ.
Realisatie
In Q3 wordt dit project overgedragen naar het projectenbureau voor uitvoering

Financiën

Actueel krediet/budget	93.000
Kosten tot en met huidig jaar	58.640
Prognose	20.000

NEZ Nieuweweg/Pouwelslaan (7.01956-025)

Algemeen

NEZ Nieuweweg/Pouwelslaan	
Opgave	
Het creëren van een volledige stapsteen in het NEZ netwerk	
Context	
Realisatie van een NEZ tussen een jachthaven en een kas in samenwerking met de gemeente Westland.	
Realisatie	
Grondwerk is gerealiseerd in 2025. Beplanting wordt gerealiseerd in 2026.	

Financiën

Actueel krediet/budget	240.000
Kosten tot en met huidig jaar	162.844
Prognose	39.300

NEZ Madestein Zuid-West (7.01956-028)

Algemeen

NEZ Madestein Zuid-West	
Opgave	
Het aanleggen van een NEZ om het kerngebied van Madestein te versterken.	
Context	
Realisatie van natuurvriendelijke oevers, waterplantzones en een vispaaiplaats, i.c.m. de herinrichting van het Landschapspark Vroondaal (trekker is gemeente Den Haag).	
Realisatie	
Grondwerk is gerealiseerd in 2025. Aanleg beplanting is voltooid in Q2	

Financiën

Actueel krediet/budget	1.600.000
Kosten tot en met huidig jaar	1.307.053
Prognose	175.000

NEZ Nieuwe Water (7.01956-030)

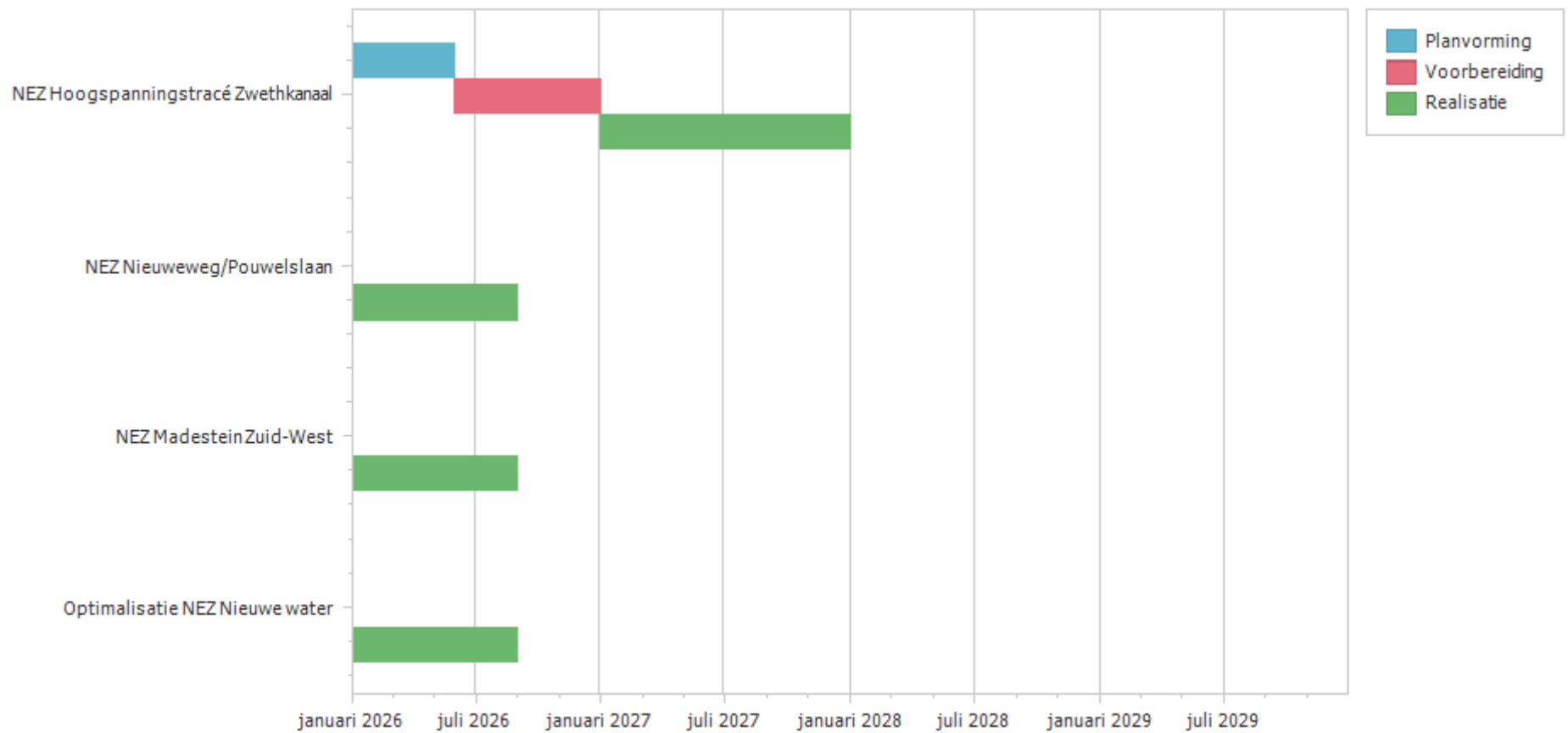
Algemeen

Optimalisatie NEZ Nieuwe water	
Opgave	
Optimalisatie op twee cruciale locaties in het NEZ-netwerk.	
Context	
Realisatie van NEZ door herprofilering van de land-waterovergang van de oevers en het verflauwen van het onderwatertalud.	
Realisatie	
Grondwerk is gerealiseerd in 2025. Beplanting wordt gerealiseerd in Q2 2026.	

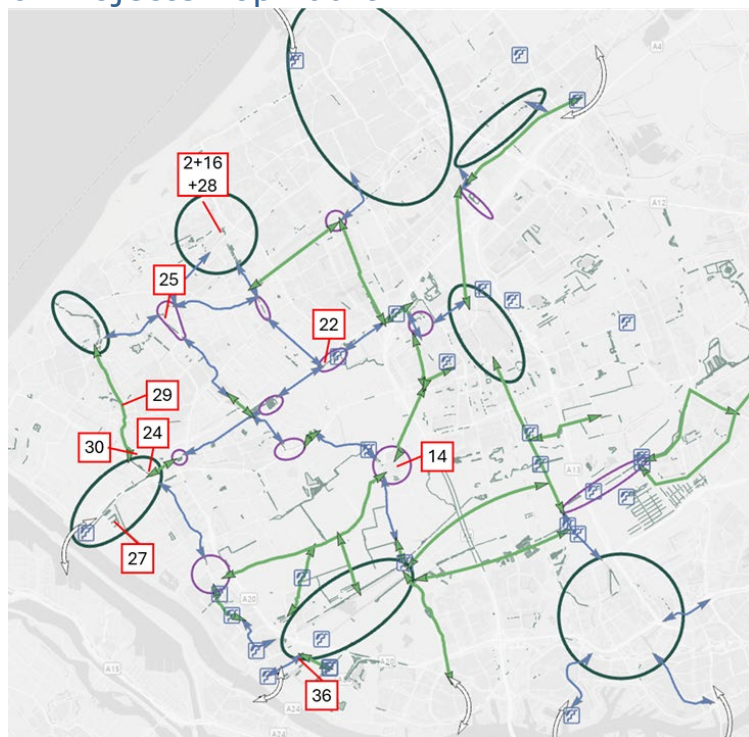
Financiën

Actueel krediet/budget	749.000
Kosten tot en met huidig jaar	538.614
Prognose	66.000

5. Planning in perspectief

6. Projecten op kaart

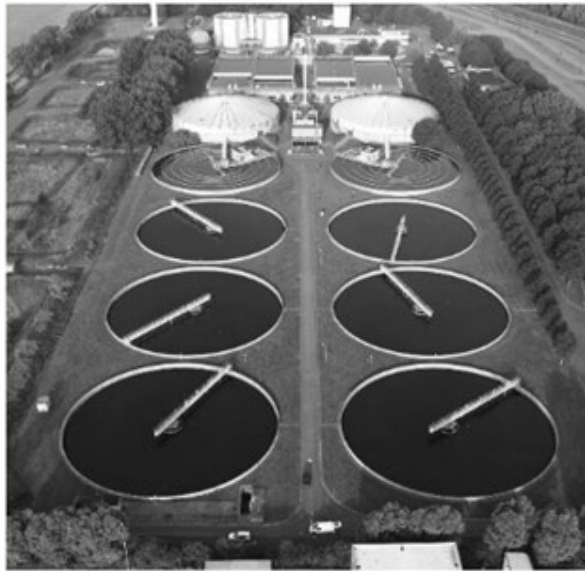

0.701956/002	NEZ Plas Madestein Witte vlek*
0.701956/009	Raamcontract NEZ
0.701956/014	NEZ Gaagweg - Schipluiden (afgerond)
0.701956/016	NEZ Madestein Noordoost (afgerond)
0.701956/022	NEZ Rietland Woudse Polder
0.701956/024	NEZ Groeneweg 177 + Hoogspanningstracé Oranjebuur
0.701956/025	NEZ Nieuweweg/Pouwelslaan*
0.701956/026	NEZ Verkenningen
0.701956/027	NEZ Oude Spui (afgerond)*
0.701956/028	NEZ Madestein Zuid-West
0.701956/029	NEZ Waelpark Dijkenwael, fase 1 (afgerond)
0.701956/030	NEZ Nieuwe Water*
0.701956/036	NEZ Boonervliet (afgerond)

De nummers op de kaart corresponderen met de volgnummers van de projecten in bovenstaande lijst

Burap 2026 projectenoverzicht verzamelkrediet

Mitigerende maatregelen

Inhoudsopgave

1. Doelstelling verzamelkrediet Mitigerende maatregelen	3
2. Wat hebben wij gedaan?	4
3. Financiën in zicht.....	5
4. Projecten in beeld.....	6
NEZ Wennetjessloot Golfbreker (7.02107-008).....	6
NEZ Nieuwe Water Golfbreker (7.02107-009)	7
NEZ Kartitaatmolensloot GOLFBREKER (herstel) (7.02107-011).....	8
NEZ De Strijp Honselersdijk GOLFBREKER (herstel) (7.02107-012)	9
NEZ Nieuwe Water fase 2 GOLFBREKER (herstel) (7.02107-013)	10
NEZ Maalkom gemaal Holierhoekse en Zoutveense Polder GOLFBREKER (7.02107-014)	11
NEZ Zwethkanaal Trambaan Oost Naaldwijk GOLFBREKER (herstel) (7.02107-015)	12
6. Planning in perspectief	13
7. Projecten op kaart	14

1. Doelstelling verzamelkrediet Mitigerende maatregelen

Delfland werkt aan schoon, gezond water in het hele beheergebied. Dat is belangrijk voor de natuur, de biodiversiteit, een gezonde en prettige leefomgeving én om te voldoen aan de doelen van Europese Kaderrichtlijn Water. Dit is een Europese richtlijn die in 2000 van kracht is geworden en tot doel heeft om:

- 1) Het watersysteem voor achteruitgang te behoeden en beschermen
- 2) Uiterlijk in 2027 een goede ecologische en chemische toestand van oppervlaktewateren te bereiken en te behouden.

De waterkwaliteit voldoet nog niet. Er worden nog te veel schadelijke stoffen aangetroffen in te hoge concentraties én in het watersysteem van Delfland zijn nog te weinig mogelijkheden voor plantengroei (structuur), waardoor macrofauna (insecten) en vissen geen goede leefomgeving hebben. Voor het behalen van de KRW-doelen in 2027 is een ambitieus maatregelenpakket opgesteld. Eén van de maatregelen uit het KRW Programma Delfland 2022-2027 is de aanleg en versterking van het netwerk van Natte Ecologische Zones. Het gaat daarbij om de aanleg van onder andere natuurvriendelijke oevers, vispaaiplaatsen en vissenbossen.

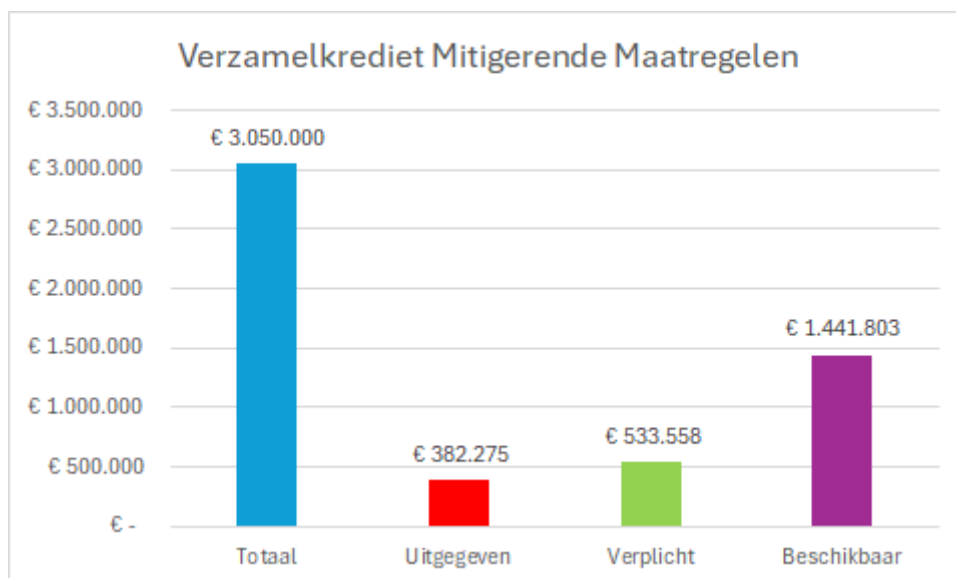
Het ecologisch netwerk en het vaarnetwerk van Delfland overlappen ongeveer 80%. Dit betekent dat bij ongeveer 80% van alle natuurvriendelijke oevers (NVO's) in ons beheergebied gemotoriseerd wordt gevaren. Bij natuurvriendelijke oevers in watergangen met vaarverkeer meten we een negatief effect op de vegetatie in de oeverzone; hierdoor dragen de NVO's minder bij aan het halen van de KRW-doelstellingen. Door het plaatsen van een oeverbescherming bij een NVO, kan dit negatieve effect worden verminderd.

Het verminderen van dit negatieve effect is eveneens een maatregel uit het KRW Programma Delfland 2022-2027 en hiervoor is een separaat verzamelkrediet beschikbaar gesteld door de Verenigde Vergadering. Dit projectenboek gaat over deze mitigerende maatregelen.

2. Wat hebben wij gedaan?

Begin 2026 zijn er meerder in opdracht gegeven voor het realiseren van een vooroever en/of vraatbescherming.

3. Financiën in zicht

Project	Omschrijving	Actueel krediet	Uitgaven t/m 2025	Kosten 2026	Openst. saldo verplicht.	Prognose uitgave 2026
0.702107/001	Verzamelkrediet Mitigerende Maatregelen	1.229.774	0	0	0	0
0.702107/nvt	Verzamelkrediet afgesloten	468.026	0	0	0	0
0.702107/008	NEZ Wennetjessloot Golfbreker	489.700	376.830	0	43.803	43.803
0.702107/011	NEZ Karitaatmolensloot (herstel)	70.000	0	0	0	50.000
0.702107/012	NEZ De Strijp Honselersdijk (herstel)	230.000	0	0	205.788	206.000
0.702107/013	Golfbreker Nieuwe Water fase 2	137.500	0	0	130.536	125.000
0.702107/014	NEZ Maalkom gemaal Holierhoekse en Zoutveense Polder (herstel)	195.000	0	0	0	175.000
0.702107/015	Golfbreker Zwethkanaal Trambaan Oost Naaldwijk (herstel)	230.000	0	5.445	153.431	192.000
0.702107/016	Golfbreker Poelzone (herstel)	0	0	0	0	650.000
0.702107/017	NEZ Oude Campsweg (herstel)	0	0	0	0	0
0.702107/018	NEZ Casembrootlaan (herstel)	0	0	0	0	0
0.702107/019	NEZ Noordvliet (herstel)	0	0	0	0	0
Totaal		3.050.000	376.830	5.445	533.558	1.441.803

4. Projecten in beeld

NEZ Wennetjessloot Golfbreker (7.02107-008)

Algemeen

NEZ Wennetjessloot Golfbreker (AFGEROND)	
Opgave	
Toepassen van nieuwe verbeterde golfbreker.	
Context	
Na het onderzoek bij Woudse polder is de keuze gemaakt welk type golfbreker het beste kan worden toegepast. Voor deze locatie is gekozen om gebonden wiepen te gebruiken als bescherming tegen golfslag.	
Realisatie	

Financiën

Actueel krediet/budget	489.700
Kosten tot en met huidig jaar	376.830
Prognose	43.803

NEZ Nieuwe Water Golfbreker (7.02107-009)

Algemeen

NEZ Nieuwe Water Golfbreker (= AFGEROND)	
Opgave	
Toepassen van een golfbreker	
Context	
Langs Het Nieuw Water in de gemeente Westland zijn in het verleden (2024) NEZzen aangelegd in de vorm van natuurlijke oevers. De vegetatie langs en in de watergang Het Nieuwe Water bleek helaas niet goed te zijn aangeslagen. Dit is inmiddels hersteld, een onderdeel hiervan was het aanbrengen van een golfbreker.	
Realisatie	

Financiën

Actueel krediet/budget	182.000
Kosten tot en met huidig jaar	160.305
Prognose	65.000

NEZ Kartitaatmolensloot GOLFBREKER (herstel) (7.02107-011)

Algemeen

NEZ Karitaatmolensloot (GOLFBREKER) herstel	
Opgave	
Toepassen van vraatbescherming ter bescherming van de NEZ.	
Context	
Langs de oever van de primaire polderwatergang "de Karitaatmolensloot" ligt een Natte Ecologische Zone (NEZ). In de afgelopen jaren heeft de NEZ zich echter niet goed ontwikkeld naar grote waarschijnlijkheid ten gevolge van vraat van karpers en ganzen. Om verdere schade te voorkomen en de ecologische waarde van het gebied te herstellen, is het noodzakelijk om kale plekken van de NEZ in te planten en voor een periode van 3 jaar te voorzien van vraatbescherming. Het beoogde resultaat is nu een robuuste Natte Ecologische Zone die bijdraagt aan het realiseren van de doelen van de Kaderrichtlijn Water (KRW).	
Realisatie	
In voorbereiding.	

Financiën

Actueel krediet/budget	70.000
Kosten tot en met huidig jaar	0
Prognose	50.000

NEZ De Strijp Honselersdijk GOLFBREKER (herstel) (7.02107-012)

Algemeen

NEZ de Strijp Honselersdijk GOLFBREKER (herstel)	
Opgave	
Toepassen van een nieuwe verbeterde golfbreker.	
Context	
Langs de oever van de primaire boezemwatergang "de Strijp" ligt een Natte Ecologische Zone (NEZ) met een bijbehorende golfbreker. In de afgelopen jaren heeft de NEZ zich echter niet goed ontwikkeld en is de staat van de golfbreker sterk verslechterd. Als gevolg hiervan is het buitentalud van de aangrenzende regionale waterkering begonnen af te kalven. Om verdere schade te voorkomen en de ecologische waarde van het gebied te herstellen, is het noodzakelijk om de NEZ te herstellen en de golfbreker te vervangen. Het beoogde resultaat is een robuuste Natte Ecologische Zone die bijdraagt aan het realiseren van de doelen van de Kaderrichtlijn Water (KRW), én een goed beschermde waterkering die bestand is tegen afkalving.	
Realisatie	
Uitvoering is gestart in Q1-2026.	

Financiën

Actueel krediet/budget	340.000
Kosten tot en met huidig jaar	0
Prognose	206.000

NEZ Nieuwe Water fase 2 GOLFBREKER (herstel) (7.02107-013)

Algemeen

NEZ Nieuwe Water fase 2 Golfbreker (herstel)	
Opgave	
Herstellen van een golfbreker.	
Context	
Langs de oever van de primaire boezemwatergang "Het Nieuwe Water" ligt een Natte Ecologische Zone (hierna: NEZ) met een bijbehorende golfbreker. In de afgelopen jaren heeft de NEZ zich niet goed ontwikkeld en is de staat van de golfbreker sterk verslechterd. Om de ecologische waarde van het gebied te herstellen, is het noodzakelijk om de NEZ te herstellen en de golfbreker te vervangen. Het beoogde resultaat is een robuuste Natte Ecologische Zone met bijbehorende beschermende NEZ, die bijdragen aan het behalen van de doelen van de Kaderrichtlijn Water (KRW).	
Realisatie	
In voorbereiding.	

Financiën

Actueel krediet/budget	137.500
Kosten tot en met huidig jaar	0
Prognose	125.000

NEZ Maalkom gemaal Holierhoekse en Zoutveense Polder GOLFBREKER (7.02107-014)

Algemeen

NEZ Maalkom gemaal Holierhoekse en Zouteveensepolder GOLFBREKER (herstel)	
Opgave	
Toepassen van een nieuwe verbeterde golfbreker.	
Context	
Langs de oever van de primaire polderwatergang "de Slinksloot" ligt een Natte Ecologische Zone (hierna: NEZ) met een bijbehorende golfbreker. In de afgelopen jaren heeft de NEZ zich niet goed ontwikkeld en is de staat van de golfbreker sterk verslechterd. Om de ecologische waarde van het gebied te herstellen, is het noodzakelijk om de NEZ te herstellen en de golfbreker te vervangen. Het beoogde resultaat is een robuuste Natte Ecologische Zone, die bijdraagt aan het behalen van de doelen van de Kaderrichtlijn Water (KRW).	
Realisatie	
In voorbereiding.	

Financiën

Actueel krediet/budget	195.000
Kosten tot en met huidig jaar	0
Prognose	175.000

NEZ Zwethkanaal Trambaan Oost Naaldwijk GOLFBREKER (herstel) (7.02107-015)

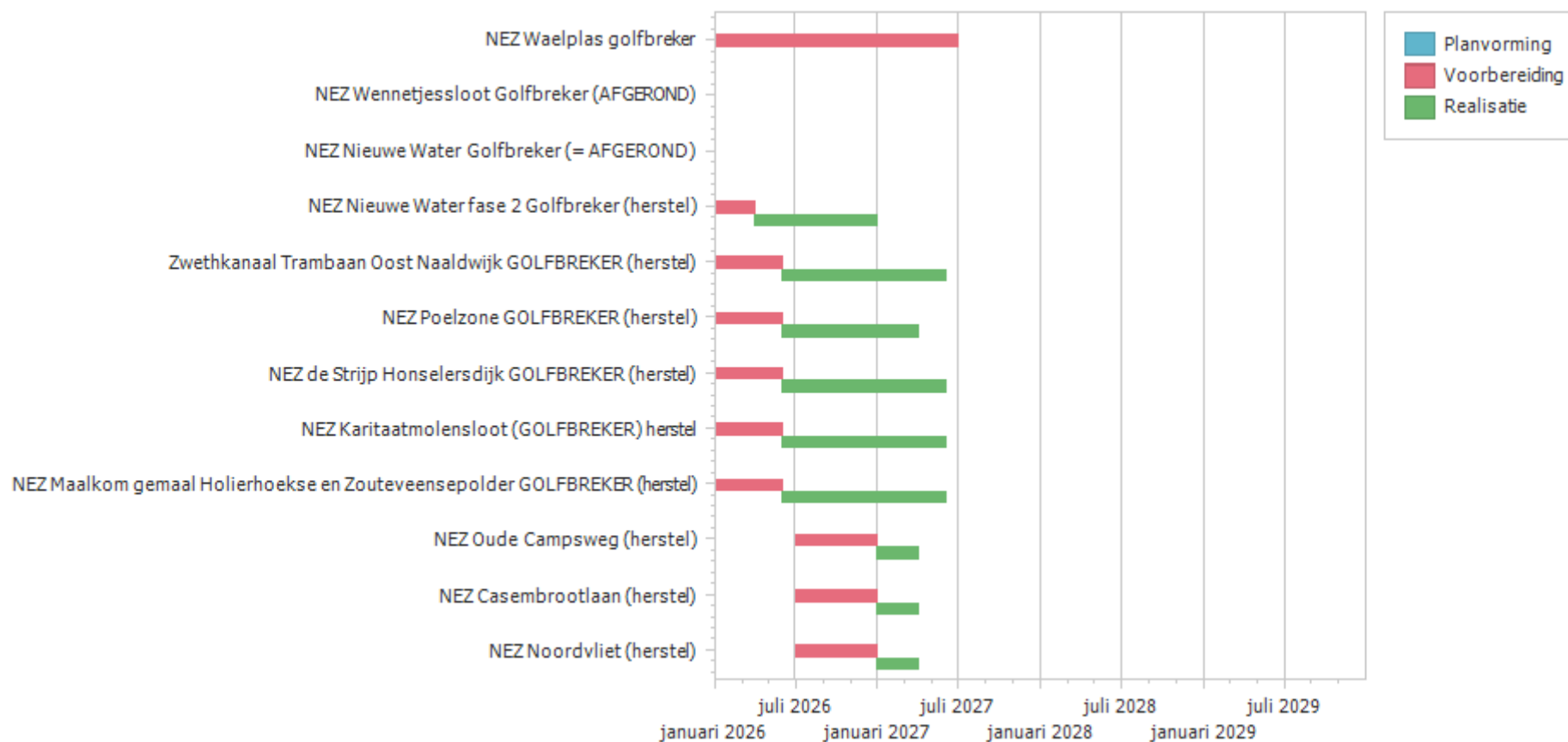
Algemeen

Zwethkanaal Trambaan Oost Naaldwijk GOLFBREKER (herstel)	
Opgave	
Toepassen van een nieuwe verbeterde golfbrekers.	
Context	
Langs de oever van primaire boezemwatergang "het Zwethkanaal" liggen Natte Ecologische Zones (hierna: NEZ) met bijbehorende golfbrekers. In de afgelopen jaren hebben de NEZ'en zich niet goed ontwikkeld en is de staat van de golfbrekers sterk verslechterd. Om de ecologische waarde van het gebied te herstellen, is het noodzakelijk om de NEZ'en te herstellen en de golfbrekers te vervangen. Het beoogde resultaat zijn robuuste Natte Ecologische Zones met bijbehorende beschermende golfbrekers, die bijdragen aan het behalen van de doelen van de Kaderrichtlijn Water (KRW).	
Realisatie	
In voorbereiding.	

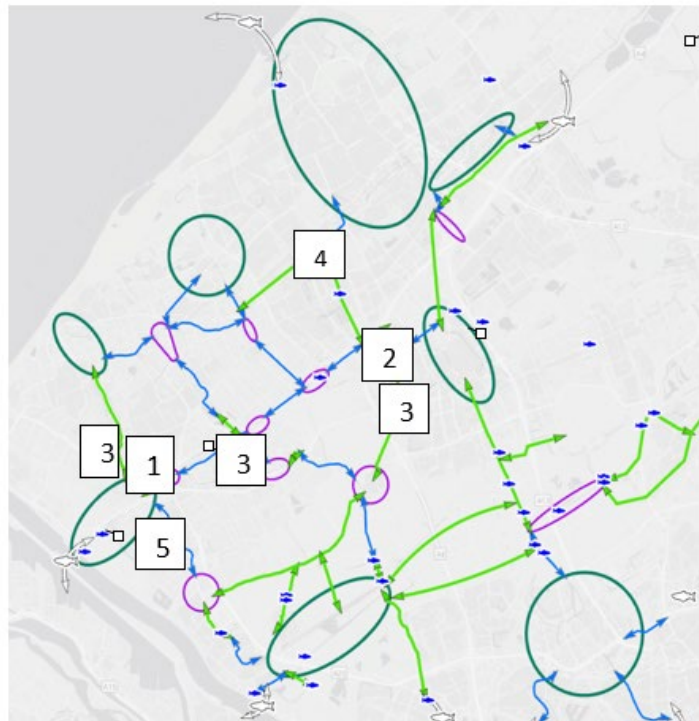
Financiën

Actueel krediet/budget	230.000
Kosten tot en met huidig jaar	0
Prognose	192.000

6. Planning in perspectief

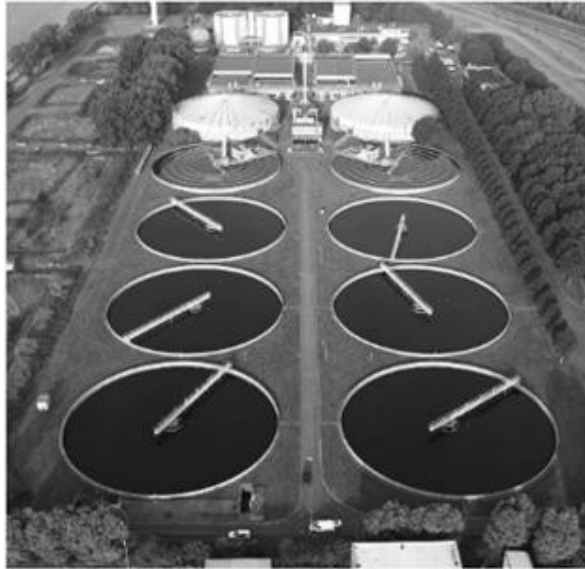

7. Projecten op kaart

1. Diickerwael
2. Woudsepolder
3. Herstel 3 NEZ
4. Wennetjessloot
5. 't Nieuwe Water

Burap 2026 Projectenoverzicht verzamelkrediet Vismigratie

Inhoudsopgave

1. Doelstelling verzamelkrediet Vismigratie	3
2. Wat hebben wij gedaan?	4
3. Financiën in zicht.....	5
4. Projecten in beeld.....	6
Vispassage Gemaal Tedingerbreekpolder (7.02106-002).....	6
Vispassage Oude Lierpolder (7.02106-003).....	7
Vispassage Duifpolder (7.02106-004)	8
Vispassage Hoekpolder (7.02106-005).....	9
5. Planning in perspectief	10
6. Projecten op kaart	11

1. Doelstelling verzamelkrediet Vismigratie

Delfland werkt aan schoon, gezond water in heel het beheergebied. Dat is belangrijk voor de natuur, de biodiversiteit, een gezonde en prettige leefomgeving én om te voldoen aan de doelen van Europese Kaderrichtlijn Water. Dit is een Europese richtlijn die in 2000 van kracht is geworden en tot doel heeft om:

- 1) het watersysteem voor achteruitgang te behoeden en beschermen
- 2) uiterlijk in 2027 een goede ecologische en chemische toestand van oppervlaktewateren te bereiken en te behouden.

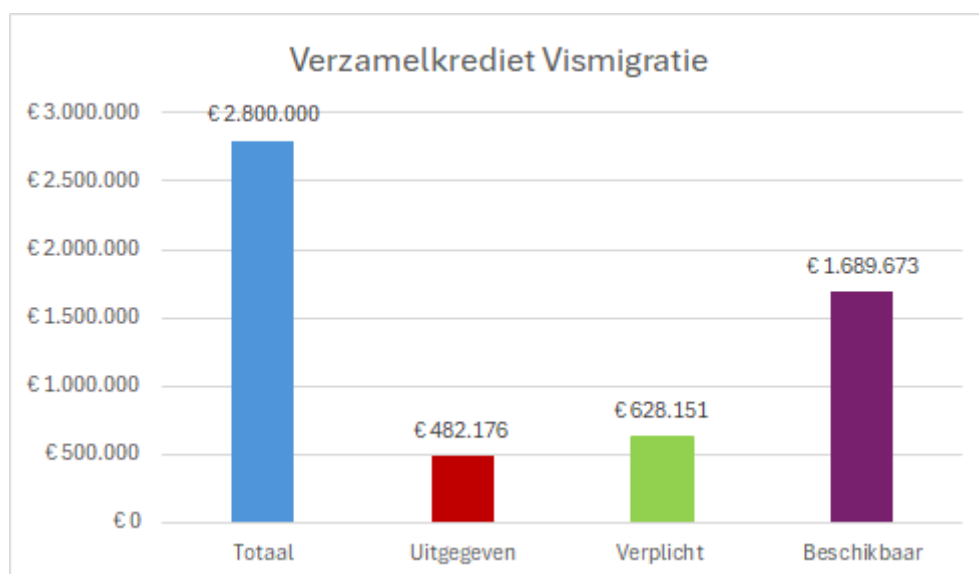
Binnen Delfland is er ook sprake van losse projectkredieten voor vismigratie. Deze kredieten zijn in het verleden toegewezen aan locaties waar er sprake is van complete nieuwbouw van een gemaal (gemaal Commandeurspolder, gemaal Bergsluis). Deze vispassages zijn niet opgenomen in dit projectenboek. Het zelfde geldt voor de nieuw te realiseren vispassage bij gemaal Dorppolder.

2. Wat hebben wij gedaan?

Afgelopen maanden hebben de laatste werkzaamheden plaats gevonden aan de vispassage bij gemaal Teddingerbroekpolder. De fysieke vispassage is inmiddels gereed en wordt nu ingeregeld in het WBS.

De vispassage Hoekpolder zal naar verwachting grotendeels gerealiseerd worden in 2026 en voor vispassage Duifpolder is voorlopig ontwerp in Q1 afgerond en daarmee klaar om te starten met het aanbestedingstraject. De verwachting is dat de realisatie hoofdzakelijk zal plaatsvinden in 2027.

3. Financiën in zicht

Delfland realiseert in SGPB3 in totaal 10 nieuwe vismigratievoorzieningen en geeft daarmee invulling aan de afspraak met Brussel. Delfland onderzoekt of en waar in de toekomst eventuele nieuwe vismigratiepunten moeten worden gerealiseerd.

Project-nummer	Projectnaam	Actueel krediet	Kosten tm 2025	Gerealiseerde kosten 2026	Openst. (harde) verplicht.	Prognose 2026
0.702106/001	Verzamelkrediet	615.000	0	0	0	0
0.702106/002	Vispassage Gemaal Tedingebroekpolder	615.000	414.936	0	198.444	198.445
0.702106/003	Vispassage Oude Lierpolder	490.000	12.122	47.432	429.707	432.000
0.702106/004	Vispassage Duifpolder	580.000	3.835	0	0	50.000
0.702106/005	Vispassage Hoekpolder	500.000	3.851	0	0	400.000
Totaal		2.800.000	434.744	47.432	628.151	1.080.445

4. Projecten in beeld

Vispassage Gemaal Tedingerbroekpolder (7.02106-002)

Algemeen

Tedingerbroekpolder	
Opgave	
Aanleg vispassage.	
Context	
Wordt samen opgepakt met de renovatie van het gemaal Tedingerbroekpolder.	
Realisatie	
In afronding	

Financiën

Actueel krediet/budget	615.000
Kosten tot en met huidig jaar	414.936
Prognose 2026	198.445

Vispassage Oude Lierpolder (7.02106-003)

Algemeen

Oude Lierpolder	
Opgave	
Aanleg vispassage enkelzijdig.	
Context	
Bestaande pompen zijn als visvriendelijk beoordeeld.	
Realisatie	
In voorbereiding	

Financiën

Actueel krediet/budget	490.000
Kosten tot en met huidig jaar	12.122
Prognose 2026	432.000

Vispassage Duifpolder (7.02106-004)

Algemeen

Vispassage Duifpolder	
Opgave	
Aanleg van een enkelzijdig vispassage t.b.v. vismigratie	
Context	
De vispassage wordt gerealiseerd in combinatie met de aanleg van een krooshekreiniger op deze locatie.	
Realisatie	
Start realisatie	

Financiën

Actueel krediet/budget	580.000
Kosten tot en met huidig jaar	3.835
Prognose 2026	50.000

Vispassage Hoekpolder (7.02106-005)

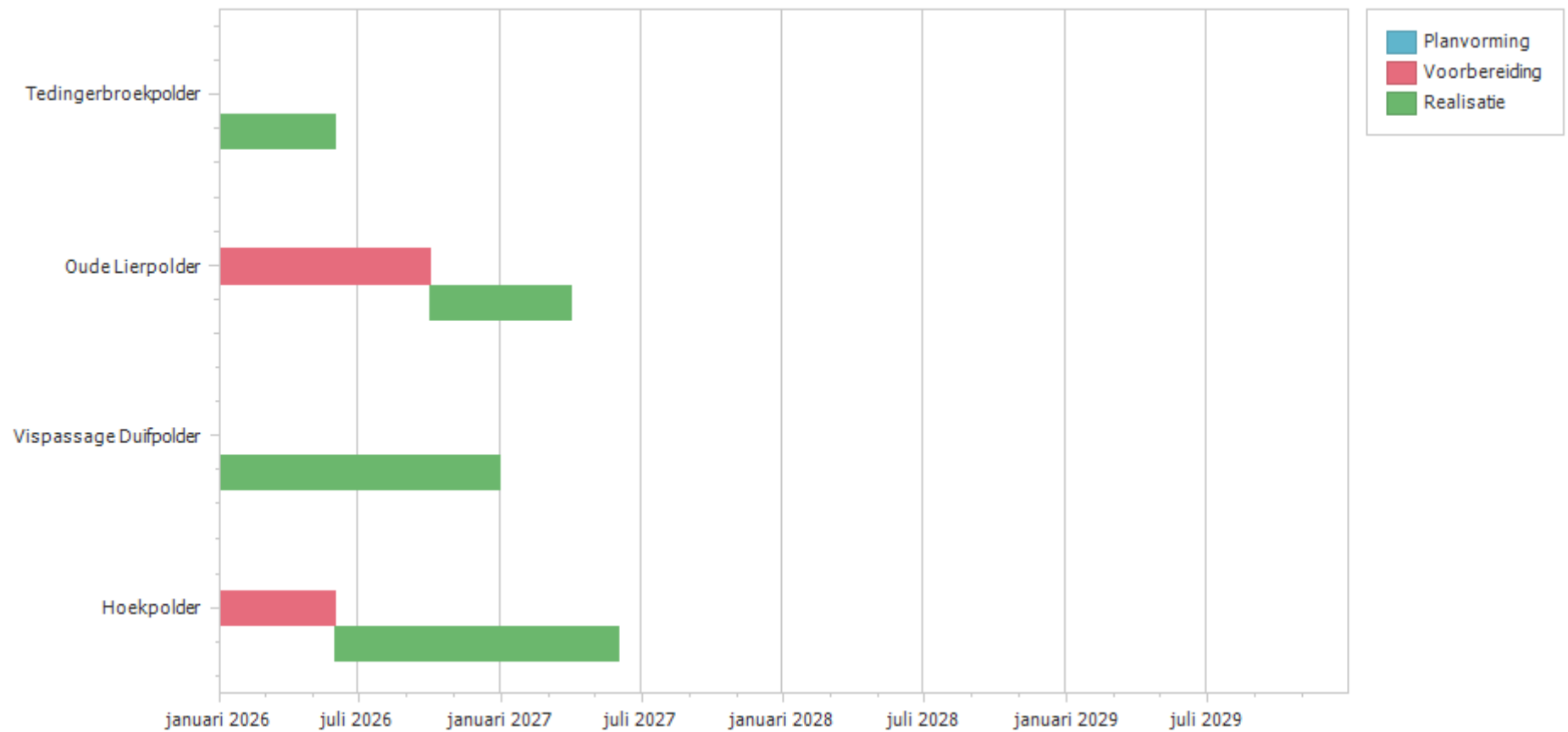
Algemeen

Hoekpolder
Opgave
Aanleg vispassage t.b.v. de vismigratie
Context
-
Realisatie
In voorbereiding.

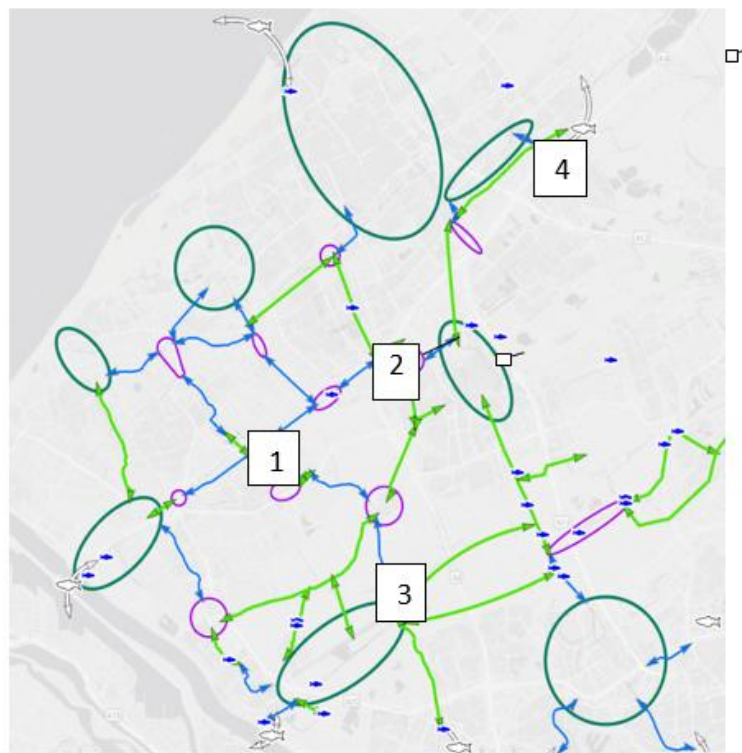
Financiën

Actueel krediet/budget	500.000
Kosten tot en met huidig jaar	3.851
Prognose 2026	400.000

5. Planning in perspectief

6. Projecten op kaart

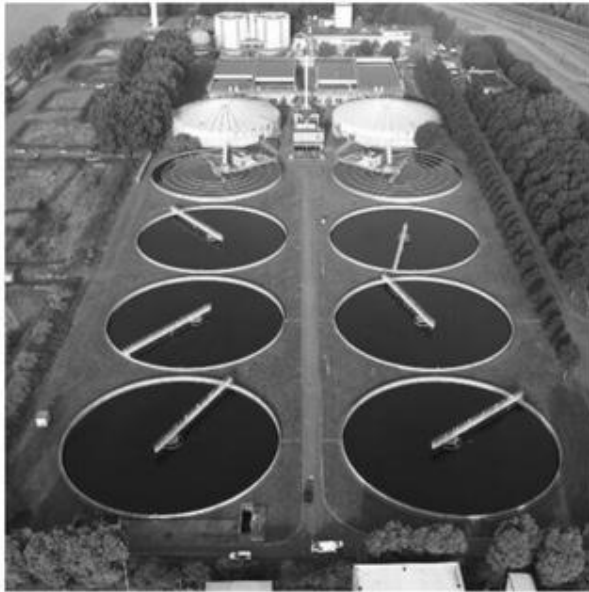

Legenda:

- = Groene corridors
- = Watergangen zonder ecologische inrichting
- = Stapstenen
- = Locaties van kerngebieden

1. Vispassage Oude Lierpolder
2. Vispassage Hoekpolder
3. Vispassage Duifpolder
4. Vispassage Tedingebroekpolder

Burap 2026 Projectenoverzicht verzamelkrediet Watersysteem

Inhoudsopgave

1. Doelstelling verzamelkrediet watersysteem	3
2. Wat hebben wij gedaan?	4
3. Financiën in zicht.....	5
4. Projecten in beeld.....	7
Optimalisatie gemaal Kralingerpolder (7.02077-016).....	7
Gemaal Tedingerbroek (7.02077-018)	8
Gemaal Duifpolder (7.02077-019)	9
Gemaal Groeneveldsepolder (7.02077-021)	10
Stuwen binnenstad Delft (7.02077-025).....	11
Gemaal Ackerdijksepolder glastuinbouw (7.02077-026).....	12
Gemaal Oude en Nieuwe Broekpolder (7.02077-028)	13
Gemaal Parksluizen (7.02077-031).....	14
Revisie Pompen Westland (7.02077-036)	15
Nieuwe elektromotoren gemaal Winsemaius (7.02077-037).....	16
Gemaal Schoute (7.02077-038)	17
Gemaal en inlaten Spieringshoek (7.02077-029)	18
Beschoeiing St. Jorispad en Molenlaan (7.02077-049)	19
8 Tijdelijke Bemalingsinstallaties (TBI's) (7.02077-050)	20
Water Beheer Systeem (WBS) (7.02077-051)	21
5. Planning in perspectief	22
6. Projecten op kaart	23

1. Doelstelling verzamelkrediet watersysteem

Het verzamelkrediet van het watersysteem richt zich op het vervangings- en groot onderhoud, als ook renovaties binnen het watersysteem.

De looptijd van het krediet bedraagt 3 jaar en wordt op basis van de te verwachte onderhoudsopgave binnen Delfland, tijdens de begrotingsronde geactualiseerd en verlengd met één jaar.

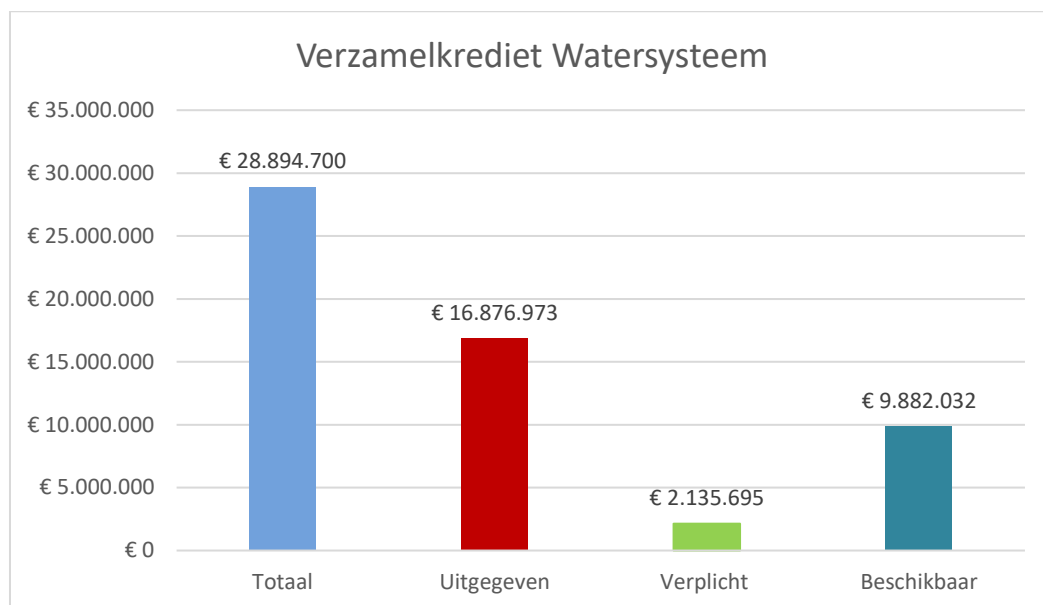
2. Wat hebben wij gedaan?

Begin 2026 is de revisie van de tol- en terugslagkleppen van boezemgemaal Schoute afgerond. Op de locatie De Groote Lucht zijn 4 nieuwe noodstroom aggregaten geleverd. De 4 nieuwe noodstroom aggregaten (NSA's) vervangen aan de Oekraïne geschonken aggregaten en verouderde aggregaten. De noodstroom aggregaten worden ingezet als er sprake is van stroomuitval of doen dienst tijdens onderhoudswerkzaamheden als tijdelijke energiebron.

De nieuwbouw van gemaal Commandeurspolder verloopt voorspoedig en de verwachting is dat in het najaar van 2026 dit gemaal wordt opgeleverd.

Delfland voert t/m 2027 aan diverse waterbergingen levensduur verlengend onderhoud uit, met als doel het borgen van de waterbergende functie in haar beheergebied. Als onderdeel van deze opgave hebben begin 2026 herstelwerkzaamheden plaats gevonden aan waterberging Veilingweg.

3. Financiën in zicht

Project-nummer	Projectnaam	Actueel krediet	Uitgaven t/m 2025	kosten 2026	Openst. (harde) verplicht.	Prognose uitgave 2026
0.702077/001	Verzamelkrediet Onderhoud/aanleg gemalen/stuwen/inlaat	7.035.533	28.655	0	0	0
0.702077/nvt	Administratief Afgesloten	7.791.794	7.783.004	0	0	0
0.702077/009	Gemaal Voordijkhoornsepolder (ON HOLD)	0	0	0	0	0
0.702077/016	Optimalisatie gemaal Kralingerpolder	325.010	71.982	0	127.504	150.000
0.702077/018	Renovatie gemaal Tedingebroekpolder	2.605.000	2.117.267	25.390	412.016	460.000
0.702077/019	Gemaal Duifpolder	615.000	89.519	0	7.260	75.000
0.702077/020	Klein Huis ten Velde (ON HOLD)	184.000	46.519	0	0	0
0.702077/021	Nieuw Gemaal Groeneveldsepolder	1.760.000	1.509.317	91.990	470	220.000
0.702077/024	Voorbereiden nieuwe ROC GWC 2025 - 2029	0	0	0	0	0
0.702077/025	Stuwen binnenstad Delft	375.000	329.101	0	41.825	92.000
0.702077/026	Vervangen gemaal Ackerdijksche polder glastuinbouw	950.000	38.814	2.021	823.270	205.000
0.702077/027	Tijdelijke Bemalingsinstallaties (TBI's)	378.125	378.125	0	0	0
0.702077/028	Herstel uitstroom en brug gemaal O-N Broekpolder (On Hold)	305.000	47.019	0	9.448	10.000

0.702077/029	Gemaal en inlaten Spieringshoek	550.000	7.445	1.815	0	55.000
0.702077/030	4 Noodstroomaggregaten (NSA's)	464.137	0	464.137	0	464.137
0.702077/031	Boezemgemaal Parksluizen	1.800.000	1.611.528	115.869	50.799	200.000
0.702077/032	Schiegemaal vervangen besturingskast/KHR en revisie pomp	1.070.401	1.051.828	18.574	0	18.574
0.702077/033	Renovatie software gebiedsregeling Binnenstad Delft	0	0	40.103	102.865	70.000
0.702077/034	Plas van Alle Winden	0	0	0	0	0
0.702077/035	Renovatie duiker Dijkmolen	132.876	132.876	0	0	0
0.702077/036	Revisie pompen gemaal Westland	710.837	179.383	0	182.831	300.000
0.702077/037	Nieuwe elektromotoren gemaal Winsema	470.772	202.111	0	214.211	470.000
0.702077/038	Gemaal Schoute, revisie tolkleppen, Auma terugslagkleppen	337.602	135.108	236.123	6.051	230.000
0.702077/039	Nieuwe toegang gemaal Harnaschpolder	0	0	0	0	0
0.702077/040	Gemaal Westambacht, vervangen aandrijfwerk en schuiven	0	0	0	0	0
0.702077/041	Gemaal Polder van Nootdorp, pomp revisie en KHR	0	0	0	0	190.000
0.702077/042	Waterberging Veilingweg	136.258	109.435	11.920	14.904	11.920
0.702077/043	Haalbaarheidsonderzoek 5 gemalen	0	0	0	0	0
0.702077/044	Gemaal Hoefpolder	0	0	0	0	0
0.702077/045	Gemaal Polder van Spangen	0	0	0	0	0
0.702077/046	Gemaal Bieslandse bovenpolder	0	0	0	0	0
0.702077/047	Gemaal Noordpolder	0	0	0	0	0
0.702077/048	Gemaal Vinkenlaantje	0	0	0	0	0
0.702077/049	Beschoeiing St. Jorispad en Molenlaan	102.077	0	0	0	103.000
0.702077/050	8 Tijdelijke Bemalingsinstallaties (TBI's)	653.037	0	0	0	653.000
0.702077/051	Water Beheer Systeem (WBS)	0	0	0	0	303.925
0.702077/052	Beschoeiing Bagijnenland te 's-Gravenzande	142.241	0	0	142.241	142.241
0.702077/053	Analyse ABB-gemalen watersysteem	0	0	0	0	0
0.702077/054	ABB Refresh	0	0	0	0	0
Totaal		28.894.700	15.869.033	1.007.940	2.135.695	4.423.796

4. Projecten in beeld

Optimalisatie gemaal Kralingerpolder (7.02077-016)

Algemeen

Optimalisatie Gemaal kralingerpolder	
Opgave	
Instandhouding onderhoud van het gemaal en instroom.	
Context	
De molenstomp is nu nog in gebruik vanwege noodpomp. Uiteindelijk zal deze eruit worden gehaald.	
Realisatie	
In voorbereiding	

Financiën

Actueel krediet/budget	325.010
Kosten tot en met huidig jaar	71.982
Prognose 2026	150.000

Gemaal Tedingerbroek (7.02077-018)

Algemeen

Renovatie gemaal Tedingerbroekpolder	
Opgave	
Instandhouding onderhoud van het gemaal en instroom.	
Context	
Groot onderhoud en capaciteitsvergroting. Pomp bovengemaal is met voorrang vervangen.	
Realisatie	
In afronding	

Financiën

Actueel krediet/budget	2.605.000
Kosten tot en met huidig jaar	2.142.658
Prognose 2026	460.000

Gemaal Duifpolder (7.02077-019)

Algemeen

Gemaal Duifpolder
Opgave
Instandhouding onderhoud van het gemaal en vismigratie
Context
Plaatsen van een krooshekreiniger en voorziening vismigratie.
Realisatie
Vorbereiding gestart

Financiën

Actueel krediet/budget	615.000
Kosten tot en met huidig jaar	89.519
Prognose 2026	75.000

Gemaal Groeneveldsepolder (7.02077-021)

Algemeen

Gemaal Groeneveldsepolder	
Opgave	
Instandhouding en onderhoud van het gemaal met kwantitatieve opgave en veiligheid in de molen	
Context	
Verwijderen motoraandrijving uit de molen, i.v.m. veiligheid en beschikbaarheid onderdelen. Bijplaatsen extra vijzel naast bestaande vijzel.	
Realisatie	
Project in afronding	

Financiën

Actueel krediet/budget	1.760.000
Kosten tot en met huidig jaar	1.601.307
Prognose 2026	220.000

Stuwen binnenstad Delft (7.02077-025)

Algemeen

Stuwen binnenstad Delft	
Opgave	
Groot onderhoud aan het afsluitsysteem van de binnenstad Delft. Dit project heeft een directe relatie met project 0.702077.33	
Context	
Het afsluitsysteem binnenstad Delft bestaat uit stuwen, afsluiters en het gemaal Duyvelgatsbrug en is onderhevig aan diverse storingen.	
Realisatie	
Het project is in uitvoering en in de afrondende fase. Er worden nog enkele punten uitgevoerd voordat formele oplevering volledig plaatsvindt. Daarnaast zal binnen dit project de vervanging van de krooshekreiniger worden meegenomen.	

Financiën

Actueel krediet/budget	375.000
Kosten tot en met huidig jaar	329.101
Prognose 2026	92.000

Gemaal Ackerdijksepolder glastuinbouw (7.02077-026)

Algemeen

Gemaal Ackerdijksepolder glastuinbouw	
Opgave	
Vervanging gemaal Ackerdijksepolder glastuinbouw	
Context	
Het huidige gemaal is verouderd en voldoet niet aan eisen t.a.v. arbo en visvriendelijkheid	
Realisatie	
Start realisatie	

Financiën

Actueel krediet/budget	950.000
Kosten tot en met huidig jaar	40.835
Prognose 2026	205.000

Gemaal Oude en Nieuwe Broekpolder (7.02077-028)

Algemeen

Gemaal Oude en Nieuwe Broekpolder	
Opgave	
Herstel uitstroom en brug bij gemaal	
Context	
De uitstroom van het gemaal is verzakt en als gevolg daarvan treedt een lekkage in het gemaal op. Daarnaast moet de brug apart gefundeerd worden.	
Realisatie	
In voorbereiding	

Financiën

Actueel krediet/budget	305.000
Kosten tot en met huidig jaar	47.019
Prognose 2026	10.000

Gemaal Parksluizen (7.02077-031)

Algemeen

Gemaal Parksluizen	
Opgave	
Revisie pompwaaier, lager	
Context	
De onderhoudsinspectie 2025 heeft uitgewezen dat de slijtage van de pompwaaier- en lager groter is dan verwacht. Het uitvoeren van een revisie is noodzakelijk omdat als gevolg van de slijtage het gemaal beperkt is in zijn capaciteit	
Realisatie	
In afronding	

Financiën

Actueel krediet/budget	1.800.000
Kosten tot en met huidig jaar	1.727.396
Prognose 2026	200.000

Revisie Pompen Westland (7.02077-036)

Algemeen

Revisie pompen Westland	
Opgave	
De pompen gemaal Westland worden gereviseerd	
Context	
Technische levensduur van de pompen is ruimschoots overschreden. Revisie noodzakelijk om levensduur van het gemaal te verlengen.	
Realisatie	
Project in uitvoering. Eén van de 4 motoren is vervangen, de overige 3 aanwezige motoren in het gemaal worden de vervangen in 2026-2027.	

Financiën

Actueel krediet/budget	710.837
Kosten tot en met huidig jaar	179.383
Prognose 2026	300.000

Nieuwe elektromotoren gemaal Winsemius (7.02077-037)

Algemeen

Nieuwe elektromotoren gemaal Winsemius	
Opgave	
Betreft de aanschaf van nieuwe elektro-motoren voor gemaal Winsemius.	
Context	
Gemaal Winsemius is het belangrijkste gemaal voor de levering van zoetwater aan het waterysteem van Delfland. Na installatie van de nieuwe motoren wordt nader onderzocht of de oude motoren kunnen dienen als noodvoorziening bij calamiteiten (redundantie).	
Realisatie	
In uitvoering	

Financiën

Actueel krediet/budget	470.772
Kosten tot en met huidig jaar	202.111
Prognose 2026	470.000

Gemaal Schoute (7.02077-038)

Algemeen

Gemaal Schoute	
Opgave	
Betreft de revisie van tol- en terugslagkleppen en auma's.	
Context	
Levensduur verlengend onderhoud.	
Realisatie	
In uitvoering	

Financiën

Actueel krediet/budget	337.602
Kosten tot en met huidig jaar	371.231
Prognose 2026	230.000

Gemaal en inlaten Spieringshoek (7.02077-029)

Algemeen

Gemaal Spieringshoek	
Opgave	
Plaatsen van een nieuw gemaal	
Context	
Oude gemaal verwijderen en vervangend gemaal bouwen.	
Realisatie	
In voorbereiding	

Financiën

Actueel krediet/budget	550.000
Kosten tot en met huidig jaar	9.260
Prognose 2026	55.000

Beschoeiing St. Jorispad en Molenlaan (7.02077-049)

Algemeen

Beschoeiing St. Jorispad en Molenlaan	
Opgave	
Ter hoogte van het Sint Jorispad 2d en de Molenlaan 10 zijn in ons beheergebied de bestaande beschoeiingen volledig vergaan en kunnen hun huidige functie niet meer goed uitoefenen.	
Context	
De beschoeiing is ruim over zijn technische levensduur heen en dient vervangen te worden om het watersysteem in stand te houden	
Realisatie	
Het werk aan het St Jorispad in Delft staat op de planning voor uitvoering voor de bouwvak dit jaar. Het werk aan de Molenlaan staat op de planning voor net na de bouwvak.	

Financiën

Actueel krediet/budget	102.077
Kosten tot en met huidig jaar	0
Prognose 2026	103.000

8 Tijdelijke Bemalingsinstallaties (TBI's) (7.02077-050)

Algemeen

8 Tijdelijke Bemalingsinstallaties (TBI's)	
Opgave	
De aanschaf van de 8 pompen (incl. appendages) zorg ervoor dat Delfland voldoet aan de gestelde noodbemalingscapaciteit van het watersysteem.	
Context	
Eind 2023 is het contract met de Noodpompen Combinatie Dienst opgezegd (NCD). Na het opzeggen van dit contract heeft Delfland 22 pompen van de totaal 30 pompen gekocht van de NCD en deze laten reviseren. De 8 overige pompen van de NCD waren in dermate slechte staat dat Delfland deze niet wenste over te nemen. Voor deze pompen is een aanbestedingstraject gestart.	
Realisatie	
De 8 Noodpompen zullen in batches van 2 of 3 pompen worden uitgeleverd. Eind dit jaar moeten ze alle 8 geleverd zijn.	

Financiën

Actueel krediet/budget	653.037
Kosten tot en met huidig jaar	0
Prognose 2026	653.000

Water Beheer Systeem (WBS) (7.02077-051)

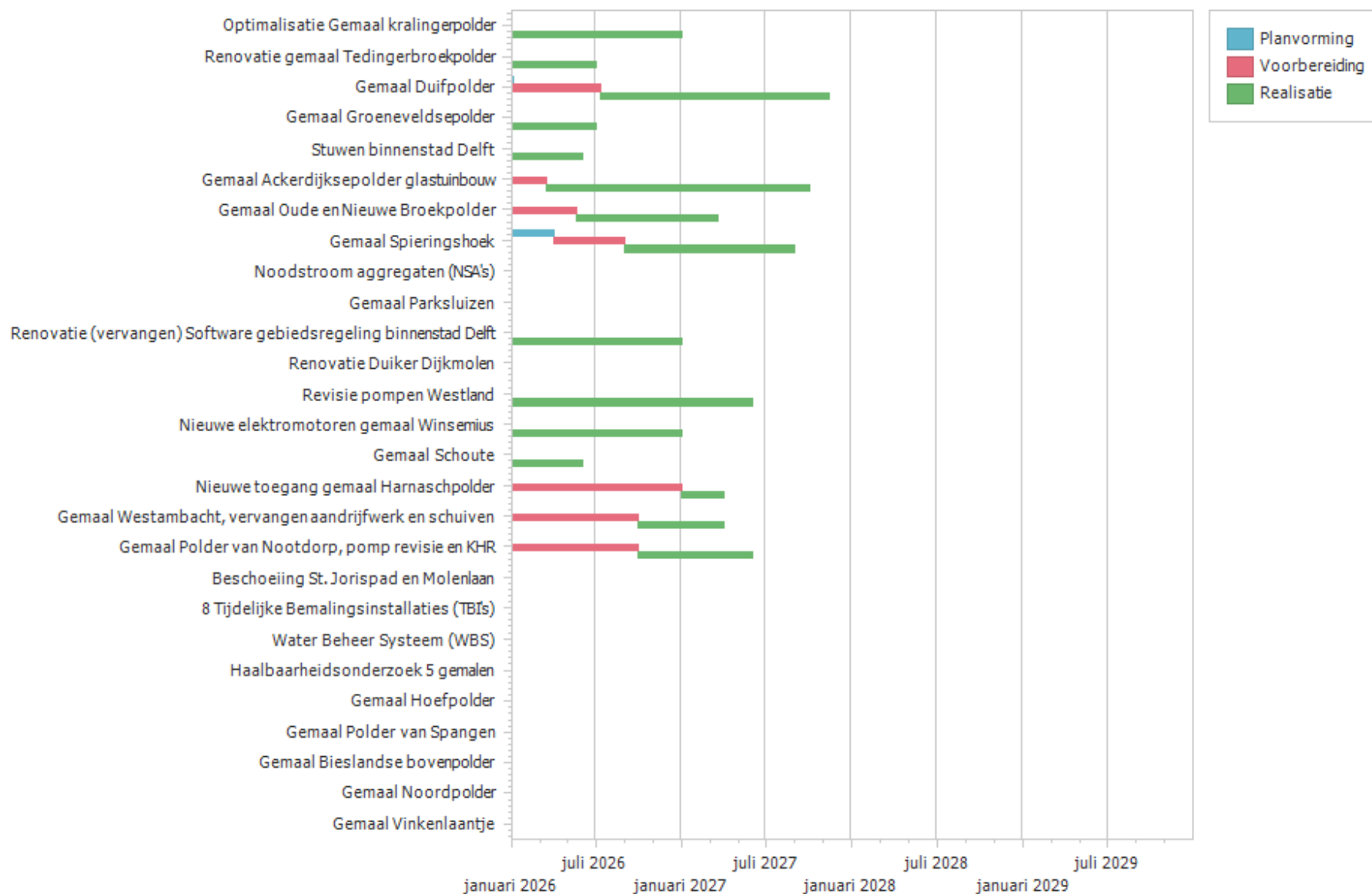
Algemeen

Water Beheer Systeem (WBS)
Opgave
Dit project betreft de vervanging van de automatische bediening en centrale besturing van de polder en boezemobjecten van het watersysteem van Delfland. De bestaande VBS en ABB 800xA bediening wordt vervangen door één bedieningssysteem, genaamd het Waterbeheer Systeem (WBS).
Context
Met dit project zet Delfland een verdere stap in de standaardisering van de Proces Automatisering (PA).
Realisatie
In maart 2026 hebben we na een aanbesteding opdracht verstrekt aan ICT Netherlands voor de realisatie van het WBS. Deze realisatiefase loopt 3 jaar en gaat daarna over in een onderhoudsfase die in dezelfde aanbesteding is meegenomen en gegund.

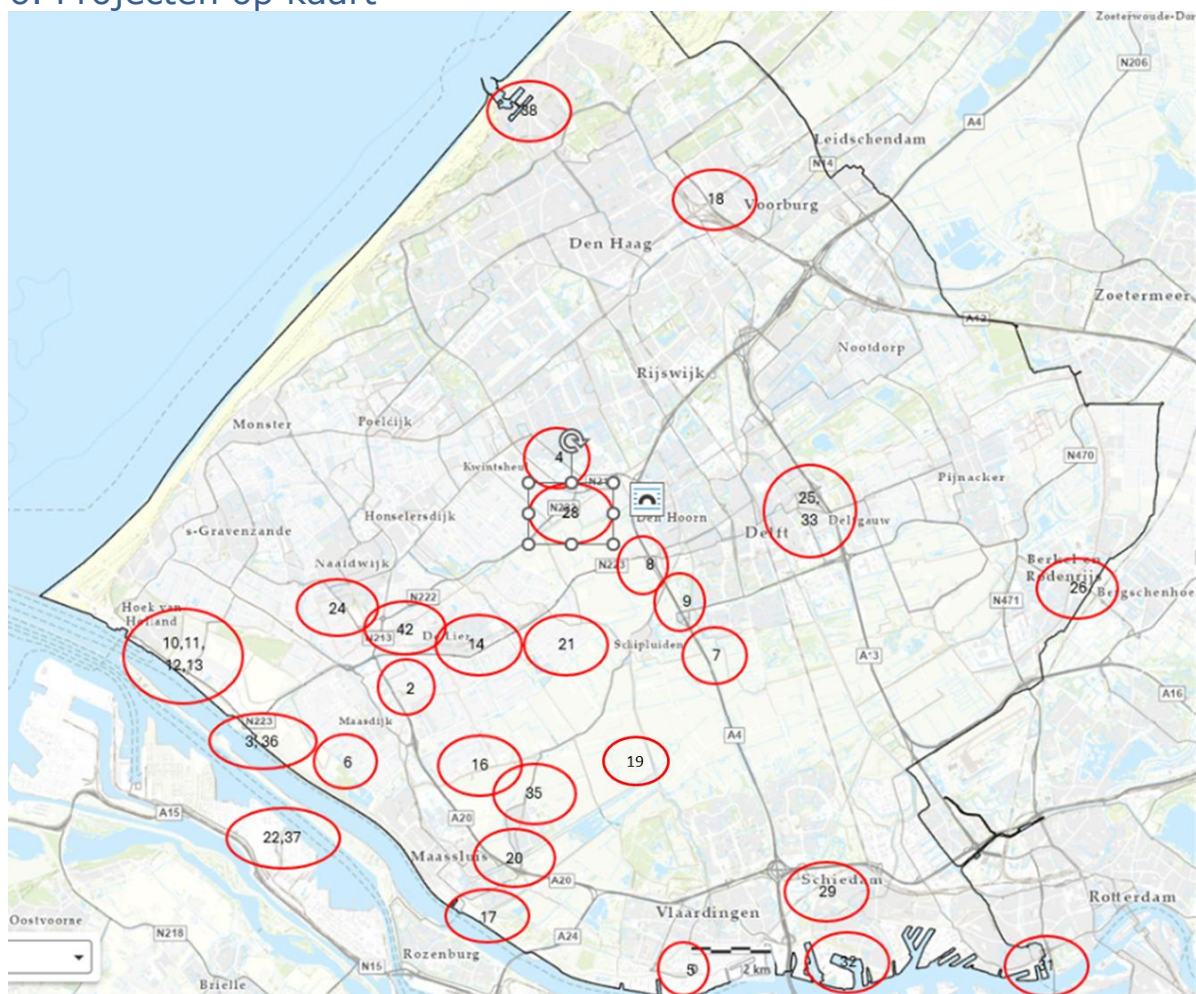
Financiën

Actueel krediet/budget	0
Kosten tot en met huidig jaar	0
Prognose 2026	303.925

5. Planning in perspectief

6. Projecten op kaart

Objecten:

2. Gemaal Klaas Engelbrechts	21. Gemaal Groeneveldsepolder
3. Gemaal Westland	22. Gemaal Winsemius
4. Schuif Dorpskade	23. Beschoeiing Galgeweg 84 Naaldwijk
5. Vlaardingen West	25. Revisie Stuwen binnenstad Delft
6. Duiker Nollaantje	26. Gemaal Akerdijksepolder glastuinbouw
7. Gemaal Noord Kethelpolder	27. Tijdelijke bemalings installaties (TBI's)
8. Gemaal Kerpolder Noord	28. Gemaal Oude en Nieuwe Broekpolder
9. Gemaal Voordijkhoornsepolder	29. Gemaal en inlaten Spieringshoek
10. Gemaal Nieuwlandse Molen	30. Twee noodstroomaggregaten (NSA's)
11. Gemaal Oost Nieuwland Noordland	31. Boezemgemaal Parksluizen
12. Opmaling Nieuwland Noordland	32. Krooshekreiniger en besturingkasten Schiegemeal
13. Opmaling Bagijneland Nieuwland Noordland	33. Gebiedsregeling binnenstad Delft
14. Gemaal Oude Lierpolder	35. Renovatie duiker Dijkmolen
16. Optimalisatie gemaal Kralingerpolder	36. Revisie pompen gemaal Westland
17. Gemaal de Zaaijer	37. Nieuwe elektro motoren gemaal Winsemius
18. Gemaal Tedingerbroekpolder	38. Revisie tolkleppen/auma's gemaal Schoute
19. Gemaal Duifpolder	42. Waterberging Veilingweg
20. Klein Huis ten Velde	

Burap 2026 Projectenoverzicht verzamelkrediet Waterketen

Inhoudsopgave

1. Doelstelling verzamelkrediet waterketen	3
2. Wat hebben wij gedaan?	5
3. Financiën in zicht.....	7
4. Projecten in beeld.....	10
Vervanging effluentgemaal NWA (7.02070-004)	10
Vervanging ontvangstwerk DGL (7.02070-009)	11
Vervanging daken en groot onderhoud slibvoorindikers DGL (7.02070-014).....	12
Vervanging controllers en elektr. installaties DGL (7.02070-017)	13
Vervangen bestaande leiding RG Maasdijk (7.02070-020).....	14
Vervanging luchtbehandeling rioolgemaal DGL (7.02070-021)	15
Aanpassingen sliblijn NWA (7.02070-026)	16
Capaciteitsuitbreiding biogaslijn DGL (7.02070-029)	17
Aluminiumopslag- en doseerinstallatie vervangen (7.02070-030).....	18
Omgevingsvergunningen AWZI DGL & NWA (7.02070-032).....	19
Persleiding de Lier-Maasland (7.02070-033)	20
Vervangen beluchting HRT (7.02070-034)	21
Onbemand slibverladen Harnaschpolder (7.02070-035).....	22
Vervangen beluchting HNP (7.02070-036)	23
Nooduitlaat Harnaschpolder (7.02070-039)	24
Optimalisatie sliblijn HNP (7.02070-040)	25
Refresh ABB (7.02070-041).....	26
Mechanische menging Houtrust (7.02070-044)	27
Proces Informatie Management Systeem (PIMS) (7.02070-048)	28
Zonne-energie waterketen (7.02085-003)	29
Optimalisatie transportsysteem en rioolgemaal Morsestraat (7.02090-001)	30
Inlaatschuiven RG Morsestraat (7.02090-002)	31
Drijvende persleiding RG Morsestraat (7.02090-003)	32
Tweede Morsestraat leiding (7.02090-004)	33
5. Planning in perspectief	34
6. Projecten op kaart	35

1. Doelstelling verzamelkrediet waterketen

Het assetsysteem waterketen moet duurzaam in stand gehouden worden. Het noodzakelijk groot onderhoud moet worden uitgevoerd. Daarnaast willen we kansen benutten om verder te verduurzamen en grondstoffen terug te winnen. Met de nieuwe Europese richtlijn Stedelijk Afvalwater op komst, moet op termijn voldaan worden aan strengere eisen. Met de maatregelen voor instandhouding en/of vernieuwbouw anticiperen we hier al op (werk-met-werk). Het verzamelkrediet biedt een effectief en efficiënt middel om de noodzakelijke maatregelen binnen het assetsysteem waterketen uit te voeren.

Bij de uitvoering van het investeringsplan worden de volgende kaders gehanteerd:

- Het sturen op urgentie en de kans op meeliften ten einde te voldoen aan de gebiedsbrede en individuele wettelijke en beleidsmatige eisen ten aanzien van onze zuiveringsinstallaties;
- Het verder klimaat- en energieneutraal maken van de waterketen door het uitvoeren van mogelijke duurzaamheidsmaatregelen met een positieve business case en/of value case ten einde te voldoen aan de beleidskaders Delfland Circulair (w.o. energieneutraal, CO₂-reductie en vermindering uitstoot broeikasgassen);
- Het verkennen en verzilveren van kansen voor het terugwinnen van grondstoffen met een positieve business case en/of value case;
- Het sturen op een verhouding gepland en correctief onderhoud van 70% - 30%;
- Actieve informatieplicht commissie/VV voor (grote/extreme) afwijkingen. Als er onverwacht grote investeringen moeten worden gedaan, of in latere jaren geplande investeringen naar voren worden gehaald, wordt de commissie/VV hiervan aan de voorkant op de hoogte gebracht

Het verzamelkrediet voor de waterketen richt zich momenteel primair op het vervangings- en groot onderhoud, als ook renovaties binnen de waterketen en secundair op de verduurzamingsprojecten. Vanaf najaar 2023 zijn de verduurzamingsprojecten onderdeel van het verzamelkrediet (dossier 2901). Daarnaast zijn projecten die aan de instandhouding van de noordelijke waterketen bijdragen de facto onderdeel van de verantwoording van het verzamelkrediet geworden.

De projecten collectieve zuivering, waterharmonica, windmolen NWA, zuivering WVH (allen eigen investeringskrediet) en zonneweide Kapittelland (verzamelkrediet uitvoeringsprogramma energieneutraal) worden niet bekostigd vanuit het verzamelkrediet Waterketen en maken daarom geen onderdeel uit van onderhavig projectenoverzicht.

In de Begroting en meerjarenraming wordt het verzamelkrediet zonodig op basis van de te verwachten onderhoudsopgave en verduurzamingsopgave binnen de waterketen van Delfland geactualiseerd. Het verzamelkrediet bestrijkt telkens 4 begrotingsjaren (lopend begrotingsjaar en 3 jaren daaropvolgend).

In de Begroting 2026 en meerjarenraming 2027-2030 (dossier 3448) is er geen extra budget toegevoegd aan het verzamelkrediet.

Bijdrage projecten aan verduurzamingsdoelstelling

Doordat de verduurzamingsprojecten binnen de waterketen onderdeel zijn geworden van het verzamelkrediet waterketen, is hieronder de te verwachten bijdrage daarvan in energie en

CO₂-reductie opgenomen. De daadwerkelijke opbrengsten zijn afhankelijk van de maatregelen die worden ingezet.

tabel 1: verwachte opbrengsten per maatregel

Titel maatregel/ project	Netto energieopwekking en/of -besparing totaal [GJp/jaar]	Geplande CO₂-reductie [CO₂-eq./jaar]
Verduurzaming sliblijn (Serievergisting, warmtepomp en mechanische menging) op AWZI Harnaschpolder	28.327	3.588
Plaatbeluchting AWZI Harnaschpolder	14.652	1.856
Plaatbeluchting AWZI Houtrust	4.344	550
Zonneweide AWZI Harnaschpolder	16.208	1.623

(bron: programma Duurzaamheid en Circulariteit, jan 2026)

2. Wat hebben wij gedaan?

Zuiveringen

De gasballon op DGL was aan het einde van zijn levensduur en is vervangen door een grotere vanwege de verwachte toenemende belasting van de zuivering. Ook de gasfakkel dient vergroot te worden. Dit is in voorbereiding. Steeds wordt bij wijzigingen op DGL bekeken of een investering nog noodzakelijk is, gezien de realisatie van de Waterzuivering Vergulde Hand (WVH).

Op de DGL wordt in 2026 de ombouw van de procesautomatisering (PA) gerealiseerd. Dit is nodig in verband met cyber-security omdat de bestaande PA obsoleet is. In 2025 en begin 2026 zijn voor deze ombouw op DGL de nodige voorbereidingen getroffen.

Nadat eind 2025 de laatste punten waren opgelost, is het project voor het ontvangstwerk DGL begin 2026 ook financieel en administratief afgesloten.

Bij de zuiveringen in beheer bij DSBV (Harnaspolder (HNP) en Houtrust (HRT)), investeert Delfland vaak mee als er kansen zijn om te verduurzamen. In 2025 is de beluchting op HRT vervangen. De eerste resultaten laten een daling zien van het energieverbruik en een verbetering van de stikstofverwijdering. Begin 2026 zijn de laatste werkzaamheden uitgevoerd en is de installatie volledig in gebruik genomen. De positieve resultaten op HRT hebben ertoe geleid dat ook de beluchting op HNP in de komende jaren vervangen zal worden. Naast de voorbereiding van het aanpassen van de beluchting, zijn er op HNP ook voorbereidingen getroffen voor optimalisatie (verduurzaming) van de sliblijn.

Het onbemand slibverladen bij HNP, waarbij HVC buiten de openingstijden slib kan ophalen met luchtdichte vrachtwagens, is gereed. Bij HRT is een plan van aanpak opgesteld voor de mechanische menging. Deze is in voorbereiding om in de loop van 2026 te worden uitgevoerd.

In april 2026 heeft D&H ingestemd met het bouwen van een nooduitlaat op HNP. Dit zal de komende jaren zijn beslag krijgen.

Transportstelsel

In 2026 zijn maatregelen uitgevoerd om het transportstelsel in stand te houden. De persleiding De Lier-Maasland is over 1,2 km vervangen en in 2026 afgerond. En bij rioolgemaal Merellaan is de geurbehandelingsinstallatie vervangen. Voor het vervangen van de persleiding Maasdijk is een vergunning aangevraagd.

Voor gemaal Morsestraat is opdracht gegeven om de maatregelen te treffen die nodig zijn om het gemaal onderhoudbaar te maken. Het betreft een nieuwe geurbehandeling (loopt), het maken van een dubbele afsluiter om veilig te kunnen werken in de kelder (project opgestart) en onderzoek naar de mogelijkheid om de tijdelijke pompkelder opnieuw in gebruik te nemen (loopt). Met de gemeente Den Haag is overleg geweest over het tracé ter vervanging van de verouderde leiding bij Morsestraat (wordt uitgewerkt) en de optie om – aangezien het een oude leiding betreft – een drijvende leiding aan te leggen, mocht er in de tussentijd iets gebeuren (studie opgestart).

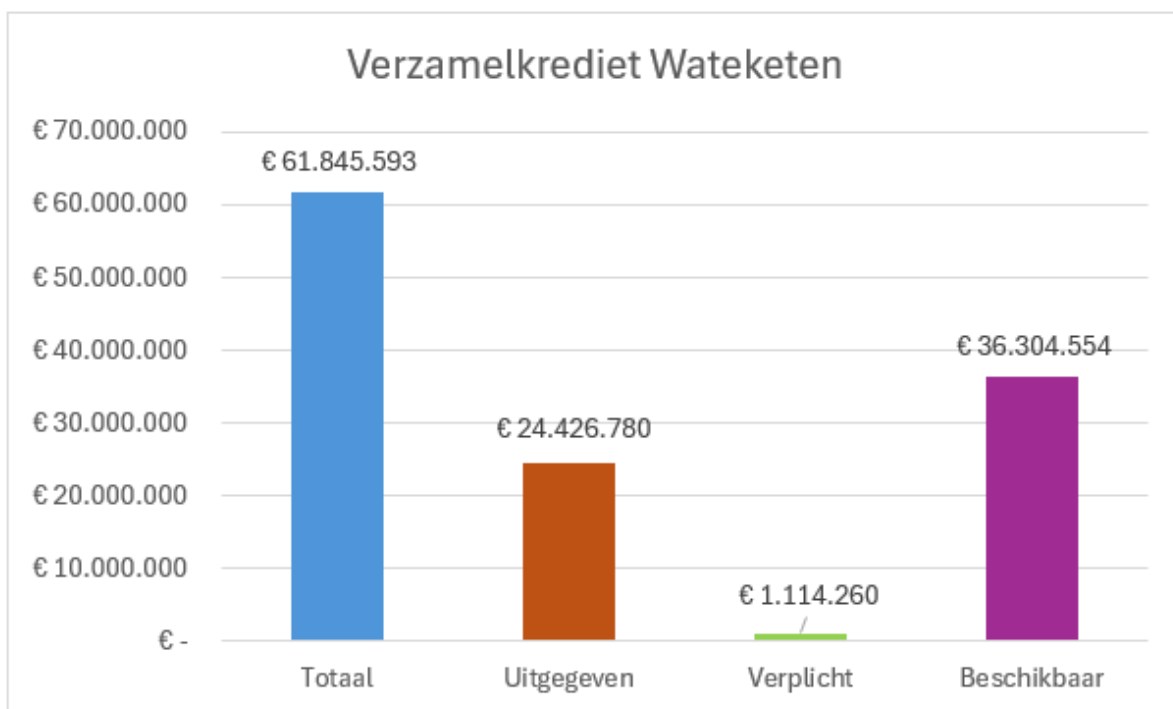
Overkoepelende projecten zuid

Onderdelen van het bediensysteem dienen vervangen te worden (project: ABB refresh). Hiervoor zijn offertes uitgevraagd. Daarnaast wordt er gewerkt aan een data-management

systeem (PIMS) waarin procesdata van installaties overzichtelijk gemanaged, geanalyseerd en gepresenteerd kan worden ten behoeve van verbeteringen in de efficiëntie en effectiviteit.

In 2025 is voor heel de waterketen een systeem- en levensuuranalyse uitgevoerd, waarbij onder andere de eisen uit de nieuwe Europese Richtlijn Stedelijk Afvalwater zijn meegenomen (ERSA). Er zijn naar verwachting stevige maatregelen nodig om daaraan te kunnen voldoen. De resultaten zijn gepresenteerd in D&H - bot.

3. Financiën in zicht

Er is een verschil in het totale krediet ten opzichte van de jaarstukken 2025. Het project 0.702090/004 was niet goed verwerkt in het financieel systeem waardoor het actueel krediet in de jaarstukken € 260.000 lager was.

Er zijn twee projecten die nog niet zijn aangemaakt (0.702070/ntb), waarvoor samen een prognose van € 200.000 is opgenomen in de burap.

Project-nummer	Omschrijving	Actueel krediet	Uitgaven t/m 2025	Realisatie 2026	Saldo openstaande verplichtingen	Prognose uitgaven 2026
0.702070/001	Vervangingen zuiveringstechnische werken	21.789.615	0	-	-	-
0.702070/002	Vervanging elektr. installaties/controllers van 4 rioolgemalen	1.062.182	1.062.182	-	-	-
0.702070/004	Vervanging effluentgemaal NWA	2.500.000	759.924	-	5.181	100.000
0.702070/006	Vervangen by-passleiding AWZI Nieuwe Waterweg	500.000	464.549	-	-	-
0.702070/007	Vervanging primair slibpompinstallaties DGL	692.606	692.606	-	-	-
0.702070/009	Vervanging ontvangstwerk DGL	1.535.000	1.530.737	-	-	-
0.702070/010	Aanpassing slibontwatering DGL	1.331.440	1.295.408	-	-	-
0.702070/013	Overkluizing influentleidingen DGL	383.497	383.497	-	-	-
0.702070/014	Vervanging daken en groot onderhoud slibvoorindikkers DGL	150.000	-	-	-	-
0.702070/016	8 rioolgemalen NWA elektr. techn. aanpassen	251.320	251.320	-	-	-
0.702070/017	Vervanging controllers en elektr. installaties DGL	3.388.000	2.226.352	117.156	831.231	1.700.000
0.702070/018	Vervanging controllers en elektr. installaties NWA	3.100.000	2.961.609	30.025	-	-
0.702070/019	Vervangen persleiding Perdiksepad	290.196	290.196	-	-	-
0.702070/020	Vervangen bestaande leidingen RG Maasdijk	452.000	375.102	11.443	52.919	45.000
0.702070/021	Vervanging luchtbehandeling rioolgemalen DGL	200.000	142.217	-	73.544	73.544
0.702070/022	Aanpassingen RG Merellaan	718.534	718.534	-	-	-
0.702070/023	Vervangen en vergroten CV-ketels	870.703	870.703	-	-	-
0.702070/026	Aanpassingen sliblijn NWA	-	-	-	-	350.000
0.702070/028	Denitrificerend zandfilter DGL (incl. C-bron en PA)	-	-	-	-	-
0.702070/029	Capaciteitsuitbreiding biogaslijn DGL	350.000	175.808	82.411	5.794	82.411
0.702070/030	Aluminiumopslag- en doseerinstallatie vervangen	-	-	-	-	1.000.000
0.702070/031	Aanpassen sliblijn DGL; indikkers en ruimtes	-	-	-	-	-
0.702070/032	Omgevingsvergunning AWZI DGL & NWA	600.000	551.451	2.523	250	40.000
0.702070/033	Persleiding de Lier-Maasland	1.615.000	948.636	357.309	47.759	400.000
0.702070/034	Vervanging beluchting Houtrust	3.680.000	1.879.220	-	-	200.000
0.702070/035	Onbemand slibverladen HNP	195.000	131.424	-	-	24.000

Project-nummer	Omschrijving	Actueel krediet	Uitgaven t/m 2025	Realisatie 2026	Saldo openstaande verplichtingen	Prognose uitgaven 2026
0.702070/036	Vervanging beluchting Harnaschpolder	100.000	91.085	-	-	100.000
0.702070/037	Metingen emissies zuiveringen	-	-	-	-	150.000
0.702070/039	Nooduitlaat Harnaschpolder	-	-	-	-	100.000
0.702070/040	Optimalisatie sliblijn HNP	685.500	74.421	-	0	100.000
0.702070/041	Refresh ABB	-	-	-	-	650.000
0.702070/042	Verlegging persleiding Maassluis-West	-	-	-	-	300.000
0.702070/044	Mechanische menging Houtrust	-	-	-	-	1.000.000
0.702070/045	Vervangen deel leiding Merellaan-Maassluis	-	-	-	-	50.000
0.702070/048	Proces Informatie Management Systeem (PIMS)	-	-	-	-	112.000
0.702070/ntb	Inlaatwerk NWA (tijdelijke naam)					100.000
0.702070/ntb	Cyber security zuid (tijdelijke naam)					100.000
0.702082/001	Veilige toestand biogasinstallatie DGL en NWA	2.815.000	2.188.958	35.518	-	626.042
0.702085/003	Zonne energie Waterketen (Harnaschpolder)	4.550.000	2.987.643	-3.991	37.357	20.000
0.702090/001	Optimalisatie transportsysteem rioolgemaal Morsestraat, Den Haag	7.780.000	740.513	290	60.223	90.000
0.702090/002	Inlaatschuiven RG Morsestraat	260.000	-	-	-	150.000
0.702090/003	Drijvende persleiding RG Morsestraat	-	-	-	-	-
0.702090/004	Tweede Morsestraat leiding	-	-	-	-	75.000
Totaal		61.845.593	23.794.095	632.684	1.114.260	7.737.997

4. Projecten in beeld

Vervanging effluentgemaal NWA (7.02070-004)

thema: instandhouding

Algemeen

Vervanging Effluentgemaal NWA	
Opgave	
Nieuwbouw Effluentgemaal	
Context	
Huidige effluentgemaal is einde levensduur en dient vervangen te worden.	
Realisatie	
Na diverse ontwerpvarianten, waaruit bleek dat er in de huidige droge kelder onvoldoende ruimte was voor alle noodzakelijke installaties, is eind 2025 een variantenstudie uitgevoerd naar het leidingwerk voor een nieuw te bouwen effluentgemaal op een alternatieve locatie. Op basis van deze studie kan een keuze worden gemaakt over de locatie en de exacte scope van de opdracht. Vervolgens kan het ontwerp in de komende kwartalen nader worden uitgewerkt.	

Financiën

Actueel krediet/budget	2.500.000
Kosten tot en met huidig jaar	759.924
Prognose	100.000

Vervanging ontvangstwerk DGL (7.02070-009)

thema: instandhouding

Algemeen

Vervanging Ontvangstwerk DGL	
Opgave	
Aanpassingen harkrooster en ontvangstwerk ten behoeve van Arbowetgeving en levensduurverlenging	
Context	
Opstelling was niet onderhoudbaar en einde levensduur waardoor grootschalige vervanging noodzakelijk was. Het ontvangstwerk is in 2024 opgeleverd, echter moesten er nog aanvullende werkzaamheden worden uitgevoerd rondom de perscontainer.	
Realisatie	
Na de oplevering van de renovatie van het ontvangstwerk in 2024 is in 2025 binnen het project een roostergoedpers geplaatst en zijn in de containerhal aanpassingen doorgevoerd om het roostergoed beter te ontwateren en daarmee de waterproblematiek op te lossen. Na afronding van deze restwerkzaamheden is het project in het eerste kwartaal van 2026 financieel en administratief afgesloten.	

Financiën

Actueel krediet/budget	1.535.000
Kosten tot en met huidig jaar	1.530.737
Prognose	0

Vervanging daken en groot onderhoud slibvoorindikkers DGL (7.02070-014)

thema: instandhouding

Algemeen

Vervanging daken en groot onderhoud slibvoorindikkers DGL	
Opgave	
Om te voldoen aan de Arbowetgeving, moeten de daken van de silbuffers en slibindikkers worden aangepast. Vanwege de hoge belasting van de zuivering kunnen de slibbuffers niet buiten gebruik worden gesteld. Het project kan pas worden gerealiseerd als er een aangepaste slibbehandeling op AWZI NWA is gerealiseerd	
Context	
De daken zijn constructief niet meer veilig, met kans op valgevaar. Voor de korte termijn zijn de daken ontoegankelijk gemaakt. De situatie kan structureel worden aangepakt, wanneer er minder slibbuffercapaciteit nodig is.	
Realisatie	
De daken kunnen pas worden aangepakt nadat het slib, dat hier normaal gesproken in wordt ingedikt, op een andere plek terecht kan. Dit zal in 2026 worden ingeregeld, waarna de daken kunnen worden vervangen.	

Financiën

Actueel krediet/budget	150.000
Kosten tot en met huidig jaar	0
Prognose	0

Vervanging controllers en elektr. installaties DGL (7.02070-017)

thema: instandhouding

Algemeen

Vervangen Procesautomatisering DGL	
Opgave	
Vervanging van de procesautomatisering van AWZI De Groote Lucht	
Context	
Vervanging verouderde controllers (7 stuks) en toepassing nieuwe PA-standaard	
Realisatie	
De voorbereiding om voor de zomer 2026 de ombouw te kunnen realiseren is in volle gang.	

Financiën

Actueel krediet/budget	3.388.000
Kosten tot en met huidig jaar	2.343.508
Prognose	1.700.000

Vervangen bestaande leiding RG Maasdijk (7.02070-020)

thema: instandhouding

Algemeen

Vervangen bestaande leiding RG Maasdijk	
Opgave	
Instandhoudingsopgave transportsysteem. Er is geconstateerd dat de leiding vervormd is. Vervanging binnen het huidige tracé is ongewenst. Er is een alternatief tracé uitgewerkt.	
Context	
Object was vanuit de instandhouding gesignaleerd en is in de planning naar voren gehaald in verband met de meekoppelkans met Persleiding De Lier-Staelduinen (aan te leggen t.b.v. Collectieve Zuivering). Deze synergie zorgt echter ook voor enkele uitdagingen, vooral in het ruimtelijke beslag, maar ook in de tijd. Naar verwachting kan het ontwerp dat in 2025 definitief is gemaakt in 2026/2027 worden gerealiseerd.	
Realisatie	
In het eerste kwartaal is de vergunning voor de aanleg van de persleiding aangevraagd. Tegelijkertijd lopen de onderhandelingen met grondeigenaren over de realisatie van het beoogde tracé nog.	

Financiën

Actueel krediet/budget	452.000
Kosten tot en met huidig jaar	386.545
Prognose	45.000

Vervanging luchtbehandeling rioolgemaal DGL (7.02070-021)

thema: instandhouding

Algemeen

Luchtbehandeling RG De Lier, Maasland, Merellaan en Maassluis	
Opgave	
Vervanging luchtbehandeling 4 rioolgemaal (RG De Lier, RG Maasland, RG Merellaan en RG Maassluis)	
Context	
Bestaande geurbehandeling voldoet niet meer. Nieuwe geurbehandeling wordt gerealiseerd. In 2023 is de geurbehandeling van Maasland vervangen. De techniek voldeed, maar de leverancier voldeed niet.	
Realisatie	
In 2024 is voor RG Merellaan een pilot met een andere techniek en leverancier uitgevoerd. Deze voldeed. In 2026 is de installatie definitief omgebouwd. Voor de andere gemalen is een afwegingskader opgesteld. Deze zullen in 2026/2027 worden omgebouwd.	

Financiën

Actueel krediet/budget	200.000
Kosten tot en met huidig jaar	142.217
Prognose	73.544

Aanpassingen sliblijn NWA (7.02070-026)

thema: instandhouding

Algemeen

Aanpassingen sliblijn NWA	
Opgave	
De belasting van de sliblijn op DGL is hoger dan de beschikbare capaciteit. Na enig onderzoek is de gewenste aanpassing de revitalisatie van de bestaande slibcentrifuge op NWA, waarmee surplusslib van NWA verder ontwaterd kan worden om afgevoerd te worden naar de slibverbrandingsinstallatie. De benodigde aanpassingen zullen worden uitgewerkt met de leverancier van de slibcentrifuge.	
Context	
In eerste instantie was het voornemen om de capaciteit van de slibverwerking op DGL te vergroten. In 2025 is een alternatief voorstel uitgewerkt, waarbij de behandeling deels op NWA kan plaatsvinden. De daarvoor benodigde aanpassingen zijn aanzienlijk eenvoudiger en goedkoper dan de voorziene aanpassingen op DGL.	
Realisatie	
De aanpassingen aan het leidingwerk en onderzoek naar de bandindikker zijn uitgevoerd. De aanpassingen aan de centrifuge zijn in voorbereiding.	

Financiën

Actueel krediet/budget	0
Kosten tot en met huidig jaar	0
Prognose	350.000

Capaciteitsuitbreiding biogaslijn DGL (7.02070-029)

thema: instandhouding

Algemeen

Capaciteitsuitbreiding biogaslijn DGL	
Opgave	
De bestaande gasballon op DGL is aan het einde van de levensduur. Vanwege de hogere gasproductie (dankzij de vergisting van slib van NWA) is er behoefte aan een grotere opslagmogelijkheid voor biogas.	
Context	
Binnen de resterende levensduur van DGL is het vanuit Atex- en arbowetgeving noodzakelijk om een passende gasopslag te hebben. Vervanging is voorzien voor 2026	
Realisatie	
In Q1 2026 is een nieuwe gashouder met vergrote capaciteit geplaatst. Momenteel wordt onderzocht of de capaciteit van de bestaande gasfakkel kan worden uitgebreid. De resultaten van dit onderzoek worden in Q2 2026 verwacht.	

Financiën

Actueel krediet/budget	350.000
Kosten tot en met huidig jaar	258.219
Prognose	82.411

Aluminiumopslag- en doseerinstallatie vervangen (7.02070-030)

thema: instandhouding

Algemeen

Aluminiumopslag- en doseerinstallatie vervangen	
Opgave	
Vervanging tijdelijke metaalzoutenopslag- en doseerinstallatie	
Context	
De metaalzoutenopslag en -doseerinstallatie is in augustus 2025 buiten gebruik gesteld en in september is er een tijdelijke installatie geplaatst. Deze draait als stand-alone, heeft een beperkte opslag (van 15 m3) en wordt niet aangestuurd vanuit de procesautomatisering. Dat is acceptabel voor een tijdelijke installatie, maar onwenselijk voor de langere termijn. Doel van het project is te komen tot een ontwerp van een nieuwe poly-aluminiumchloride-doseerinstallatie en -opslag en vervolgens realisatie ervan.	
Realisatie	
In Q2 wordt het ontwerp nader uitgewerkt tot een werkomschrijving om na de bouwvak het werk aan te kunnen besteden.	

Financiën

Actueel krediet/budget	0
Kosten tot en met huidig jaar	0
Prognose	1.000.000

Omgevingsvergunningen AWZI DGL & NWA (7.02070-032)

thema: instandhouding

Algemeen

Omgevingsvergunningen AWZI DGL & NWA	
Opgave	
De huidige omgevingsvergunningen van de zuivering NWA en DGL moeten geactualiseerd worden. Omdat er veel wijzigingen zijn te verwachten, zijn alle aanpassingen in één aanvraag (per zuivering) verwerkt. Hiervoor zijn voor meerdere installaties (schets)ontwerpen nodig om de impact te kunnen bepalen.	
Context	
De huidige vergunningen moeten aangepast worden op alle benodigde aanpassingen. Om proceduretijd te beperken is ervoor gekozen alle aanpassingen in één aanvraag (per zuivering) te verwerken.	
Realisatie	
Na een intensief voorbereidingstraject met het adviesbureau waarin veel specialistische onderzoeken zijn opgesteld zijn begin november 2025 de milieuvergunningen voor de zuiveringen DGL en NWA ingediend. Beide aanvragen zijn momenteel in behandeling bij DCMR.	

Financiën

Actueel krediet/budget	600.000
Kosten tot en met huidig jaar	553.974
Prognose	40.000

Persleiding de Lier-Maasland (7.02070-033)

thema: instandhouding

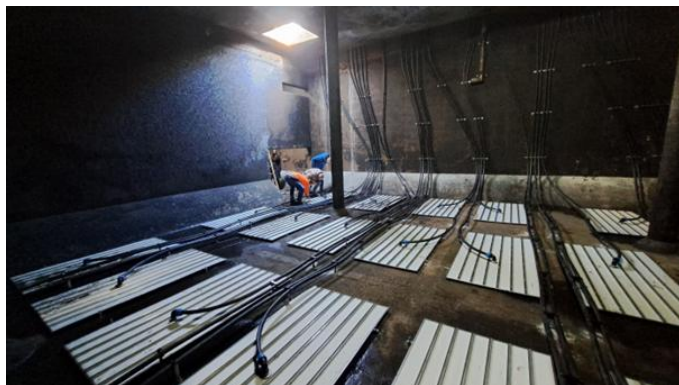
Algemeen

Vervangen persleiding De Lier – Maasland	
Opgave	
Het gedeeltelijk vervangen van de persleiding van De Lier naar Maasland	
Context	
Bij de persleidinginspectie die in 2023 is uitgevoerd, is gebleken dat een gedeelte van de persleiding (sectie C, de kruising met de Gaag) erg slecht was door chemische aantasting en op korte termijn vervangen moet worden, terwijl een gedeelte (sectie D, vanaf de Gaag tot RG Maasland) ernstig vervormd is en op afzienbare termijn vervangen moet worden. Scope van het project is het vervangen van +/- 1200 meter aan persleiding.	
Realisatie	
In 2025 is het project aanbesteed en is de nieuwe leiding via een horizontaal gestuurde boring over +/- 1200 meter succesvol ingetrokken en aangesloten op de bypass naar het rioolgemaal. Het project is in Q1 2026 opgeleverd en bevindt zich momenteel in de nazorgfase waarin financieel en administratief wordt afgerond.	

Financiën

Actueel krediet/budget	1.615.000
Kosten tot en met huidig jaar	1.305.945
Prognose	400.000

Vervangen beluchting HRT (7.02070-034)

thema: duurzaamheid

Algemeen

Vervangen beluchting Houtrust (HRT)
Opgave
De beluchtingstanks van AWZI Houtrust worden voorzien van energie zuiniger beluchtingsplaten om de huidige afgeschreven buisbeluchting te vervangen.
Context
AWZI Houtrust was voorzien van buisbeluchting. Buisbeluchting heeft een beperkte levensduur (ca. 7 jaar) en moest in 2024 vervangen worden. Plaatbeluchting is energiezuiniger en heeft de mogelijkheid om de luchtinbreng beter te regelen waardoor de uitstoot van lachgas wordt beperkt (dus een lagere CO2-voetafdruk). Bovendien wordt de beluchtingscapaciteit vergroot waardoor de effluentkwaliteit (stikstofverwijdering) wordt verbeterd. Omdat het een verduurzamingsmaatregel is waarvan de levensduur de contractduur van de PPS overstijgt, draagt Delfland een groot deel van de kosten.
Realisatie
In 2025 zijn de beluchtingsbuizen in alle 8 beluchtingstanks vervangen door plaatbeluchting. In Q1 2026 zijn de laatste werkzaamheden uitgevoerd en is de installatie volledig in gebruik genomen. In Q2 zal de eindafrekening plaatsvinden en zal een artikel worden gepubliceerd op het Intranet waarin de resultaten van het project worden beschreven.

Financiën

Actueel krediet/budget	3.680.000
Kosten tot en met huidig jaar	1.879.220
Prognose	200.000

Onbemand slibverladen Harnaspolder (7.02070-035)

thema: instandhouding

Algemeen

Onbemand slibverladen Harnaspolder	
Opgave	
De mogelijkheid realiseren dat slib kan worden verlaad zonder dat zuiveringspersoneel aanwezig is.	
Context	
HHD en Delfluent Services hebben geïnvesteerd in geurbestrijding op het terrein om klachten uit de dichtbebouwde omgeving zo veel mogelijk te voorkomen. Lege vrachtwagens van HVC veroorzaken vaak geuroverlast. Als er meerdere vrachtwagens op het terrein zijn is er dus een risico dat er alsnog klachten ontstaan. Doordat er langs de Peuldreef geen opstelplaats meer is waar slibtransport kan wachten tot de poort opengaat, is afgesproken dat we tijdelijk toch twee vrachtwagens op het terrein toelaten, waarvan er één buiten parkeert. Deze afspraak vervalt eind januari 2026. De toegangssystemen worden uiterlijk in januari 2026 aangepast zodat vrachtwagens tussen 16:00 en 19:00u en op zaterdag het terrein op kunnen zonder dat zuiveringspersoneel aanwezig is. Met deze uitgebreide verladingstijden is het voor HVC mogelijk om met geurdichte vrachtwagens al het slib van Harnaspolder af te voeren.	
Realisatie	
In Q1 2026 is het toegangscontrolesysteem definitief in gebruik genomen. Het project zal financieel en administratief in Q2 2026 afgerond worden.	

Financiën

Actueel krediet/budget	195.000
Kosten tot en met huidig jaar	131.424
Prognose	24.000

Vervangen beluchting HNP (7.02070-036)

thema: duurzaamheid

Algemeen

Vervangen beluchting Harnaschpolder (HNP)	
Opgave	
De beluchtingstanks van AWZI Harnaschpolder moeten vanaf 2027 ook vervangen worden. Net als op Houtrust betreft het hier buisbeluchting die door energiezuinige plaatbeluchting wordt vervangen. Bijkomend voordeel is dat de uitstoot van broeikasgassen verminderd kan worden. In tegenstelling tot AWZI Houtrust is de beluchtingscapaciteit met buisbeluchting al behoorlijk optimaal, waardoor niet direct een verbetering van de effluentkwaliteit wordt verwacht.	
Context	
Op dit moment is AWZI HNP voorzien van buisbeluchting. Deze heeft een beperkte levensduur en moet vervangen worden. Plaatbeluchting is duurzamer en met een verbeterde regeling heeft het een lagere lachgas uitstoot (CO ₂ -voetafdruk). Omdat het een verduurzamingsmaatregel is met een levensduur die de contractduur overstijgt, draagt Delfland een groot deel van de kosten.	
Realisatie	
De voorbereiding van dit project is in Q2 2026 gestart. Door DSBV wordt een change report opgesteld. In 2026 wordt voorzien dat het ontwerp voor de aanpassingen gemaakt wordt.	

Financiën

Actueel krediet/budget	100.000
Kosten tot en met huidig jaar	91.085
Prognose	100.000

Nooduitlaat Harnaschpolder (7.02070-039)

thema: instandhouding

Algemeen

Aanleg (nood)uitlaat HNP	
Opgave	
Voor een gegarandeerde afvoer (en dus aanvoer) van AWZI HNP is het wenselijk een (nood)uitlaatvoorziening te realiseren.	
Context	
Delfland heeft de contractuele verplichting om een nooduitlaat te realiseren, omdat de huidige uitlaat bij AWZI HRT onvoldoende capaciteit heeft voor beide AWZI's. Door de uitlaat nabij HNP te plaatsen kan ook worden voorzien in uitvallen van het effluent-transportstelsel. Hiermee kan worden voorkomen dat uitval leidt tot overstortingen van rioolwater in bebouwd gebied.	
Realisatie	
In april 2026 is door D&H ingestemd om over te gaan tot de voorbereiding van de nooduitlaat op voor AWZI Harnaschpolder. In Q3 zal de uitwerking van het ontwerp worden opgestart.	

Financiën

Actueel krediet/budget	0
Kosten tot en met huidig jaar	0
Prognose	100.000

Optimalisatie sliblijn HNP (7.02070-040)

thema: duurzaamheid

Algemeen

Optimalisatie sliblijn Harnaschpolder (HNP)	
Opgave	
De verduurzaming van de sliblijn op HNP bestaat uit een combinatie van 6 maatregelen: 1) De menging van de slibgistingstanks wordt omgebouwd naar mechanische menging, 2) Vervolgens worden de tanks in serie geschakeld, waarbij warmtetoevoer kan worden beperkt, 3) De warmte wordt opgewekt met warmtepompen 4) Het slib wordt onder vacuüm ontgast 5) Bio-H₂S verwijdering, 6) Aanbrengen van spiraalvormige interne verwarming voor de warmtepomp. Van de laatste 3 onderdelen wordt in de eerste fase van het project een value case uitgewerkt waarna zal worden besloten of er verdere uitwerking moet plaatsvinden.	
Context	
Vanuit het programma Energieneutraal 2025 zijn twee aanpassingen op HNP geïdentificeerd: de aanleg van een warmtepomp en het vergroten van de biogasopbrengst. Deze 2 opgaven zijn gecombineerd, waarbij ook mechanische menging, en een verkenning naar vacuüm ontgassing, Bio-H₂S verwijdering en struvietneerslag zijn toegevoegd.	
Realisatie	
De oorspronkelijke aanleiding voor het project was de doelstelling van Delfland om in 2025 energieneutraal te zijn. Deze doelstelling is inmiddels behaald, waardoor deze drijfveer voor het project wegvalt. Wél is er nog de wens voor verdere energiebesparing en duurzaamheid. In 2025 is er een systeem- en levensduuranalyse uitgevoerd op de waterlijn van Houtrust en Harnaschpolder. Nav de resultaten hiervan zal beoordeeld moeten worden hoe de capaciteit van de sliblijn uitgebreid dient te worden. De huidige fase (Definitiefase) van het project zal afgerond worden, maar de volgende projectfasen zullen on-hold staan totdat de resultaten van de systeem- en levensduuranalyse van de sliblijn en de nadere besluiten op basis van de analyse bekend zijn.	

Financiën

Actueel krediet/budget	685.500
Kosten tot en met huidig jaar	74.421
Prognose	100.000

Refresh ABB (7.02070-041)

thema: instandhouding

Algemeen

Refresh ABB
Opgave
De huidige tussen en bovenlaag van de procesautomatisering moet worden vervangen. Dit heeft effect op AWZI DGL, AWZI NWA en het watersysteem.
Context
De benodigde servers om de technische installaties binnen de PA te laten werken moet geregeld worden vervangen. In 2026 zal dit voor de belangrijkste systemen plaatsvinden. Het project wordt primair gefinancierd vanuit de waterketen
Realisatie
Door de mondiale ontwikkelingen staat de levering van de benodigde componenten zwaar onder druk. Dit leidt tot grote onzekerheid voor de beschikbaarheid van servers in de markt en tot aanzienlijke kostenstijgingen.

Financiën

Actueel krediet/budget	0
Kosten tot en met huidig jaar	0
Prognose	650.000

Mechanische menging Houtrust (7.02070-044)

thema: duurzaamheid

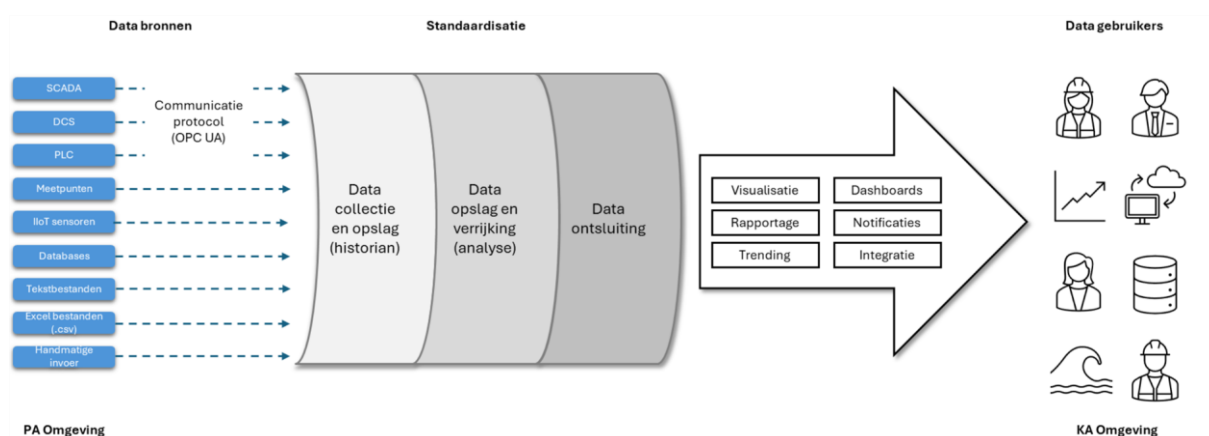
Algemeen

Mechanische menging Houtrust	
Opgave	
Het doel van dit project is het verder verduurzamen van de sliblijn van AWZI HTR, zodat er met een lager energieverbruik en minder toegevoegde chemicaliën betere prestaties kunnen worden geleverd, waarbij verduurzamingskansen worden ingevuld. Het plan is om slibgistingstoren 1 te voorzien van: - Mechanische menging - Bio-H₂S verwijdering in plaats van chemisch actief koolfilter in de groengas installatie - Struvietneerslag door magnesium dosering	
Context	
Op AWZI Houtrust staan 2 slibgistingstorens. In 2020 is een start gemaakt om de installaties meer energiezuinig te maken door het installeren van een mechanische mixer in plaats van de meer energieonrendabele biogascompressoren in één van de slibgistingstanks. Vanwege de positieve ervaringen hiermee, wordt met dit project ook de tweede slibgistingstank aangepast. Samen met de combi-maatregelen Bio-H₂S verwijdering en magnesiumdosering is de business case positief. Door bovengenoemde verbeteringen wordt een besparing gerealiseerd in de vervanging van biogascompressoren die einde levensduur zijn	
Realisatie	
Het Plan van Aanpak is begin Q2 2026 getekend. Het change report wordt door DSBV opgesteld. In 2026 wordt voorzien dat het ontwerp voor de aanpassingen gemaakt wordt.	

Financiën

Actueel krediet/budget	0
Kosten tot en met huidig jaar	0
Prognose	1.000.000

Proces Informatie Management Systeem (PIMS) (7.02070-048)

thema: instandhouding

Algemeen

Proces Informatie Management Systeem (PIMS)	
Opgave	
Binnen de Informatievoorziening is het noodzakelijk om voor de verwerking van de procesdata een Proes Informatie Management Systeem op te zetten.	
Context	
De bestaande informatiesystemen zijn verouderd en de Historian levert daarmee niet de informatie op waarmee goed gestuurd kan worden. Vooral binnen de Waterketen is meer en actuelere informatie nodig om over te kunnen rapporteren.	
Realisatie	
In 2026 worden de eerste use cases uitgewerkt voor AWZI DGL met ondermeer de monitoring van trends en KPI's voor de controlekamer, er worden dashboards opgezet voor de actuele draaiuren van alle pompen en het ontsluiten van lachgasmetingen voor monitoring.	

Financiën

Actueel krediet/budget	0
Kosten tot en met huidig jaar	0
Prognose	112.000

Zonne-energie waterketen (7.02085-003)

thema: duurzaamheid

Algemeen

Zonne-energie waterketen	
Opgave	
Vanuit de strategie Energieneutraal 2025 is er een opgave om meer energie op te wekken. Hiervoor is op AWZI HNP een zonneweide gerealiseerd met meer dan 6.000 panelen.	
Context	
Delfland wil energieneutraal zijn in 2025 en naast energiebesparing is ook extra opwekking nodig. Het zonnepark op HNP moet hieraan bijdragen.	
Realisatie	
In 2025 zijn de resterende punten, waaronder de administratieve afhandeling, door de aannemer opgelost. Daarmee is het project formeel opgeleverd en is het onderhoudscontract ingegaan. In hetzelfde jaar heeft ook de financiële afronding met de aannemer plaatsgevonden. In het eerste kwartaal van 2026 heeft de herplant van een aantal bomen plaatsgevonden en is het zonnepark aan DSBV overgedragen. Het park is sinds de aansluiting in juli 2024 operationeel.	

Financiën

Actueel krediet/budget	4.550.000
Kosten tot en met huidig jaar	2.983.652
Prognose	20.000

Optimalisatie transportsysteem en rioolgemaal Morsestraat (7.02090-001)

thema: instandhouding

Algemeen

Optimalisatie transportsysteem en rioolgemaal Morsestraat
Opgave
Sinds de oplevering van RG Morsestraat wordt geconstateerd dat het gemaal niet optimaal draait. Hierdoor treedt vervuiling op, maar ook bovenmatige slijtage. Er moet een toekomstbestendige afvoer wordt gerealiseerd waarbij ook de oude Morsestraatleiding vervangen moet worden.
Context
Het beschikbare terrein is erg krap, terwijl de benodigde capaciteit erg hoog is. Dit zorgt voor een hoge complexiteit, waardoor het aantal oplossingsrichtingen beperkt is.
Realisatie
Om de onderhoudbaarheid van RG Morsestraat te verbeteren en het gemaal uiteindelijk overdraagbaar te maken aan Delfluent, heeft het contractmanagementteam van de PPS in 2025 afspraken gemaakt met Delfluent om hier gefaseerd naartoe te werken. Eind 2025 zijn de eerste projectopdrachten hiervoor in opdracht gegeven. Projectdelen met een grotere omvang zijn als aparte deelprojecten (002-tot 004) opgenomen. Om de tijdelijke geurbehandelingsinstallatie om te zetten naar een permanente installatie is in het eerste kwartaal van 2026 een variantenafweging opgesteld ten behoeve van de locatiekeuze. Na verdere uitwerking kan het werk in het derde kwartaal van 2026 worden aanbesteed. Daarnaast wordt middels een gefaseerde aanpak gekeken of de eerder gebruikte TPI hergebruikt kan worden. Delfland heeft op basis van een mutual gains approach met de naastgelegen school afgesproken om een voetbalkooi te plaatsen om grondruil voor de TPI mogelijk te maken. De vergunning voor de voetbalkooi is verleend en wordt naar verwachting in de loop van 2026 geplaatst.

Financiën

Actueel krediet/budget	8.040.000
Kosten tot en met huidig jaar	740.803
Prognose	90.000

Inlaatschuiven RG Morsestraat (7.02090-002)

thema: instandhouding

Algemeen

Inlaatschuiven RG Morsestraat
Opgave
Het doel van het project is het veilig kunnen afsluiten van de aanvoer uit het gemeentelijk riool naar het gemaal. Hiervoor worden inlaatschuiven geplaatst bij de splitsing van de aanvoerkokers op eigen terrein. Tot nu toe werd de rioolaanvoer afgesloten door een schuif in het gemeentelijk stelsel in de Groot Hertoginnenlaan te gebruiken. Door de vernieuwde dubbelbloks afsluiting kan de jaarlijkse schoonmaak van het gemaal voortaan vanaf eigen terrein plaatsvinden waardoor kosten voor o.a. verkeersmaatregelen vermeden worden.
Context
Bij rioolgemaal Morsestraat lopen verschillende projecten. Gezamenlijk doel is dat het rioolgemaal zodanig is aangepast dat het definitief kan worden overgedragen aan DEL/DSBV en de komende 15 jaar (reguliere levensduur installaties) goed en veilig onderhoudbaar is, waarbij op een duurzame wijze invulling wordt gegeven aan de huidige problematiek (vervuiling, slechte bereikbaarheid en korte tijdspanne mogelijk voor onderhoud).
Realisatie
Het project is in Q1 2026 opgestart. De plaatsing van de inlaatschuiven zal vóór de schoonmaakactie in juli 2026 plaatsvinden.

Financiën

Actueel krediet/budget	260.000
Kosten tot en met huidig jaar	0
Prognose	150.000

Drijvende persleiding RG Morsestraat (7.02090-003)

thema: instandhouding

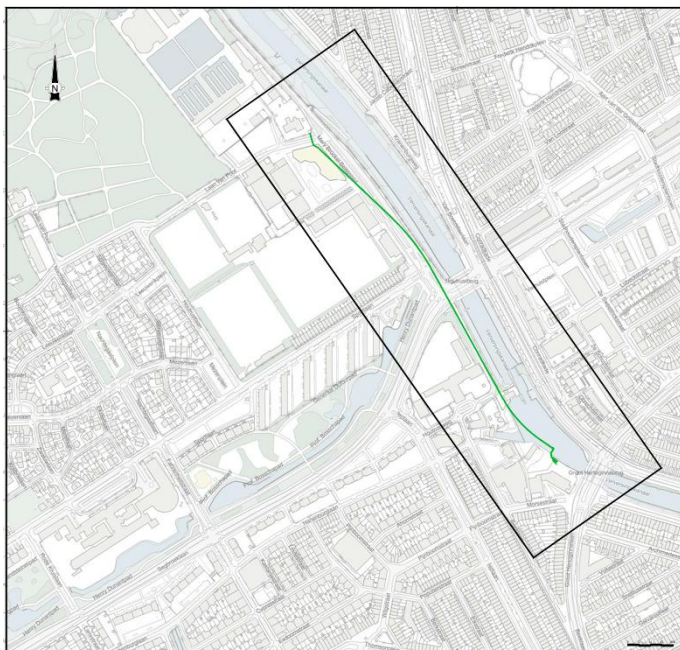
Algemeen

Drijvende persleiding RG Morsestraat	
Opgave	
Het mogelijk maken van de inzet van een drijvende persleiding als tijdelijke maatregel tijdens calamiteiten. Hierbij dienen geschikte aansluitpunten te worden gerealiseerd nabij RG Morsestraat en op de Groenhovenstraatleiding. De drijvende leiding dient te worden gedimensioneerd en op afroep beschikbaar te zijn door middel van een waakvlamovereenkomst.	
Context	
Afvalwater vanuit de Haagse bemalingsgebieden Morsestraat en Centrum wordt via rioolgemaal Morsestraat over een afstand van 700 m verpompt naar AWZI Houtrust (HRT). Deze persleiding (2000 mm beton) stamt uit 1915 en verwerkt 204.000 i.e. Er zijn toenemende zorgen over de constructieve staat van deze leiding bij zowel de gemeente Den Haag als intern binnen Delfland. Falen van de leiding heeft grote gevolgen voor het afvalwatertransport en de omgeving, er is namelijk geen alternatieve afvoermogelijkheid beschikbaar.	
Realisatie	
De Initial Change Study wordt momenteel opgesteld door DSBV. Op basis hiervan wordt een Plan van Aanpak opgesteld en wordt krediet voor uitvoering van het project aangevraagd. Het streven is om eind 2026 de calamiteitenmaatregel beschikbaar te hebben.	

Financiën

Actueel krediet/budget	0
Kosten tot en met huidig jaar	0
Prognose	0

Tweede Morsestraat leiding (7.02090-004)

thema: instandhouding

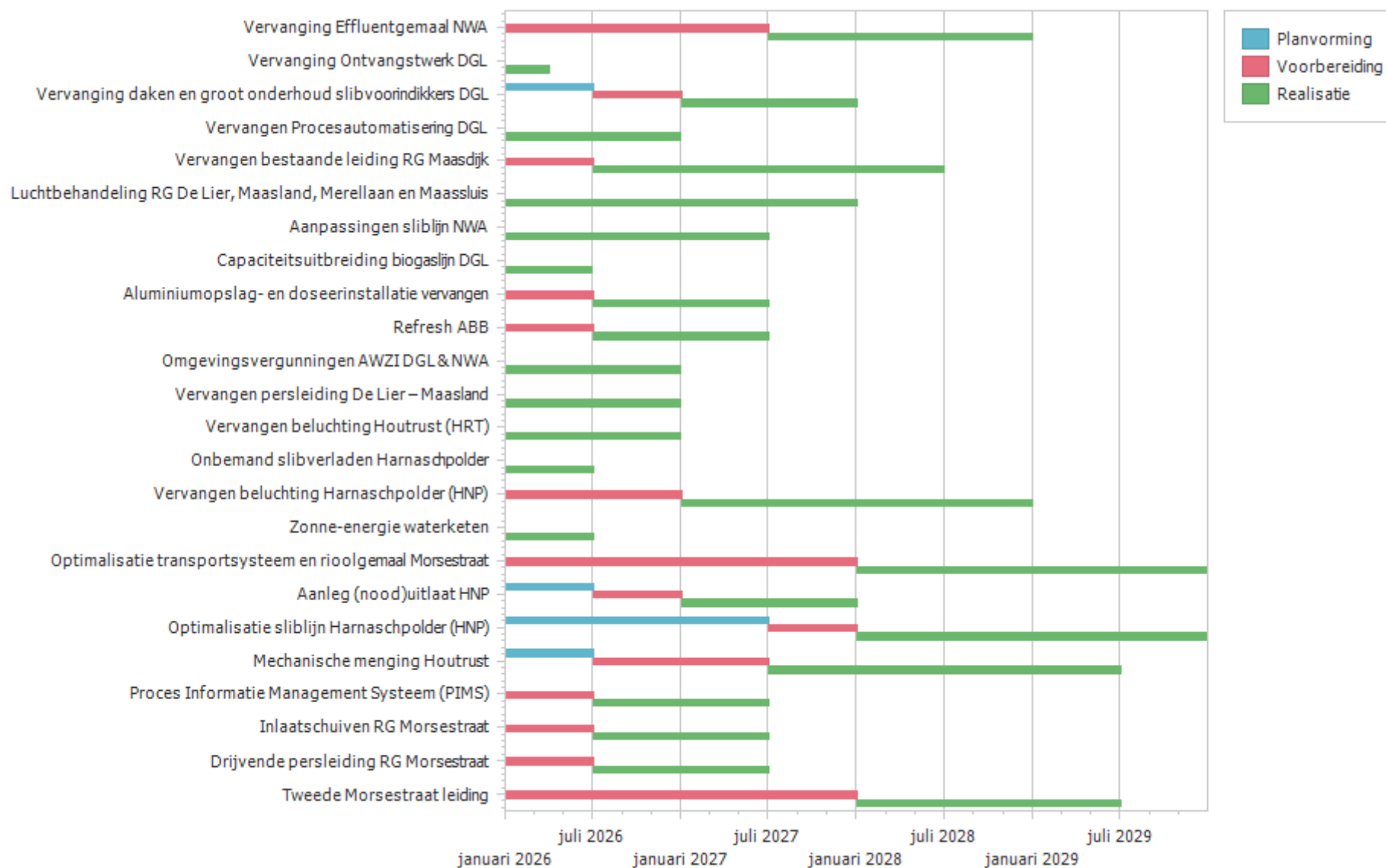
Algemeen

Tweede Morsestraat leiding	
Opgave	
Het realiseren van een tweede persleiding in het transportsysteem die een ander tracé volgt en gebruik maakt van de bestaande Groenhovenstraatleiding,	
Context	
Afvalwater vanuit de Haagse bemalingsgebieden Morsestraat en Centrum wordt via rioolgemaal Morsestraat over een afstand van 700 m verpompt naar AWZI Houtrust (HRT). Deze persleiding (2000 mm beton) stamt uit 1915 en verwerkt 204.000 i.e. Er zijn toenemende zorgen over de constructieve staat van deze leiding bij zowel de gemeente Den Haag als intern binnen Delfland. Falen van de leiding heeft grote gevolgen voor het afvalwatertransport en de omgeving, er is namelijk geen alternatieve afvoermogelijkheid beschikbaar.	
Realisatie	
In 2026 wordt de in 2021 uitgevoerde variantenstudie geactualiseerd, waarna een besluit wordt genomen over welke variant nader wordt uitgewerkt tot een volwaardig ontwerp.	

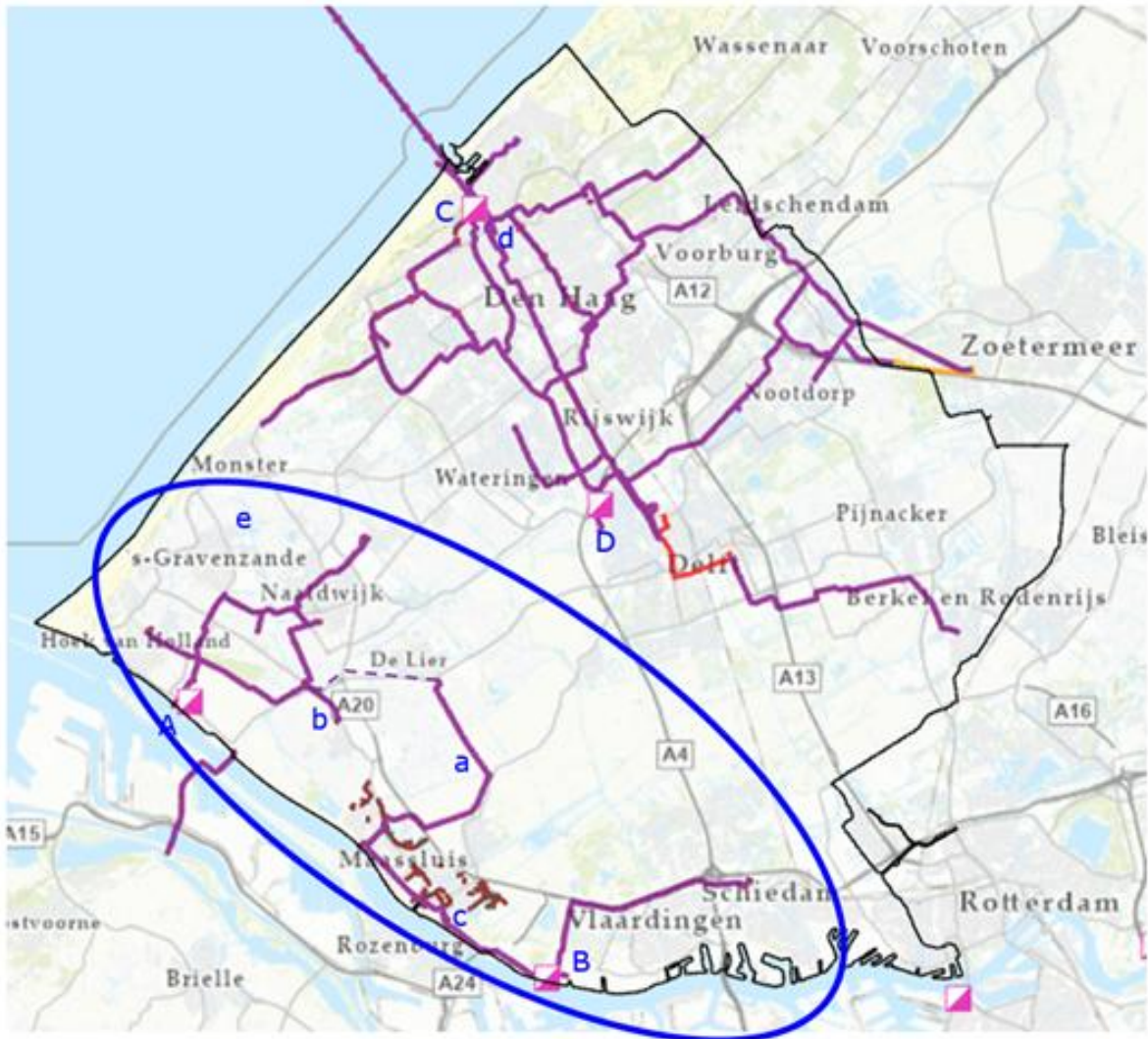
Financiën

Actueel krediet/budget	0
Kosten tot en met huidig jaar	0
Prognose	75.000

5. Planning in perspectief

6. Projecten op kaart

Objecten:

A) AWZI Nieuwe Waterweg

- 0.702070/004 Vervanging effluentgemaal
- 0.702070/026 Aanpassing sliblijn
- 0.702070/032 Omgevingsvergunning

B) AWZI De Groote Lucht

- 0.702070/009 Vervanging ontvangstwerk
- 0.702070/014 Vervanging daken en groot onderhoud slibvoorindikers DGL
- 0.702070/017 Vervanging controllers en elektr. Installaties
- 0.702070/029 Capaciteitsuitbreiding biogaslijn;
- 0.702070/030 Aluminiumopslag en – doseerinstallatie vervangen
- 0.702070/032 Omgevingsvergunning

C) AWZI Houtrust

- 0.702070/034 Vervanging beluchting
- 0.702070/044 Mechanische menging

D) AWZI Harnaschpolder

- 0.702085/003 Realisatie Zonneweide
- 0.702070/035 Onbemand slib verladen
- 0.702070/036 Vervangen beluchting
- 0.702070/039 Aanleg nooduitlaat
- 0.702070/040 Optimalisatie sliblijn

a. 0.702070/033 Persleiding De Lier-Maasland

b. 0.702070/020 Persleiding Maasdijk-Staelduinen

c. 0.702070/021 Rioolgemalen Maasland, Merellaan, Maassluis, De Lier, Aanpassing luchtbehandeling;

d. 0.702090/001 & 002 & 003 Rioolgemaal Morsestraat, Optimalisatie transportsysteem & inlaatschuiven, drijvende leiding en tweede leiding;

e. 0.702070/041 Refresh ABB & 0.02070/048 Projectinformatie management systeem (PIMS)

Hoogheemraadschap van
Delfland

Verenigde Vergadering

Dossiernummer 3814
Vertrouwelijk Nee
Vergaderdatum 16 juli 2026
Agendapunt H.02
Titel Landscheidingen Delfland, Rijnland en HHSK

Geagendeerd	Vergaderdatum
Verenigde Vergadering	16 juli 2026

Voorgesteld besluit

Onderwerp Landscheidingen Delfland, Rijnland en HHSK
Versienummer 2
Dossiernummer 3814
D&H datum dinsdag 19 mei 2026
Wijze agenderen Openbaar

1) Het gevraagde besluit

De brief aan de Provinciale Staten van Zuid-Holland, inzake een verzoek tot het laten vervallen van artikel 3, derde lid van het Reglement van Bestuur voor het Hoogheemraadschap van Delfland, ons kenmerk DMS 2516547, vast te stellen.

2) Aanleiding

De wortels van de landscheidingen in de gebieden van de Hoogheemraadschappen van Delfland, Rijnland en Schieland en de Krimpenerwaard (hierna: Delfland, Rijnland en Schieland) gaan terug tot in de middeleeuwen. In die tijd waren (lokale) landscheidingen bedoeld als binnenlandse afweer tegen afwatering van hoger gelegen gronden. In de loop der eeuwen is uit deze lokale landscheidingen een min of meer sluitend geheel van landscheidingen tussen Delfland, Rijnland en Schieland ontstaan.

Als gevolg van verschillende ontwikkelingen, waaronder met name de ontvening en inpoldering, hadden de landscheidingen tussen Delfland, Rijnland en Schieland al in de negentiende eeuw hun oorspronkelijke functie verloren.

Op dit moment functioneren delen van de landscheidingen nog als boezemkade of peilscheiding. Andere delen hebben geen waterstaatsfunctie meer.

Als gevolg van verschillende ruimtelijke ontwikkelingen in de 20ste en 21ste eeuw zijn delen van de landscheiding verlegd. Deze verleggingen zijn niet steeds nauwgezet verwerkt in de leggers van de verschillende hoogheemraadschappen, waardoor deze op dat gebied niet actueel zijn.

Vanwege de vereiste rechtszekerheid moeten we de verleggingen alsnog opnemen in de leggers en de werkingsgebieden in de verschillende waterschapsverordeningen daarop aanpassen.

De Reglementen van Bestuur bepalen in algemene zin dat het onderhoud van waterkeringen, wanneer het gaat om het in stand houden van stabiliteit en profiel, ligt bij de hoogheemraadschappen, tenzij een ander daartoe verplicht is. Dit maakt een aparte regeling tot instandhouding van de landscheidingen in die Reglementen van Bestuur niet (meer) nodig.

Het heeft daarom onze voorkeur de landscheidingen in de gebieden van Delfland, Rijnland en Schieland overeenkomstig hun daadwerkelijke functie en onder de daarvoor bij het betreffende hoogheemraadschap gebruikelijke benaming op te nemen in de leggers van die hoogheemraadschappen. Ook willen Delfland en Rijnland de Provinciale Staten van Zuid-Holland verzoeken de bepalingen over de instandhouding van de landscheidingen in de Reglementen van Bestuur voor Delfland en Rijnland te laten vervallen.

Om deze voorgestelde wijzigingen en daarvoor gemaakte proces- en onderhoudsafspraken te borgen, is een overeenkomst opgesteld tussen de drie hoogheemraadschappen.

Dossiernummer: 3814

3) Beoogd effect

Beoogd effect van dit voorstel is het opnemen van de (voormalige) landscheidingen overeenkomstig hun daadwerkelijke functie, ligging, vorm, afmeting en constructie in de integrale Legger Delfland en het aanpassen van de werkingsgebieden bij de Waterschapsverordening Delfland (bijlage 3).

4) Kernboodschap

Oorspronkelijk waren de landscheidingen in de gebieden van de Hoogheemraadschappen van Delfland, Rijnland en Schieland en de Krimpenerwaard bedoeld als binnenlandse afweer tegen afwatering van hoger gelegen gronden. Door de eeuwen heen zijn de functie en grenzen van deze landscheidingen veranderd en (deels) onnodig geworden.

Delfland stelt daarom - samen met de andere twee waterschappen - voor de landscheidingen overeenkomstig hun daadwerkelijke functie en onder de daarvoor bij het betreffende hoogheemraadschap gebruikelijke benaming op te nemen in de leggers van die hoogheemraadschappen. De drie waterschappen stellen hiervoor een overeenkomst op om de gemaakte proces- en onderhoudsafspraken vast te leggen. De overeenkomst is door dijkgraaf en hoogheemraden op 19 mei 2026 aangegaan. In een vervolgprocedure gaan de drie waterschappen hun leggers en werkingsgebieden in de waterschapsverordeningen wijzigen conform de gemaakte afspraken.

Verder verzoeken Delfland en Rijnland Provinciale Staten van Zuid-Holland in een brief, na vaststelling hiervan door hun verenigde vergaderingen, het Reglement van Bestuur voor het Hoogheemraadschap van Delfland respectievelijk Rijnland te wijzigen. In het Reglement van Bestuur is bepaald dat Delfland en Rijnland de landscheidingen in stand moet houden, samen met het aangrenzende waterschap.

Naar aanleiding van dit voorstel worden nadrukkelijk géén grenzen van het beheergebied van Delfland gewijzigd.

5) Historie – eerdere besluitvorming

19 mei 2026: aangaan overeenkomst Landscheidingen (DMS 2516546) betreffende de landscheidingen in de gebieden van het Hoogheemraadschap van Delfland, het Hoogheemraadschap van Rijnland en het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard met de voorgenoemde twee hoogheemraadschappen door dijkgraaf en hoogheemraden van Delfland.

6) Regelgeving en Beleid

Op grond van artikel 78, tweede lid, Waterschapswet stelt het algemeen bestuur de legger vast waarin onderhoudsplichtigen of onderhoudsverplichtingen worden aangewezen.

Op grond van artikel 2.39, eerste lid, Omgevingswet stelt de beheerder van waterstaatswerken een legger vast, waarin is omschreven waaraan die waterstaatswerken naar ligging, vorm, afmeting en constructie moeten voldoen.

Artikel 7.4, eerste lid van de Zuid-Hollandse Omgevingsverordening stelt enkele nadere eisen waaraan de legger op grond van artikel 2.39 Omgevingswet moet voldoen.

Artikel 3, derde lid, van het Reglement van Bestuur voor het Hoogheemraadschap bepaalt dat Delfland tezamen met de aangrenzende waterschappen belast is met de zorg voor de instandhouding van de landscheidingen tussen het hoogheemraadschap enerzijds en de aangrenzende waterschappen anderzijds.

Artikel 5 van het Reglement van Bestuur voor het Hoogheemraadschap van Delfland stelt enkele nadere eisen waaraan de legger op grond van artikel 78, tweede lid, Waterschapswet moet voldoen.

7) Financiën

Vanwege de onjuiste opname van de landscheidingen in de legger en de werkingsgebieden bij de Waterschapsverordening, moest de afdeling Regulering en Planadvisering soms vergunningaanvragen beoordelen voor activiteiten op een locatie waar feitelijk helemaal geen waterkering (met bijbehorende beschermingszone) aanwezig was. Het juist opnemen in de legger en Waterschapsverordening vermindert de inzet van personeelsuren die aan de verwerking van onjuiste informatie moet worden besteed.

De verdeling van de onderhoudskosten blijft zoals hij nu is voor de landscheidingen: elk waterschap betaalt 50% van de onderhoudskosten ter plaatse van een grondlichaam dat de beheergebiedsgrenzen overschrijdt.

Het voorstel vraagt naast de personele inzet geen extra financiële capaciteit van de organisatie. De werkzaamheden passen binnen de resultaatafspraken voor 2026 en de reguliere geraamde uren voor de Legger Delfland (9.100.075).

8) Duurzaamheid

n.v.t.

9) Organisatorische en personele consequenties

De werkzaamheden passen binnen de resultaatafspraken voor 2026 en de reguliere geraamde uren voor de Legger Delfland (9.100.075).

10) OR

n.v.t.

11) Risico's en beheersmaatregelen

Een risico kan zijn dat Provinciale Staten van Zuid-Holland weigeren om het Reglement van Bestuur voor het Hoogheemraadschap van Delfland aan te passen. Beheersmaatregel: ook als het Reglement van Bestuur niet wordt aangepast, staat het Delfland vrij om de voormalige landscheiding overeenkomstig de juiste functie, ligging, vorm, afmeting en constructie op te nemen in de legger en om het onderhoud te regelen. Dit is zelfs wettelijk verplicht (zie 6) Regelgeving en beleid).

12) Communicatie (in- en extern) en participatie

Indien de verenigde vergaderingen van Delfland en Rijnland akkoord gaan met het voorstel tot het doen van een verzoek tot wijziging van het Reglement van Bestuur, dan zal dit verzoek per eensluidende brief door Delfland en Rijnland aan de Provinciale Staten van Zuid Holland worden gedaan.

13) Bekendmaking en vervolprocedure

Na het besluit van dijkgraaf en hoogheemraden om de overeenkomst Landscheidingen aan te gaan met Rijnland en Schieland, zal uitvoering worden gegeven aan de daarin gemaakte afspraken.

Na het besluit van de verenigde vergadering om de brief aan Provinciale Staten van Zuid Holland, inzake een verzoek tot het laten vervallen van artikel 3, derde lid van het Reglement van Bestuur voor het Hoogheemraadschap van Delfland vast te stellen, zal gelijktijdig met Rijnland deze brief worden verzonden.

In navolging van deze besluiten wordt op een later moment de leggerkaart van de Legger Delfland gewijzigd. Ook wordt op een later moment een bestuursvoorstel voorgelegd aan de verenigde vergadering voor het wijzigen van de leggertekst van de Legger Delfland en van de Waterschapsverordening Delfland voor het onderwerp landscheidingen.

14) Bevoegd orgaan

De bevoegdheid tot het nemen van besluiten over privaatrechtelijke overeenkomsten berust op grond van artikel 77 Waterschapswet bij de verenigde vergadering. In het Delegatiebesluit
Dossiernummer: 3814

Delfland 2023 is deze bevoegdheid in artikel 2 onder 9 gedelegeerd aan dijkgraaf en hoogheemraden.

Op grond van artikel 3, tweede lid, Waterschapswet is de verenigde vergadering bevoegd om aan de provincie Zuid-Holland een voorstel doen tot wijziging van het Reglement van Bestuur.

15) Toelichting

In bijlage A is de bestaande situatie rondom de landscheidingen in het beleid van de drie waterschappen in detail te zien:

- groen-blauwe lijn: landscheiding in beleid Delfland;
- paarse lijn: landscheiding in beleid HHSK;
- oranje lijn: boezemkade in beleid Delfland (voor de zichtbaarheid alleen in close-ups);
- rode lijn: boezemkade in beleid Rijnland (voor de zichtbaarheid alleen in close-ups).

In bijlage B is het voornemen voor de nieuwe situatie rondom de landscheidingen in het beleid van de drie waterschappen in detail te zien:

- paarse lijn: peilscheiding conform peilbesluiten en grenzen beheergebieden Delfland, Rijnland en HHSK ◊ Delfland noemt dit een waterscheiding, HHSK een peilscheiding B;
- groene lijn: boezemkade in beleid HHSK;
- oranje lijn: boezemkade in beleid Delfland (voor de zichtbaarheid alleen in close-ups);
- rode lijn: boezemkade in beleid Rijnland (voor de zichtbaarheid alleen in close-ups);
- roze lijn: peilscheiding A in beleid HHSK

16) Bijlagen

Bijlage: Overeenkomst Landscheidingen (DMS 2516546)

- Bijlage 1: Brief provincie Zuid-Holland landscheidingen (DMS 2516547)
- Bijlage A: Herwaardering landscheidingen - bestaande situatie (DMS 2516548)
- Bijlage B: Herwaardering landscheidingen - nieuwe situatie (DMS 251654)

Onderwerp Landscheidingen Delfland, Rijnland en HHSK
Dossiernummer 3814

De verenigde vergadering van Delfland,

op voordracht van dijkgraaf en hoogheemraden van dinsdag 19 mei 2026, dossiernummer 3814;

gelezen het positieve advies van de commissie Bestuur, Financiën en Organisatie.

Overwegende dat:

1. het Reglement van bestuur voor het Hoogheemraadschap van Delfland bepaalt dat "het hoogheemraadschap tezamen met de aangrenzende waterschappen belast [is] met de zorg voor de instandhouding van de landscheidingen tussen [sic!] het hoogheemraadschap enerzijds en de aangrenzende waterschappen anderzijds."
2. het college van oordeel is dat deze bepaling strekkende tot de instandhouding van de landscheidingen in het aldaar genoemde reglement van bestuur dient te vervallen.
3. het college daarom heeft besloten de overeenkomst Landscheidingen (DMS 2516546) betreffende de landscheidingen in de gebieden van het Hoogheemraadschap van Delfland, het Hoogheemraadschap van Rijnland en het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard, met de voorgenoemde twee hoogheemraadschappen aan te gaan.
4. de overeenkomst Landscheidingen bepaalt dat het college bij de verenigde vergadering de totstandkoming van een verzoek van de verenigde vergadering aan Provinciale Staten van Zuid-Holland tot wijziging van hun Reglement van bestuur bevordert.

Gelet op:

1. artikel 2, eerste lid, Waterschapswet
2. artikel 3, tweede lid, Waterschapswet

Besluit:

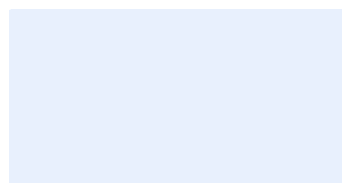
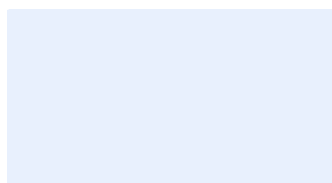
De brief aan de Provinciale Staten van Zuid-Holland, inzake een verzoek tot het laten vervallen van artikel 3, derde lid van het Reglement van Bestuur voor het Hoogheemraadschap van Delfland, ons kenmerk DMS 2516547, vast te stellen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van donderdag 16 juli 2026.

De verenigde vergadering voornoemd,

de secretaris,

de voorzitter,

ir. P.C. Janssen
Dossiernummer: 3814

dr. P.H.W.M. Daverveldt

OVEREENKOMST LANDSCHEIDINGEN

ONDERGETEKENDEN:

1. de publiekrechtelijke rechtspersoon het **Hoogheemraadschap van Delfland**, zetelende te Delft (2611 AL) aan de Phoenixstraat 32, te dezer zake vertegenwoordigd door de dijkgraaf, dr. P.H.W.M. Daverveldt, hierna te noemen: “HHD”;
2. de publiekrechtelijke rechtspersoon het **Hoogheemraadschap van Rijnland**, zetelende te Leiden (2333 CM) aan de Archimedesweg 1, te dezer zake vertegenwoordigd door de dijkgraaf, R.A.M. van der Sande, hierna te noemen “HHR”;

en

3. de publiekrechtelijke rechtspersoon het **Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard**, zetelende te Rotterdam (3063 GK) aan de Maasboulevard 123, te dezer zake vertegenwoordigd door de dijkgraaf, P.H. van de Stadt, hierna te noemen “HHSK”.

HHD, HHR en HHSK tezamen hierna te noemen ‘Partijen’

OVERWEGENDE:

- i dat men voor de ontwatering van ons land eeuwenlang was aangewezen op natuurlijke afwatering;
- ii dat de bestuurlijke mogelijkheden om op basis van regelingen “van bovenaf” tegenstellingen over afwatering (“land met hoger peil versus land met lager peil”) op te lossen in die tijd vrijwel geheel ontbraken;
- iii dat om die reden, voor de binnenlandse afweer van afstromend water, landscheidingen werden gerealiseerd;
- iv dat door de eeuwen heen uit afzonderlijke lokale landscheidingen uiteindelijk de landscheidingen van HHD, HHR en HHSK als sluitend geheel zijn ontstaan;
- v dat in de 20ste en 21ste eeuw, als gevolg van allerlei ruimtelijke ontwikkelingen, delen van dit geheel van landscheidingen zijn ver- of omgelegd;
- vi de onder v genoemde ver- en omleggingen niet steeds nauwgezet zijn opgenomen in de door partijen bijgehouden leggers, waardoor de feitelijke ligging van de landscheidingen niet altijd kenbaar is uit die leggers, terwijl, omgekeerd, die leggers

soms (delen) van landscheidingen suggereren op locaties waarop die zich niet langer daadwerkelijk bevinden, en die leggers in zoverre achterhaald zijn;

vii dat partijen onderkennen dat, omwille van de vereiste rechtszekerheid, de onder v genoemde ver- en omleggingen alsnog moeten worden opgenomen in hun leggers en dat de werkingsgebieden in hun waterschapsverordeningen daarop in zoverre moeten worden aangepast;

viii dat het onder v genoemde geheel van landscheidingen zijn oorspronkelijke functie (binnenlandse afweer van afstromend water) inmiddels geruime tijd heeft verloren, met name als gevolg van ontvening en het daarmee verband houdende ontstaan van polders aan weerszijden van de landscheidingen;

ix dat de landscheidingen in de gebieden van HHD, HHR en HHSK aldus in feite als peilscheidingen (en thans, in enkele gevallen, als boezemkaden) zijn gaan fungeren;

x dat opeenvolgende reglementen van bestuur voor HHD en HHR – waaronder de thans vigerende – die hoogheemraadschappen met zoveel woorden belasten met de instandhouding van de landscheidingen tussen [sic] die hoogheemraadschappen enerzijds en de aangrenzende hoogheemraadschappen anderzijds;

xi dat het thans vigerende Reglement van bestuur voor het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard daarentegen geen bepalingen bevat strekkende tot de instandhouding van de landscheidingen met de aangrenzende hoogheemraadschappen door HHSK;

xii dat de reglementen van bestuur voor HHD en voor HHR – en overigens ook dat van HHSK – overigens reeds in algemene zin bepalen dat het onderhoud van waterkeringen, voor zover het betreft het in stand houden van stabiliteit en profiel, berust bij die hoogheemraadschappen, tenzij een ander daartoe verplicht is (vgl. artikel 78, tweede lid, Waterschapswet (regeling onderhoud)), en dat een aparte regeling tot instandhouding van de landscheidingen in zoverre ook niet eens, althans inmiddels niet meer, nodig is;

xiii dat partijen, in het bijzonder HHD en HHR, gelet op het hiervoor overwogene, van oordeel zijn dat de onder x genoemde bepalingen strekkende tot de instandhouding van de landscheidingen in de aldaar genoemde reglementen van bestuur dienen te vervallen;

xiv dat provinciale staten van Zuid-Holland bevoegd zijn tot, onder meer, de reglementering van de taken van de hoogheemraadschappen van Delfland, Rijnland en Schieland en de Krimpenerwaard (artikel 2, eerste lid, Waterschapswet; reglement van bestuur);

xv dat HHD en HHSK de landscheidingen met de aangrenzende waterschappen, afgezien van het hiervoor, onder vi, overwogene, nog als zodanig hebben opgenomen in

hun legger ex artikel 2.39 Omgevingswet en de daarmee corresponderende werkingsgebieden van hun waterschapsverordeningen;

xvi dat het de voorkeur verdient om de landscheidingen in de gebieden van HHD, HHR en HHSK overeenkomstig hun daadwerkelijke functie en onder de daarvoor bij het betreffende hoogheemraadschap gebruikelijke benaming op te nemen in de leggers ex artikel 2.39 Omgevingswet van die hoogheemraadschappen;

KOMEN HET VOLGENDE OVEREEN:

Artikel 1 Verzoek wijziging Reglementen van bestuur voor het Hoogheemraadschap van Delfland en het Hoogheemraadschap van Rijnland

1. HHD en HHR bevorderen bij hun Verenigde Vergaderingen de totstandkoming van een verzoek van die Verenigde Vergaderingen aan provinciale staten van Zuid-Holland tot wijziging van hun Reglement van bestuur, als bedoeld in artikel 2, eerste lid, Waterschapswet, in de hiervoor, onder xiii genoemde zin.
2. De verzoeken worden gelijktijdig gedaan door middel van eensluitende brief, waarvan een concept als bijlage 1 aan deze overeenkomst is gehecht.

Artikel 2 Verwijderen landscheidingen uit de leggers

HHD en HHSK bevorderen de afschaffing van de landscheidingen, als aparte categorie van waterkeringen, in hun leggers als bedoeld in artikel 2.39 Omgevingswet. De betreffende landscheidingen zijn schematisch opgenomen in bijlage A bij deze overeenkomst.

Artikel 3 Opname voormalige landscheidingen in de leggers; aanpassing werkingsgebieden waterschapsverordeningen

1. HHD, HHR en HHSK bevorderen dat de op grond van het bepaalde in artikel 2, niet langer als aparte categorie “landscheiding” aangemerkte keringen overeenkomstig hun daadwerkelijke ligging en functie en onder de bij deze hoogheemraadschappen gebruikelijke benaming in hun leggers als bedoeld in artikel 2.39 Omgevingswet worden opgenomen, en dat hierop aansluitende keringen ook overeenkomstig hun daadwerkelijke ligging en functie worden weergegeven in deze leggers. De betreffende keringen zijn schematisch en in concept opgenomen in bijlage B bij deze overeenkomst.
2. HHD, HHR en HHSK bevorderen dat, waar dat nog niet het geval is, de werkingsgebieden in de waterschapsverordeningen in overeenstemming worden gebracht met de daadwerkelijke ligging van de onder 1 genoemde keringen.

Artikel 4 Regeling onderhoud

1. Voor zover de in artikel 3 bedoelde keringen zijn gelegen in het beheergebied van twee of meer partijen, zullen die partijen ieder voor het in hun eigen beheergebied gelegen deel voorzien, in de legger ex artikel 78, tweede lid, Waterschapswet dan wel anderszins, in de regeling van het onderhoud casu quo de vaststelling van de onderhoudsverplichting en de aanwijzing van de onderhoudsplichtigen, onverminderd het bepaalde in het volgende lid.
2. Onderhoud van de in het vorige lid bedoelde keringen of delen daarvan dat is gericht op de instandhouding van de waterkerende toestand of, voor zover van toepassing, het leggerprofiel (ex artikel 2.39 Omgevingswet) wordt, overeenkomstig de bestaande praktijk, door partijen voor gelijke delen (50/50 of 33,33/33,33/33,33) bekostigd.

Artikel 5 Inwerkingtreding

Deze overeenkomst treedt in werking zodra zij door alle partijen is ondertekend.

Artikel 6 Bijlagen

De volgende bijlagen maken onlosmakelijk onderdeel uit van deze overeenkomst:

Bijlage 1 brief provincie Zuid-Holland landscheidingen

Bijlage A Herwaardering landscheidingen – bestaande situatie

Bijlage B Herwaardering landscheidingen – nieuwe situatie

ALDUS OVEREENGEKOMEN EN IN DRIEVOUD OPGEMAAKT EN ONDERTEKEND

2026

2026

2026

P.H.W.M. Daverveldt

R.A.M. van der Sande

P.H. van de Stadt

Aan Provinciale Staten van Zuid-Holland
d.t.v. college van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland
Postbus 90602
2509 LP Den Haag

Uw brief

-

Uw kenmerk

-

Ons kenmerk

2516547

Projectcode

-

Delft

16 juli 2026

Onderwerp

Landscheidingen in het Reglement van Bestuur voor het Hoogheemraadschap van Delfland

Geachte Statenleden,

In haar vergadering van donderdag 16 juli 2026 heeft de verenigde vergadering van het Hoogheemraadschap van Delfland besloten om Provinciale Staten te verzoeken de instandhouding van de landscheidingen in het Reglement van Bestuur voor het Hoogheemraadschap van Delfland te laten vervallen. Met deze brief geven wij uitvoering aan dat besluit.

Samengevat kan het verzoek aan Provinciale Staten als volgt worden toegelicht. De wortels van de landscheidingen tussen Delfland, Rijnland en Schieland gaan terug tot de middeleeuwen. In die tijd waren (lokale) landscheidingen bedoeld als binnenlandse afweer tegen afwatering van hoger gelegen gronden. In de loop der eeuwen is uit deze lokale landscheidingen een min of meer sluitend geheel van landscheidingen tussen Delfland, Rijnland en Schieland ontstaan. Als gevolg van verschillende ontwikkelingen, waaronder met name de ontvening en inpoldering, hadden de landscheidingen tussen Delfland, Rijnland en Schieland reeds in de negentiende eeuw hun oorspronkelijke functie verloren. Op dit moment functioneren delen van de landscheidingen nog als (niet door Provinciale Staten als regionale waterkering genormeerde) boezemkade of peilscheiding. Andere delen hebben geen waterstaatsfunctie meer. Als gevolg van verschillende ruimtelijke ontwikkelingen in de 20ste en 21ste eeuw zijn delen van de landscheiding voorts verlegd. Deze verleggingen zijn niet steeds nauwgezet verwerkt in de leggers van de verschillende hoogheemraadschappen, waardoor deze op dat gebied niet steeds actueel zijn. De verleggingen zullen daartoe alsnog

Bijlage(n) 4

Contact Medewerker Servicepunt | T (015) 260 81 08 | E loket@hhdelfland.nl

Postadres Postbus 3061, 2601 DB Delft | **website** www.hhdelfland.nl

in de leggers worden verwerkt, waarbij de huidige inzichten over de functie van de landscheidingen zullen worden toegepast.

Het Hoogheemraadschap van Delfland meent dat een regeling die strekt tot de instandhouding van de landscheiding, als aparte categorie waterkering, in het Reglement van Bestuur niet langer noodzakelijk is. Daar komt bij dat die landscheiding een kering is die *niet* door Provinciale Staten genormeerd wordt. De Waterschapswet (artikel 78, tweede lid) bepaalt al dat waterschappen in hun legger moeten voorzien in het onderhoud van (ook) de niet door Provinciale Staten genormeerde waterkeringen. In dat kader is het onderhoud van de landscheiding dat is gericht op de instandhouding van de waterkering, dus al belegd. Verder heeft Provinciale Staten in het Reglement van Bestuur voor het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard ook geen voorschrift over de instandhouding van de landscheiding opgenomen.

Daarom verzoeken wij u artikel 3, derde lid, van het Reglement van Bestuur voor het Hoogheemraadschap van Delfland te laten vervallen, zoals laatstelijk gewijzigd bij besluit van Provinciale Staten van 13 november 2024, Provinciaal Blad van Zuid-Holland 2025, nr. 2858. Dit artikel bepaalt dat het Hoogheemraadschap van Delfland *"tezamen met de aangrenzende waterschappen belast [is] met de zorg voor de instandhouding van de landscheidingen tussen [sic!] het hoogheemraadschap enerzijds en de aangrenzende waterschappen anderzijds."*

Voor een uitgebreide motivering van het besluit door onze VV, verwijzen wij korthedshalve naar genoemd besluit en naar de bij dat besluit bijgevoegde overeenkomst met het Hoogheemraadschap van Rijnland en het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard (bijlagen).

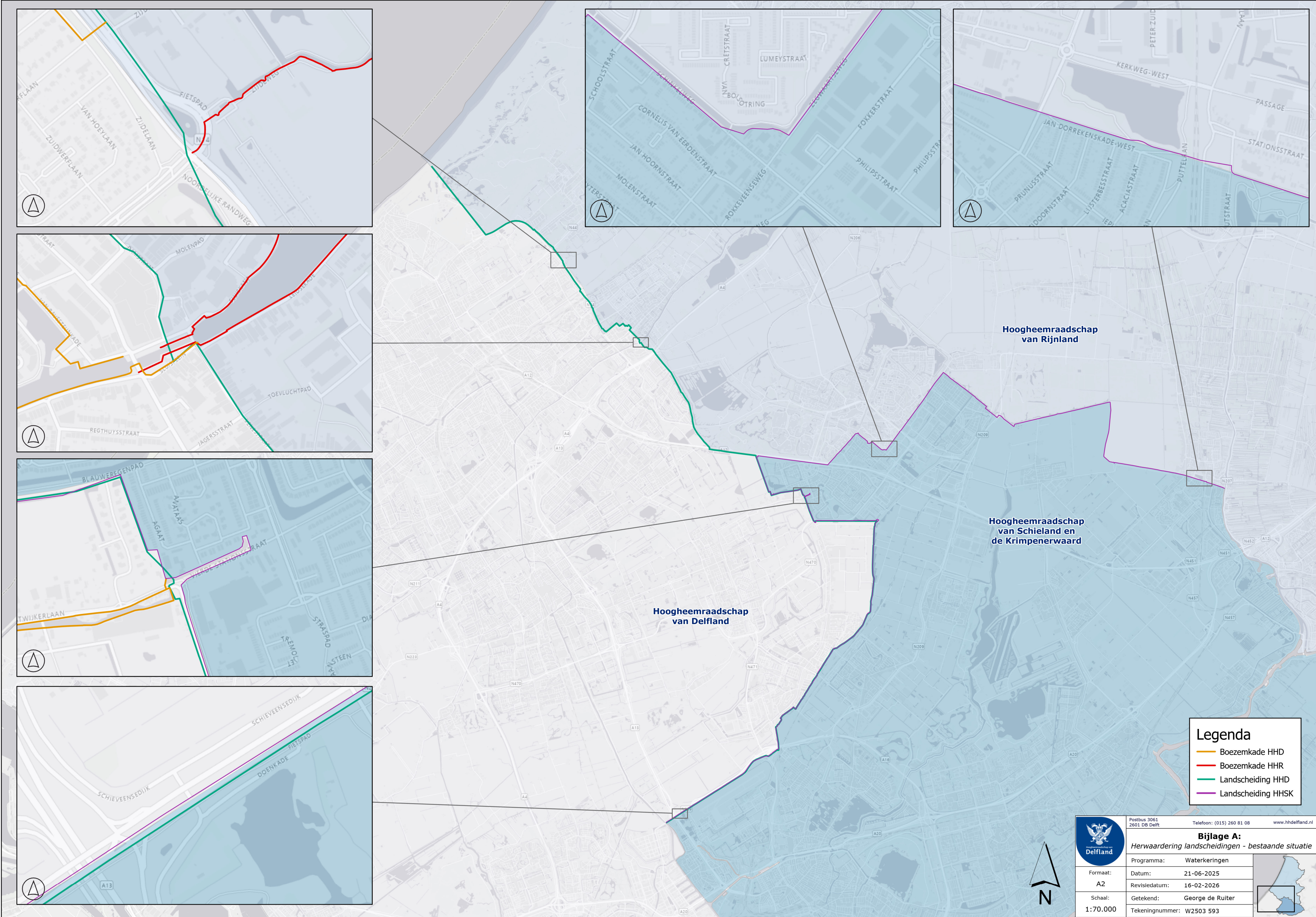
Hoogachtend,

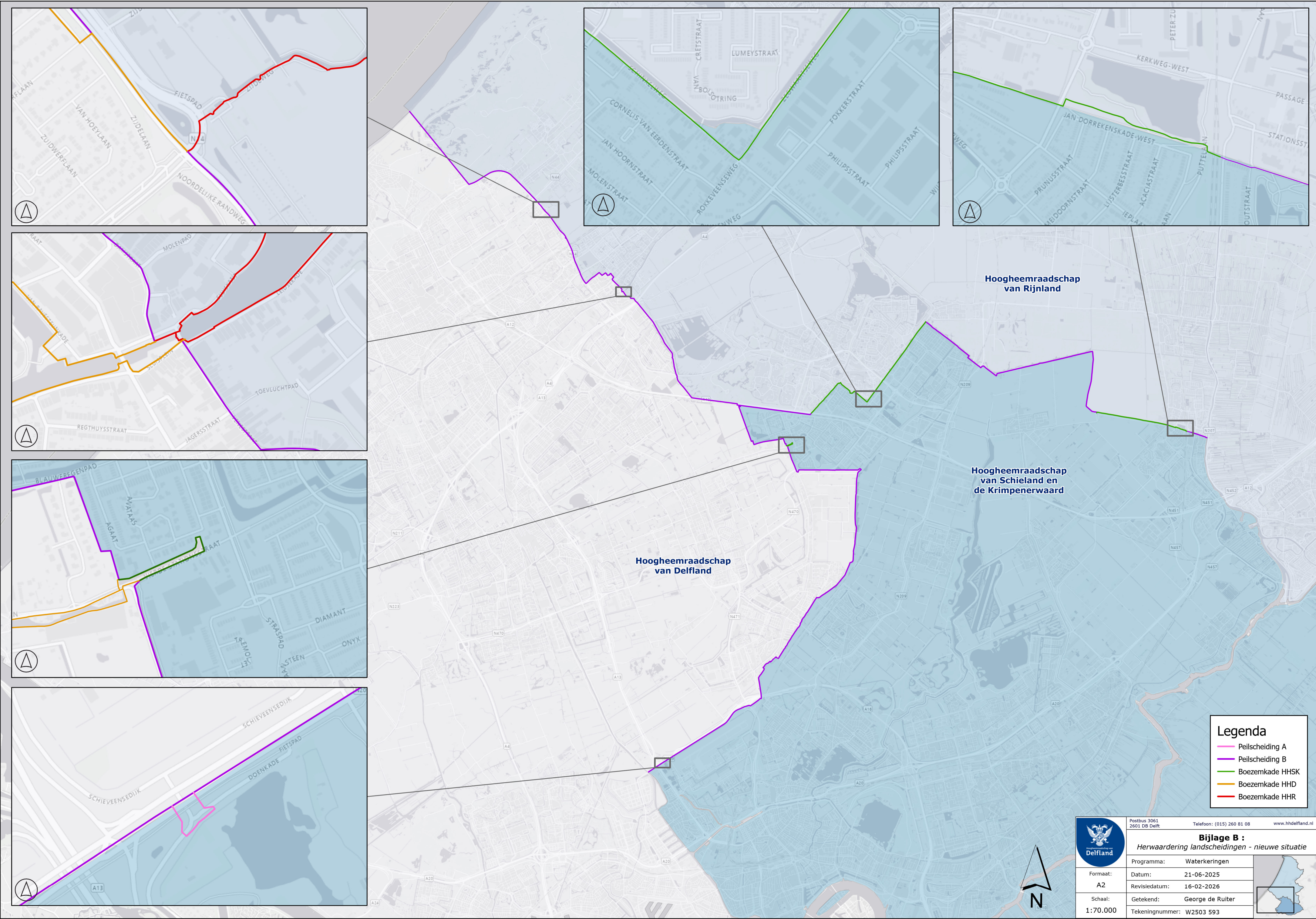
Verenigde vergadering van Delfland,
De secretaris,

de dijkgraaf,

ir. P.C. Janssen

dr. P.H.W.M. Daverveldt

Hoogheemraadschap van
Delfland

Verenigde Vergadering

Dossiernummer 3872
Vertrouwelijk Nee
Vergaderdatum 16 juli 2026
Agendapunt H.03
Titel Goedkeuren declaraties fractiekosten 2025

Geagendeerd	Vergaderdatum
Verenigde Vergadering	16 juli 2026

Voorgesteld besluit

Onderwerp Goedkeuren declaraties fractiekosten 2025
Dossiernummer 3872

De verenigde vergadering van Delfland,

Overwegende dat:

- Het doel van de bijdrage in de fractiekosten is, het financieel tegemoet komen in de kosten van de fracties. Om daarmee de vertegenwoordigende, kaderstellende en controlerende rol van de leden van de verenigde vergadering, georganiseerd in fracties, te versterken.
- De kascommissie de VV adviseert de declaraties van de verschillende fracties goed te keuren.

Gelet op:

Artikel 78 van de Waterschapswet
Verordening bijdrage fractiekosten Delfland

Besluit:

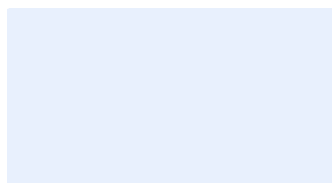
De declaraties van de bijdrage fractiekosten van de fracties BBB, VVD, Water Natuurlijk, PvdA, AWP, PvdD, CDA en Natuurterreinen over 2025 goed te keuren.

Aldus besloten in de openbare vergadering van donderdag 16 juli 2026.

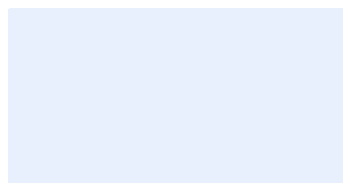
De verenigde vergadering voornoemd,

de Secretaris,

de Voorzitter,

ir. P.C. Janssen

dr. P.H.W.M. Daverveldt

Verslag van de kascommissie van het Hoogheemraadschap van Delfland

Over de verantwoording van de fractievergoeding over de periode 1 januari 2025 t/m 31 december 2025.

Jaarlijks ontvangen de fracties een bedrag waaruit fractiekosten betaald kunnen worden. Het bedrag dat fracties jaarlijks ontvangen bestaat uit een vast bedrag van 250 euro en een variabel bedrag van 275 euro per zetel in de VV. Op 7 juni 2024 is de nieuwe Verordening bijdrage fractiekosten Delfland in werking getreden.¹ Op basis van deze verordening kunnen fracties hun fractiekosten declareren via het daarvoor aangeboden systeem (Youforce).

Overzicht van de bedragen die fracties jaarlijks ontvangen

Partij	Jaarlijkse bijdrage fractiekosten (in €)
BBB	1625
VVD	1350
Water Natuurlijk	1350
PvdA	1075
AWP	1075
PvdD	1075
CDA	800
Natuurterreinen	800
Ongebouwd	800
BVNL	525
CU/SGP	525

De kascommissie van het Hoogheemraadschap van Delfland, benoemd in de verenigde vergadering op 29 juni 2023, bestaat uit de leden N.J. Dijkshoorn – Van Dijk, M.H.P. Jansen en J.W. Jannink. De kascommissie heeft, conform de 'Verordening Bijdrage fractiekosten Delfland' de declaratie uit de fractiebijdrage gecontroleerd.

Overzicht van inkomsten en uitgaven 2025 (in te zien bij de griffier)

Partij	Bedrag start 2025 (in €)	Uitgaven 2025 (in €)	Eindsaldo 2025 (in €)
BBB	3423,36	845,55	2577,81
VVD	1652,70	1433,65	219,05
Water Natuurlijk	3119,91	444	2675,91
PvdA	1287,57	382,50	905,07
AWP	2520,35	82,65	2437,70
PvdD	2750,72	272,60	2478,12
CDA	1387,41	86,17	1301,24
Natuurterreinen	2184,44	187,75	1996,69
Ongebouwd	2125,71	0	2125,71
BVNL	1443,75	0	1443,75
CU/SGP	1255,95	0	1255,95

¹ [Verordening bijdrage fractiekosten Delfland | Lokale wet- en regelgeving](#)

Bevindingen:

De uitgaven zijn gecontroleerd en er zijn geen onregelmatigheden geconstateerd.

De kascommissie adviseert fracties om bonnen van gedeclareerde uitgaven te bewaren in ieder geval tot na het verschijnen van het advies van de kascommissie. Dit omdat declaratie via Youforce door middel van een foto makkelijk werkt, maar dit soms ten koste gaat van de leesbaarheid van bonnen. Daarnaast zorgt een goede foto ervoor dat controle makkelijker wordt.

De kascommissie constateert dat verschillende fracties deelname aan een congres van de eigen politieke partij hebben gedeclareerd. Dat is volgens de kascommissie alleen mogelijk als het gaat om een bijeenkomst waaraan deelgenomen wordt in het kader van het lidmaatschap van de VV of commissie om de volksvertegenwoordigende, kaderstellende en controlerende rol van de fractie te kunnen versterken (art. 2 Verordening bijdrage fractiekosten). Daarnaast wijst de kascommissie erop dat kosten voor niet-partijpolitiek georiënteerde scholing in verband met vervulling van de functie in het vervolg beter onder studiekosten kunnen worden gedeclareerd. Met de nieuwe verordening rechtspositie bestuursleden Hoogheemraadschap van Delfland 2026 is declaratie van studiekosten ook mogelijk voor commissieleden.

Advies:

De kascommissie adviseert de verenigde vergadering om de declaraties van de bijdrage fractiekosten van de fracties BBB, VVD, Water Natuurlijk, PvdA, AWP, PvdD, CDA en Natuurterreinen over 2025 goed te keuren.